

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

Strada Lev Tolstoi nr.22-24 Sector 1 cod 011948 București

Telefon: 021 307.88.18; Fax 021 307.88.75

Internet: <http://www.curteadeconturi.ro> e-mail: rei@rcc.ro

Nr. 13 H4 / 19. 12. 2016

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL

Nr. 1/10 CP/09.01.2016

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE
Intrare Nr. 1/5453/14
16 luna 12 ziua 27

CAMERA DEPUTAȚILOR

DOMNULUI PREȘEDINTE

Parlamentul României
CAMERA DEPUTAȚILOR
BIROUL PERMANENT

Nr. 36 din 04.01.2017

D-lui S.G. Pănciu-pt. BP

St. pe BP

Am onoarea să vă prezint, alăturat, sintezele rapoartelor de audit privind contul general anual de execuție a bugetului de stat și a contului general al datoriei publice a statului, întocmite de către Curtea de Conturi a României la Ministerul Finanțelor Publice, pentru anul 2015.

Vă rog să primiți asigurarea înaltei mele considerații.

NICOLAE VĂCĂROIU

PREȘEDINTE

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

STRADA LEV TOLSTOI NR. 22-24 SECTOR 1 COD 011948 BUCUREȘTI

TELEFON: (+40) 213078736; FAX : (+40)21.3078787

www.curteadeconturi.ro; e-mail: DepartamentulII@rcc.ro

DEPARTAMENTUL II

SINTEZA RAPORTULUI DE AUDIT privind Contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015

BUCUREȘTI

2016

Prezentul Raport este adresat Parlamentului României, Guvernului, precum și opiniei publice. Documentul întocmit de către Curtea de Conturi a fost realizat în baza rezultatelor misiunilor de audit financiar efectuate atât la nivelul Ministerului Finanțelor Publice, cât și la nivelul ordonatorilor principali de credite ai bugetului de stat.

La nivelul Ministerului Finanțelor Publice a fost efectuată de către Departamentul II misiunea de audit financiar asupra Contului general anual de execuție a bugetului de stat, potrivit prevederilor art. 26, lit. a) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a României, republicată.

La nivelul ordonatorilor principali de credite ai bugetului de stat au fost efectuate misiuni de audit financiar de către Departamentele II, III, IV, V, VIII, IX, X, XI și XII asupra conturilor anuale de execuție bugetară, potrivit prevederilor art. 26, lit. g) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a României, republicată.

CUPRINS

INTRODUCERE	7
Statistici și comparații europene ale bugetului public din România	9
I. Analiza corectitudinii datelor și indicatorilor din contul general anual de execuție a bugetului de stat transmis de Ministerul Finanțelor Publice.....	12
II. OPINIA DE AUDIT exprimată după efectuarea misiunilor de audit financiar.....	13
III. ANALIZA EXECUȚIEI BUGETULUI DE STAT PE ANUL 2015	14
Execuția bugetului de stat pe anul 2015 – prezentare.....	14
Analiza execuției bugetare pentru anul 2015	14
Execuția veniturilor bugetului de stat	19
Analiza modului de încasare a veniturilor bugetare de către Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF).....	30
IV. Constatări rezultate din misiunea de AUDIT FINANCIAR ASUPRA CONTULUI GENERAL ANUAL DE EXECUȚIE A BUGETULUI DE STAT la Ministerul Finanțelor Publice	35
V. REZULTATELE MISIUNILOR DE AUDIT FINANCIAR LA ORDONATORII PRINCIPALI DE CREDITE AI BUGETULUI DE STAT	41
1. MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE	42
2. MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE	50
3. MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE	51
4. MINISTERUL AFACERILOR INTERNE	57
5. MINISTERUL SĂNĂTĂȚII	59
6. MINISTERUL TRANSPORTURILOR	70
7. MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE.....	77
8. MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE	82
9. SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI.....	83
10. MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE SI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	86
11. MINISTERUL COMUNICAȚIILOR ȘI PENTRU SOCIETATEA INFORMAȚIONALĂ	91
12. MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE	94
ANEXE	96

ACRONIME

AAAS	Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului
ADS	Agenția Domeniilor Statului
AEGRM	Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare
AEP	Autoritatea Electorală Permanentă
AFM	Administrația Fondului pentru Mediu
AGERPRES	Agenția Națională de Presă AGERPRES
AJOFM	Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă
AM	Autoritate de Management
ANAF	Agenția Națională de Administrare Fiscală
ANAR	Administrația Națională Apele Române
ANC	Autoritatea Națională pentru Cetățenie
ANCOM	Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații
ANCPI	Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară
ANCS	Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică
ANDR	Agenția Nucleară pentru Deșeuri Radioactive
ANF	Arhiva Națională de Filme
ANFP	Agenția Națională a Funcționarilor Publici
ANI	Agenția Națională de Integritate
ANIF	Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare
ANMDM	Agenția Națională a Medicamentului și Dispozitivelor Medicale
ANOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
ANPC	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
ANPIS	Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială
ANRE	Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
ANRM	Agenția Națională pentru Resurse Minerale
ANRMAP	Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
ANRP	Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților
ANRSC	Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice
ANSPDCP	Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal
ANST	Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret
ANSVSA	Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
AOȘR	Academia Oamenilor de Știință din România
APIA	Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură
AR	Academia Română
AVAS	Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului
BAS	Bugetul Asigurărilor Sociale
BASS	Bugetul asigurărilor sociale
BEI	Banca Europeană de Investiții
BL	Bugetul Local
BNR	Banca Națională a României
BNFUASS	Bugetul Fondului Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate
BS	Buget de stat
CASS	Contribuția de asigurări sociale de sănătate
CC	Curtea Constituțională
CDI	Cercetare-dezvoltare inovare
CE	Comisia Europeană
CEC	Casa de Economii și Consemnațiuni

CES	Consiliul Economic și Social
CFPP	Controlul Financiar Preventiv Propriu
CIFGA	Comitetul Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări
CN	Companie Națională
CNA	Consiliul Național al Audiovizualului
CNADNR	Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România
CNAS	Casa Națională de Asigurări de Sănătate
CNCD	Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării
CNI	Compania Națională de Investiții
CNLR	Compania Națională Loteria Română SA
CNPP	Casa Națională de Pensii Publice
CNSAS	Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității
CNSC	Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
CSM	Consiliul Superior al Magistraturii
DGV	Direcția Generală a Vămirilor
DIICOT	Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism
DNA	Direcția Națională Anticorupție
FNGCIMM	Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii IFN
FNUASS	Fondul Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate
FRC	Fondul Român de Contragarantare
HG	Hotărârea Guvernului
ICR	Institutul Cultural Român
IICCMER	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
INM	Institutul Național al Magistraturii
INS	Institutul Național de Statistică
INSHR	Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”
INTOSAI	Organizația Internațională a Instituțiilor Supreme de Audit
ISC	Inspectoratul de Stat în Construcții
ISJ	Inspectorat Școlar Județean
ÎCCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MAE	Ministerul Afacerilor Externe
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MApN	Ministerul Apărării Naționale
MC	Ministerul Culturii
MDRAP	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
MECT	Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului
MECS	Ministerul Educației și Cercetării Științifice
MFE	Ministerul Fondurilor Europene
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MJ	Ministerul Justiției
MMFPSPV	Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
MMAP	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
MNAR	Muzeul Național de Artă al României
MNACR	Muzeul Național de Artă Contemporană al României
MP	Ministerul Public
MP-PICCCJ	Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
MS	Ministerul Sănătății

MSI	Ministerul pentru Societatea Informațională
MT	Ministerul Transporturilor
MTS	Ministerul Tineretului și Sportului
OG	Ordonanța Guvernului
OMFP	Ordinul Ministrului Finanțelor Publice
ONJN	Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc
ONRC	Oficiul Național al Registrului Comerțului
ONPCSB	Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor
ORNISS	Oficiului Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat
OUG	Ordonanța de Urgență a Guvernului
PIB	Produsul Intern Brut
RA	Regie Autonomă
RNP	Regia Națională a Pădurilor
ROF	Regulament de Organizare și Funcționare
SA	Societate pe Acțiuni
SAIFI	Sucursala pentru Administrarea și Întreținerea Fondului Imobiliar
SC	Societate Comercială
SEAP	Sistemul electronic de achiziții publice
SGG	Secretariatul General al Guvernului
SIE	Serviciul de Informații Externe
SMIS	Sistem Unic de Management al Informației
SN	Societate Națională
SNA	Strategia națională antidrog
SNIF	Societatea Națională Îmbunătățiri Funciare SA
SPP	Serviciul de Protecție și Pază
SRI	Serviciul Român de Informații
SRL	Societate cu Răspundere Limitată
SRR	Societatea Română de Radiodifuziune
SRTv	Societatea Română de Televiziune
SSC	Secretariatul de Stat pentru Culte
STS	Serviciul de Telecomunicații Speciale
TVA	Taxa pe Valoarea Adăugată
UAT	Unitate administrativ-teritorială
UCCAPI	Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern
UCVAP	Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice
UE	Uniunea Europeană
VMG	Venit minim garantat

INTRODUCERE

Atribuțiile Curții de Conturi în efectuarea auditului financiar asupra componentelor bugetului general consolidat

Potrivit prevederilor Legii nr. 94/1992 de organizare și funcționare a Curții de Conturi, republicată, Curtea de Conturi efectuează anual auditul financiar asupra conturilor anuale de execuție ale bugetelor componente ale bugetului general consolidat, emitând opinii de audit în conformitate cu standardele proprii de audit, pentru fiecare dintre conturile anuale de execuție bugetară care compun bugetul general consolidat, și nu emite în mod distinct o opinie de audit asupra contului anual de execuție a bugetului general consolidat.

Pentru auditarea *Contului general anual de execuție a bugetului de stat* Curtea de Conturi a efectuat, potrivit programului propriu de activitate aprobat de plenul instituției, misiuni de audit financiar la ordonatorii principali de credite al căror cont anual de execuție intră în componența Contului general anual de execuție al bugetului de stat. De asemenea, Curtea de Conturi a efectuat o misiune de audit financiar la nivelul Ministerului Finanțelor Publice având ca temă auditul financiar al Contului general anual de execuție a bugetului de stat, prilej cu care a fost analizat și contul de execuție bugetară al *Acțiuni Generale – MFP*.

Rolul Ministerului Finanțelor Publice în mecanismul de elaborare, aprobare, execuție și raportare a bugetului de stat

Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de organ de specialitate al administrației publice central, aplică strategia și Programul de guvernare în domeniul finanțelor publice, precum și la cei 55 de ordonatori principali de credite, a căror finanțare este asigurată de la bugetul de stat.

În cadrul mecanismului instituit prin Legea nr. 500/2002 a finanțelor publice, MFP îndeplinește funcția de reglementare și sinteză, asigurând elaborarea cadrului normativ și instituțional necesar pentru realizarea obiectivelor strategice în domeniul finanțelor publice.

MFP are rolul de a menține în permanență un echilibru bugetar corespunzător și elaborează, pe bază de metodologii proprii, proiectul bugetului de stat, al legii bugetului de stat și raportul asupra proiectului bugetului de stat, precum și proiectul legii de rectificare a bugetului de stat, operând rectificările corespunzătoare.

MFP are ca atribuție analiza periodică a modului de realizare a prevederilor bugetare în corelare cu indicatorii macroeconomici, precum și modul de utilizare și/sau administrare a fondurilor și/sau a patrimoniului public la nivelul instituțiilor publice definite de Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare (denumită în continuare Legea nr. 500/2002), prezentând Guvernului, spre dezbateră și aprobare, propuneri și/sau proiecte de acte normative care să conducă la îmbunătățirea procesului de programare și execuție bugetară.

Potrivit art. 35 alin. (1) din Legea nr. 500/2002, MFP este autoritatea care, pe baza proiectelor de buget ale ordonatorilor principali de credite și a bugetului propriu, întocmește proiectele legilor bugetare și proiectele bugetelor, pe care le depune la Guvern până la data de 30 septembrie a fiecărui an, pentru exercițiul bugetar următor.

Obiectivul general al auditului financiar asupra Contului general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015 a fost acela de a obține asigurarea că acest cont de execuție bugetară a fost întocmit în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, că respectă principiile legalității și regularității și că oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de Ministerul Finanțelor Publice.

Raportul dintre Bugetul de stat și Bugetul general consolidat

Bugetul de stat reprezintă o componentă a Bugetului general consolidat.

Bugetul general consolidat reprezintă ansamblul bugetelor componente ale sistemului bugetar, agregate și consolidate pentru a forma un întreg (definit în Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice), având următoarele componente:

- bugetul de stat,
- bugetul asigurărilor sociale de stat,
- bugetele fondurilor speciale,
- bugetul centralizat al unităților administrativ-teritoriale,
- bugetul Trezoreriei Statului,
- bugetele instituțiilor publice autonome,
- bugetele instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetul de stat, din bugetul asigurărilor sociale de stat și din bugetele fondurilor speciale, după caz,
- bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii,
- bugetul fondurilor provenite din credite externe contractate sau garantate de stat și ale căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice,
- bugetul fondurilor externe nerambursabile,
- bugetul altor entități finanțate în proporție de peste 50% din fondurile publice stabilite potrivit normelor europene.

Bugetul general consolidat elaborat oferă informații agregate despre finanțele publice structurilor naționale (Parlament, Guvern, MFP, BNR, Institutul Național de Statistică, Comisia Națională de Prognoză etc.), precum și instituțiilor europene sau organismelor financiare internaționale (Comisia Europeană, Eurostat, Banca Mondială, FMI) și agențiilor de rating.

Având în vedere importanța corectitudinii datelor furnizate de MFP în raport cu utilizatorii mai sus amintiți, Curtea de Conturi a analizat modul de întocmire, corectitudinea surselor de date și modul de consolidare a *tabelei privind bugetul general consolidat* aferent anului 2015 întocmită de către Direcția generală de sinteză a politicilor bugetare din cadrul MFP și care stă la baza calculului deficitului bugetului general consolidat pe anul 2015.

Ordonatorii principali de credite finanțate prin Contul general anual de execuție a bugetului de stat

Nr. crt.	Denumire ordonator principal de credite buget de stat
1	Administrația Prezidențială
2	Senatul României
3	Camera Deputaților
4	Înalta Curte de Casație și Justiție
5	Curtea Constituțională
6	Consiliul Legislativ
7	Curtea de Conturi
8	Consiliul Concurenței
9	Avocatul Poporului
10	Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității
11	Consiliul Național al Audiovizualului
12	Secretariatul General al Guvernului
13	Ministerul Afacerilor Externe
14	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
15	Ministerul Finanțelor Publice
16	Acțiuni Generale - MFP
17	Ministerul Justiției
18	Ministerul Apărării Naționale
19	Ministerul Afacerilor Interne
20	Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
21	Ministerul Tineretului și Sportului
22	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

- 23 Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
- 24 Ministerul Transporturilor
- 25 Ministerul Educației și Cercetării Științifice
- 26 Ministerul Sănătății
- 27 Ministerul Culturii
- 28 Ministerul pentru Societatea Informațională
- 29 Ministerul Public
- 30 Agenția Națională de Integritate
- 31 Serviciul Român de Informații
- 32 Serviciul de Informații Externe
- 33 Serviciul de Protecție și Pază
- 34 Serviciul de Telecomunicații Speciale
- 35 Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului
- 36 Academia Română
- 37 Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
- 38 Secretariatul de Stat pentru Recunoașterea Meritelor Luptătorilor Împotriva Regimului Comunist Instaurat în România în perioada 1945-1989
- 39 Oficiul Național de Prevenire și Combaterea Spălării Banilor
- 40 Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat
- 41 Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării
- 42 Agenția Națională de Presă AGERPRES
- 43 Institutul Cultural Român
- 44 Societatea Română de Radiodifuziune
- 45 Societatea Română de Televiziune
- 46 Consiliul Superior al Magistraturii
- 47 Autoritatea Electorală Permanentă
- 48 Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal
- 49 Consiliul Economic și Social
- 50 Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
- 51 Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului
- 52 Ministerul Fondurilor Europene
- 53 Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților
- 54 Ministerul Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri
- 55 Ministerul pentru Consultare Publică și Dialog Civic

STATISTICI ȘI COMPARAȚII EUROPENE ALE BUGETULUI PUBLIC DIN ROMÂNIA

Potrivit datelor publicate de EUROSTAT (*la data de 16 noiembrie 2016*), în anul 2015 *media veniturilor publice totale* în UE-28 s-a ridicat la 44,9% din PIB (în scădere de la 45,2% din PIB în 2014), iar *media cheltuielilor publice totale* s-a ridicat la 47,3% din PIB (în scădere de la 48,1 % în 2014).

În 2015, *deficitul public* (necesarul net de finanțare a sectorului consolidat al administrației publice, ca pondere din PIB) în UE-28 a înregistrat o scădere în comparație cu 2014, de la 3% la 2,4%, în timp ce datoria publică a crescut (atât în raport cu PIB, cât și în termeni absoluți).

După cum se poate observa din tabelul prezentat în *Figura nr. 1*, România se află în coada clasamentului statelor membre în ceea ce privește ponderea veniturilor bugetare în PIB, înregistrând o valoare de doar 34,9%, mult sub media UE – 28 de 44,9%. În schimb, indicatorul deficit raportat la PIB a înregistrat o valoare de 0,8%, situându-se în ținta programată potrivit prevederilor Pactului Fiscal, respectiv sub nivelul de 3%.

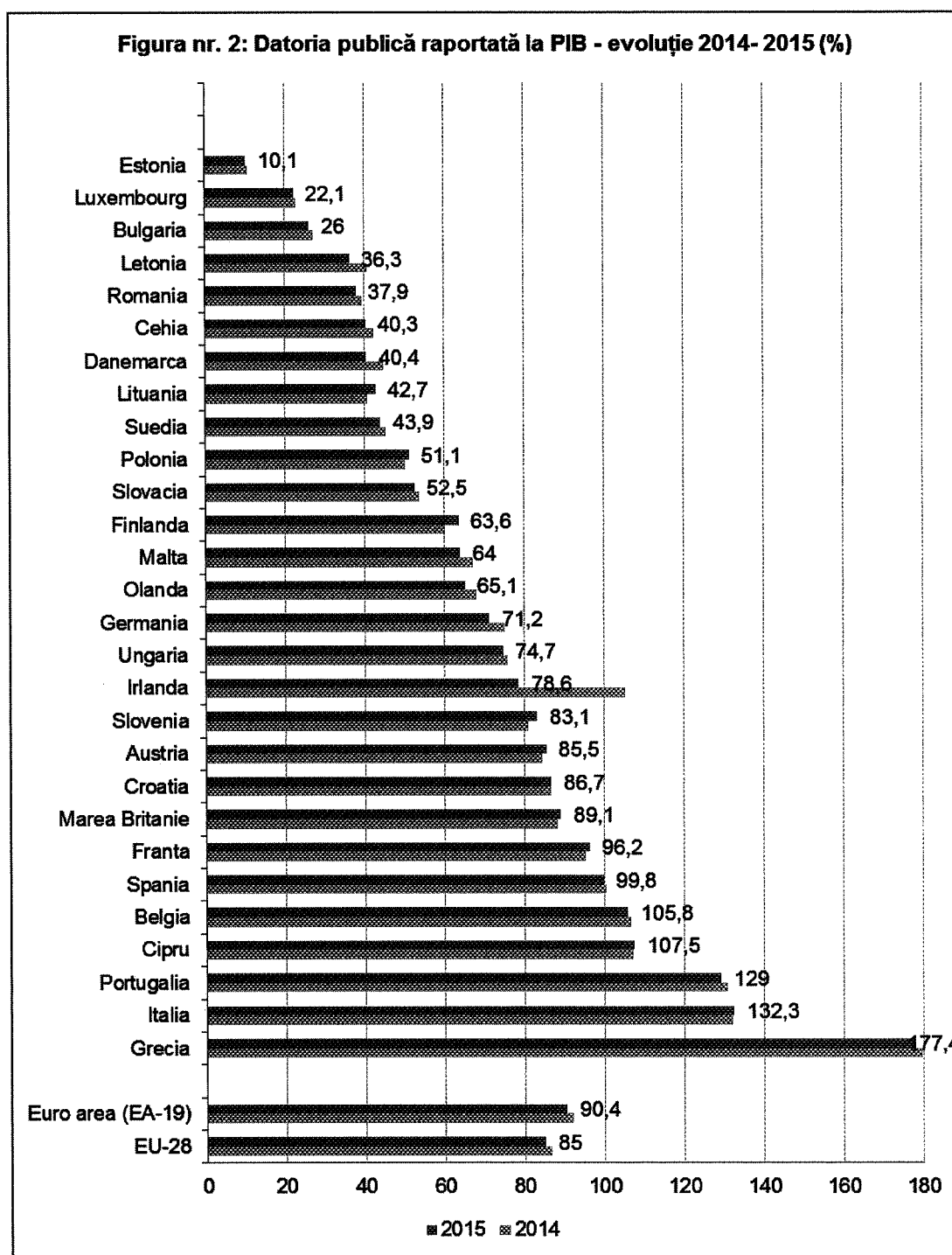
Figura nr. 1 – Ponderea în PIB a veniturilor și cheltuielilor publice în statele membre ale Uniunii Europene în anul 2015

	Venituri%	Cheltuieli%	Excedent/deficit%
Uniunea Europeană (28 state) -medie	44,9	47,3	-2,4
Zona Euro (19 state)*	46,5	48,5	-2,1
Finlanda*	54,9	57,7	-2,8
Danemarca	53,9	55,7	-1,7
Franța*	53,5	57,0	-3,5
Belgia*	51,3	53,9	-2,5
Austria*	50,6	51,6	-1,0
Suedia	50,5	50,3	0,2
Ungaria	48,5	50,0	-1,6
Grecia*	47,9	55,4	-7,5
Italia*	47,8	50,4	-2,6
Slovenia*	45,1	47,8	-2,7
Germania *	44,7	44,0	0,7
Portugalia*	44,0	48,4	-4,4
Luxembourg*	43,7	42,1	1,6
Croatia	43,6	46,9	-3,3
Olanda*	43,2	45,1	-1,9
Slovacia*	42,9	45,6	-2,7
Malta*	42,0	43,4	-1,4
Cehia	41,3	42,0	-0,6
Estonia*	40,5	40,3	0,1
Bulgaria	39,0	40,7	-1,7
Cipru*	39,0	40,1	-1,1
Polonia	38,9	41,5	-2,6
Spania*	38,6	43,8	-5,1
Marea Britanie	38,5	42,8	-4,3
Letonia*	35,8	37,1	-1,3
Lituania*	34,9	35,1	-0,2
România	34,9	35,7	-0,8
Irlanda*	27,6	29,4	-1,9
Norvegia	55,2	48,8	6,4
Islanda	42,1	42,9	-0,8
Elvetia	35,0	33,9	1,1

Indicatorii calculați pentru România (34,9% venituri publice totale în PIB, respectiv 35,7% cheltuieli publice totale din PIB) așează țara noastră în coada clasamentului statelor membre, departe de mediile europene ale veniturilor publice totale, respectiv ale cheltuielilor publice totale. Această stare de fapt este în primul rând o consecință a capacității reduse a României de a-și colecta veniturile publice, coroborată cu un nivel redus al absorbției fondurilor europene nerambursabile, cu repercusiuni semnificative asupra potențialului de dezvoltare prin resurse proprii. Este evidentă astfel necesitatea adoptării unor măsuri radicale pentru creșterea eficienței administrației fiscale și pentru creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene nerambursabile, deziderate binecunoscute la nivelul conducerii Guvernului, însă din păcate nepuse în practică în mod consistent până acum.

În *Figura nr. 2* sunt prezentați indicatorii datoriilor publice raportate la produsul intern brut ale statelor membre publicați de EUROSTAT. România a înregistrat, potrivit datelor publicate de EUROSTAT în 16 noiembrie 2016, un nivel al datoriei publice de 59.698,8 milioane euro. *Indicatorul datoriei publice raportat la PIB* al țării noastre, având un nivel de 37,9%, comparat cu celelalte state membre, ne situează între țările europene cu cel mai mic nivel al datoriei publice, după Estonia (10,1%), Luxemburg (22,1%), Bulgaria (26%) și Letonia (36,3%).

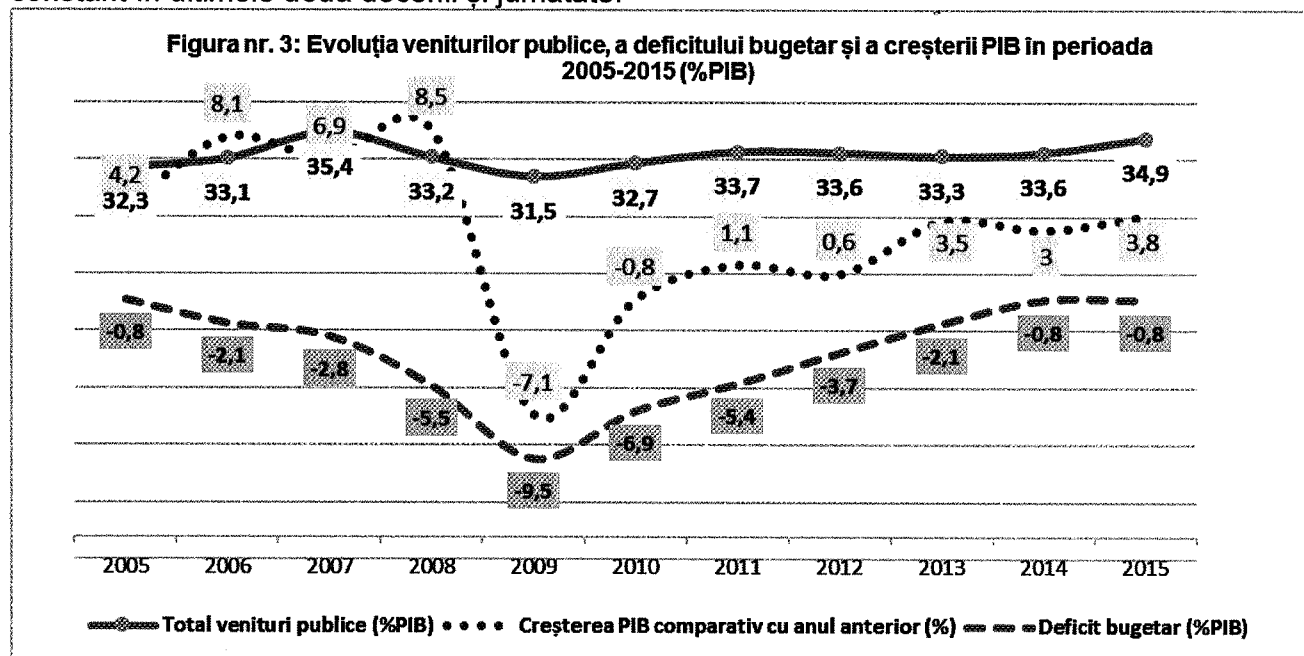
Nivelul datoriei publice calculat de EUROSTAT conform ESA 2010 la data de 16 noiembrie 2016 este de 37,9%, revizuit în scădere față de cel comunicat la data de 22 aprilie 2016, care avea valoarea de 38,4%, prezentat și în *Raportul privind contul general anual al datoriei publice pe anul 2015*, publicat de Curtea de Conturi.

Într-o reprezentare grafică a evoluției în perioada 2005-2015 a indicatorilor veniturilor publice și a deficitului bugetar raportate la Produsul Intern Brut, din *Figura nr. 3* (potrivit datelor publicate de EUROSTAT în 16 noiembrie 2016) se pot observa următoarele:

- indicatorul deficit bugetar raportat la PIB a scăzut brusc în anii 2008 și 2009 în care s-a manifestat puternic criza economico-financiară, pentru ca ulterior să cunoască o evoluție ascendentă ca urmare a măsurilor luate de Guvern pentru încadrarea în țintele de deficit asumate, astfel încât începând din anul 2012 România a reușit să îndeplinească cerințele Pactului Fiscal;

- indicatorul venituri publice raportat la PIB a avut o evoluție sinuoasă, fără a depăși nivelul de 34% din PIB decât în doi ani (2007 și 2015), ceea ce denotă o foarte slabă eficiență a administrației fiscale românești de a colecta veniturile publice, fapt ce s-a manifestat în mod constant în ultimele două decenii și jumătate.

Pentru determinarea deficitului bugetului general consolidat este necesară o însumare a deficitelor/excedentelor tuturor părților componente ale acestuia: bugetul de stat, bugetul unităților administrativ-teritoriale, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru șomaj, bugetul fondului național pentru asigurări sociale de sănătate, bugetul instituțiilor finanțate integral sau parțial din venituri proprii, bugetul fondurilor externe nerambursabile etc.

Deficitul bugetului de stat este o componentă a deficitului bugetului general consolidat. Deficitul bugetului de stat în anul 2015 este de 3,04% din PIB (vezi cap. III – pag. 14), iar deficitul bugetului general consolidat (conform metodologiei ESA 2010) este de 0,8% din PIB potrivit ultimelor date publicate de EUROSTAT la data de 16 noiembrie 2016. Potrivit Notificării transmise de România la data de 31 martie 2016 (date intermediare), nivelul deficitului bugetului general consolidat determinat potrivit metodologiei ESA 2010 a fost de 1,47% din PIB.

I. ANALIZA CORECTITUDINII DATELOR ȘI INDICATORILOR DIN CONTUL GENERAL ANUAL DE EXECUȚIE A BUGETULUI DE STAT TRANSMIS DE MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

Contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015 întocmit de MFP și transmis spre verificare Curții de Conturi nu prezintă erori ale indicatorilor bugetari (Credite bugetare inițiale, Credite bugetare definitive, Încasări/Plăți efectuate) și nu necesită corecții.

Contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015 conține conturile de execuție bugetară ale celor 55 de ordonatori principali de credite ai bugetului de stat. Conturile de execuție bugetară ale ordonatorilor principali au fost auditate în cursul anului 2016 de Curtea de Conturi, fiind constatate unele erori minore, ce au fost corectate de Ministerul Finanțelor Publice cu prilejul centralizării și definitivării Contului general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015, astfel încât documentul conținând *Contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015* transmis de Ministerul Finanțelor la Curtea de Conturi pentru efectuarea auditului financiar nu necesită corecții ale indicatorilor financiari.

Contul general anual de execuție a bugetului de stat cuprinde la **Venituri** prevederile bugetare inițiale, prevederile bugetare definitive și încasările efectiv realizate. Informațiile privind prevederile inițiale se preiau din Legea bugetului de stat inițială, iar prevederile definitive se preiau din planul actualizat prin legile de rectificare a bugetului de stat prin formularul "*Modificarea indicatorilor financiari*" întocmit în baza unei hotărâri de guvern, ordonanță, ordonanță de urgență sau lege. Sumele încasate la bugetul de stat provin din conturile privind execuția de casă anuală a bugetului de stat transmise în mod centralizat, la nivelul întregii țări, de către Serviciul sinteza execuției financiare prin Trezoreria Statului și elaborarea bugetului Trezoreriei Statului din cadrul Direcției generale trezorerie și contabilitate publică din MFP.

Contul general anual de execuție a bugetului de stat cuprinde la **Cheltuieli** creditele bugetare inițiale, creditele bugetare definitive și plățile efectuate. Informațiile privind creditele bugetare inițiale, creditele bugetare definitive și plățile efectuate din bugetul de stat se preiau din situațiile financiare prezentate de ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat, precum și din situația contului privind execuția de casă a bugetului de stat, transmisă în mod centralizat, la nivelul fiecărui ordonator principal de credite, de către Serviciul sinteza execuției financiare prin Trezoreria Statului și elaborarea bugetului Trezoreriei Statului din cadrul Direcției generale trezorerie și contabilitate publică.

Contul general anual de execuție a bugetului de stat conține la rubricile "Venituri realizate", respectiv "Cheltuieli efectuate" valorile rezultate din execuția de casă a bugetului de stat (cunoscută și sub denumirea *Execuția CASH*) ce sunt preluate din evidența informatizată a Trezoreriei Statului. Acești indicatori (încasări respectiv plăți efectiv realizate) rezultă din centralizarea tuturor operațiunilor efectuate la nivel național, având ca sursă bugetul de stat.

În evidența contabilă a ordonatorilor principali de credite sunt înregistrate toate drepturile de încasat, respectiv obligațiile de plată având ca sursă bugetul de stat, care diferă de indicatorii *Venituri*, respectiv *Cheltuieli*, cuprinși în conturile de execuție.

Obiectivul principal al misiunii de audit financiar îl reprezintă auditarea *Contului general anual de execuție a bugetului de stat* (execuția pe varianta CASH a bugetului de stat), însă verificările efectuate de echipa de audit financiar au vizat și indicatorii conținuți în situațiile financiare ale celor 55 de ordonatori principali de credite, centralizate la nivel național (potrivit contabilității de angajamente – ACCRUAL).

Din analiza indicatorilor cuprinși în anexele la situațiile financiare ale celor 55 de ordonatori principali de credite, întocmite potrivit contabilității pe bază de angajamente, au rezultat o serie de neconcordanțe sau abateri, care însă nu afectează realitatea datelor conținute în *Contul general anual de execuție a bugetului de stat* (care conține, așa cum am precizat anterior, doar indicatorii de venituri, respectiv cheltuieli realizate efectiv potrivit înregistrărilor din Trezoreria Statului).

II. OPINIA DE AUDIT EXPRIMATĂ DUPĂ EFECTUAREA MISIUNILOR DE AUDIT FINANCIAR

Echipa de audit a exprimat o **Opinie cu rezerve cu paragraf de evidențiere a unor aspecte** asupra *Contului general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015*, în conformitate cu atribuțiile prevăzute la art. 26 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, și potrivit standardelor proprii de audit.

Opinia de audit a fost formulată avându-se în vedere abaterile constatate cu ocazia misiunilor de audit financiar efectuate de Curtea de Conturi la MFP și la ceilalți ordonatori de credite ai bugetului de stat, ținându-se cont de faptul că abaterile consemnate în raportul de audit financiar nu au afectat semnificativ indicatorii financiari din *Contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015*.

Paragraful de evidențiere constă în faptul că valoarea cumulată a erorilor/abaterilor de la legalitate și regularitate, care afectează corectitudinea *Contului general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015*, extrapolate la nivelul întregii populații auditate, constatate atât la entitatea auditată, cât și la ordonatorii principali, se situează sub pragul de semnificație și au fost remediate operativ de către conducerile ordonatorilor principali în timpul misiunilor de audit.

Situațiile financiare luate în ansamblul lor au fost întocmite, din toate punctele de vedere semnificative, în conformitate cu cadrul general de raportare financiară aplicabil în România și oferă o imagine fidelă a execuției bugetului de stat pe anul 2015¹.

III. ANALIZA EXECUȚIEI BUGETULUI DE STAT PE ANUL 2015

EXECUȚIA BUGETULUI DE STAT PE ANUL 2015 – PREZENTARE

În ceea ce privește execuția bugetară, în temeiul art. 56 și art. 57 din Legea nr. 500/2002, pe baza situațiilor financiare prezentate de ordonatorii principali de credite, a conturilor privind execuția de casă a bugetului de stat, prezentate de organele care, potrivit legii, au această sarcină și în urma verificării și analizării acestora, MFP a elaborat *Contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015*, având ca anexe bugetele ordonatorilor principali de credite, inclusiv anexele la acestea, pe care le prezintă Guvernului, iar Guvernul inițiază și transmite Parlamentului proiectul Legii de aprobare a contului general anual de execuție a bugetului de stat, pentru dezbateră și aprobare.

Contul general anual de execuție a bugetului de stat a fost întocmit în structura bugetului aprobat prin Legea nr. 186/2014. Pe parcursul execuției bugetare au avut loc două rectificări bugetare, efectuate prin actele normative: O.G. nr. 20 din 28 iulie 2015 și O.U.G. nr.47 din 23 octombrie 2015 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2015.

Contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015 are ca anexe conturile anuale de execuție ale ordonatorilor principali de credite.

ANALIZA EXECUȚIEI BUGETARE PENTRU ANUL 2015

Contul de execuție a bugetului de stat pe anul 2015, elaborat de Ministerul Finanțelor Publice, se prezintă în structură astfel:

- milioane lei -

Indicatori sintetici	Prevederi/credite bugetare aprobate prin Legea nr. 186/2014	Prevederi/credite bugetare definitive	Încasări realizate/plăți efectuate	% Față de prevederi/credite definitive
Venituri	107.413,0	109.279,7	103.767,6	94,9
Cheltuieli	126.532,6	133.615,2	125.215,8	93,7
Deficit	(19.119,6)	(24.335,5)	(21.448,2)	(88,1)
% deficit în PIB*	(2,7)	(3,5)	(3,04)	

* Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2015 este de 704.542,0 milioane lei

În urma analizei datelor privind execuția bugetului de stat la 31 decembrie 2015 s-au constatat următoarele:

¹ Opinia de audit a fost exprimată potrivit prevederilor pct. 347 din *Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități*, aprobat prin Hotărârea Plenumului nr. 155/29.05.2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 24 iulie 2014.

- încasările realizate în sumă de 103.767,6 milioane lei, sunt cu 5.512,1 milioane lei (5,1%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive;
- plățile efectuate, în sumă de 125.215,8 milioane lei, sunt cu 8.399,4 milioane lei (6,3%) sub nivelul creditelor bugetare definitive;
- deficitul bugetar în sumă de 21.448,2 milioane lei, este cu 2.887,3 milioane lei (11,9%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive.

Potrivit prevederilor art. 28, lit. a) din Legea 500/2002, modificată și completată privind finanțele publice "... proiectele legilor bugetare anuale și ale bugetelor se elaborează de către Guvern, prin Ministerul Finanțelor Publice, pe baza prognozelor indicatorilor macroeconomici și sociali pentru anul bugetar pentru care se elaborează proiectul de buget, precum și pentru următorii 3 ani".

Contul general anual de execuție a bugetului de stat aprobat prin Legea nr. 186/2014 a bugetului de stat pe anul 2015, și rectificat succesiv prin O.G. nr.20 din 28 iulie 2015 și O.U.G. nr.47 din 23 octombrie 2015 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2015, **conține execuția bugetară pe capitolele bugetare (în structura funcțională)**, fiind prezentat în Anexa nr. 1 (pag. 97):

- 5001 Buget de stat
- 5006 Credite externe
- 5008 Fonduri externe nerambursabile
- 5010 Cheltuieli din venituri proprii.

- milioane lei -

DENUMIRE INDICATOR	Prevederi/ credite bugetare inițiale	Prevederi/ credite bugetare definitive	Plăți efectuate	% față de prevederi/ credite inițiale	% față de prevederi/ credite definitive
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
Cap. 5001 Cheltuieli – buget de stat – Total	126.532,6	133.615,1	125.215,8	98,96%	93,71%
Cap. 5006 Credite externe	0	0	0	-	-
Cap. 5008 Fonduri externe nerambursabile	19.110,5	20.121,6	9.815,6	51,36%	48,78%
Cap. 5010 Total cheltuieli din venituri proprii	7.361,1	8.365,8	4.429,8	60,18%	52,95%

RESPECTAREA CALENDARULUI BUGETAR PREVĂZUT DE LEGEA NR. 500/2002 A FINANTELOR PUBLICE

Au fost constatate întârzieri în realizarea fazelor calendarului bugetar:

- comunicarea Scrisorii cadru de către Ministerul Finanțelor Publice către ordonatorii principali de credite
- Ministerul Finanțelor Publice nu a transmis Scrisoarea-cadru în termenul prevăzut de Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice.
- aprobarea legii bugetului de stat de către Parlament s-a realizat cu întârziere
- depunerea cu întârziere a situațiilor financiare de către 25 ordonatori principali de credite la Ministerul Finanțelor Publice

REPARTIZAREA CREDITELOR BUGETARE PENTRU ANUL 2015 PE ORDONATORI PRINCIPALI DE CREDITE – BUGET DE STAT

Ordonatorii principali de credite cu cele mai mari alocări de credite bugetare au fost în ordine descrescătoare, următorii:

- Ministerul Muncii, Familiei Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice – cu alocări totale de 36.716 milioane lei (29,02% din bugetul de stat);
- Ministerul Finanțelor Publice–Acțiuni Generale – cu alocări totale de 20.061 milioane lei (15,85 % din bugetul de stat);
- Ministerul Transporturilor – cu alocări totale de 14.823 milioane lei (11,71 % din bugetul de stat);

Ponderea mare a alocărilor de credite bugetare către Ministerul Muncii, Familiei Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice este justificată prin includerea în bugetul acestuia a *transferurilor bugetului de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat și către bugetul asigurărilor pentru șomaj*, în cadrul titlului de cheltuieli 51 "Transferuri între unități ale administrației publice", precum și a asigurărilor sociale și a ajutoarelor sociale în cadrul titlului de cheltuieli 57 "Asistență socială".

Ministerul Finanțelor Publice – Acțiuni Generale a mobilizat o pondere importantă a creditelor bugetare prin includerea creditelor bugetare necesare plății dobânzilor aferente datoriei publice interne și a dobânzilor aferente datoriei publice externe în cadrul titlului de cheltuieli 30 "Dobânzi", a transferurilor interne ce includ alocările pentru Fondul Național de Preaderare, alocările pentru schemele de ajutor de stat și a contribuției României la bugetul Uniunii Europene în cadrul titlului de cheltuieli 55 "Alte transferuri". În bugetul acestui ordonator principal de credite sunt incluse și creditele bugetare necesare rambursării creditelor interne și externe în cadrul titlului de cheltuieli 79 "Operațiuni financiare".

În cazul Ministerului Transporturilor ponderea cea mai mare a creditelor bugetare a fost destinată titlului de cheltuieli 56 "Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile".

Prima rectificare bugetară a fost efectuată prin O.G. nr.20 din 28 iulie 2015 și a prevăzut majorarea veniturilor bugetare cu suma de 210,3 milioane lei, majorarea cheltuielilor bugetare cu 1.700,1 milioane lei, rezultatul rectificării fiind majorarea deficitului bugetar cu suma de 1.489,8 milioane lei.

Prin cel de-al doilea act normativ de rectificare, respectiv prin O.U.G. nr.47 din 23 octombrie 2015, veniturile bugetului de stat s-au diminuat cu 740,7 milioane lei, cheltuielile bugetare au fost majorate cu 2.985,4 milioane lei, iar deficitul s-a majorat cu 3.726,0 milioane lei.

Tabelul conținând repartizarea creditelor bugetare pe ordonatori principali de credite este prezentat în *Anexa nr. 1*.

ANALIZA ACURATEȚEI PROGRAMĂRII NECESARULUI DE CREDITE BUGETARE ÎN ANUL 2015

În tabelul din *Anexa nr. 1* se observă situația comparativă a execuției raportată atât la prevederile finale cât și la prevederile inițiale pentru fiecare ordonator principal al bugetului de stat.

Astfel, dintre ordonatorii principali ai bugetului de stat ***pentru care s-au subestimat creditele bugetare*** la momentul întocmirii proiectului de buget se remarcă:

- Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului – prevederi inițiale de 18.634 mii lei / prevederi finale de 80.090 mii lei / plăți efective 76.761 mii lei (411,94% față de prevederile inițiale);
- Ministerul Fondurilor Europene – prevederi inițiale de 1.755.656 mii lei / prevederi finale de 4.641.221 mii lei / plăți efective 4.583.025 mii lei (261,04% față de prevederile inițiale);
- Serviciul de Telecomunicații Speciale – prevederi inițiale de 250.057 mii lei / prevederi finale de 435.834 mii lei / plăți efective 435.740 mii lei (174,26% față de prevederile inițiale);
- Ministerul Public – prevederi inițiale de 707.889 mii lei / prevederi finale de 1.032.288 mii lei / plăți efective 1.020.569 mii lei (144,17% față de prevederile inițiale);
- Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat – prevederi inițiale de 8.373 mii lei / prevederi finale de 11.643 mii lei / plăți efective 11.591 mii lei (138,44% față de prevederile inițiale);

Subevaluările necesarului de credite bugetare la momentul inițial al întocmirii proiectelor de buget ale ordonatorilor principali conduc ulterior la exercitarea de demersuri în cursul anului pentru efectuarea de rectificări bugetare sau recurgerea la resursele Fondului de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.

Supraestimări ale necesarului de credite bugetare se remarcă la următorii ordonatori principali de credite ai bugetului de stat:

- Ministerul pentru Societatea Informațională – prevederi inițiale de 492.821 mii lei / prevederi finale de 182.435 mii lei / plăți efective 108.687 mii lei (22,05% față de prevederile inițiale);

- Ministerul Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri – prevederi inițiale de 679.711 mii lei / prevederi finale de 521.442 mii lei / plăți efective 389.437 mii lei (57,29% față de prevederile inițiale);

- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor – prevederi inițiale de 2.738.106 mii lei / prevederi finale de 1.817.307 mii lei / plăți efective 1.643.623 mii lei (60,03% față de prevederile inițiale);

- Ministerul Transporturilor – prevederi inițiale de 14.823.212 mii lei / prevederi finale de 12.436.110 mii lei / plăți efective 10.117.459 mii lei (68,25% față de prevederile inițiale);

- Secretariatul de Stat pentru Recunoașterea Meritelor Luptătorilor Împotriva Regimului Comunist Instaurat în România în perioada 1945 – 1989 – prevederi inițiale de 2.334 mii lei / prevederi finale de 2.056 mii lei / plăți efective 1.733 mii lei (74,24% față de prevederile inițiale);

Curtea de Conturi a recomandat un nivel de responsabilitate ridicat atât la nivelul ordonatorilor de credite cât și la nivelul direcțiilor din cadrul Ministerului Finanțelor Publice implicate în elaborarea proiectului de buget al Ministerului Finanțelor Publice – Acțiuni Generale.

ANALIZA COMPARATIVĂ A EVOLUȚIEI BUGETULUI DE STAT PE PERIOADA 2009 – 2015²

- milioane lei -

Anul	Venituri încasate	Plăți efectuate	Deficit BS	% PIB
2015	103.767,6	125.215,8	-21.448,2	-3,04
2014	94.513,7	115.615,9	-21.102,2	-3,17
2013	90.945,1	110.128,0	-19.182,9	-3,05
2012	86.018,8	104.569,8	-18.551,0	-3,2
2011	79.688,0	106.088,7	-26.400,7	-4,6
2010	66.546,5	102.627,7	-36.081,2	-7,0
2009	56.434,8	89.851,7	-33.416,9	-6,8

Din analiza evoluției execuției contului general anual al bugetului de stat în perioada 2009-2015 se remarcă următoarele:

- **veniturile bugetului de stat** în exercițiul bugetar 2015 au înregistrat cel mai ridicat nivel de colectare, fiind încasate venituri cu 9.253,9 milioane lei mai mari decât în anul 2014;

- **cheltuielile bugetului de stat** în exercițiul bugetar 2015 au crescut cu 9.599,9 milioane lei față de execuția bugetară a anului 2014;

- **deficitul bugetului de stat** în exercițiul bugetar 2015 a cunoscut o creștere în valoare absolută, cu 346 milioane lei, față de exercițiul bugetar al anului 2014. Execuția bugetului de stat la data de 31 decembrie 2015 s-a încheiat cu un deficit de 21.448,2 milioane lei (-3,04% din PIB). În perioada 2009-2015, deficitul bugetar a scăzut an de an, atât în sume absolute cât și ca pondere în PIB, de la 6,8% în anul 2009 la 3,04% în anul 2015.

VENITURILE BUGETULUI DE STAT. ESTIMARE ȘI FUNDAMENTARE. PREVEDERI BUGETARE APROBATE ÎN ÎNCEPUT ȘI DEFINITIVE.

Estimarea veniturilor cuvenite bugetului de stat în anul 2015, aprobate prin Legea nr. 186/2014, s-a efectuat de către Ministerul Finanțelor Publice – Direcția de Politici și Analiză Macroeconomică.

Pentru efectuarea estimării veniturilor bugetare s-au folosit date furnizate de Direcția generală de trezorerie și contabilitate publică din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, Direcția

² Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2010 este de 513.640,8 milioane lei; Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2011 este de 578.551,9 milioane lei; Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2012 este de 587.499,4 milioane lei; Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2013 este de 628.581,3 milioane lei; Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2014 este de 666.637,3 milioane lei, Produsul intern brut în 2015 este de 704.542 milioane lei – conform date publicate INS.

Generală de Monitorizare a creanțelor bugetare din cadrul Agenției Naționale de Administrarea Fiscală, indicatorii și factorii de influență furnizați de către Comisia Națională de Prognoză, prin prognozele preliminare de toamnă și primăvară și de către Institutul Național de Statistică prin buletinele și anuarul statistic.

Pentru anul 2015, conform Legii nr. 186/2015, în bugetul de stat s-a stabilit la venituri suma de 107.413,0 milioane lei. Veniturile bugetului de stat realizate în anul 2015 au fost în sumă de 103.767,6 milioane lei, cu 3.645,4 milioane lei (3,4%) mai mici decât veniturile prevăzute în Legea bugetului de stat pentru anul 2015. **Cauza principală a supraevaluării veniturilor bugetului de stat** pe anul 2015 o constituie înscrierea unor valori prea optimiste în cazul veniturilor bugetare din *Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări*, care nu au fost confirmate de rambursări în contul FEN de la bugetul Uniunii Europene pe măsura programării inițiale.

Pe parcursul execuției bugetare, evoluția indicatorilor macroeconomici a determinat rectificarea veniturilor bugetului de stat pe anul 2015.

Astfel, veniturile bugetului de stat au fost majorate prin cele 2 rectificări bugetare efectuate prin OG nr. 20/2015 și OUG nr. 47/2015 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2015.

În urma rectificărilor efectuate prevederile anuale ale veniturilor bugetului de stat au fost de 109.279,7 milioane lei, mai mari cu 1.866,7 milioane lei (1,7%) decât veniturile prevăzute în Legea bugetului de stat pentru anul 2015.

Pentru a evalua acuratețea estimării veniturilor bugetare în etapa inițială a elaborării bugetului de stat, este necesară analiza comparativă a încasărilor efective ale bugetului de stat cu prevederile inițiale ale acestora, nu cu prevederile finale care sunt deja ajustate cu execuția efectivă la momentul efectuării rectificărilor bugetare.

În structura veniturilor însă întâlnim abateri ale estimărilor inițiale semnificative, în ambele sensuri, respectiv supraestimări sau subestimări.

Supraestimări semnificative ale veniturilor bugetului de stat în etapa inițială de elaborare a bugetului de stat se întâlnesc la următoarele venituri:

- venituri din dobânzi - s-a prevăzut încasarea a 150,5 milioane lei dar s-au încasat doar 29,2 milioane lei, reprezentând 19,4% din încasările estimate;
- sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări - s-a prevăzut încasarea a 11.394,0 milioane lei dar s-au încasat doar 6.033,3 milioane lei, reprezentând 53,0% din încasările estimate;
- impozit pe construcții - s-a prevăzut încasarea a 1.557,9 milioane lei dar s-au încasat doar 1.054,7 milioane lei, reprezentând 67,7% din încasările estimate;
- alte impozite și taxe fiscale - s-a prevăzut încasarea a 7,1 milioane lei dar s-au încasat doar 5,4 milioane lei, reprezentând 76,1% din încasările estimate;

Subestimări semnificative ale veniturilor bugetului de stat în etapa inițială de elaborare a bugetului de stat se întâlnesc la următoarele venituri:

- diverse venituri - s-a prevăzut încasarea a numai 336,6 milioane lei dar s-au încasat 1.344,8 milioane lei, reprezentând 399,5% din încasările estimate;
- din operațiuni financiare s-a prevăzut încasarea a 6,3 milioane lei și s-au încasat efectiv 28,0 milioane lei, reprezentând 444,4% din încasările estimate;
- taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități - s-a prevăzut încasarea a numai 762,8 milioane lei dar s-au încasat 1.372,9 milioane lei, reprezentând 180,0% din încasările estimate;
- venituri din capital - s-a prevăzut încasarea a numai 286,6 milioane lei dar s-au încasat 394,5 milioane lei, reprezentând 137,6% din încasările estimate;

Se constată astfel în ansamblu, dacă ne referim la veniturile totale ale bugetului de stat, o ușoară supraestimare a acestora, valoarea totală a încasărilor de 103.767,6 milioane lei reprezentând 96,6% din prevederile inițiale.

EXECUȚIA VENITURILOR BUGETULUI DE STAT

Realizarea veniturilor bugetului de stat pe anul 2015 comparativ cu anul 2014, precum și ponderea acestora în totalul încasărilor și în PIB este prezentată în tabelul următor:

- milioane lei -

INDICATORI	Încasări realizate		Procent în total încasări		Ponderea în PIB	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
VENITURI- TOTAL din care:	94.513,7	103.767,6	100,0	100,0	14,2	14,7
I. VENITURI CURENTE, din care:	86.878,3	97.479,9	91,9	93,9	13,0	13,8
A. VENITURI FISCALE, din care:	80.538,1	89.572,7	85,2	86,3	12,1	12,7
- impozit pe profit	12.190,3	13.772,7	12,9	13,3	1,8	2,0
- impozit pe profit de la agenții economici	11.913,2	13.249,4	12,6	12,8	1,8	1,9
- impozit pe profit de la băncile comerciale	277,1	523,3	0,3	0,5	-	0,1
- impozit pe venit	23.441,7	26.337,8	24,8	25,4	3,5	3,7
- cote și sume defalcate din impozitul pe venit (se scad)	(15.054,0)	(17.111,3)	(15,9)	(16,5)	(2,3)	(2,4)
- impozit pe salarii	(0,1)	0,3	-	-	-	-
- impozit pe construcții	1.560,5	1.054,7	1,7	1,0	0,2	0,1
- taxa pe valoarea adăugată	50.878,5	57.132,1	53,8	55,1	7,6	8,1
- sume defalcate din TVA (se scad)	(19.290,7)	(21.212,8)	(20,4)	(20,4)	(2,9)	(3,0)
- accize	22.755,4	24.654,4	24,1	23,8	3,4	3,5
- venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene	643,0	816,0	0,7	0,8	0,1	0,1
- alte impozite și taxe fiscale	7,3	5,5	-	-	-	-
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI	175,3	192,9	0,2	0,2	-	-
C. VENITURI NEFISCALE	6.164,9	7.714,3	6,5	7,4	0,9	1,1
II. VENITURI DIN CAPITAL	286,3	394,5	0,3	0,4	-	0,1
III. OPERAȚIUNI FINANCIARE	118,5	28,0	0,1	-	-	-
IV. SUBVENȚII	18,8	-	-	-	-	-
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI	4.783,9	6.033,3	5,1	5,8	0,7	0,9
ALTE SUME PRIMITE DE LA UE	2.155,2	(139,3)	2,3	(0,1)	0,3	-
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	272,7	(28,8)	0,3	-	-	-

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2014 este de 666.637,3 milioane lei, iar pentru anul 2015 este de 704.542,0 milioane lei.

Veniturile bugetului de stat în anul 2015 însumează 103.767,6 milioane lei și reprezintă 14,7% din PIB. Comparativ cu anul 2014, veniturile realizate la bugetul de stat în anul 2015 prezintă o creștere de 9,8% (9.253,9 milioane lei).

Ponderea principalelor categorii de venituri ale bugetului de stat în totalul veniturilor bugetului de stat în anul 2015 se prezintă în graficul următor:

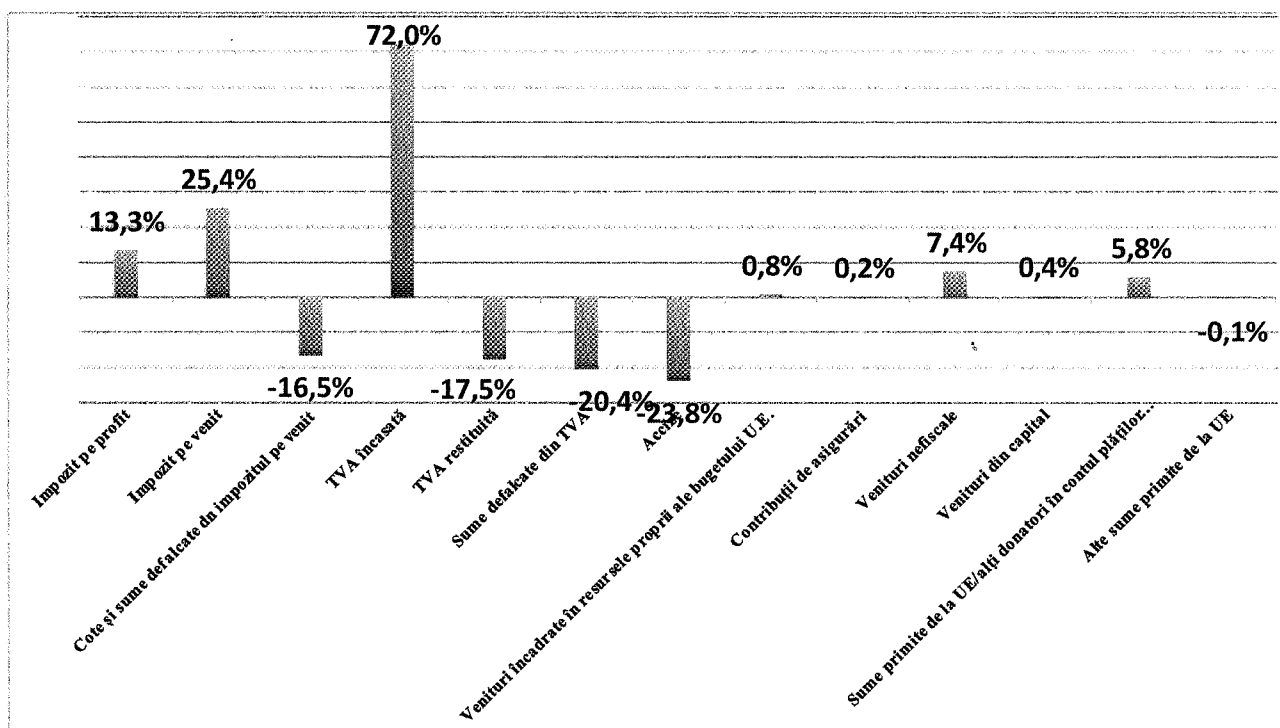

Figura nr. 4: Ponderea principalelor categorii de venituri ale bugetului de stat în totalul veniturilor bugetului de stat în anul 2015

Se constată că veniturile bugetului de stat cu cea mai mare pondere sunt cele din:

- **TVA încasată** în sumă de 57.132,1 milioane lei (72% din total venituri BS), din care a fost restituită TVA operatorilor economici și au fost transferate către bugetele locale *cote defalcate din TVA* (în total 37,9% din total venituri BS) reprezentând 21.212,8 milioane lei
- **impozitul pe venit** în sumă de 26.337,8 milioane lei (25,4% din total venituri BS), din care au fost redistribuite *Cote și sume defalcate din impozitul pe venit* în sumă de 17.111,3 milioane lei (-16,5% din total venituri BS) către bugetele locale;
- **accize** în sumă de 24.654,4 milioane lei (23,8% din total venituri BS),
- **impozitul pe profit** în sumă de 13.772,7 milioane lei (13,3% din total venituri BS).

ANALIZA CHELTUIELILOR BUGETULUI DE STAT PE ANUL 2015

În **structură economică**, execuția cheltuielilor bugetului de stat se prezintă astfel:

- milioane lei-

	Plăți efectuate		Pondere în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Total cheltuieli	115.615,9	125.215,8	100,0	100,0	17,3	17,8
- Cheltuieli de personal	21.239,7	21.002,8	18,4	16,8	3,2	3,0
- Bunuri și servicii	5.169,6	5.756,8	4,5	4,6	0,8	0,8
- Dobânzi	8.724,3	8.291,8	7,5	6,6	1,3	1,2
- Subvenții	4.015,3	3.929,6	3,5	3,1	0,6	0,5
- Transferuri între unități ale administrației publice	29.988,5	34.490,3	25,9	27,6	4,5	4,9
- Alte transferuri	11.443,6	10.538,8	9,9	8,4	1,7	1,5
- Proiecte cu finanțare din fonduri externe	11.698,7	15.257,7	10,1	12,2	1,7	2,2

nerambursabile(FEN) postaderare						
- Asistență socială	13.837,5	15.505,2	11,9	12,4	2,1	2,2
- Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrlui financiar 2014-2020	31,9	495,4	-	0,4	-	0,1
- Alte cheltuieli	2.953,6	2.582,9	2,6	2,1	0,4	0,4
- Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă	1.567,7	725,8	1,4	0,6	0,2	0,1
- Active nefinanciare	2.429,3	3.654,6	2,1	2,9	0,4	0,5
- Active financiare	420,7	901,0	0,4	0,7	0,1	0,1
- Împrumuturi	113,6	32,5	0,1	-	-	-
- Rambursări de credite	2.620,1	2.778,3	2,3	2,2	0,4	0,4
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	(638,2)	(727,7)	(0,6)	(0,6)	(0,1)	(0,1)

* Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2014 este de 666.637,3 milioane lei, iar pentru anul 2015 este de 704.542,0 milioane lei.

Se constată creșteri semnificative ale volumului plăților efectuate la *Transferurile între unități ale administrației publice* (cu 1,7% din total cheltuieli), la *Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile* (cu 1,1% din total cheltuieli) și la *Asistență socială* (cu 0,5% din total cheltuieli).

Reduceri importante au fost realizate la *Cheltuieli de personal* (cu 1,6% din total cheltuieli), la *Alte transferuri* (cu 1,5% din total cheltuieli) și la *Dobânzi* (0,9% din total cheltuieli).

ANALIZA CHELTUIELILOR BUGETULUI DE STAT ÎN STRUCTURĂ FUNCȚIONALĂ

Realizarea cheltuielilor bugetului de stat pe anul 2015 comparativ cu anul 2014, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și PIB este prezentată în tabelul următor:

- milioane lei -

	Plăți efectuate		Pondere în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
TOTAL CHELTUIELI din care :	115.615,9	125.215,8	100,0	100,0	17,3	17,8
Partea I-a Servicii Publice Generale, din care :	43.767,7	48.154,5	37,9	38,5	6,6	6,8
Autorități publice și acțiuni externe	12.892,3	14.469,8	11,2	11,6	1,9	2,1
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	10.977,9	10.782,9	9,5	8,6	1,6	1,5
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	16.571,3	19.577,3	14,3	15,6	2,5	2,8
Partea a II-a Apărare, ordine publică și siguranță națională	20.394,4	22.332,2	17,6	17,8	3,1	3,2
Apărare	5.668,4	6.725,7	4,9	5,4	0,9	1,0
Ordine publică și siguranță națională	14.726,0	15.606,5	12,7	12,4	2,2	2,2
Partea a III-a Cheltuieli social culturale	26.679,0	29.666,2	23,1	23,7	4,0	4,2
Învățământ	4.442,4	4.491,9	3,9	3,6	0,6	0,6

Sănătate	3.143,6	3.758,5	2,7	3,0	0,5	0,5
Cultură, recreere și religie	1.871,4	1.919,8	1,6	1,5	0,3	0,3
Asigurări și asistență socială	17.221,6	19.496,0	14,9	15,6	2,6	2,8
Partea a IV-a Servicii și dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape	5.722,3	7.056,4	4,9	5,6	0,8	1,0
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	3.731,1	4.532,3	3,2	3,6	0,5	0,6
Protecția mediului	1.991,2	2.524,1	1,7	2,0	0,3	0,4
Partea a V-a Acțiuni economice, din care:	19.052,5	18.006,5	16,5	14,4	2,8	2,6
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	5.678,5	6.000,3	4,9	4,8	0,9	0,9
Transporturi	11.102,4	9.621,5	9,6	7,7	1,7	1,4

* Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2014 este de 666.637,3 milioane lei, iar pentru anul 2015 este de 704.542,0 milioane lei.

Se constată creșteri semnificative ale volumului plăților efectuate la *Transferurile cu caracter general între diferite nivele ale administrației* (cu 1,3% din total cheltuieli), la *Apărare* (cu 0,5% din total cheltuieli) și la *Asigurări și asistență socială* (cu 0,7% din total cheltuieli).

Reduceri importante au fost realizate la *Transporturi* (cu 1,9% din total cheltuieli).

ANALIZA DEFICITULUI BUGETULUI DE STAT LA 31.12.2015

Execuția bugetului de stat la data de 31 decembrie 2015, s-a încheiat cu un **deficit de 21.448,2 milioane lei**.

Analizând rezultatul execuției bugetului de stat la 31 decembrie 2015 comparativ cu 31 decembrie 2014 (când deficitul bugetar a fost de 21.102,2 milioane lei), se constată o creștere a deficitului bugetului de stat de 1,6%, în valoare absolută cu 346,0 milioane lei.

Deficitul bugetului de stat pe anul 2015 comparativ cu anul 2014 precum și ponderea acestuia în PIB este prezentată în tabelul următor:

INDICATORI	Realizat (milioane lei)		Pondere în PIB (%)	
	2014	2015	2014	2015
Deficit	(21.102,2)	(21.448,2)	(3,2)	(3,04)

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2014 este de 666.637,3 milioane lei, iar pentru anul 2015 este 704.542,0 milioane lei

FINANȚAREA DEFICITULUI BUGETULUI DE STAT ÎN PERIOADA 2013 - 2015

Finanțarea deficitului bugetului de stat s-a asigurat în proporție de 97,4% din surse interne și 2,6% din surse externe.

În perioada analizată, pentru finanțarea deficitului bugetului de stat s-au utilizat împrumuturi de stat contractate de pe piața internă în sumă totală de 39.256,8 milioane lei, certificate de trezorerie emise pentru populație și nerăscumpărate la scadență și transformate în certificate de depozit, în sumă totală de 882,7 milioane lei, împrumuturi temporare din contul curent general al trezoreriei statului în sumă totală de 80.477,3 milioane lei, venituri din privatizare în sumă totală de 27,3 milioane lei, iar ca surse de finanțare externă împrumuturi de stat contractate de pe piața externă în sumă totală de 3.152,7 milioane lei.

Menționăm că auditarea contului anual de execuție al datoriei publice se realizează de Curtea de Conturi printr-o misiune de audit financiar distinctă, și este prezentată într-un raport special distinct. Situația detaliată privind finanțarea deficitului bugetului de stat și a datoriei publice este prezentată la capitolul Datoria publică din Raport.

Din analiza datelor prezentate în tabelul de mai jos se remarcă faptul că în perioada 2013 – 2015 deficitul cumulat al bugetului de stat a înregistrat o evoluție acidentată, de la o valoare absolută de 35.682,0 milioane lei în anul 2013 la o valoare absolută de 46.661,3 milioane lei în anul 2015.

În perioada 2013 – 2015 ponderea volumului deficitului bugetului de stat susținut temporar de disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului a cunoscut o creștere, de la o mărime relativă de 53,6 % în anul 2013, la 76,7% în anul 2015.

Nr. crt.	Indicatori	2013	2014	2015	milioane lei		
					Pondere deficit buget de stat din anii precedenți și din exercițiul curent în total cumulat deficit buget de stat și pondere surse de finanțare deficit buget de stat în total cumulat deficit buget de stat (%)		
					2013	2014	2015
1=2+3	Total cumulat deficit buget de stat	35.682,0	40.571,0	46.661,3	100,0	100,0	100,0
2.	Deficit buget de stat din anii precedenți nefinanțat prin împrumuturi de stat existent la începutul anului bugetar	16.499,0	19.468,9	25.213,1	46,2	47,9	54,0
3.	Deficit buget de stat din exercițiul curent	19.183,0	21.102,1	21.448,2	53,8	52,1	46,0
4.	Deficit buget de stat finanțat din împrumuturi de stat contractate de pe piața internă	15.138,4	13.325,4	10.793,0	42,4	32,8	23,1
5.	Deficit buget de stat finanțat din împrumuturi de stat contractate de pe piața externă	1.072,2	2.007,6	72,9	3,0	4,9	0,2
6.	Deficit buget de stat finanțat din venituri din privatizare	2,4	24,9	0,0	0,1	0,1	0,0
7.	Deficit buget de stat finanțat din certificate de trezorerie emise pentru populație nerăscumpărate la scadență și transformate în certificate de depozit	313,0	293,5	276,2	0,9	0,7	0,6
8=1–4–5–6	Împrumuturi temporare din contul curent general al trezoreriei statului	19.468,9	25.213,1	35.795,3	53,6	61,5	76,7

ANALIZA DEFICITULUI BUGETULUI GENERAL CONSOLIDAT LA DATA DE 31.12.2015

Bugetul general consolidat reprezintă ansamblul bugetelor componente ale sistemului bugetar, agregate și consolidate pentru a forma un întreg, așa cum este definit în Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice și prezentat în Procedura de lucru a M.F.P. PO-09.05.

Bugetul general consolidat elaborat oferă informații agregate despre finanțele publice structurilor de decizie (Guvern, M.F.P., BNR, Comisia Națională de Prognoză) precum și organismelor financiare internaționale (Comisia Europeană, Banca Mondială, FMI) și agențiilor de rating.

Echipa de audit a analizat modul de întocmire, corectitudinea surselor de date și modul de consolidare a tabelii privind bugetul general consolidat aferent anului 2015 întocmită de către Direcția generală de sinteză a politicilor bugetare din cadrul M.F.P. și care stă la baza calculului deficitului bugetului general consolidat pe anul 2015.

Așa cum este definit în Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice **consolidarea reprezintă** operațiunea de eliminare a transferurilor de sume dintre două bugete componente ale bugetului general consolidat, în vederea evitării dublei evidențieri a acestora.

În realizarea consolidării bugetului general al statului, M.F.P. urmărește mai multe etape, plecând de la situațiile financiare întocmite de către ordonatorii principali de credite.

Analiza veniturilor și cheltuielilor BS, BFNUASS, BASS, BAS, BL:

a) se analizează dacă Col. 1 "prevederi bugetare anuale" din situațiile financiare trimestriale și anuale ale instituțiilor publice, se verifică cu prevederile anuale actualizate la finele trimestrului, respectiv cu prevederile aprobate prin Legea bugetului de stat pe anul în curs;

b) se analizează dacă Col. 2 "prevederi bugetare trimestriale (anuale)" din situațiile financiare trimestriale și anuale ale instituțiilor publice, se verifică cu planul actualizat prin legile rectificative precum și prin modificarea veniturilor, prin formularul de modificare "M" la propunerea următoarelor direcții: Direcția generală de analiză macroeconomică și politici financiare și Direcția generală de sinteză a politicilor bugetare;

c) se analizează dacă Col. 3 "venituri încasate" se verifică cu execuția de casă întocmită de Serviciul sinteza execuției financiare prin trezoreria statului și elaborarea bugetului trezoreriei statului din cadrul DGTCP.

Se analizează dacă Col. 3 "plățile efectuate" se verifică cu execuția de casă întocmită de Serviciul sinteza execuției financiare prin trezoreria statului și elaborarea bugetului trezoreriei statului din cadrul Direcției generale de trezorerie și contabilitate publică.

Pentru a nu se dubla sumele reprezentând transferuri între bugete și pentru a nu exista influențe ca urmare a operațiunilor financiare, are loc în etapa de consolidare înregistrarea acestor sume cu semnul minus.

Situația pe fiecare coloană din cadrul bugetului general consolidat în calculul deficitului bugetar, potrivit indicatorilor calculați la data de 31 martie 2016, se prezintă astfel:

milioane lei

Bugetul de stat	Bugetul UAT	Bugetul asigurărilor sociale de stat	Bugetul asigurărilor pentru șomaj	Fondul național de asigurări sociale de sănătate	Credite externe ministere	Bugetul instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din venituri proprii	Fonduri externe nerambursabile
1	2	3	4	5	6	7	8
-19.510,3	-764,6	240,0	498,3	-173,3	0,0	2.620,2	0,0

Bugetul trezoreriei statului	Bugetul CNADNR	Transferuri între bugete	Total BGC	Operațiuni financiare	Bugetul general consolidat	% PIB conform ESA 2010
9	10	11	12	13	14	15
50,5	-330,3	0,0	-17.369,6	7.008,4	-10.361,3	-1,47

* Produsul intern brut calculat de către Institutul de statistică pentru anul 2015 a fost estimat la 704.542,0 milioane lei

În cadrul tabelii privind bugetul general consolidat, deficitul bugetului de stat este de 19.510,3 milioane lei, față de 21.448,2 milioane lei deficitul bugetului de stat din execuție.

Diferența dintre cele două valori, în sumă de 1.937,9 milioane lei, provine din ajustări efectuate în cadrul procedurii de consolidare a bugetului general, urmare regulilor europene conform cărora sumele din fonduri UE nu trebuie să aibă impact pe deficit.

Din analiza componentelor fiecărei coloane a tabelului privind bugetul general consolidat (Dare de seamă privind BGC) și a constatărilor rezultate urmare acțiunilor de audit financiar desfășurate de Curtea de Conturi la nivelul ordonatorilor de credite și încheiate până la data prezentului raport de audit financiar, deficitul bugetar calculat pentru anul 2015 nu a fost afectat de erori semnificative de calcul. Pentru corectarea abaterilor constatate prin misiunile de audit sau de control au fost dispuse măsuri prin deciziile emise de structurile Curții de Conturi.

NOTIFICAREA DEFICITULUI ȘI A DATORIEI PUBLICE GUVERNAMENTALE

Prin Tratatul de la Maastricht, Tratatul de instituire al Uniunii Europene, semnat la data de 07 februarie 1992, la articolul 104, se prevede că:

" Statele membre evita deficitele publice excesive.

Pentru a identifica erorile evidente, Comisia supraveghează evoluția situației bugetare și a nivelului datoriei publice în statele membre. Comisia examinează în special dacă disciplina bugetară a fost respectată, pe baza următoarelor două criterii:

1. *Dacă raportul între deficitul public planificat sau realizat și produsul intern brut depășește o valoare de referință, cu excepția cazului în care: - raportul s-a diminuat în mod semnificativ și constant și atinge un nivel apropiat de valoarea de referință, sau - depășirea valorii de referință este excepțională și temporară și respectivul raport se menține aproape de valoarea de referință;*

2. *Dacă raportul între datoria publică și produsul intern brut depășește o valoare de referință, cu excepția cazului în care acest raport se diminuează suficient și se apropie de valoarea de referință într-un ritm satisfăcător."*

Conform Protocolului privind procedura aplicabilă deficitelor excesive, anexă la Tratat, valorile de referință ale celor două criterii sunt:

- 3% pentru raportul dintre deficitul public prevăzut sau real și produsul intern brut la prețurile pieței;

- 60% pentru raportul dintre datoria publică și produsul intern brut la prețurile pieței.

Totodată, în Protocol se prevede că statele membre notifică periodic Comisiei Europene deficitele prevăzute și reale, precum și nivelul datoriei lor. Obligația de transmitere, conform Regulamentului UE nr. 3605/1993, este de două ori pe an, respectiv la 31 martie și 30 septembrie.

Autoritățile naționale răspunzătoare pentru notificarea deficitului și a datoriei publice guvernamentale sunt Ministerul Finanțelor Publice, Banca Națională a României, Institutul Național de Statistică și Comisia Națională de Prognoză. Între aceste instituții s-a încheiat Protocolul de cooperare nr. 7145/2014.

Potrivit procedurii operaționale "Notificarea deficitului și a datoriei publice guvernamentale" în responsabilitatea Ministerului Finanțelor Publice se află completarea următoarelor tabele din pachetul care se transmite către Eurostat:

- Tabelul 1: Raportarea deficitelor guvernamentale și a nivelului datoriei;

- Tabelul 2A: Date referitoare la transpunerea datelor de la soldul conturilor publice la soldul *administrației publice centrale*;

- Tabelul 2C: Transpunerea datelor privind deficitele conturilor publice la deficitul guvernamental B9 al *administrației publice locale*;

- Tabelul 2D: Transpunerea datelor privind soldurile conturilor publice la soldul guvernamental al *asigurărilor sociale*.

Banca Națională a României completează datele din pachetul de raportare cuprinse în tabelele următoare:

- Tabelul 3A: Date privind contribuția soldului și a altor factori la modificarea nivelului datoriei (administrația publică generală);

- Tabelul 3B: Date privind contribuția soldului și a altor factori relevanți la modificarea nivelului datoriei guvernamentale și datoriei consolidate (administrația publică centrală);
- Tabelul 3D: Date privind contribuția soldului și a altor factori relevanți la modificarea nivelului datoriei guvernamentale și datoriei consolidate (administrația publică locală);
- Tabelul 3E: Date privind contribuția soldului și a altor factori relevanți la modificarea nivelului datoriei guvernamentale și datoriei consolidate (fonduri de securitate socială).

Echipa de audit a Curții de Conturi a analizat datele transmise de MFP, cuprinse în notificarea către Eurostat aferentă anului 2015 ce a avut termen de raportare data de 01 aprilie 2016.

Situația sintetică privind raportarea nivelurilor deficitului și datoriei și previziunea datelor asociate este prezentată în *Anexa nr. 2 (pag. 110)*.

Din analiza documentelor care au stat la baza datelor consolidate la nivelul Ministerului Finanțelor Publice la data de 31 martie 2016 pentru realizarea transpunerii datelor privind deficitele conturilor publice la deficitul guvernamental al administrației publice centrale nu au rezultat deficiențe care să modifice rezultatul calculului *Necesarului de finanțare al administrației publice centrale*.

Din analiza tabelelor de calcul elaborate de MFP pentru determinarea deficitului bugetar aferent anului 2015, calculat conform metodologiei ESA 2010, comunicate Institutului Național de Statistică în vederea efectuării analizelor și procedurilor statistice pentru întocmirea Notificării și transmiterii acesteia către Eurostat, **s-a constatat că datele analizate oferă o asigurare rezonabilă privind absența unor erori semnificative.**

BILANȚUL CONTABIL (CENTRALIZAT) AL INSTITUȚIILOR PUBLICE. RESPECTAREA LEGISLAȚIEI ÎN VIGOARE PRIVIND ÎNCHIDEREA CONTURILOR CONTABILE, ÎNTOCMIREA ȘI DEPUNEREA SITUAȚIILOR FINANCIARE LA 31.12.2015

Bilanțul anual al instituțiilor publice este prezentat Guvernului pentru adoptare împreună cu *Contul general anual de execuție a bugetului de stat* (potrivit art. 40 alin. (2) din *Legea contabilității nr. 82/1991 republicată, cu modificările și completările ulterioare*). Ministerul Finanțelor Publice a elaborat Bilanțul instituțiilor publice la 31 decembrie 2015 pe baza situațiilor financiare anuale ale ordonatorilor principali de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului asigurărilor pentru șomaj, bugetului Fondului național unic de asigurări de sănătate, ale instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii precum și a situațiilor financiare centralizate privind execuția bugetelor locale pe ansamblul județelor și al municipiului București.

Sintetic, în evoluția sa pe perioada 2013-2015, situația bilanțului centralizat al instituțiilor publice se prezintă astfel:

milioane lei					
ACTIVE	SOLD LA 31.12.2013	SOLD LA 31.12.2014	SOLD LA 31.12.2015	EVOLUȚIE 2014/2013	EVOLUȚIE 2015/2014
ACTIVE (subtotal 1 + subtotal 2)	892.165,90	944.368,78	1.020.223,2	5,85%	8,03%
A. ACTIVE NECURENTE (subtotal 1 = 1+2+3+4)	687.150,00	712.693,34	753.222,9	3,72%	5,69%
1. Active fixe corporale	634.328,70	654.453,26	693.152,6	3,17%	5,91%
2. Active fixe necorporale	1.950,20	2.239,55	2.352,6	14,84%	5,05%
3. Active financiare necurente	37.777,70	41.615,01	43.469,8	10,16%	4,46%
4. Creanțe necurente (sume ce urmează a fi încasate după o perioadă mai mare de 1 an)	13.093,40	14.385,53	14.247,9	9,87%	-0,96%
B. ACTIVE CURENTE (subtotal 2 = 1+2+3+4+5)	205.015,90	231.675,43	267.000,3	13,00%	15,25%
1. Stocuri	14.761,00	16.906,63	19.391,8	14,54%	14,70%
2. Creanțe curente	137.678,00	141.399,08	168.888,8	2,70%	19,44%
3. Investiții pe termen scurt	0,2	0,0	0,0	0,0%	0,0%

4. Cheltuieli în avans	694,1	495,98	629,0	-28,54%	26,82%
5. Conturi la trezorerie, bănci și conturi de disponibilități ale Trezoreriei Centrale	51.882,60	72.873,74	78.090,7	40,46%	7,16%

DATORII (milioane lei)	SOLD LA 31.12.2013	SOLD LA 31.12.2014	SOLD LA 31.12.2015	EVOLUȚIE 2014/2013	EVOLUȚIE 2015/2014
DATORII (subtotal1 + subtotal 2)	359.273,60	399.192,13	428.166,2	11,11%	7,26%
DATORII NECURENTE (subtotal 1)	249.356,00	276.241,15	295.493,5	10,78%	6,97%
DATORII CURENTE (subtotal 2)	109.917,60	122.950,98	132.672,7	11,86%	7,91%

Active:

În anul 2015, comparativ cu anul 2014, se constată o creștere semnificativă cu 8,03% a totalului **activelor bilanțului centralizat**, determinată în principal de creșterea din reevaluare a activelor fixe corporale ale instituțiilor publice finanțate din bugetul de stat și de creșterea din reevaluare a activelor fixe corporale ale instituțiilor publice finanțate din bugetul unităților administrativ teritoriale.

Creanțe

La 31.12.2015 *soldul disponibilităților instituțiilor publice* a înregistrat o creștere de 5.216,96 milioane lei față de anul precedent.

Soldul disponibilităților instituțiilor publice a crescut în anul 2015 față de anul 2014, creșterea fiind de 7,16%. În sume absolute, *soldul disponibilităților instituțiilor publice* a atins în anul 2015 nivelul de 78.090,7 milioane lei, cu 5.216,9 milioane lei mai mare decât soldul anului 2014.

Datoriile necurente au înregistrat o creștere semnificativă în perioada 2013 - 2015, datorată în principal împrumuturilor pe termen lung ale instituțiilor publice. Datoriile necurente au crescut cu 19.252,3 milioane lei în anul 2015 față de 2014 (creștere procentuală de 6,97%).

Datorii curente: În ansamblu, datoriile curente au crescut în perioada 2013 – 2015. Anul 2015 a înregistrat o creștere în ansamblu a datoriilor curente față de anul 2014 cu 9.721,7 milioane lei (creștere procentuală de 7,91%). În structura datoriilor curente s-au înregistrat creșteri semnificative în anul 2015 față de anul 2014 pentru: *datorii comerciale, avansuri și alte decontări* cu o creștere de 3.239,0 milioane lei (11,18%); *datorii din operațiuni cu Fonduri externe nerambursabile și fonduri de la buget, alte datorii către alte organisme internaționale* cu o creștere de 9.631,6 milioane lei (27,22%); *Alte drepturi cuvenite altor categorii de persoane (pensii, indemnizații de șomaj, burse)* cu o creștere de 140,8 milioane lei (20,29%).

Capitaluri:

Capitalurile instituțiilor publice cuprind: fondurile, rezultatul patrimonial, rezultatul reportat, rezervele din reevaluare, fiind determinat ca diferență între "Total active" și "Total datorii". La 31 decembrie 2015 soldul capitalurilor proprii ale instituțiilor publice este de 592.057,0 milioane lei, în creștere cu 47.640,1 milioane lei față de anul precedent (8,8%).

Fonduri, rezerve: Soldul fondurilor și rezervelor instituțiilor publice la 31 decembrie 2015 a fost de 628.014,0 milioane lei, în creștere cu 33.073,8 milioane lei față de 31 decembrie 2014.

Rezultatul patrimonial este un rezultat economic care se determină în contabilitatea instituțiilor publice începând cu 1 ianuarie 2006 prin închiderea conturilor de venituri și finanțări și a conturilor de cheltuieli, indiferent dacă veniturile au fost încasate sau cheltuielile plătite. La finele anului 2015, *Rezultatul patrimonial* al exercițiului curent al instituțiilor publice, prezenta un sold creditor (excedent) în sumă de 17.793,2 milioane lei, mai mare decât excedentul rezultatului patrimonial aferent anului 2014 care a fost de 6.756,3 milioane lei.

Rezultatul reportat exprimă rezultatul exercițiilor financiare anterioare. La 31 decembrie 2015 Rezultatul reportat prezenta un sold debitor de 53.750,2 milioane lei.

ANALIZA PRIVIND RECUPERAREA ÎN CAZUL BENEFICIARILOR PUBLICI – ORDONATORI DE CREDITE AI BUGETULUI DE STAT - A SUMELOR CE SE CUVIN BUGETULUI DE STAT DIN PLĂȚILE EFECTUATE ÎN CADRUL PROIECTELOR CU FINANȚARE DE LA UNIUNEA EUROPEANĂ

În urma analizei datelor prezentate în Anexa 19 la situațiile financiare ale ordonatorilor principali de credite ai bugetului de stat *“Situația plăților efectuate și a sumelor declarate pentru cota parte aferentă cheltuielilor finanțate din fonduri externe nerambursabile postaderare”*, prin centralizarea acestora s-a obținut următoarea situație a acestor sume:

Situația sumelor primite de la U.E. în contul plăților efectuate pentru proiecte finanțate din F.E.N. la 31.12.2015 pentru perspectiva financiară 2007-2013, în cazul beneficiarilor – ordonatori de credite ai bugetului de stat

		milioane lei
	EXPLICAȚII	SUMA
1.	Total plati plati efectuate in contul proiectelor finantate din FEN	9.562,8
2.	Plati pt.cota FEN	6.377,2
3.	Sume in curs de solicitare la rambursare aferente chelt.efectuate in anul curent	3.790,7
4.	Sume solicitate la rambursare aferenta chelt.efectuate in anul curent	2.586,5
5.	Sume solicitate la rambursare aferenta chelt.efectuate in anul curent aflate in curs de autorizare	1.158,9
6.	Sume rambursate aferente chelt.efectuate in anul curent	1.098,3
7.	Sume neautorizate de AM aferente chelt.efectuate in anul curent	293,8

Din această situație rezultă faptul că, la data de 31.12.2015 **suma nerambursată** aferentă cheltuielilor efectuate în anul 2015 de beneficiarii publici pentru programe și proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile se ridica la **5.278,9 milioane lei (82,78%)** din totalul plăților efectuate în contul proiectelor finanțate din FEN (rând 2 – rând 6). Ulterior, în anul 2016 această situație s-a ameliorat semnificativ, fiind încasată suma de 3.900 milioane lei în contul proiectelor finanțate din FEN.

Se constată de asemenea că a fost solicitată la plată de către ordonatorii principali de credite suma de 2.586,5 milioane lei (40,56%) din totalul plăților efectuate în contul proiectelor finanțate din FEN.

Suma de 3.790,7 milioane lei (59,44%) din totalul plăților efectuate în contul proiectelor finanțate din FEN se afla la 31.12.2015 în curs de solicitare de către ordonatorii principali de credite.

La aceeași dată, respectiv 31.12.2015, se afla în curs de autorizare de către Autoritatea de Certificare și Plată suma de 1.158,9 milioane lei reprezentând 18,17% din totalul plăților efectuate în contul proiectelor finanțate din FEN și respectiv 44,81% din totalul sumelor solicitate la plată de către Autoritățile de Management către Autoritatea de Certificare și Plată.

Se constată, asemănător anilor anteriori, un nivel redus al reîntregirii bugetului de stat din care sunt efectuate plăți în contul programelor și proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile.

Pentru perspectiva financiară 2014-2020, situația se prezintă astfel:
Situația sumelor primite de la U.E. în contul plăților efectuate pentru proiecte finanțate din F.E.N. la 31.12.2015 pentru perspectiva financiară 2014-2020, în cazul beneficiarilor publici

milioane lei

EXPLICAȚII	S U M A
Total plăți efectuate în contul proiectelor finanțate din FEN	493,2
Plăți pt.cota FEN	416,5
Sume în curs de solicitare la rambursare aferente chelt.efectuate în anul curent	416,5
Sume solicitate la rambursare aferente chelt.efectuate în anul curent	0
Sume solicitate la rambursare aferente chelt.efectuate în anul curent aflate în curs de autorizare	0
Sume rambursate aferente chelt.efectuate în anul curent	0
Sume neautorizate de AM aferente chelt.efectuate în anul curent	0

Din această situație rezultă faptul că la data de 31.12.2015 nu s-a rambursat nimic din suma aferentă cheltuielilor efectuate în anul 2015 pentru programe și proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile aferente perspectivei financiare 2014-2020 efectuate din bugetul de stat. Aceste sume se află integral în curs de solicitare.

Se constată faptul că în ce privește noua perspectivă financiară, procesul de rambursare a cheltuielilor efectuate din bugetul de stat în contul programelor și proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile se desfășoară la fel de lent ca și în vechea perspectivă financiară, respectiv 2007-2013.

In anul 2015, suma primită de la Uniunea Europeană/alți donatori în contul programelor și proiectelor finanțate din fonduri externe a fost în valoare de 1.098,3 milioane lei, reprezentând doar 17,22% din sumele plătite din bugetul de stat pentru aceste proiecte și programe, respectiv 6.377,2 milioane lei, ceea ce reprezintă un grad foarte scăzut de recuperare a unor sume ce se cuvin de drept bugetului de stat.

ANALIZA MODULUI DE ÎNCASARE A VENITURILOR BUGETARE DE CĂTRE AGENȚIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE FISCALĂ (ANAF)

În anul 2015, Agenția Națională de Administrare Fiscală a colectat la Bugetul General Consolidat un volum total de venituri bugetare în valoare de **196.807,50** milioane lei, reprezentând **27,79%** din PIB.

Diferența până la nivelul veniturilor publice de 34,9% din PIB realizat în anul 2015 de România este reprezentată de veniturile bugetelor locale și respectiv alte venituri publice.

Din analiza comparativă a încasărilor ANAF din perioada 2004-2015 se observă că, în termeni nominali, veniturile colectate de ANAF au înregistrat o evoluție ascendentă, determinată în mare măsură de creșterea economiei românești. Instaurarea crizei economice din anul 2008 a condus la o scădere temporară a trendului ascendent al veniturilor colectate de ANAF, astfel încât la nivelul anului 2009 s-a constatat pentru prima oară o scădere și în termeni nominali a încasărilor ANAF (încasările în sumă de 135,02 miliarde lei din anul 2009 au fost cu aprox. 6% mai mici decât cele din 2008). În ceea ce privește evoluția din anii 2011-2015 se constată o creștere (în termeni nominali) a veniturilor fiscale, ajungându-se în anul 2015 la un nivel de 196,80 miliarde lei, ceea ce înseamnă că încasările realizate de ANAF în anul 2015 au depășit cu 8,2% (în termeni nominali) încasările din anul precedent.

Această creștere este însă insuficientă pentru a asigura pentru România un nivel al veniturilor publice care să plaseze țara noastră la nivelul mediei europene. Pentru realizarea acestui deziderat ar fi nevoie de o îmbunătățire a nivelului colectării cu aproximativ 30% față de cel realizat în mod curent. În valori absolute, pentru atingerea mediei europene, indicatorul venituri bugetare colectate de ANAF în anul 2015 ar fi trebuit să se situeze la un nivel minim de 256 miliarde lei, cu circa 60 miliarde lei mai mare față de nivelul efectiv realizat de 196,80 miliarde lei.

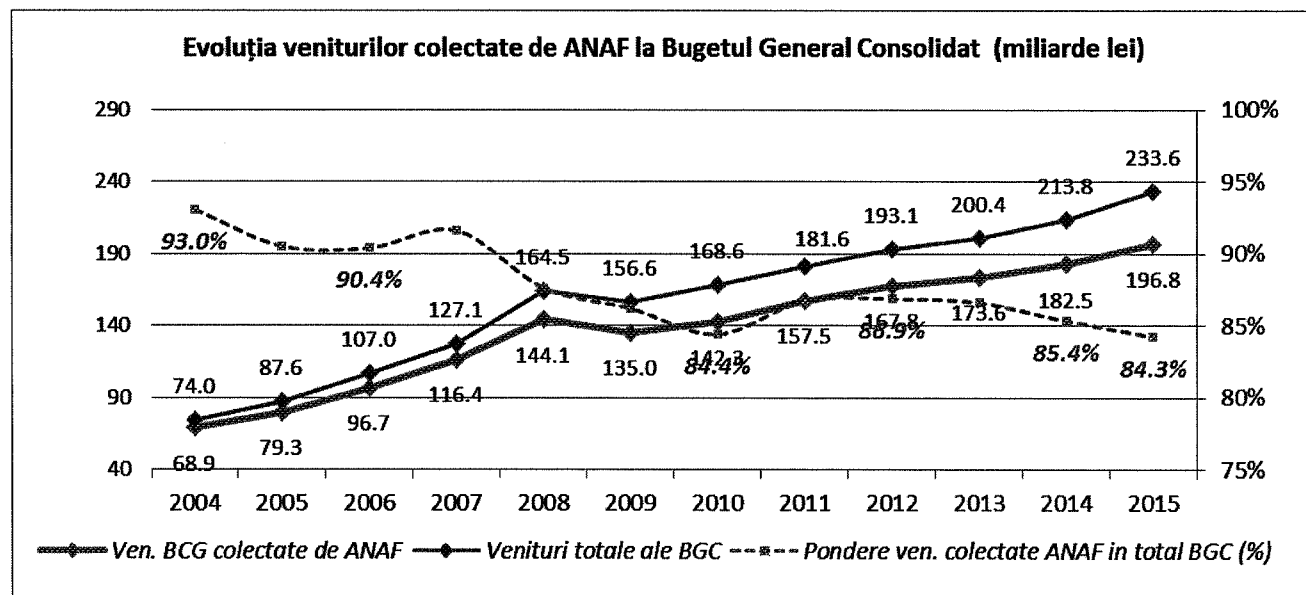

Figura nr. 5 – Evoluția veniturilor colectate de ANAF la Bugetul General Consolidat (2004-2015)

Deși în termeni nominali se constată că veniturile colectate de ANAF au înregistrat un trend ascendent în ultimii ani, **încasările ANAF s-au situat la un nivel relativ constant în ultimii 10 ani, în jurul a 27-28% din Produsul Intern Brut** (conform estimărilor privind PIB publicate de Institutul Național de Statistică).

Încasările realizate de ANAF reprezintă principala sursă de finanțare pentru cele mai importante bugete publice. În anul 2015, ANAF a colectat 84% din totalul veniturilor Bugetului General Consolidat.

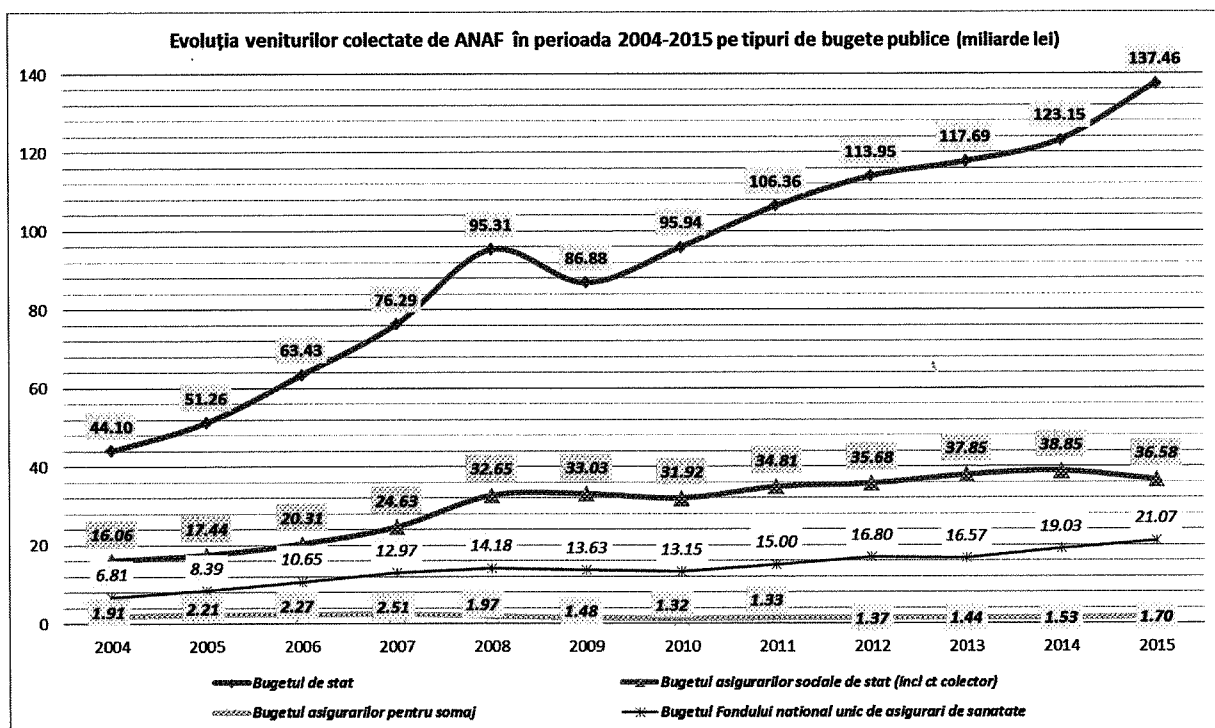

Figura nr. 6 – Structura veniturilor colectate de ANAF pe bugete componente ale Bugetului General Consolidat

Creșterea cu aprox. 8,2% (în valori nominale) a încasărilor ANAF din anul 2015 s-a reflectat într-un nivel superior al veniturilor colectate pentru fiecare dintre cele 4 mari bugete ce compun Bugetul General Consolidat, după cum urmează:

- veniturile colectate în valoare de 137.461,3 mil. lei la *Bugetul de stat* au depășit cu 12,6% veniturile din anul 2014;
- veniturile colectate în valoare de 36.576,1 mil. lei la *Bugetul asigurărilor sociale de stat* au fost mai mici cu 6% decât veniturile din anul 2014;
- veniturile colectate în valoare de 1.698,7 mil. lei la *Bugetul asigurărilor pentru șomaj* au depășit cu 11,8% veniturile din anul 2014;
- veniturile colectate în valoare de 21.071,4 mil lei la FNUASS au depășit cu 14,8% veniturile colectate în anul 2014.

În anul 2015, *impozitele și taxele încasate la Bugetul de stat* au reprezentat 69,85% din veniturile totale colectate de ANAF.

Denumire buget	Venituri realizate de A.N.A.F. (milioane lei)			% Pondere in PIB		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
TOTAL	173.553	182.546	196.808	27,22%	27,34%	27,79%
Bugetul de stat (incl. taxa pe viciu)	117.689	123.146	137.461	18,46%	18,45%	19,28%
- Impozit pe profit	10.893	12.190	13.773	1,71%	1,83%	1,93%
- Impozit pe venit (incl. rest impozit pe salarii)	22.514	23.442	26.338	3,53%	3,51%	3,69%
- TVA	51.827	50.878	57.132	8,13%	7,62%	8,01%
- Accize (incl. taxa pe viciu)	21.017	24.001	25.918	3,30%	3,60%	3,66%
- Taxe vamale	620	643	816	0,10%	0,10%	0,12%
- rest venituri	10.818	11.992	13.485	1,70%	1,80%	1,90%
Bugetul asigurărilor sociale de stat (incl. ct collector)	37.851	38.845	36.576	5,94%	5,82%	5,17%
Bugetul asigurărilor pentru somaj	1.440	1.529	1.699	0,23%	0,23%	0,24%
Bugetul Fondului național unic de asigurări de sănătate	16.574	19.027	21.071	2,60%	2,85%	2,98%

Veniturile la bugetul de stat nu cuprind donatiile de la UE

Veniturile la bugetul de asigurări sociale de stat nu cuprind subvențiile de la bugetul de stat și sumele primite de la UE

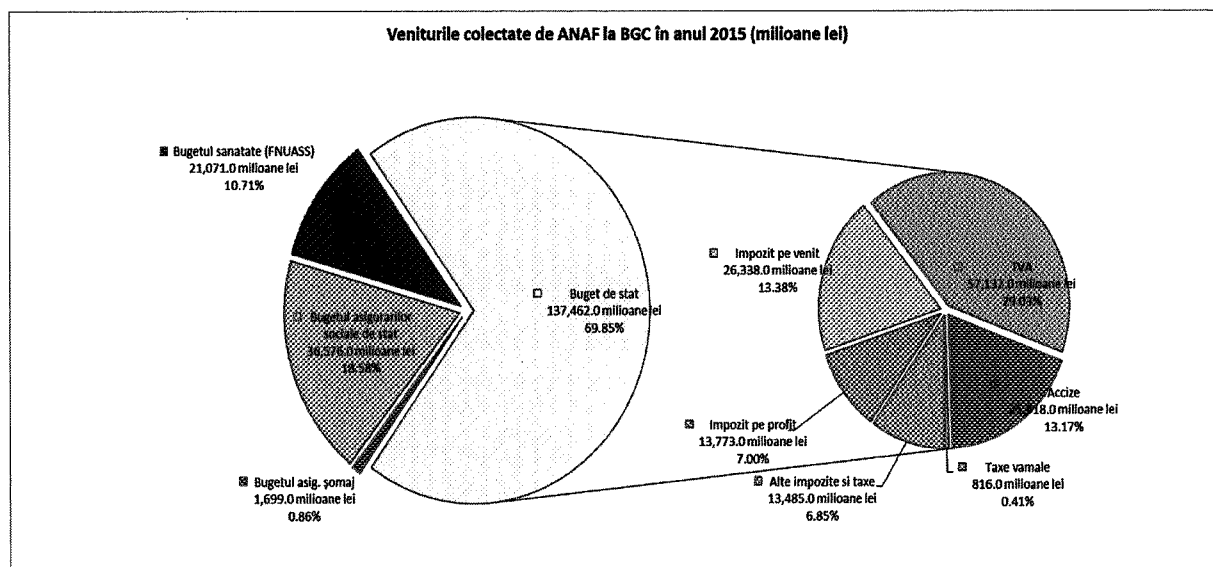

Figura nr. 7 – Structura veniturilor fiscale pe anul 2015

În anul 2015, ponderea cea mai mare în veniturile colectate de ANAF, respectiv 69,8% o reprezintă veniturile bugetului de stat care au fost de 137.461,3 mil. lei cu 11,6% mai mari față de anul 2014. Contribuția cea mai importantă la formarea veniturilor bugetului de stat o aduce TVA, cu o pondere de 29% în total venituri colectate de ANAF, urmată de impozitul pe venit (13,4%), accize (13,2%), impozitul pe profit (7%). Față de încasările anului 2014 s-au înregistrat creșteri la toate tipurile de impozite/taxe/contribuții, excepție făcând bugetul asigurărilor sociale de stat unde s-a înregistrat o scădere cu 5,8%. Această scădere a fost cauzată de reducerea cu 5 p.p. a contribuției datorate de angajator (masură aplicată începând cu 01.10.2014) și a creșterii volumului vărsămintelor la Pilonul II de pensii, urmare creșterii cotei acestei contribuții de la 4,5% în anul 2014, la 5% în anul 2015.

Evoluția arieratelor bugetare în perioada 2013-2015

Arieratele înregistrate de persoane juridice și fizice s-au ridicat la 31.12.2015 la nivelul de 92.802,7 milioane lei, din care 3.338,1 milioane lei reprezintă arierate de la persoane fizice, iar restul de 89.464, 6 milioane lei, respectiv 96,4% din total reprezintă arierate de la persoane juridice.

În activitatea de colectare a impozitelor și taxelor, pentru ANAF arieratele reprezintă obligații fiscale datorate (debite principale și accesorii) exigibile și neplătite de contribuabili până la termenele prevăzute de lege.

În perioada 2013-2015 arieratele totale, atât cele înregistrate de persoanele juridice cât și de persoanele fizice, *au un trend crescător*. Dacă în anul 2013 valoarea arieratelor era de 75.856,7 milioane lei, valoarea acestora a crescut în anul 2015 la 92.802,7 milioane lei, înregistrând astfel o creștere cu 22,33%.

- milioane lei -

An	2013	2014	2015
arierate recuperabile	17.200,00	19.573,00	22.840,80
arierate nerecuperabile	58.656,70	62.132,90	69.961,90
total	75.856,70	81.705,90	92.802,70

Ponderea cea mai mare în structura arieratelor o reprezintă *arieratele nerecuperabile ale persoanelor juridice*, adică obligații fiscale neachitate de agenții economici aflați în una din următoarele situații:

✓ arierate pentru care a fost suspendată executarea silită dispusă de instanța judecătorească prin *deschiderea procedurii insolvenței*, prin instituirea administrării speciale sau suspendarea popririi conform Codului de Procedură Fiscală;

✓ arierate pentru care s-a declarat starea de insolvabilitate fără venituri sau bunuri urmăribile;

✓ arierate amânate la plată în vederea scutirii.

În cadrul arieratelor persoanelor juridice se observă că arieratele nerecuperabile au un trend crescător, evoluția acestora nu prezintă influențe benefice ca urmare a unor măsuri luate de administrația statului care are obligația de a colecta și administra veniturile statului.

Arieratele persoanelor juridice au o pondere reprezentativă în totalul arieratelor, acestea depășind 96% din totalul arieratelor, înregistrând de la an la an creșteri sistematice. Totodată se poate menționa faptul că a crescut ponderea arieratelor persoanelor fizice în total arierate cu 455 mil lei față de anul 2014.

Evoluția arieratelor totale în perioada 2013-2015 și ponderea arieratelor persoanelor juridice și fizice în total arierate este prezentată în tabelul de mai jos:

milioane lei			
Arierate categorii	2013	2014	2015
Persoane juridice	73.308,7	78.822,3	89.464,6
Persoane fizice	2.548,0	2.883,6	3.338,1
Total arierate	75.856,7	81.705,9	92.802,7
pondere persoane juridice în total arierate	96,64%	96,47%	96,40%
pondere persoane fizice în total arierate	3,36%	3,53%	3,60%

Din totalul arieratelor ponderea cea mai mare este reprezentată de arieratele nerecuperabile, aferente contribuabililor care se află în procedură de insolvență sau lichidare judiciară. Efortul organelor fiscale aparținând ANAF este direcționat pentru recuperarea arieratelor recuperabile (care pot fi în mod real recuperate).

Defalcăt, pe bugete, situația arieratelor recuperabile ale persoanelor juridice se prezintă astfel:

milioane lei			
Tip buget	Arierate aflate în sold la 31.12.2014	Arierate înregistrate în cursul anului 2015	Total arierate rămase de recuperat
Bugete administrate de A.N.A.F, din care:	10.024,2	9.917,5	19.941,7
Bugetul de stat	7.625,3	7.714,6	15.339,9
Bugetul asigurărilor sociale de stat	1.730,5	1.528,2	3.258,7
Bugetul asigurărilor pentru șomaj	79,8	64,3	144,2
Bugetul Fondului național de sănătate	582,5	603,7	1.186,2
Bugetul Instituției publice	6,0	6,7	12,7

Arieratele recuperabile ale persoanelor juridice, care reprezentau la 31.12.2015 circa 19, 9 miliarde lei (22,3 % din totalul arieratelor PJ), se pot clasifica astfel:

➤ **arierate certe** – 13,1% din totalul arieratelor persoanelor juridice, respectiv 11,7 miliarde lei din totalul arieratelor PJ în sumă de 89,4 miliarde lei;

➤ **arierate incerte** – aprox. 9,1% din totalul arieratelor persoanelor juridice (8,2 miliarde lei), după cum urmează:

- creanțele contribuabililor pentru care organele fiscale au *solicitat deschiderea procedurii de insolvență* (până la deschiderea efectivă a acesteia); - aprox. 1,3 miliarde lei 1,5% din total arierate PJ

- creanțele contribuabililor stabilite prin *estimarea bazei de impunere de către organele de inspecție fiscală*; - aprox. 612 milioane lei, respectiv 0,6% din total arierate PJ

- creanțele stabilite prin *acte administrativ fiscale pentru care s-a formulat contestație*; - aprox. 2,35 miliarde lei – 2,6% din total arierate PJ

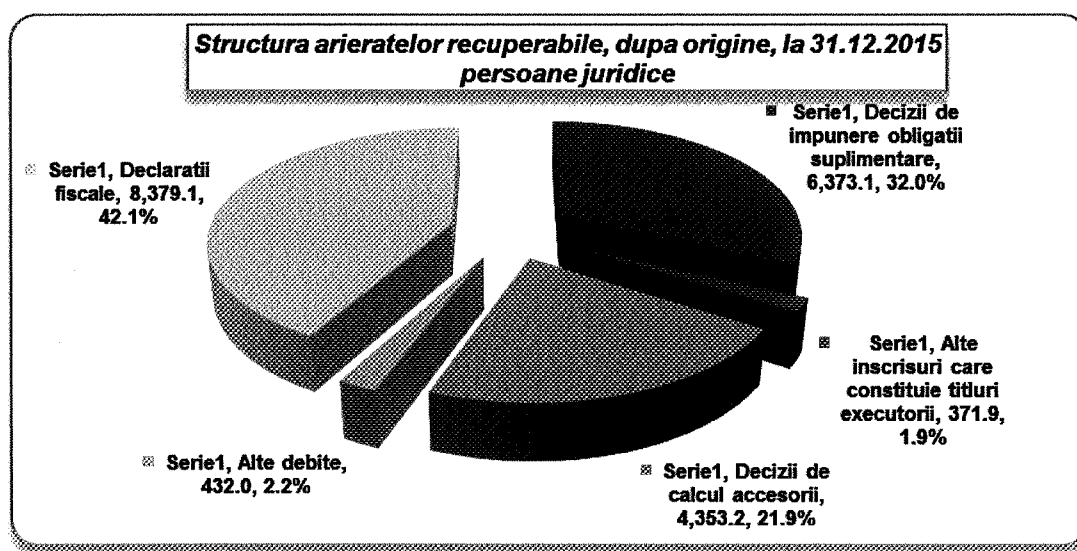
- creanțele agenților economici pe care *organele fiscale i-au declarat contribuabili inactivi* - aprox. 3,7 miliarde lei – 4,1% din total arierate PJ

- creanțele agenților economici stabilite prin emiterea *deciziilor de impunere din oficiu* - aprox. 136 milioane lei – 0,2 % din total arierate PJ

Astfel, aproximativ 7% dintre arieratele recuperabile înregistrate la 31.12.2015 (adică 1,29 miliarde lei) reprezentau obligații fiscale ale unor contribuabili ce urmau a intra în procedura insolvenței, iar alte 18,8% din totalul creanțelor recuperabile (3,75 miliarde lei) erau aferente unor contribuabili declarați inactivi.

După cum se poate observa, practic doar **13,1% (11,7 miliarde lei) din totalul arieratelor persoanelor juridice au șanse reale de a fi recuperate la bugetul public**, restul arieratelor încadrându-se în categoria arieratelor nerecuperabile (69,9 miliarde lei) sau arierate incerte (8,2 miliarde lei), cu șanse aproape nule de recuperare.

Structura arieratelor după sursa, precum și a factorilor care au dus la acumularea unor datorii către bugetul de stat, este prezentată în figura următoare:

Analizând arieratele de la 31.12.2015 s-a constatat că marea majoritate a acestor sume reprezintă obligații fiscale înscrise în declarațiile fiscale depuse de contribuabili. Practic, 42,1 % din arierate sunt în mod voluntar declarate de către agenții economici. În acest fel, **neplata impozitelor și taxelor și acumularea unor arierate foarte mari devine o nouă formă de evaziune fiscală, în care contribuabilii își declară obligațiile fiscale** (fără a intra sub incidența Legii nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea evaziunii fiscale) însă nu-și îndeplinesc propriu-zis obligația de a vărsa impozite și taxe la bugetul general consolidat. De altfel, volumul foarte ridicat al arieratelor nerecuperabile (firme în insolvență/faliment) confirmă încă odată această afirmație.

Nivelul ridicat al cuantumului accesoriiilor (aprox 22%) în totalul arieratelor recuperabile indică faptul că multe dintre obligațiile fiscale scadente și neachitate de agenții economici au o vechime mare.

Analiza comparativa a numarului de contribuabili

Conform evidențelor ANAF (informații preluate din *Buletinul statistic fiscal pe trimestrul IV 2015*), în România existau înregistrați la 31.12.2015 un număr de 1.915.948 contribuabili, după cum urmează:

- Persoane juridice – 1.322.201 contribuabili
- Persoane fizice autorizate – 593.747 contribuabili

În ceea ce privește categoriile de obligații fiscale plătite de contribuabilii activi persoane juridice (înregistrați la data de 31 decembrie), conform vectorului fiscal existau în evidențele ANAF următoarele categorii de plătitori de impozite și taxe:

Categoriile de plătitori conform vectorului fiscal	Total contribuabili activi persoane juridice	
	31.12.2014	31.12.2015
Impozit pe profit	220.043	223.659
Impozit pe salarii și venituri asimilate	426.305	497.481
Contribuții sociale (pensii, sănătate, șomaj)	474.330	497.784
Taxa pe valoarea adăugată	371.182	386.050
Accize	3.240	3.133
Impozit pe veniturile microîntreprinderilor	449.628	468.580
Impozit pe țigăiul și gazele naturale	31	32
Redevențe miniere	1.610	1.605
Redevențe petoliere	55	54

* În categoria Contribuabililor activi intră și cei suspendați la ANAF prin regim derogatoriu și nu au fost incluși contribuabilii care și-au suspendat activitatea la Registrul Comerțului.

Se constată în special o creștere semnificativă în anul 2015 față de anul 2014, cu 16,7%, a numărului de contribuabili înregistrați ca plătitori de impozit pe veniturile din salarii și contribuții sociale.

Creșteri moderate au fost înregistrate și în cazul contribuabililor înregistrați în scopuri de tva, în cazul microîntreprinderilor (4-6%).

IV. CONSTATĂRI REZULTATE DIN MISIUNEA DE AUDIT FINANCIAR ASUPRA CONTULUI GENERAL ANUAL DE EXECUȚIE A BUGETULUI DE STAT LA MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

Constatarea nr. 1 a) Deficiențe cu privire la emiterea deciziilor de recuperare a ajutorului de stat de la societățile beneficiare de ajutor de minimis în baza H.G. nr.1164/2007, prejudiciul estimat fiind de 13.497.414 lei.

b) Neînregistrarea în evidența contabilă, în conturi de debitori, a Deciziilor de recuperare (titluri executorii) emise de Direcția Generală Ajutor de Stat.

a) Din datele prezentate de reprezentanții Ministerului Finanțelor Publice, s-a constatat un grad foarte scăzut de recuperare a debitelor reprezentând ajutor de stat.

Astfel, din totalul sumelor rămase de recuperat la data de 31.12.2015, în valoare totală de 13.497.414 lei, a fost încasată suma de 6.014 lei. Diferența neîncasată reprezintă în fapt un **prejudiciu** la bugetul de stat, întrucât această sumă ar fi trebuit recuperată de la beneficiarii schemelor de minimis care nu și-au îndeplinit obligațiile asumate.

Suma totală de 13.497.414 lei (din care 10.421.876 lei creanța principală și 3.075.538 lei dobânda aferentă) reprezintă ajutor de stat nerecuperat de la un număr de 22 societăți comerciale care au beneficiat de ajutor de minimis și care se aflau sub incidența procedurii de faliment în momentul emiterii Deciziilor de recuperare (titluri executorii).

În vederea recuperării debitelor, Direcția Generală Ajutor de Stat, în calitate de Unitate de implementare a schemei de minimis instituită în baza H.G. nr. 1164/2007, a emis în perioada 2010-2016 un număr de 22 decizii de recuperare.

În îndeplinirea atribuțiilor de monitorizare a societăților beneficiare de ajutor de minimis, Direcția generală ajutor de stat colaborează cu direcțiile generale regionale ale finanțelor publice județene și a municipiului București, în sensul că acestea transmit periodic Direcției generale ajutor de stat, la solicitarea acesteia, informații cu privire la societățile beneficiare de ajutor de stat și aflate în proceduri speciale (executare silită, insolvență, faliment etc.).

Din analiza cauzelor care au condus la decalaje mari de timp între data intrării în faliment și data emiterii deciziilor de recuperare, s-a constatat că:

- deciziile de recuperare (titluri executorii) sunt emise de Direcția Generală Ajutor de Stat după o perioadă cuprinsă între 3 luni și 1 an de la data intrării în faliment a firmelor care au beneficiat de ajutor de stat.
- structurile din cadrul ANAF nu au transmis în timp util informațiile cu privire la societățile aflate în proceduri speciale, fapt care a întârziat considerabil emiterea Deciziilor de recuperare.

b) Cele 22 decizii de recuperare emise în perioada 2010-2016 de către Direcția Generală Ajutor de Stat, în valoare totală de 13.497.414 lei, nu au fost înregistrate în evidența contabilă a Ministerului Finanțelor Publice. Creanțele nu se regăsesc înregistrate nici în evidența contabilă a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, respectiv în contul 463 "Creanțe ale bugetului de stat".

Suma de 13.497.414 lei (din care 10.421.876 lei creanța principală și 3.075.538 lei dobânda aferentă) reprezintă creanțe ale bugetului de stat de recuperat de la beneficiarii de ajutor de minimis și care nu au îndeplinit condițiile de acordare instituite prin H.G. nr. 1164/2007.

Deciziile emise de Direcția Generală Ajutor de Stat reprezintă titluri executorii, fiind transmise organelor fiscale din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în vederea recuperării.

La nivelul ANAF, creanțele bugetului de stat de recuperat de la beneficiarii de ajutor de minimis sunt înregistrate și urmărite spre recuperare, printr-o evidență separată, fără a fi înregistrate în evidența contabilă.

Cauza neînregistrării în evidența contabilă a debitelor rezultate din decizii de recuperare este determinată de faptul că la nivelul Ministerului Finanțelor Publice nu a existat, în perioada verificată, o procedură care să reglementeze înregistrarea în evidența contabilă a titlurilor executorii emise de către Ministerul Finanțelor Publice.

Constatarea nr. 2 Nerespectarea prevederilor Legii 500/2002, modificată și completată, cu privire la execuția de casă a bugetelor instituțiilor publice, ceea ce a determinat situația neconformă determinată de faptul că instituțiile publice, indiferent de forma de finanțare, dețin în băncile comerciale un disponibil de 2.605.640.648 lei, care ar trebui să se regăsească în conturi ale Trezoreriei statului.

Din verificarea situațiilor financiare centralizate ale instituțiilor publice și anexelor la acestea, la data de 31.12.2015 s-a constatat faptul că instituțiile publice finanțate de la bugetul de stat, finanțate din subvenții de la bugetul statului și din venituri proprii, instituțiile publice finanțate din venituri proprii, instituțiile publice autonome și activitățile de pe lângă instituții publice au disponibil și chiar depozite în bănci comerciale.

Disponibilul din băncile comerciale care nu se regăsește în trezorerie este în sumă totală de **2.605.640.648 lei** și este raportat în Anexa 4 la situațiile financiare "Situația fluxurilor de trezorerie".

Situația contravine prevederilor Legii finanțelor publice, art.70, care precizează:

(1) *Instituțiile publice, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, inclusiv activitățile de pe lângă unele instituții publice, finanțate integral din venituri proprii, efectuează operațiunile de încasări și plăți prin unitățile teritoriale ale trezoreriei statului în a căror rază își au sediul și la care au deschise conturile de venituri, cheltuieli și disponibilități.*

(2) *Este interzis instituțiilor publice de a efectua operațiunile de mai sus prin băncile comerciale.*

Constatarea nr. 3 Nerespectarea prevederilor legale, prin înregistrarea în evidența contabilă a Ministerului Finanțelor Publice/activitate proprie a unor cheltuieli fără a avea la bază documente justificative care să ateste faptul că lucrările au fost efectuate sau serviciile prestate, prin alocarea de la bugetul de stat, sub formă de transferuri, de credite bugetare, către Fondul Român de Dezvoltare Socială.

Fondul Român de Dezvoltare Socială a fost înființat în baza Legii nr.129/1998 republicată, modificată și completată prin: O.G. nr. 120/2000; O.U.G. nr. 131/2004; O.G. nr. 28/2004; O.G. nr. 28/2006 și O.U.G. nr. 23/2013.

În conformitate cu cap. I, art. 1, alin. (1) din Legea 129/1998, Fondul Roman de Dezvoltare Socială este un organism de interes public, fără scop lucrativ, cu personalitate juridică și cu sediul în municipiul București și își desfășoară activitatea sub autoritatea Guvernului.

În fapt, F.R.D.S. este un O.N.G. care primește anual fonduri de la bugetul de stat, pentru finanțarea activității proprii și pentru realizarea unor proiecte din fonduri externe nerambursabile.

Situațiile financiare ale FRDS nu sunt transmise spre a fi centralizate la M.F.P.

De la înființare și până în prezent, resursele de finanțare ale acestei entități, care nu este instituție publică au fost: împrumuturi externe contractate și achitate de către statul român prin Ministerul Finanțelor Publice, alocații de la bugetul de stat și fonduri externe nerambursabile, prin bugetul Ministerul Finanțelor Publice.

Pentru exemplificare, potrivit raportului de audit intern ad-hoc privind *"Evaluarea modului de alocare și transfer al fondurilor către Fondul Român de Dezvoltare Socială și derulate prin bugetul Ministerului Finanțelor Publice"*, misiune de audit intern realizată în octombrie 2013, reiese că începând cu anul 2005 și până în anul 2013, Ministerul Finanțelor Publice a alocat către Fondul Român de Dezvoltare Socială, *sub formă de rambursări de credite, plăți, dobânzi și comisioane la credite/transferuri curente, o sumă totală de 72.328.282 lei.*

Fondul are ca scop contribuția la reducerea sărăciei, prin finanțarea de proiecte în comunitățile sărace beneficiare și pentru grupurile dezavantajate, creșterea capacităților manageriale locale, susținerea descentralizării administrative, creșterea capacității de organizare la nivel local.

M.F.P. trebuie să asigure în bugetul propriu fondurile necesare F.R.D.S. pentru derularea programului și să le achite acestuia. Pentru a se putea efectua plata, conform prevederilor actelor normative, ordonatorul de credite / persoana delegată acordă viza *"Bun de plată"* pentru suma solicitată de către F.R.D.S., fără a avea posibilitatea verificării documentelor justificative, condiție impusă de Legea 82/1991 a contabilității, precum și de O.M.F.P. 1792/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale.

Trebuie menționat faptul că fondurile publice pe care M.F.P. le virează către F.R.D.S. ajung la promotorii de proiecte care, în majoritate, sunt instituții publice.

Practic, sumele virate de M.F.P. către F.R.D.S. se înregistrează pe cheltuielile ordonatorului principal de credite, urmând ca ele să fie cheltuite ulterior, de către F.R.D.S. La nivelul Ministerului Finanțelor Publice sunt astfel înregistrate cheltuieli fără a avea la bază documente justificative care să ateste faptul că lucrările au fost efectuate sau serviciile prestate.

Constatarea nr. 4. Aspecte privind reglementarea rezultatului exercițiului financiar (excedentului bugetar), pentru unele entități: instituții publice finanțate parțial sau integral din venituri proprii, instituții publice autonome.

Potrivit datelor centralizate la nivelul Ministerului Finanțelor Publice, excedentul realizat la 31.12.2015 de către instituțiile publice finanțate parțial sau integral din venituri proprii raportat în bugetul general consolidat este de 2.620.200.000 lei, iar disponibilul total din excedent este de 6.284.054.836 lei în conturile din trezorerie.

Resurse importante ale bugetului public, reprezentând excedentul din venituri, rămân la dispoziția unor entități-instituții publice sau autorități publice, urmând a fi utilizate potrivit destinației stabilite de conducerile executive ale acestor entități. Este cazul instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii și al instituțiilor publice autonome.

În cazul acestor instituții/autorități publice, definite ca entități independente și autonome financiar, se distinge faptul că **excedentul anual**, determinat de realizarea unor venituri mai mari decât cheltuielile efectuate, **este lăsat în integralitate la dispoziția lor, întrucât prin actele normative care reglementează activitatea acestor entități nu este reglementată nici o obligație legală de a efectua vărsăminte la bugetul de stat**. Veniturile încasate urmare activității desfășurate (servicii publice prestate) constau în taxe și tarife reglementate prin acte normative.

Referitor la autoritățile publice autonome

Autorități publice autonome care depun situații financiare la Ministerul Finanțelor Publice, pentru centralizare și întocmirea contului de execuție al instituțiilor autonome, la data de 31.12.2015, cuprinse în Anexa III la situațiile financiare "*Clasificația în profil departamental a autorităților și instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii*", dintre care exemplificăm:

a. Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE) - disponibilul total din excedent este de 62.219.016 lei.

Veniturile proprii ale acestei autorități publice sunt obținute din tarife care se cuvin statului român și bugetului de stat, A.N.R.E. fiind entitatea care a fost mandatată de către guvernul României să reglementeze acest sector și să încaseze tarifele pentru serviciile prestate, respectiv *elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și a gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor*.

b. Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) - disponibilul total din excedent este de 111.502.229 lei.

Prin O.U.G. nr. 93/18.12.2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, actualizată și completată prin O.U.G. nr. 94/16.12.2013, art.1, s-a reglementat înființarea, obiectivele, atribuțiile, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară. La alin. (3¹) din lege se prevede : *Dispozițiile legale care privesc restricții bugetare de orice natură aplicabile Băncii Naționale a României se aplică și Autorității de Supraveghere Financiară*.

Însă, întrucât termenul de *restricții bugetare* nu este definit, restricțiile bugetare aplicabile ASF pot fi similare prevederilor cuprinse în Legea nr. 312/2004 (*actualizata*) privind Statutul Bancii Naționale a României, respectiv:

Art. 43 Determinarea și utilizarea profitului

(1) Banca Națională a României virează la bugetul statului o cotă de 80% din veniturile nete rezultate (...).

c. Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM) - disponibilul total din excedent este de 579.418.094 lei.

Situația financiară a ANCOM – autoritate publică autonomă finanțată din venituri proprii deci instituție publică care utilizează fonduri publice – este foarte bună, fiind datorată în primul rând veniturilor realizate din tariful de utilizare a spectrului.

În cazul ANCOM, ASF și ANRE, a fost înregistrat la 31.12.2015 un excedent cumulat de aproximativ 753 milioane lei. Aceste excedente se regăsesc sub forma de disponibil în conturi curente la trezorerie sau la bănci comerciale.

Practic, prin modul de înființare, organizare și funcționare al unor autorități publice sau instituții publice, determinat de regimul de finanțare stabilit prin acte normative, a fost creată

posibilitatea ca aceste entități, care beneficiază de patrimoniu public și privat al statului, să reporteze integral excedentul din exploatare în exercițiul financiar ulterior, fără a exista vreo obligație legală de a efectua viramente din aceste excedente către bugetul statului. Menționăm faptul că, în legislația națională există precedentul creat în cazul Băncii Naționale a României, prin care a fost legiferată impozitarea cu 80% a profitului obținut, deși este instituție publică.

Aceste autorități publice funcționează în subordinea sau pe lângă ordonatorii principali de credite și sunt abilitate să desfășoare activități economice de interes public sau să încaseze diverse taxe și tarife de la persoane fizice sau juridice. Taxele și tarifele se stabilesc de către conducerile entităților respective și, dacă la închiderea unui exercițiu financiar realizează excedent din exploatare, concluzia care se poate trage este aceea că veniturile obținute din activitățile desfășurate sau din taxe și tarife percepute sunt cu mult peste cheltuielile realizate.

Majoritatea acestor autorități publice realizează cheltuieli cu salariile pentru salariații proprii, stabilite prin regulamente proprii de organizare și funcționare (salarii care depășesc semnificativ salariile stabilite pentru funcționarii publici), alte cheltuieli de personal (tichete de masa, tichete cadou, ore suplimentare), precum și cheltuieli cu colaboratorii (salariați din instituții publice, funcționari publici care fac parte din consiliile de administrație sau alte forme de conducere).

În aceste condiții, apreciem că este necesar să se analizeze de către legislativ sau Guvern cazul specific al acestor instituții/autorități publice reglementat prin actele normative de înființare și de funcționare, precum și să se stabilească dacă este oportună lăsarea în integralitate la dispoziția entităților în cauză a excedentului din exploatare, ori dacă se impune reglementarea virării unei părți din excedent către bugetul de stat sau repartizarea profitului după modelul utilizat în cazul Băncii Naționale a României.

Recomandare: Elaborarea și transmiterea de Ministerul Finanțelor Publice către Guvern a unui proiect de act normativ prin care să fie reglementat modul de utilizare și de prelevare a excedentului din exploatare al instituțiilor publice sau autorităților publice finanțate din venituri proprii, fie prin virarea parțială a acestuia la bugetul statului la sfârșitul exercițiului bugetar, fie prin prelevarea unui impozit pe profit similar cazului Băncii Naționale a României.

Constatarea nr. 5. Lipsa competențelor de verificare a Ministerului Finanțelor Publice asupra modului de utilizare de către fundații și asociații non-profit a sumelor din impozitul pe profit și din impozitul pe venit. La nivelul anului 2015 au fost direcționate prin sponsorizare din impozitul pe profit și din impozitul pe venit (venituri ale bugetului de stat) sume totale de 834.532.384 lei către fundații și asociații non-profit, ce reprezintă 0,8% din veniturile încasate la bugetul de stat.

Sponsorizări:

- societățile comerciale: 20% din impozitul pe profit, nu mai mult de 0,3% din cifra de afaceri;
- persoanele fizice: 2% din impozitul pe venit.

A. Potrivit datelor puse la dispoziție de către ANAF, în anul 2015 au efectuat și declarat operațiuni de sponsorizare și mecenat deductibile din impozitul pe profit datorat un număr de 34.453 societăți comerciale, valoarea totală a sumelor alocate cu aceste scopuri fiind de **696.378.270 lei**.

Curtea de Conturi a constatat că la nivelul MFP și al instituțiilor subordonate acestuia *nu se cunosc beneficiarii acțiunilor de mecenat și/sau sponsorizare*.

Astfel, legislația permite deducerea din impozitul datorat a sumei plătite pentru sponsorizare, însă nu obligă contribuabilii să comunice instituțiilor statului informații despre identitatea beneficiarilor acțiunilor de sponsorizare și respectiv despre sumele virate către aceștia.

De asemenea, la nivelul Ministerului Finanțelor Publice nu există nicio structură abilitată de lege care să efectueze controlul modului în care fondurile primite sunt cheltuite de către beneficiari, în sensul respectării Legii nr. 32/1994.

Controlul realizat de către structurile ANAF la societățile comerciale care realizează sponsorizări urmărește doar constituirea și plata impozitelor, prin urmare în speța dată se verifică doar existența contractelor de sponsorizare/mecenat, virarea sumelor și deducerea din calculul impozitului pe profit.

În fapt, pentru suma de 696.378.270 lei încasată de fundații și asociații non-profit din impozitul pe profit redirectionat în anul 2015, nu există certitudinea privind legalitatea cheltuirii acestora conform scopului declarat.

B. În anul 2015, persoanele fizice au redirectionat un procent de 2% din impozitul pe venit, fiind finanțate astfel un număr de 27.955 entități beneficiare cu suma totală de **138.154.114 lei**, așa cum rezultă din datele puse la dispoziție de către ANAF. Numărul entităților care au primit sume mai mari de 100.000 de lei este de 89, dintre care 14 au fost finanțate din impozitul pe venit cu sume cuprinse între 500.000 de lei și 4.000.000 de lei.

Similar cu situația de la punctul A este faptul că nu a fost identificată la nivelul MFP nici o structură abilitată de lege care să efectueze controlul modului în care sunt cheltuite fondurile redirectionate din impozitul pe venit, primite de către beneficiari. Nu s-a realizat practic nici o acțiune de verificare, în condițiile în care de acest tip de finanțare au beneficiat un număr de 27.955 entități ale căror date se regăsesc în bazele de date ale ANAF.

Astfel, însumând sumele virate de contribuabili din impozitul pe profit și impozitul pe venit în anul 2015 așa cum s-a descris la punctele A și B, se poate concluziona că, pentru suma totală de **834.532.384 lei**, **nu există certitudinea** utilizării în scopurile asumate de entitățile beneficiare, în condițiile în care **nu s-au realizat acțiuni de verificare în acest sens, nu a fost inițiat un mecanism de monitorizare și control** adecvat acestor entități. Precizăm faptul că acestor entități beneficiare ale acțiunilor de sponsorizare le sunt redirectionate resurse importante din ceea ce s-ar cuveni bugetului de stat (impozit pe profit și impozit pe venit).

Acest lucru a fost posibil în condițiile în care în prezent legislația în vigoare nu face trimitere la modul în care poate fi verificat cheltuirea acestor resurse și nu indică instituția/instituțiile cu atribuții în acest sens.

Recomandare: Ministerul Finanțelor Publice va realiza o analiză în vederea atribuirii monitorizării și controlului sumelor alocate de contribuabili din impozitul pe profit și venit unei structuri subordonate, inițiind în acest sens modificările legislative care se impun, astfel încât să fie înlăturată posibilitatea cheltuirii fondurilor primite de beneficiari din impozitul pe profit, respectiv pe venit, în alte scopuri decât cele pentru care s-au înființat.

Constatarea nr. 6 Nerespectarea principiilor Legii nr. 500/2002 (actualizată) privind finanțele publice, respectiv: principiul universalității, principiul publicității și principiul unității, prin necuprinderea în Legea bugetului de stat a sumelor estimate ca prevederi bugetare, în cazul instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și a instituțiilor publice autonome și cuprinderea lor numai în execuția bugetului de stat.

Din verificarea situațiilor financiare la data de 31.12.2015, a contului general anual de execuție a bugetului de stat, prezentate de către ordonatorii principali de credite la Ministerul Finanțelor Publice, pentru centralizare, în vederea întocmirii contului general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015 și a situațiilor financiare centralizate, s-a constatat că nu există concordanță între prevederile legii bugetare anuale și contul general anual de execuție a bugetului de stat, în sensul că **prin Legea 186/2014 legea bugetului de stat pe anul 2015 nu sunt autorizate toate veniturile și cheltuielile bugetare.**

În legea bugetară anuală nu sunt cuprinse veniturile și cheltuielile instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii, respectiv instituții publice din subordinea ordonatorilor principali de credite și instituții publice autonome.

Consecința economico – financiară, socială a abaterii este reprezentată de neconcordanța, în ceea ce privește bugetele de venituri și cheltuieli aprobate prin Legea bugetului și execuția bugetelor raportată în contul de execuție.

V. REZULTATELE MISIUNILOR DE AUDIT FINANCIAR LA ORDONATORII PRINCIPALI DE CREDITE AI BUGETULUI DE STAT

Misiunile de audit financiar la ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat s-au desfășurat în perioada 01.01-30.10.2016, în baza art. 26 lit. g) din Legea nr. 94/1992 *privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată*, conform Programului de activitate pe anul 2016, aprobat de Plenul Curții de Conturi. Detalierea pe fiecare ordonator principal de credite a alocărilor bugetare aprobate prin Legea nr. 186/2014 a bugetului de stat pe anul 2015 și prin rectificările ulterioare se regăsește în *Anexa nr. 1 (pag. 97)*.

milioane lei

Capitol bugetar	Credite bugetare inițiale aprobate celor 55 ordonatori principali de credite prin Legea nr. 186/2014 a bugetului de stat pe anul 2015	Credite bugetare definitive aprobate celor 55 ordonatori principali de credite	Plăți efectuate de către ordonatorii principali	% față de prevederi/credite inițiale	% față de prevederi/credite definitive
5001 bugetul de stat	126.532,6	133.615,1	125.215,8	98,96%	93,71%
5006 credite externe	0	0	0	-	-
5008 fonduri externe nerambursabile	19.110,5	20.121,6	9.815,6	51,36%	48,78%
5010 venituri proprii ale instituțiilor publice	7.361,1	8.365,8	4.429,8	60,18%	52,95%
TOTAL GENERAL	153.004,2	162.102,6	139.461,3	91,15%	86,03%

Principalele abateri constatate la cei mai importanți 12 ordonatori principali de credite sunt prezentate pentru fiecare în parte, în ordinea descrescătoare a volumului creditelor bugetare aprobate prin legea bugetară:

1. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
2. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
3. Ministerul Afacerilor Interne
4. Ministerul Sănătății
5. Ministerul Transporturilor
6. Ministerul Educației și Cercetării Științifice
7. Ministerul Apărării Naționale
8. Secretariatul General al Guvernului
9. Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
10. Ministerul Afacerilor Externe
11. Ministerul Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională
12. Ministerul Fondurilor Europene

1. MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

La Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice

- ✓ plata nelegală a sumei de 86 mii lei, reprezentând servicii duble de asistență tehnică acordate pentru aplicația informatică *Modul centralizare anexe dare de seamă contabilă*, în sensul că unele dintre acestea au fost cuprinse atât în contractul de furnizare a aplicației informatice, cât și în contractul de prestări-servicii de asistență tehnică;
- ✓ neconcordanțe înregistrate la finele anului 2015, între valoarea bunurilor înregistrate în evidența contabilă și raportate în situațiile financiare centralizate ale ministerului și unităților aflate sub autoritatea sa și valoarea acestor bunuri din inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului gestionat de către Ministerul Finanțelor Publice;
- ✓ nu au fost realizate integral atribuțiile ministerului privind monitorizarea și controlul salarizării personalului bugetar, fapt ce a condus ca salarizarea personalului, chiar de la unele unități din subordinea ministerului, cu rol de organisme intermediare, să se realizeze prin ordine comune, ale unor ministere, contrar principiilor salarizării, care prevăd că drepturile salariale se stabilesc prin norme juridice de forță legii;
- ✓ s-au raportat eronat creanțe și datorii, în sumă de 15.377 mii lei, prin situațiile financiare anuale încheiate la finele anului 2015 la nivelul aparatului central al ministerului, provenind din proiecte cu finanțare nerambursabilă finalizate în anii anteriori, reprezentând operațiuni neînregistrate și sume neclarificate menținute în aceste conturi după finalizarea proiectelor, precum și menținerea nejustificată a unor garanții de participare la licitații, în sumă totală 24 mii lei, în afara termenului legal de prescripție;
- ✓ nu s-a organizat evidența sintetică și analitică pentru bunuri în sumă de 3.290 mii lei (active fixe corporale și necorporale), care provin din proiecte finanțate din fonduri nerambursabile finalizate, în care ministerul a avut calitatea de beneficiar;
- ✓ programul informatic SALARII, pentru care s-au plătit servicii de asistență tehnică, în sumă estimată de 52 mii lei, nu a fost înregistrat în patrimoniul ministerului la finele anului 2015;
- ✓ au fost înregistrate eronat active necorporale, incluse în valoarea investiției în curs, în sumă de 28 mii lei, reprezentând sistemul de monitorizare video și antiefracție al ministerului, nerecepționat până la data auditului, iar plățile efectuate pentru acest sistem atât cu analiza de risc, cât și cu proiectarea au fost înregistrate direct pe cheltuieli.

Măsuri luate de entitate

- S-a virat la bugetul de stat suma de 21 mii lei, reprezentând garanții de participare la licitație prescrise la data auditului și s-au efectuat unele corecții în evidența financiar-contabilă în sumă de 51 mii lei.
- A fost inițiat un proiect de Hotărâre de Guvern care este depus, spre avizare, la Ministerul Finanțelor Publice pentru modificarea anexei nr.13 la HG nr.1705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, în sensul actualizării valorilor de inventar ale unor imobile aflate în administrarea MMFPSPV pentru ANPIS.
- S-au corectat unele dintre înregistrările contabile efectuate eronat.

La Agenția Națională pentru Plăți și Inspekție Socială (ANPIS):

- ✓ au fost identificate plăți nelegale, pe tipuri de beneficii auditate, reprezentând:
 - indemnizația pentru creșterea copilului, acordată unor beneficiari care au realizat în anul 2015 și venituri impozabile peste limita legală, respectiv mai mari de 3 mii lei/an, în sumă

estimată la 6.720 mii lei, la care se adaugă contribuțiile de asigurări sociale de sănătate aferente, în sumă de 370 mii lei;

- ajutoare sociale pentru asigurarea venitului minim garantat (în valoare de 379 mii lei) și alocații pentru susținerea familiei (în valoare de 376 mii lei), acordate unor persoane care dețineau depozite bancare peste limita legală de 3 mii lei/an;

- ajutoare sociale (586 mii lei), alocații pentru susținerea familiei (949 mii lei) și indemnizație pentru creșterea copilului (1.011 mii lei), acordate titularilor dreptului și/sau membrilor familiei beneficiare care au realizat concomitent și venituri din pensii/salarii peste limita legală;

- indemnizația pentru creșterea copilului, în sumă de 1.123 mii lei, întrucât nu s-a suspendat dreptul aferent lunilor în care copiii titulari au împlinit vârsta de 12, 24 și, respectiv, 36 luni, iar drepturile aferente acestor luni trebuiau solicitate de către celălalt părinte;

- stimulentele de inserție, în valoare estimată de 694 mii lei, acordat unor persoane care nu au făcut dovada începerii activității și, implicit, obținerea de venituri supuse impozitării, condiție legală pentru acordarea acestui drept.

În timpul misiunii, ANPIS a verificat o parte din cazurile din eșantion și a stabilit prejudicii în valoare de 110 mii lei, pentru care au fost emise decizii de debit.

- ✓ plățile restante efectuate de către o agenție teritorială nu au fost urmărite, fapt ce a condus la plata nelegală a indemnizației pentru creșterea copilului, în sumă de 33 mii lei, aferentă unei perioade anterioare nașterii copilului, la care se adaugă suma de 2 mii lei reprezentând contribuție de asigurări sociale de sănătate.

În timpul misiunii, s-a emis decizie prin care s-a stabilit constituirea debitului și recuperarea sumei.

- ✓ neregulile cu privire la soldurile raportate în contul „Debitori” prin situațiile financiare anuale centralizate, la finele anului 2015, au constat în:

- raportarea prin situațiile financiare anuale centralizate a unor debite în sumă de 819 mii lei pentru care dreptul entității de a solicita recuperarea s-a prescris;

- menținerea nejustificată a unor debite în sumă de 174 mii lei, care au fost încasate/confirmate de preluare de către autoritățile fiscale.

În timpul misiunii, s-au scăzut din evidența contabilă debitele încasate/preluate/confirmate de către autoritățile fiscale, în sumă de 85 mii lei;

- ✓ ANPIS nu și-a îndeplinit obligațiile de verificare a documentațiilor transmise de către o agenție teritorială, în sensul că a acceptat la decontare cheltuieli neaprobată la finanțare, reprezentând lucrări de investiții și dotări, în sumă de 126 mii lei, pentru care beneficiarul investiției nu a prezentat documente justificative din care să rezulte schimbarea destinației sumelor aprobate și ulterior decontate;

- ✓ au fost identificate neconcordanțe între sumele din conturile „Debitori” și „Creditori”, în sumă estimată la 6.195 mii lei, evidențiate în sistemul informatic SAFIR (evidența analitică) și datele aferente acestor conturi raportate prin situațiile financiare centralizate la finele anului 2015 (evidența sintetică), cu implicații directe în raportarea prin situațiile financiare anuale, a unor date neconforme cu realitatea economico-financiară și care poate conduce la formularea unor concluzii eronate la nivelul ordonatorului secundar de credite.

De asemenea, entitatea a menținut în contul de disponibil o sumă mai mică cu 35 mii lei decât era necesar pentru plata creditorilor, afectând în acest mod fondurile bugetare aferente anului în care se vor efectua plățile pentru drepturile neridicate, deși acestea provin din perioade anterioare;

- ✓ nu s-a urmărit modul de recuperare a unor debite, în sumă estimată la 1.755 mii lei, de către unele agenții teritoriale, constituite cu titlu de beneficii de asistență socială. Entitatea auditată a transmis direct către autoritățile fiscale, spre recuperare, debite pentru beneficiari care, la data transmiterii, se aflau în plată și puteau fi recuperate direct de către entitate din drepturile curente, pentru reîntregirea creditelor bugetare;

✓ deficiențe identificate cu privire la debite în sumă estimată la 2.054 mii lei, predate spre urmărire și recuperare către autoritățile fiscale și care constau în:

- nu au fost monitorizate unele debite întrucât au fost predate autorităților fiscale înainte de termenul legal de 180 zile în care acestea erau scutite de la plata accesoriilor;

- nu au fost calculate și nici încasate unele dobânzi și penalități de întârziere, în condițiile în care debitele au fost transmise autorităților fiscale după termenul legal de 180 zile de la emiterea deciziei de debit, termen după care se percepeau dobânzi;

✓ neregulile cu privire la drepturile neridicate, constau în următoarele:

- imobilizarea temporară a sumei de 613 mii lei din cauza nevirării în termen la bugetul de stat a unor sume, pentru care dreptul titularilor de a le solicita s-a prescris;

- scăderea din evidența contabilă a sumei de 191 mii lei, reprezentând drepturi neridicate și prescrise, fără documente justificative din care să rezulte componența nominală a titularilor pentru care s-au virat sumele la bugetul de stat;

- nu au fost corelate datele privitoare la viramentele asupra drepturilor neridicate prescrise din evidența analitică (SAFIR) și evidența sintetică (financiar-contabilă).

La Agențiile Județene pentru Plăți și Inspectie Socială (AJPIS):

✓ au fost identificate plăți necuvenite, pe tipuri de beneficii auditate, după cum urmează:

• ajutoare sociale (VMG) și alocații pentru susținerea familiei, în sumă de 10.604 mii lei, datorate, în principal, nedeclarării, de către beneficiari, a unor venituri nete realizate, deținerea unor bunuri care atrag excluderea acordării acestor beneficii de asistență socială, neachitării impozitelor pentru bunurile deținute în proprietate și nedeclarării faptului că dețin conturi la bănci mai mari de 3 mii lei, care din punct de vedere legal conduc la excluderea acordării acestor drepturi, din care:

- 6.362 mii lei, reprezentând ajutoare sociale (AJPIS Arad, Argeș, Bihor, Bistrița-Năsăud, Brăila, Buzău, Călărași, Caraș-Severin, Cluj, Covasna, Dâmbovița, Giurgiu, Iași, Maramureș, Olt, Prahova);

- 4.242 mii lei, reprezentând alocații pentru susținerea familiei (AJPIS Arad, Argeș, Bihor, Bistrița-Năsăud, Brăila, Călărași, Caraș-Severin, Cluj, Covasna, Dâmbovița, Giurgiu, Iași, Maramureș, Olt, Prahova);

• ajutoare sociale în sumă de 941 mii lei, acordate unor persoane beneficiare de ajutor social, apte de muncă și care nu au prezentat adeverințe de la agențiile județene pentru ocuparea forței de muncă de unde să rezulte că sunt în căutarea unui loc de muncă și nu au refuzat un loc de muncă (AJPIS Arad, Olt);

• indemnizații pentru creșterea copilului, inclusiv stimulentele de inserție lunar, în sumă de 2.008 mii lei, urmare nedeclarării realizării altor venituri pe perioada încasării indemnizației pentru creșterea copilului, nerecalculării cuantumului indemnizației pentru creșterea copilului în funcție de veniturile efectiv realizate, potrivit deciziei de impunere finală, eliberată de autoritățile fiscale, precum și acordarea stimulentei lunare de inserție în condițiile în care nu s-a făcut dovada începerii activității și implicit obținerea de venituri supuse impozitării, din care:

- 1.604 mii lei reprezentând indemnizații pentru creșterea copilului (AJPIS Arad, Argeș, Bacău, Bihor, Bistrița-Năsăud, Brăila, Buzău, Călărași, Caraș-Severin, Cluj, Covasna, Giurgiu, Iași, Maramureș, Olt, Prahova);

- 404 mii lei reprezentând stimulentele de inserție lunar (AJPIS Arad, Bistrița-Năsăud, Călărași, Cluj, Covasna, Dâmbovița, Maramureș);

• alocații de stat pentru copii, în sumă de 307 mii lei, acordate reprezentanților legali ai unor copii exmatriculați, care au abandonat școala sau au repetat anul școlar, întrucât nu s-au transmis la timp documentele justificative de către Inspectoratul Școlar pentru beneficiari care nu mai întruneau condițiile legale, precum și cele acordate unor minori prin reprezentanții legali ai acestora care figurau ca fiind decedați, iar entitatea nu a suspendat plata alocației de stat pentru copii până la schimbarea reprezentatului legal al copilului (AJPIS Bihor, Buzău, Călărași, Cluj, Giurgiu, Iași, Maramureș);

- ajutor de încălzire în sumă de 779 mii lei (ajutoare pentru încălzirea cu lemne, cu energie termică și gaze naturale) pentru beneficiari care nu îndeplineau condițiile legale privitoare la stabilirea și plata acestor ajutoare, deoarece beneficiarii acestei forme de sprijin fie nu au declarat toate veniturile realizate, fie nu au declarat faptul că dețin conturi la bănci mai mari de 3 mii lei, elemente care conduc la excluderea acordării acestui drept (AJPIS Argeș, Bistrița-Năsăud, Cluj, Iași, Maramureș, Olt, Prahova);

- ✓ plăți necuvenite sub formă de contribuție de asigurări sociale de sănătate în sumă de 152 mii lei, aferentă drepturilor încasate necuvenit de beneficiarii de indemnizație pentru creșterea copilului și ajutor social pentru asigurarea venitului minim garantat (AJPIS Maramureș, Prahova);

- ✓ nu a fost urmărit modul de recuperare a unor debite din drepturile curente, întrucât debitele au fost predate în mod nejustificat către autoritățile fiscale spre urmărire și încasare, în condițiile în care beneficiarii acestor drepturi erau în plată și sumele trebuiau recuperate de către agențiile teritoriale din drepturile aflate în plată (AJPIS Arad, Brăila, Dâmbovița);

- ✓ debite neconfirmate și neurmărite în sumă de 43 mii lei, predate către unitățile administrativ-teritoriale în vederea recuperării, conform prevederilor legale (AJPIS Caraș-Severin);

- ✓ nu au fost calculate și încasate dobânzile și penalitățile de întârziere în sumă de 79 mii lei, aferente debitelor recuperate după depășirea termenului de 180 de zile de la emiterea deciziei de recuperare, perioadă după care se percep accesorii (AJPIS Arad, Bacău, Bihor, Bistrița-Năsăud, Brăila, Buzău, Caraș-Severin, Cluj, Dâmbovița, Iași, Maramureș, Olt și Prahova).

- ✓ menținerea nejustificată la finele anului 2015, în soldul contului „Creditori” a unor sume reprezentând drepturi neridicate ai căror titulari au decedat sau pentru care dreptul titularilor de a le solicita s-a prescris la data de 31.12.2015, sume care constituie venituri ale bugetului de stat (AJPIS Bihor, Cluj, Maramureș și Prahova);

- ✓ nu a fost asigurată concordanța dintre datele înregistrate în sistemul informatic SAFIR și datele înregistrate în evidența contabilă analitică a conturilor „Debitori” și „Creditori”, raportate către ANPIS prin situațiile financiare la finele anului 2015 (AJPIS Arad, Bihor, Cluj, Caraș-Severin, Dâmbovița, Iași, Olt și Prahova);

- ✓ înregistrarea eronată în evidența financiar-contabilă a drepturilor neridicate, restante, în sensul că plățile efectuate creditorilor nu au fost reflectate în contul „Creditori” (AJPIS Giurgiu).

- ✓ nu a fost actualizată procedura privind recuperarea debitelor, în condițiile modificării unor prevederi legale referitoare la executarea silită a debitelor reprezentând venitul minim garantat și necompletarea acestuia cu activitățile specifice calculării și urmăririi încasării accesoriilor aferente debitelor recuperate (AJPIS Bihor, Bistrița-Năsăud, Dâmbovița);

- ✓ nu a fost elaborată o procedură pentru activitatea de acordare a beneficiilor de asistență socială sub forma ajutoarelor de urgență, prin care să se stabilească obiectivele, acțiunile și responsabilitățile desfășurării acestei activități (AJPIS Dâmbovița);

- ✓ nu a fost organizat corespunzător controlul intern, în sensul că nu s-a ținut cont de particularitățile cadrului legal de organizare și funcționare, nu a fost adaptat la dimensiunea, complexitatea, numărul de salariați și mediului specific entității, astfel încât acesta să fie viabil și nu a fost capabil să preîntâmpine apariția erorilor în activitățile desfășurate de aceasta și raportarea unor date nereale și neconforme prin situațiile financiare cu privire la plățile efectuate reprezentând beneficii de asistență socială, precum și la obligațiile de plată către beneficiarii acestora (AJPIS Prahova).

La Inspectoratele Teritoriale de Muncă (ITM)

- ✓ nu au fost cuprinse în valoarea totală a debitelor și accesoriiile aferente acestora (ITM Bacău, Covasna, Dâmbovița);

- ✓ nu au fost respectate prevederile legale privind modalitatea de comunicare a procesului verbal de contravenție și înștiințarea de plată, în sensul că trebuie să se înmâneze

contravenientului, sub semnătură, la data întocmirii lui sau să se comunice prin poștă, cu aviz de primire sau prin afișare la domiciliul sau la sediul contravenientului (ITM Călărași);

- ✓ active fixe corporale menținute și raportate eronat prin situațiile financiare, în cazul în care acestea erau complet amortizate și aveau o valoare de intrare mai mică decât limita legală stabilită și, ca urmare, trebuiau trecute în categoria obiectelor de inventar (ITM Arad, Dâmbovița);

- ✓ înregistrări contabile eronate privind concediile medicale și indemnizații de asigurări sociale de sănătate suportate din FNUASS (ITM Bacău, Covasna);

- ✓ nerespectarea principiului contabilității pe bază de angajamente, potrivit căruia cheltuielile se raportează la exercițiului bugetar la care se referă indiferent de data plății acestora, astfel că unele dintre facturile de utilități au fost înregistrate în contabilitate în momentul plății (ITM Bihor, Covasna);

- ✓ debite menținute eronat în evidența contabilă întrucât erau aferente unor societăți pentru care instanțele judecătorești au dispus închiderea procedurii de insolvență și radierea acestora (ITM Arad);

- ✓ nu au fost elaborate toate procedurile operaționale specifice activității entității auditate, iar unele dintre cele existente nu au fost actualizate (ITM Argeș, Bihor, Călărași);

- ✓ sistemul de control intern/managerial nu a fost organizat și exercitat în anul 2015 în conformitate cu noile prevederi legale ale Codului controlului intern/managerial (ITM Arad, Cluj);

- ✓ nu a fost respectată, de către unele inspectorate teritoriale de muncă, obligația legală de verificare a angajatorilor cu peste 50 de salariați care au obligația de a plăti o contribuție legală, dacă nu angajează persoane cu handicap, prin includerea în activitatea de control (ITM Bihor, Dâmbovița);

- ✓ nu au fost identificați toți angajatorii care nu au respectat prevederile legale privind completarea registrului general de evidență a salariaților (ITM Dâmbovița);

- ✓ nu a fost urmărit modul de implementare a măsurilor dispuse prin procesele verbale de control, corelat cu termenele stabilite și nu a fost sancționată neîndeplinirea sau îndeplinirea parțială a măsurilor (ITM Dâmbovița, Cluj);

- ✓ nu a fost urmărită confirmarea preluării debitelor de către organele fiscale (ITM Călărași);

- ✓ nu au fost incluse în activitatea de control unele misiuni privind controlul asupra activităților cu caracter ocazional desfășurate de zilieri (ITM Argeș);

- ✓ nu s-au efectuat în ultimii 3 ani, conform prevederilor legale, unele misiuni având ca obiectiv evaluarea modului de întocmire, completare și valorificare a actelor de control, inclusiv a proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, precum și cele având ca obiectiv activitățile financiare sau cu implicații financiare desfășurate de entitatea publică, contrar prevederilor legale (ITM Bihor);

- ✓ nu a fost respectat cadrul legal privind activitatea de inventariere la ITM Argeș, Bacău, Bihor, Călărași, Covasna, astfel că:

- procesul-verbal de inventariere nu este aprobat de către ordonatorul de credite;
- nu a fost făcută inventarierea faptică la toate elementele de activ și pasiv care prezintă sold;

- creanțele și obligațiile față de terți nu au fost supuse verificării și confirmării pe baza extraselor soldurilor debitoare și creditoare ale conturilor de creanțe și datorii potrivit "Extrasului de cont" sau punctaj;

- ✓ nu a fost reevaluat un imobil care a făcut obiectul unui contract de vânzare-cumpărare autenticat (ITM Bistrița-Năsăud).

La Organismele intermediare regionale pentru programul operațional sectorial pentru dezvoltarea resurselor umane (OIR)

- ✓ efectuarea de plăți sub formă de cheltuieli de judecată, fără ca entitatea să analizeze cauzele și împrejurările care au condus la emiterea unui act administrativ peste termenul legal (OIR Timiș);

- ✓ nu s-au efectuat toate demersurile legale pentru încasarea unor debite de la FNUASS pentru concedii și indemnizații, solicitate la plată de la CJAS Timiș, pentru unele sume intervenind prescripția dreptului la acțiune (OIR Neamț);
- ✓ menținerea și raportarea eronată prin situațiile financiare a unor active fixe corporale în situația în care acestea erau complet amortizate și o valoare de intrare mai mică decât limita legală stabilită și trebuiau trecute în categoria obiectelor de inventar (OIR Brăila).

Recomandări

La Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice

Principalele recomandări formulate pentru eliminarea deficiențelor identificate au constatat în următoarele:

- ✓ analiza conținutului celor două contracte încheiate cu furnizorul aplicației informatice Modul centralizare anexe dare de seamă contabilă în vederea identificării serviciilor duble cuprinse atât în contractul de furnizare a aplicației, cât și în cel de asistență tehnică pentru care s-au efectuat plăți nelegale în anul 2015;
- ✓ identificarea și corectarea diferențelor privind bunurile aflate în domeniul public și privat al ministerului existente între situațiile financiare centralizate ale ministerului și ale instituțiilor aflate sub autoritatea acestuia (ANOFM și CNPP) și Inventarul centralizat al acestor bunuri gestionat de către Ministerul Finanțelor Publice, inițierea proiectelor de acte normative de modificare a Inventarului centralizat pentru a asigura corespondența datelor între cele două evidențe;
- ✓ transpunerea atribuțiilor legale privind controlul salarizării personalului plătit din fonduri publice în sarcina unei structuri din cadrul ministerului și stabilirea de responsabilități concrete în acest sens, pentru asigurarea respectării cadrului legal în domeniu. Colaborarea cu inițiatorul ordinului comun, pentru efectuarea demersurilor necesare în vederea asigurării publicării acestuia în Monitorul Oficial, pentru a conferi ordinului emis calitatea de normă juridică de forță legii, deoarece prin acesta s-a stabilit salariul brut lunar de care beneficiază personalul din cadrul structurilor cu rol de organisme intermediare;
- ✓ inventarierea creanțelor și datoriilor raportate de către minister, pentru a asigura reflectarea corectă a datelor prin situațiile financiare anuale la nivelul aparatului central al ministerului pentru care nu există certitudinea realității soldurilor, precum și recuperarea sumelor care aparțin unor proiecte finalizate la care ministerul a avut calitatea de beneficiar de la debitor/autorități de certificare/parteneri, în termenul legal de prescripție;
- ✓ organizarea evidenței analitice pentru toate bunurile deținute de către MMFPSPV și care fac parte din patrimoniul ministerului, inclusiv a celor care au făcut obiectul unor proiecte din fonduri nerambursabile a căror perioadă de implementare s-a finalizat, precum și corelarea datelor din evidența sintetică cu cele din evidența analitică, pentru eliminarea diferențelor dintre cele două evidențe la finele exercițiului financiar;
- ✓ extinderea verificărilor asupra tuturor plăților efectuate pentru pachetul de programe informatice SALARII, în vederea determinării valorii și înregistrării acestuia în patrimoniul instituției ca activ fix necorporal, efectuarea corecțiilor care se impun în evidența financiar-contabilă, conform cu legislația în vigoare, urmare înregistrării ca activ fix necorporal a cheltuielilor efectuate pentru pachetul de programe informatice SALARII;
- ✓ identificarea tuturor plăților aferente obiectivului de investiție Sistem de supraveghere video și efectuarea corecțiilor în evidența financiar-contabilă, prevăzute de legislația în vigoare pentru a asigura reflectarea în active în curs de execuție până la finalizarea și punerea în funcțiune a acestuia.

La Agenția Națională pentru Plăți și Inspectie Socială:

Principalele recomandări formulate pentru eliminarea deficiențelor identificate au constatat în următoarele:

✓ stabilirea pentru fiecare agenție teritorială în parte a realității sumelor reflectate în contul „Debitori” și „Creditori”, astfel încât datele din evidența sintetică să corespundă cu cele din evidența analitică la finele exercițiului financiar, recuperarea de la persoanele responsabile a eventualelor sume prescrise, neîncasate de la debitori, precum și virarea sumelor prescrise la bugetul de stat în termenul legal;

✓ analiza debitelor înainte ca acestea să fie predate de agențiile teritoriale către autoritățile fiscale, pentru a evita predarea unor debite pentru titulari care, la data stabilirii și ulterior a predării debitelor, sunt încă în plată la nivelul agențiilor teritoriale;

✓ monitorizarea periodică a debitelor predate de către agențiile teritoriale la organele fiscale, astfel încât titularii care achită debitele în termenul legal de 180 zile să beneficieze de scutire de la plata accesoriilor;

✓ verificarea calculării accesoriilor, de către agențiile teritoriale, pentru debitele predate autorităților fiscale și nerecuperate de la debitori, în termenul legal de 180 de zile, de la emiterea deciziei de debit;

✓ verificarea respectării, de către agențiile teritoriale, a termenului legal de virare a sumelor prescrise la bugetul de stat, care provin din drepturile neridicate, reflectate în contul Creditori;

✓ analiza legalității operațiunilor efectuate de către unele agenții teritoriale, prin care s-au scăzut din evidență sume din contul „Creditori” și au fost virate la bugetul de stat, fără documente justificative prevăzute de cadrul legal;

✓ corelarea modului de înregistrare, în evidența financiar-contabilă (sintetică) și în sistemul informatic SAFIR (analitică), de către agențiile teritoriale, a drepturilor neridicate, pentru a asigura concordanța între cele două evidențe și virarea sumelor prescrise, la termenul legal, la bugetul de stat;

✓ extinderea verificărilor, asupra tuturor beneficiarilor care au încasat necuvenit:

- indemnizație lunară pentru creșterea copilului, drepturi restante de indemnizație lunară pentru creșterea copilului și/sau stimulent de inserție;

- drepturi întrucât, au realizat venituri peste limita legală (venit minim garantat, alocația pentru susținerea familiei, indemnizație pentru creșterea copilului),

stabilirea întinderii prejudiciului, recuperarea acestuia, virarea la bugetul de stat a sumelor recuperate și înregistrarea în evidența financiar-contabilă a operațiunilor specifice, potrivit reglementărilor legale;

✓ recuperarea, în condițiile legii, a debitelor prescrise pentru care dreptul entității de a solicita recuperarea sumelor de la debitori nu mai poate fi exercitat, în termenul legal de prescripție și stabilirea persoanelor răspunzătoare de nerecuperarea acestora;

✓ analiza situațiilor financiare întocmite de către agențiile teritoriale cu ocazia centralizării acestora, pentru identificarea debitelor încasate/preluate de către autoritățile fiscale, precum și a celor care se află la limita termenului legal de prescripție;

✓ completarea protocolului încheiat de către ANPIS cu ANAF, în vederea automatizării operațiunii de predare/confirmare a debitelor transmise, pentru a facilita urmărirea acestora, de către agențiile teritoriale și raportarea prin situațiile financiare anuale a unor creanțe care corespund realității;

✓ controlul sumelor decontate de către ANPIS, prin entitățile din subordine, pentru cheltuielile de investiții și reparații capitale, astfel încât plățile efectuate beneficiarilor obiectivelor de investiții să aibă la bază documentele justificative prevăzute de cadrul legal;

✓ schimbarea destinației sumelor alocate pentru obiective de investiții se va realiza numai cu acordul ANPIS, respectiv agenția județeană pentru plăți și inspecție socială și prin încheierea de acte adiționale la contractele de finanțare în care să fie cuprinse modificările efectuate.

Rezultatele activității de verificare a modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin deciziile emise pentru anii anteriori

Motivele pentru care unele măsuri dispuse prin decizii nu au fost implementate, sunt următoarele:

✓ **nerecuperarea integrală a prejudiciilor** consemnate în actele de control/audit încheiate în anii anteriori, ceea ce atrage urmărirea în continuare a ducerii la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizie;

✓ unele măsuri au fost **contestate în instanță**, iar până la data misiunii de audit a contului de execuție pe anul 2015, instanțele de judecată nu s-au pronunțat în spețele respective, dar cu toate acestea, în anumite cazuri, au fost deja adoptate unele măsuri pentru intrarea în legalitate;

✓ **complexitatea măsurilor dispuse** a necesitat perioade îndelungate de timp de implementare, fapt ce a condus la prelungirea termenului pentru unele dintre măsuri.

Impactul pe care le-au avut măsurile dispuse prin decizii asupra activității entităților verificate, se concretizează, în principal, în:

✓ *îmbunătățirea managementului pentru realizarea obiectivelor entităților, prin adoptarea următoarelor măsuri:*

- fundamentarea veniturilor și cheltuielilor bugetare s-a realizat în strictă corespondență cu entitățile din subordine prevăzute de structura organizatorică (MMFPSPV);

- efectuarea deschiderilor de credite bugetare s-a realizat numai pentru entitățile din subordinea ministerului care au calitatea de ordonatori de credite ierarhic inferiori și sunt cuprinși în actele normative de organizare și funcționare (MMFPSPV);

- includerea în fișele de post ale salariaților din cadrul ANPIS, ca atribuții, implementarea măsurilor dispuse de către Curtea de Conturi (ANPIS);

- elaborarea procedurii operaționale privind fundamentarea necesarului de credite bugetare lunare pentru efectuarea plăților pentru toate cele patru drepturi auditate inclusiv alocația de stat pentru copii (ANPIS);

- sistemul informatic SAFIR generează rapoarte pentru fiecare județ în parte, detaliat pe grupe statistice, iar monitorizarea drepturilor de beneficii de asistență socială în funcție de modalitatea de plată efectuată (cont bancar/mandat poștal) se realizează la nivelul ANPIS prin compartimentul de specialitate (ANPIS);

- creșterea eficienței activității de inspecție socială, precum și eficientizarea activității de monitorizare a măsurilor dispuse și a sancțiunilor aplicate în urma misiunilor de inspecție, precum și instituirea unui mod de lucru unitar în activitatea desfășurată de către organele de inspecție socială, în vederea eficientizării activității de control (ANPIS);

- încheierea de protocoale cu instituții publice, în vederea obținerii de baze de date necesare pentru depistarea unor beneficiari care au primit nelegal drepturi de asistență socială (ANPIS).

✓ *obținerea unor rezultate economico-financiare mai bune, reducerea cheltuielilor, creșterea economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice și/sau în administrarea patrimoniului etc., prin adoptarea unor măsuri care se concretizează în:*

- recuperarea și virarea sumelor acordate nelegal, reducerea cheltuielilor, creșterea economicității,

- eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice prin aplicarea corespunzătoare a prevederilor legale (ANPIS);

- diminuarea sumelor alocate de la bugetul de stat cu titlu de subvenții (ANPIS).

Opinia de audit

Echipa de audit a formulat **OPINIE CONTRARĂ** asupra situațiilor financiare întocmite și raportate de către Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice la 31 decembrie 2015, având în vedere impactul abaterilor de la legalitate și regularitate.

La exprimarea opiniei de audit s-au avut în vedere și constatările de la nivelul ordonatorilor secundari și terțiari de credite, ținând cont de faptul că ordonatorul principal de credite are atribuții de coordonare, îndrumare, supraveghere și control asupra entităților subordonate.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizii, prin care a dispus măsuri pe care Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice și entitățile din subordine trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării deficiențelor constatate.

Principalele constatări rezultate în urma misiunii de audit financiar au fost următoarele:

Constatarea nr. 1

La nivelul MFP a fost încheiat un Contract de prestări servicii a unui eveniment, în valoare totală de 474.750 lei, fără respectarea prevederilor OUG nr. 34/2006 și în lipsa documentelor justificative din care să rezulte valoarea facturată acceptată la plată, realizându-se astfel prejudicierea bugetului instituției publice cu suma estimată de 335 mii lei.

În vederea încheierii contractului de prestări servicii, au fost întocmite și semnate angajamentul bugetar și propunerea de angajare a unei cheltuieli pentru suma de 474 mii lei, fără însă ca acestea să fie avizate de CFP delegat deși valoarea angajată impunea această avizare. Mai mult, nici contractul de prestări servicii nu a fost avizat de CFP delegat, primind însă viza CFP propriu în contextul în care: achiziția nu era prevăzută în PAAP, nu a fost respectată legalitatea și regularitatea specifică procedurii de achiziție, metoda de achiziție nu a fost stabilită conform prevederilor legale.

Autoritatea contractantă nu a transmis în SEAP notificarea cu privire la achiziția directă a cărei valoare depășește echivalentul în lei al sumei de 5.000 euro fără TVA, în cel mult 10 zile de la data primirii documentului justificativ ce stă la baza achiziției realizate, contrar prevederilor art 19¹ din OUG nr.34/2006.

Singurul document în baza căruia de la nivelul MFP s-a apreciat că se justifică plata sumei de 474 mii lei a fost factura fiscală emisă de furnizor, deși aceasta a fost defalcată într-un deviz estimativ, pe tipuri de activități, fiecărei activități fiindu-i alocată o valoare.

Plata sumei facturate s-a efectuat în lipsa tuturor documentelor justificative care să certifice exactitatea sumelor de plata conform angajamentului legal încheiat, suma de 335 mii lei nefiind certificată prin documente justificative.

Constatarea nr. 2

Cu privire la componența anexei 31 din formularul din bilanț - s-a constatat menținerea nejustificată în evidența contabilă a Ministerului Finanțelor Publice a unor acțiuni deținute de statul român, precum și inventarierea fără documente care atestă deținerea acestora în contul 260 *Titluri de participare* la data de 31.12.2015

a) Referitor la realitatea și exactitatea datelor din situațiile financiare s-a constatat faptul că la data de 31.12.2015 Ministerul Finanțelor Publice – activitate proprie avea înregistrată în mod eronat, în plus, suma de 58.396.225 lei în situațiile financiare, sumă ce reprezintă diferență între valoarea acțiunilor deținute efectiv de statul român prin Ministerul Finanțelor Publice și valoarea înregistrată în soldul contului 260 *Titluri de participare*.

Drepturile și obligațiile ce decurg din calitatea de acționar al statului la filialele FNGCIMM SA – IFN (acțiuni în valoare de 15.784.500 lei) sunt exercitate de Ministerul Finanțelor Publice ulterior datei de 31.12.2015, respectiv prin apariția în Monitorul Oficial nr. 474 din 24.06.2016 a HG nr. 447/2016 privind modificarea și completarea HG nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice.

b) De asemenea, din analiza Anexei nr. 31 la **Situațiile financiare centralizate** ale MFP s-a constatat menținerea nejustificată în contabilitate de către ANAF a valorii acțiunilor la CN Loteria Română SA. Precizăm faptul că, anterior datei de 31.12.2015, prin apariția OUG nr. 42/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul jocurilor de noroc din 7 octombrie 2015, toate drepturile și obligațiile ce decurg din calitatea de acționar unic al Statului român la CN Loteria Română SA au fost preluate de la Ministerul Finanțelor Publice de către Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc.

Opinia de audit

La MFP Curtea de Conturi a exprimat **opinie contrară**, întrucât s-a constatat că la nivelul Ministerului Finanțelor Publice denaturările, individuale și cumulate, sunt semnificative, după cum urmează:

Modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ – teritoriale, precum și execuția bugetelor de venituri și cheltuieli:

- nu sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative pentru care a fost înființat MFP;
- nu respectă principiile legalității și regularității - valoarea cumulată a erorilor/abaterilor de la legalitate și regularitate în sumă totală de 447.236.579 lei constatată la Ministerul Finanțelor Publice – situații financiare centralizate - se situează peste pragul de semnificație.

3. MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Principalele abateri constatate:

Elaborarea și fundamentarea proiectului de buget

La nivelul structurilor subordonate

- ✓ Nu au fost întocmite note de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării investițiilor (OSPA Gorj);
- ✓ Nu au fost fundamentate veniturile proprii (OSPA: Arad, Călărași, Galați, Giurgiu, Harghita, Vâlcea);
- ✓ La OSPA Constanța nu a fost rectificat bugetul de venituri și cheltuieli deși după primirea listei de investiții se impunea acest lucru.

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

La nivelul administrației MADR

- ✓ Situațiile financiare aferente exercițiului financiar al anului 2015 la nivelul ministerului au fost întocmite fără să conțină toate datele și informațiile aferente situațiilor financiare al unităților din subordine.

Astfel, reprezentanții legali ai Casei Agronomului Brăila (entitate publică subordonată ministerului) nu au depus situațiile financiare aferente anului 2015, nefiind respectate dispozițiile art. 1, art. 5 alin.(1) și art. 27 alin.(1), alin.(2), alin. (10) din Legea nr. 82/1991 a contabilității (republicată și actualizată).

Conducerea instituției si-a însușit abaterea.

La nivelul unităților din subordinea MADR

Au fost identificate abateri în valoare de 2.400 mii lei, după cum urmează:

Înregistrări eronate în evidența tehnic operativă și financiar contabilă în valoare de 191 mii lei

- ✓ Nu au fost evidențiate corect în contabilitate decontările cu clienții (OSPA Dâmbovița – 126 mii lei).

✓ Înregistrări contabile eronate, reprezentând: bunuri care nu mai îndeplinesc condițiile legale pentru a fi încadrate ca mijloace fixe; contravaloarea studiilor pedologice; mijloace fixe care au fost achitate în rate; reflectarea în mod eronat sau neînregistrarea în contabilitate a tranzacțiilor referitoare la închiderea exercițiului financiar (OSPA Arad – 13 mii lei, Bihor - 9 mii lei, Călărași -13 mii lei, Gorj – 10 mii lei, Harghita – 8 mii lei și Vâlcea).

- ✓ Înregistrările contabile nu au respectat reglementările și monografia aplicabile instituțiilor publice (OSPA Maramureș)

✓ Raportarea eronată a unor cheltuieli din anii precedenți în anul 2015, la AFIR – 11 mii lei

Neînregistrări în evidența tehnic operativă și financiar contabilă în valoare de 2.210 mii lei

- ✓ La OSPA Bacău - 3 mii lei, reprezentând venituri încasate de unitate, debite, stabilite prin hotărâri ale instanțelor de judecată - 92 mii lei.

✓ La OSPA Galați - obiecte de inventar – 4 mii de lei și accesoriile datorate și aferente contribuțiilor salariale nevirate la termen – 6 mii lei;

✓ La OSPA Suceava - veniturile din studiile pedologice, activele fixe din creditele alocate cheltuielilor de bunuri și servicii, realizate – 151mii lei;

✓ La OSPA Gorj - achizițiile de bunuri și servicii;

✓ La OSPA Vâlcea - amortizarea mijloacelor fixe în valoare de 4 mii lei. (S-a înregistrat în timpul controlului)

✓ în conturi în afara bilanțului, activele de natura terenuri și/ sau construcții, primite spre administrare (OSPA: Argeș – 290 mii lei; Casa Agronomului Cluj - 1.659 mii lei);

Neconcordanțe în evidența tehnic operativă și financiar contabilă

✓ Valoarea veniturilor încasate, precum și valoarea cheltuielilor plătite, raportate prin conturile de execuție bugetară, nu corespund cu datele din evidența trezoreriei privind execuția de casă, pentru aceeași perioadă (Casa Agronomului Ialomița);

✓ La OSPA Constanța s-a constatat că entitatea a încheiat execuția bugetară cu un excedent, deși entitatea avea la data de 31.12.2015 datorii la bugetele publice din contribuții la fondul de salarii neachitate, datorii care provin și din anii anteriori.

Neorganizarea evidențelor

✓ Nu au fost organizată și condusă evidența contabilă analitică, a conturilor de active fixe, clienți și furnizori (OSPA Argeș)

✓ Nu a organizată și condusă evidența creditelor bugetare, angajamentelor bugetare și angajamentelor legale în conturile în afara bilanțului (OSPA Călărași);

✓ Nu au fost utilizate conturi analitice pentru conturile de furnizori, clienți, debitori, creditori și de disponibil al instituției finanțate din venituri proprii (OSPA Călărași);

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern

La nivelul unităților din subordinea MADR

Controlul Financiar Preventiv

✓ Nu s-a exercitat controlul financiar preventiv și asupra veniturilor realizate din prestările de servicii efectuate; nu există norme proprii privind exercitarea controlului financiar preventiv; nu au fost detaliate prin liste de verificare obiectivele verificării pentru fiecare proiect de operațiune supus controlului financiar preventiv (OSPA: Bacău, Călărași, Mureș, Vâlcea și AFIR);

✓ La OSPA Călărași, persoana care exercită viza de CFP nu îndeplinește condițiile de studii pentru exercitarea controlului; este direct implicată în întocmirea documentelor care se prezintă la viza CFP (calcularea și înregistrarea salariilor, efectuarea de înregistrări contabile).

✓ Neorganizarea controlului financiar preventiv propriu conform normelor legale (OSPA Maramureș);

Controlul intern managerial

- Nu au fost implementate măsurile din actele normative referitoare la sistemului de control intern managerial cuprinzând standardele de control managerial; neidentificarea funcțiilor sensibile la nivelul unității; neidentificarea riscurilor și neelaborarea de proceduri, cuprinse în OSGG nr. 400/2015 pentru aprobarea Codului controlului intern/manAGERIAL al entităților publice (OSPA: Arad, Bihor, Călărași, Constanța, Dâmbovița, Gorj, Mureș, Satu Mare, Timiș, Vâlcea și Casa Agronomului Mehedinți).

- La APIA controlul intern este conceput, implementat și menținut de către persoanele responsabile într-un mod care nu poate oferi o asigurare rezonabilă privind îndeplinirea obiectivelor entității publice cu privire la credibilitatea raportării financiare, eficiența și eficacitatea operațiunilor și conformitatea cu legile și reglementările aplicabile, pe parcursul misiunii de audit fiind identificate deficiențe cu un risc semnificativ asupra bugetului de stat gestionat de agenție.

Conducerea APIA nu a fost de acord cu constatarea și a făcut contestație, care a fost respinsă.

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat, în cuantumul și la termenele prevăzute de lege

La unitățile din subordinea MADR

Venituri suplimentare în sumă de 215 mii lei.

✓ La OSPA nu au fost înregistrate, urmărite și încasate venituri în sumă de 154 mii lei având ca principale cauze faptul că:

- în contractele încheiate cu clienți nu au fost stabilite clauze cu privire la termenele scadente de plată a facturilor emise și a penalităților care pot rezulta în cazul neachitării la termen a obligațiilor de plată;
- nu au fost încheiate contracte în condițiile în care au fost efectuate studii pedologice în baza unor comenzi ferme;
- nu au fost încheiate acte adiționale, în condițiile în care s-au efectuat analize suplimentare;
- au fost efectuate analize de sol pentru care nu s-au înregistrat nici o comandă la unitate pentru întocmirea unei teze de doctorat.

Abaterile au fost identificate la OSPA: Constanța 7 mii lei, Dâmbovița, Galați – 34 mii lei, Gorj – 25 mii lei, Satu Mare 18 mii lei, Suceava 7 mii lei, Vaslui 17mii lei, Mureș 3 mii lei, Vâlcea 24 mii lei, Casa Agronomului Mehedinți 18 mii lei.

Au fost subdimensionate veniturile proprii ale unităților datorită faptului că: tarifele nu au fost actualizate cu rata de inflație; au fost utilizate de către oficiile pedologice tarife sub cele aprobate de către Direcția Agricolă Județeană; valoarea contractului nu a fost stabilită prin aplicarea tarifului/ha, aceasta fiind determinată în funcție de numărul de probe realizate; nu au fost achitate integral de către Direcția Agricolă Județeană contractele încheiate cu oficiul pedologic în condițiile în care lucrările au fost prestate; nu a fost actualizată valoarea de recepție a lucrării în baza situației de plată conform prevederilor contractuale; nu a fost facturată valoarea din contractele încheiate, sau nu s-a facturat toată lucrarea prestată (OSPA Călărași - 61 mii lei);

✓ Diminuarea nelegală a veniturilor bugetului de stat 278 mii lei:

- La OSPA Argeș s-a înregistrat cu o creanță comercială în sumă de 527 lei care nu s-a mai achitat de către client. În timpul misiunii de audit suma de 527 lei a fost încasată de la persoanele răspunzătoare;

- La Casa Agronomului Mehedinți nu s-a urmărit încasarea creanței în sumă de 54 mii lei, cu toate că instituția publică avea dată în favoarea sa o sentință civilă rămasă definitivă și executorie din 15.05.2012, aceasta nu s-a înscris la masa credală în cadrul acțiunii de declarare a insolvenței debitorului;

- Exploatarea în mod nelegal de către terțe persoane a unei suprafețe de 50 ha teren agricol aparținând domeniului public al statului administrat de Casa Agronomului Ialomița a diminuat veniturile bugetului de stat cu suma de 224 mii lei.

✓ Nerespectarea procedurilor (valoarea abaterilor 237 mii lei)

- Nu a fost respectat termenul de depunere la trezorerie a veniturilor încasate, respectiv termenul de încasare a avansurilor acordate personalului (OSPA Dâmbovița și Hunedoara);

- Nu au fost depuse toate sumele încasate la Trezoreria Statului, efectuându-se plăți direct din încasările realizate pentru diverși furnizori (OSPA Călărași – 2 mii lei, Giurgiu – 202 mii lei, Casa Agronomului Mehedinți – 33 mii lei).

Calitatea gestiunii economico - financiare

Efectuarea inventarierii și reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege; asigurarea integrității bunurilor patrimoniale

La nivelul administrației MADR

✓ La nivelul aparatului propriu al ministerului s-a constatat faptul că operațiunea de inventariere a patrimoniului s-a efectuat parțial, în sensul că nu s-a încheiat procesul verbal de inventariere al patrimoniului și, implicit, nu s-au valorificat rezultatele inventarierii pentru exercițiul financiar aferent anului 2015.

✓ Nevalorificarea optimă a bunurilor (terenuri și clădiri) aflate în administrarea ministerului și a unor instituții publice din subordinea acestuia, precum și nerealizarea unor obligații legale de reorganizare a unităților de cercetare – dezvoltare din domeniul agriculturii și silviculturii.

Conducerea ministerului a formulat obiecțiuni. În obiecțiunile formulate se recunoaște că nu s-a efectuat valorificare inventarului, iar operațiunea s-a făcut după finalizarea controlului.

La nivelul unităților din subordinea MADR

Efectuarea inventarierii

- ✓ nu au fost inventariate sau au fost inventariate parțial conturilor de active, creanțe, conturi de disponibilități și datorii;
- ✓ necuprinderea în cadrul operațiunii de inventariere a tuturor bunurilor patrimoniale (OSPA: Alba – 4 mii lei, Argeș – 516 mii lei, Arad, Bihor, Călărași, Constanța – 65 mii lei, Gorj, Vâlcea;
- ✓ nu au fost valorificate rezultatele inventarierii OSPA;
- ✓ nu s-a procedat la inventarierea și înregistrarea în evidența contabilă, în liste contabile distincte a unor mijloace fixe și obiecte de inventar, primite în folosință sau cu titlu gratuit (OSPA: Călărași – 93 mii lei);
- ✓ nu s-a stabilit natura pagubelor/deprecierilor constatate și nu s-au făcut propuneri privind modul de valorificare a bunurilor depreciate (OSPA Timiș);
- ✓ nu a fost întocmit/completat Registrul inventar (OSPA: Călărași, Gorj).

Reevaluarea elementelor patrimoniale

✓ evidențierea imobilelor administrate în documentele tehnico – operative și financiar contabile la valori care nu reflectă valoarea justă a acestora (APIA și unitățile sale teritoriale dețin în administrare un număr însemnat de bunuri imobile, clădiri și terenuri, care sunt evidențiate în Inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului cu valori cuprinse între 0 lei și 100 lei, deși acestea au valori de înregistrare mult mai mari - Valoarea abaterii de la legalitate, regularitate a fost estimată la 7.333 mii lei.);

Conducerea instituției (APIA) si-a însușit abaterea.

✓ nu a fost efectuată reevaluarea activelor fixe corporale de natura construcțiilor, a echipamentelor tehnologice, mobilier, aparatură birotică și a terenurilor aflate în patrimoniul instituțiilor publice (OSPA: Arad, Dâmbovița, Giurgiu; AFIR București; Casa Agronomului Ialomița);

✓ Neînscrierea în cartea funciară la OCPI Iași a imobilului aflat în administrarea AFIR București - 6.887 mii lei;

✓ Menținerea în administrare a unui număr însemnat de imobile care nu sunt utilizate, acestea nefiind necesare pentru organizarea și efectuarea activităților specifice din domeniului de activitate (APIA);

Conducerea APIA si-a însușit abaterea.

Modul de aplicare a prevederilor legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia și a reglementărilor privind inventarierea bunurilor din domeniul public al statului

La nivelul unităților din subordinea MADR

✓ La Casa Agronomului Ialomița s-a constatat concesionarea unei suprafețe de 50 ha fără respectarea OUG nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică.

✓ OSPA Maramureș a fost evacuată din sediul aflat în folosință, iar bunurile mobile constând în mijloace fixe, obiecte de inventar și active necorporale au fost depozitate, închise și sigilate de executorul judecătoresc în încăperea destinată laboratorului de analize specifice.

Constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități conform scopului, obiectivelor și atribuțiilor prevăzute de actele normative prin care a fost înființată entitatea

La nivelul unităților din subordinea MADR

S-au constatat pagube generate patrimoniului public al statului însumă de 135 mii lei

✓ Nerecuperarea sumelor de la FNUASS reprezentând concedii medicale plătite din fondurile instituțiilor verificate și nerecuperate. (OSPA: Gorj – 13 mii lei, Giurgiu – 74 mii lei și Vâlcea).

✓ Restituirea unei construcții suplimentar celor menționate în sentința civilă nr. 296/F/04/10.2004 emisă pentru refacerea dreptului de proprietate a generat un prejudiciu în patrimoniul Casei Agronomului Ialomița în sumă de 48 mii lei.

✓ Lipsa din gestiune a două obiecte de inventar, în valoare de 1 mii lei fără ca entitatea să fi luat măsurile legale de recuperare a pagubei (OSPA Galați).

Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită

La nivelul unităților din subordinea MADR

✓ La APIA s-au efectuat plăți nejustificate, în valoare totală de 604 mii lei, din fondurile alocate de la bugetul de stat pentru plata primei de stat acordate producătorilor agricoli în cadrul ajutoarelor naționale tranzitorii în sectorul zootehnic, specia bovine.

Astfel, contrar prevederilor legale privind fazele ce preced operațiunile de plată (OMFP nr.1792/2002), pe parcursul desfășurării etapelor de „verificare date” și „control administrativ”, respectiv de emitere a deciziei de plată, nu a fost identificată și corectată eroarea de înregistrare în cererile unice de plată a unor cantități de lapte solicitate de fermieri, fapte care au generat plata de la bugetul de stat a unor sume mai mari decât cele real datorate.

Conducerea instituției (APIA) si-a însușit abaterea

Calitatea gestiunii – Cheltuieli de personal

La nivelul administrației MADR

✓ S-au acordat salarii nelegale în sumă de 68 mii lei pentru care au fost calculate accesorii. Au fost emise în mod nelegal, pentru personalul care își desfășoară activitatea în cadrul unor structuri interne ale ministerului, acte administrative individuale (ordine) pentru stabilirea retroactivă a unor drepturi salariale la nivelul de salarizare aferent funcțiilor din cadrul Ministerului Fondurilor Europene, contrar prevederilor legale în materie.

Valoarea abaterii stabilită în timpul controlului este de 58 mii lei și reprezintă venituri salariale nete nelegale acordate unui număr 4 (patru) persoane încadrate la minister în funcții de conducere în perioada 01.01.2015 – 09.04.2016

✓ Acordarea nelegală a unor drepturi salariale pentru persoanele salarizate la nivelul de salarizare aferent funcțiilor din cadrul Ministerului Fondurilor Europene, care, în urma procesului de evaluare anuală au primit calificativul „foarte bine”, prin aplicarea eronată a procentului de majorare de 75% în loc de acordarea unui număr de 25 clase de salarizare suplimentare. Valoarea abaterii stabilită în timpul controlului reprezintă venituri salariale brute nelegale reprezentând spor nelegal de 75% acordat în luna decembrie a anului 2015 unei singure persoane.

✓ Au fost emise ordine ale ministrului (MADR) prin care s-a stabilit în mod necuvenit drepturile salariale pentru funcția de director general al Agenției Naționale Fitosanitare, cu încălcarea prevederilor legale din domeniu. În perioada octombrie – decembrie 2015, directorul general al Autorității Naționale Fitosanitare a beneficiat în mod necuvenit de drepturi salariale în sumă de 9 mii lei (pentru care au fost calculate obligații accesorii până la data de 28.02.2016).

Conducerea MADR a făcut obiecțiuni prin care se menționează faptul că auditorii publici externi interpretează eronat prevederile legale. În acest sens nu sunt de acord cu constatările.

La nivelul unităților din subordinea MADR

S-au constatat salarii nelegal acordate în sumă de 874 mii lei pentru care au fost calculate foloase nerealizate în sumă de 32 mii lei.

Au fost majorate nelegal cheltuielile de personal prin:

✓ ocuparea și plata nelegală a unor posturi peste numărul de posturi aprobat prin OMADR; spor de conducere; tichete de masă; spor pentru condiții vătămătoare(10%) și de consemn la domiciliu(15%);

✓ menținerea în plată a două indemnizații de conducere pentru doi angajați, deși posturile de conducere au fost desființate în luna februarie a anului 2014;

✓ stabilirea drepturilor salariale peste clasele de salarizare prevăzute în lege;

✓ plata unor indemnizații aferente concediului de odihnă peste cuantumul legal.

Abaterile au fost identificate la OSPA: Alba; Călărași – 237 mii lei, Giurgiu – 454 mii lei, Galați – 66 mii lei, Hunedoara – 74 mii lei, Satu Mare, Teleorman – 8 mii lei; Casa Agronomului Cluj – 2 mii lei, Casa Agronomului Mehedinți – 8 mii lei, Casa Agronomului Ialomița – 8 mii lei;

Au fost acordate nelegal în perioada concediilor de odihnă tichete de masă (OSPA Gorj).

Acordarea nelegală a tichetelor cadou cu ocazia sărbătorii de Paște și de Crăciun (OSPA Giurgiu – 17 mii lei).

Calitatea gestiunii – Cheltuieli cu bunuri și servicii

La nivelul unităților din subordinea MADR

S-au constatat plăți nelegale acordate în sumă de 106 mii lei:

✓ Casa Agronomului Mehedinți a achitat către un furnizor suma de 3 mii lei, reprezentând cantitatea de 1.705 mc de apă pluvială (meteorică) plătită suplimentar de entitatea publică;

✓ Efectuarea de cheltuieli reprezentând servicii de asistență juridică, fără documente justificative privind realitatea și exactitatea cheltuielilor decontate (OSPA: Galați – 26 mii lei, Hunedoara – 2 mii lei);

✓ Efectuarea de plăți nelegale, estimate la 38 mii lei, în baza unei convenții civile de prestări servicii prin care conducătorul unității și-a acordat drepturi salariale în plus față de cele stabilite prin OMADR nr. 97/17.02.2011 (Casa Agronomului Ialomița)

✓ Efectuarea de cheltuieli nejustificate, reprezentând contravaloarea consumului de carburant prin utilizarea mijloacelor de transport din parcul auto al entității pentru realizarea de deplasări care nu justifică necesitatea și scopul deplasării (AFIR București – 30 mii lei);

✓ Efectuarea de plăți reprezentând combustibil de tip benzina, fără existența de documente justificative, întocmite conform legii, care să ateste exactitatea și realitatea sumelor datorate (OSPA Hunedoara 3 mii lei);

✓ Efectuarea unei plăți în anul 2015 către ICPA București pentru avizare studiu, în valoare de 1 mii lei fără a avea baza legală pentru respectiva cheltuială. În condițiile, în care, avizarea studiului respectiv a mai fost decontată și în anul 2012 către ICPA București (OSPA Harghita);

✓ Au fost efectuate cheltuieli pentru servicii juridice externe fără aprobarea ordonatorului principal de credite (OSPA: Suceava – 6 mii lei).

Cheltuieli de capital

La nivelul structurilor din subordinea MADR

La APIA centrul județean Buzău s-au efectuat cheltuieli cu investițiile, în valoare totală de 310 mii lei, pentru realizarea lucrărilor de consolidare, reparare și reutilizare a imobilului în care funcționează Centrul local APIA Mihăilești, afectat de un incendiu, fără evidențierea debitului de recuperat în documentele financiar – contabile, cu toate că instituția a procedat la evaluarea pagubelor produse de incendiu și s-a constituit parte civilă în cadrul acțiunii de cercetare penală a Parchetului de pe lângă Tribunalul Buzău

Nerespectarea prevederilor legale privind stabilirea, evidențierea și plata obligațiilor către bugetele publice

La nivelul structurilor din subordinea MADR

La OSPA Constanța s-a constatat faptul că entitatea nu a virat contribuțiile datorate la fondul de salarii în sumă totală de 137 mii lei.

Alte abateri:

La nivelul structurilor din subordinea MADR

✓ Nu au fost respectate prevederile referitoare la organizarea și desfășurarea achizițiilor publice, potrivit OUG nr. 34/2006 (OSPA: Bacău, Gorj);

✓ Nu s-a întocmit planul anual al achizițiilor publice (OSPA: Giurgiu, Vâlcea);

✓ Efectuarea de cheltuieli de capital din creditele alocate pentru bunuri și servicii (OSPA Suceava);

✓ Nu s-au constituit și reținut garanția gestionarilor, conform prevederilor Legii nr. 22/1969 (OSPA Călărași);

✓ Neefectuarea viramentelor către bugetele publice a obligațiile bugetare cu reținere la sursă în sumă de 48 mii lei (OSPA Călărași)

✓ Necalcularea și neînregistrat în contabilitate a valorii amortismentelor pentru activele fixe corporale (OSPA Vâlcea – 4 mii lei);

✓ La APIA s-a constatat efectuarea unor achiziții publice de tehnică de calcul (calculatoare și laptop-uri) în regim fracționat, atât la nivelul aparatului central, cât și al centrelor județene din subordine.

✓ LA APIA s-a constatat lipsa unor acțiuni legitime necesare recuperării unor sume de natură salarială (neexecutarea cu celeritate a unor acte administrative nesuspendate și/sau neanulate de instanțele de judecată competente - Decizia Curții de Conturi și Deciziile de recuperare emise de Directorul general al APIA), precum și formularea unor acțiuni pe cale judecătorească declarate de instanțele de judecată competente ca fiind inadmisibile, anterior și ulterior intrării în vigoare a Legii nr.124/2014 (acțiunile formulate de agenție fiind contrare prevederilor Legii nr.188/1999, Legii nr.544/2004 și Codului de procedură fiscală), fapte de natură a atrage răspunderea civilă a funcționarilor publici “pentru pagubele produse cu vinovăție patrimoniului autorității sau instituției publice în care funcționează” (art. 84(a) din Legea nr.188/1999, republicată), valoarea estimată a sumelor cuvenite bugetului de stat fiind în cuantum de 211 mii lei, la care se adaugă dobânzile și penalitățile prevăzute de art.73¹ din Legea nr. 500/2002.

4. MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Observațiile Curții de Conturi:

✓ nu a fost efectuată reevaluarea activelor fixe corporale preluate de la *Centrul Cultural al MAI*, în vederea determinării valorii juste a acestora și prezentării, în situațiile financiare, a unei imagini fidele a valorii activelor fixe corporale și necorporale aflate în patrimoniul instituției publice;

✓ nu s-au înregistrat, în conturile corespunzătoare, active fixe corporale a căror valoare se situează sub pragul de 2,5 mii lei, stabilit prin lege pentru mijloace fixe, conform modificărilor aduse la OMFP nr. 3471/2008 - *Norme privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe corporale din patrimoniul instituțiilor publice*;

✓ active fixe corporale în curs de execuție au fost înregistrate în corespondență directă cu contul de finanțare de la buget, fără a se utiliza contul de furnizori de imobilizări;

✓ în contul de execuție, încheiat la finele anului 2015, nu s-au raportat angajamentele legale de plătit în sumă de 5.403 mii lei și creditele de angajament în sumă de 8.668 mii lei, aferente unor active nefinanciare;

✓ nu s-a urmărit actualizarea depozitului reprezentând garanția de bună execuție, aferentă unui contract de închiriere încheiat cu o societate comercială de telefonie;

✓ în anul 2015 au fost achiziționate echipamente de comunicații și tehnologia informației, precum și servicii de suport aferente (produse software), în valoare totală de 435 mii lei, în vederea up-grade-ului la o platformă de securitate existentă, în baza unui contract subsecvent încheiat cu o societate comercială, fără a majora valoarea mijlocului fix existent;

✓ s-au achiziționat materiale, imprimate și tipărituri, în sumă de 52 mii lei, necesare organizării unui eveniment internațional, de către MAI, fără a se asigura înregistrarea corespunzătoare a acestor bunuri. Totodată, structurile metalice achiziționate au fost distruse după 4 zile de la cumpărare, rezultând deșeuri, respectiv „bucăți de fier și de aluminiu nereutilizabile”, care nu au fost recepționate și înregistrate în contabilitate;

✓ nu au fost puse la dispoziția Asociației Veteranilor de Război fondurile repartizate de la bugetul de stat pentru organizarea activităților dedicate sărbătoririi Zilei Veteranilor de Război, procedându-se la achiziția, de către MAI, a unor materiale în valoare de 41 mii lei, fără respectarea prevederilor legale;

✓ s-au înregistrat, pe cheltuielile anului 2015, cheltuieli cu primele de asigurare pentru autovehicule, ce reprezintă servicii de asigurare aferente anului 2016;

- ✓ nu s-a înregistrat în evidența extrabilanțieră garanția de bună execuție, în valoare de 51 mii lei, aferentă unui contract subsecvent încheiat pentru livrarea de combustibil auto;
- ✓ achiziționarea unor servicii de protecție informatică antivirus și antimalware, pentru stații de lucru și pentru servere, în valoare de 129 mii lei, fără realizarea unei bune gestiuni financiare, în sensul că prețul de achiziție a cuprins și valoarea serviciilor de instruire a angajaților MAI, prestate într-un număr redus de cazuri, dar fără ajustarea corespunzătoare a valorii acestor servicii.

Măsurile luate de entitate

În timpul misiunii de audit, conducerea MAI a dispus următoarele măsuri:

- începând cu data de 01.05.2016 s-a înregistrat corect obligația de plată privind activele fixe corporale în curs de execuție, concomitent cu stingerea acestei obligații;
- au fost efectuate înregistrări contabile privind regularizarea rulajelor contului de furnizori;
- s-au evidențiat corect primele de asigurare și garanția de bună execuție, în perioada la care se referă.

Observațiile Curții de Conturi la entitățile subordonate MAI, auditate în anul 2016

La Spitalul de Urgență Prof. Dr. Dimitrie Gerota

- ✓ au fost înregistrate eronat, în anul 2015, cheltuieli cu servicii medicale în sumă de 47 mii lei, prestate în anul 2014;
- ✓ au fost angajate și efectuate cheltuieli, în baza unui contract de prestări servicii de consultanță (consultanță în afaceri și gestionare pentru planificare, organizare și reorganizare structurală, planificarea activităților și resurselor, planificarea, organizarea și execuția controlului intern/managerial, proiectarea procedurilor contabile și de control bugetar, planificarea și elaborarea politicilor privind managementul resurselor umane, elaborarea unor proceduri de reducere a costurilor), fără a exista baza legală pentru acestea și fără a fi respectate cerințele bunei gestiuni financiare, aceste activități regăsindu-se ca atribuții ale unor angajați, detaliate în Regulamentul de organizare și funcționare al Spitalului de Urgență Prof. dr. Dimitrie Gerota;
- ✓ au fost efectuate plăți necuvenite, reprezentând servicii de consultanță în domeniul ingineriei și al construcțiilor, pe baza unor documente din care nu rezultă realitatea prestării serviciilor respective.

Recomandări

Conducerea MAI va dispune măsuri pentru:

- ✓ reevaluarea activelor fixe corporale preluate de la Centrul Cultural, în vederea reflectării acestora la o valoare justă în evidențele contabile și în situațiile financiare;
- ✓ înregistrarea, conform prevederilor legale, a mijloacelor fixe neamortizate, a căror valoare se situează sub pragul de 2,5 mii lei stabilit prin modificările OMFP nr. 3.471/2008 - *Norme privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe corporale din patrimoniul instituțiilor publice*;
- ✓ asigurarea înregistrării, în conturile în afara bilanțului, a garanțiilor de participare la procedurile de achiziții publice, constituite de operatorii economici prin instrumente de garantare (scrisori de garanție bancară, polițe de asigurare);
- ✓ stabilirea prejudiciului, a întinderii și recuperarea acestuia, inclusiv a majorărilor și penalităților aferente, având în vedere că decontarea *serviciilor de protecție informatică antivirus și antimalware pentru cele 4065 stații de lucru și 99 de servere*, achiziționate în baza contractelor subsecvente la Acordul-cadru, s-a realizat la prețul întreg, în condițiile în care prestatorul nu a asigurat serviciile de instruire prevăzute în contract decât pentru un număr de 38 de angajați ai MAI;
- ✓ stabilirea unui eventual prejudiciu, a întinderii și recuperarea acestuia, inclusiv a majorărilor și penalităților aferente, având în vedere că ordonatorul de credite, care avea în evidență materialele, imprimarele și tipăriurile nu a dispus distrugerea acestora;

- ✓ respectarea prevederilor legale privind punerea la dispoziție a fondurilor repartizate de la bugetul de stat structurilor asociative ale veteranilor de război;
- ✓ efectuarea unei cercetări administrative, în vederea stabilirii și recuperării eventualelor sume achitate în baza contractului încheiat de Spitalul de Urgență „Prof. Dr. Dimitrie Gerota” București cu persoanele fizice autorizate nominalizate în raport, pentru care nu există dovada prestării efective a serviciilor respective, inclusiv a foloaselor nerealizate aferente.

Opinia de audit

Pe baza concluziilor formulate în urma misiunii de audit financiar al contului de execuție și al bilanțului contabil, încheiate pentru exercițiului bugetar 2015, a fost exprimată o **opinie cu rezerve, cu paragraf de evidențiere a unui aspect**. Paragraful de evidențiere semnifică faptul că, deși s-au constatat abateri de la legalitate și regularitate, atât la nivelul ordonatorului principal de credite și al entităților din subordine, care au influențat acuratețea situațiilor financiare întocmite de Ministerul Afacerilor Interne pe anul 2015, valoarea cumulată a acestora s-a situat sub pragul de materialitate stabilit de echipa de auditori publici externi.

S-a emis Decizie prin care au fost dispuse măsurile pe care conducerea Ministerului Afacerilor Interne trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate. În condițiile în care decizia nu a fost contestată, măsurile sunt în curs de implementare.

Follow-up

Prin implementarea de către conducerea MAI a măsurilor dispuse prin Decizia Curții de Conturi din anul 2015 s-a asigurat îmbunătățirea activității financiare prin crearea cadrului procedural pentru recuperarea diverselor cheltuieli, efectuate din fonduri publice și reducerea riscului ca anumite proiecte de operațiuni să nu respecte condițiile de realitate, regularitate și legalitate, reîntregirea creditelor bugetare cu suma de 972 mii, reprezentând prejudicii recuperate ca urmare a măsurilor dispuse.

5. MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

Principalele abateri constatate:

- ✓ nu au fost respectate prevederile legale în vigoare cu privire la fundamentarea și utilizarea surselor bugetare, prin menținerea în buget a unor credite bugetare aprobate și neutilizate. Pentru creditele bugetare aprobate și neutilizate nu s-au luat măsuri de disponibilizare la bugetul de stat la termenele prevăzute de legislația în vigoare;
- ✓ nu au fost valorificate studii de prefizabilitate, studii de fezabilitate, ghiduri arhitecturale, proiecte tehnice și servicii de expertiză, în valoare totală estimată la 114.838 mii lei, destinate construirii și dotării "la cheie" a 28 spitale de urgență și reabilitării a 15 spitale județene de urgență;
- ✓ nu au fost înregistrate în evidența contabilă și nu au fost inventariate studii de fezabilitate în sumă de 952 mii lei, precum și servicii de consultanță, în sumă de 1.238 mii lei, achiziționate în anul 2009. Au fost plătite penalități de întârziere în sumă de 365 mii lei, datorate pentru neplata la termen a facturilor prestatorilor;
- ✓ nu s-a finalizat, nu a fost implementat și nu a fost pus în funcțiune, de către Ministerul Sănătății, un proiect de informatizare, în valoare totală de 44.625 mii lei;
- ✓ nu au fost înregistrate în evidența contabilă serviciile de acceptanță în valoare de 9.652 mii lei, aferente sistemului informatic de înaltă performanță;
- ✓ plata nejustificată a dobânzilor și cheltuielilor adiționale, cheltuielilor arbitrare, precum și cheltuielilor de executare silită în sumă totală de 4.131 mii lei, datorită neachitării la termenul legal, de către Ministerul Sănătății, a unor servicii prestatorilor;
- ✓ nu au fost puse în funcțiune/date în exploatare și/sau nu au fost utilizate în scopul pentru care au fost achiziționate, aparatură medicală și dotări independente, în sumă de 55.542 mii lei,

finanțate din credite bugetare și venituri proprii (accize) repartizate de Ministerul Sănătății, în anul 2015, unităților sanitare. Au fost decontate din sume alocate de la MS, echipamente medicale achiziționate fără respectarea în totalitate a dispozițiilor legale cu privire la derularea achizițiilor publice;

- ✓ Serviciul de Medicină de Urgență din cadrul Ministerului Sănătății nu a monitorizat și nu a verificat, la nivelul unităților sanitare aflate în subordine, modul de derulare a programului acțiuni prioritare AP-ATI, ceea ce a condus, în unele cazuri, la finanțarea nelegală a unor cheltuieli cu medicamentele, în sumă estimată la 2.095 mii lei;

- ✓ Ministerul Sănătății nu a verificat conform atribuțiilor de ordonator principal de credite, modul de aplicare de către unitățile din subordine (servicii de ambulanță județene) a prevederilor legale incidente privind înregistrarea bunurilor din patrimoniul public și privat al statului în evidența contabilă și actualizării inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului;

- ✓ au fost efectuate plăți nelegale, în sumă estimată la 327 mii lei, în cadrul unui contract de finanțare care a fost reziliat, din cauza nerespectării procedurilor de achiziție în vigoare;

- ✓ nu au fost respectate prevederile OMS nr. 75/2009 pentru aprobarea Normelor privind modul de calcul al prețurilor la medicamentele de uz uman, prin avizarea unor prețuri la medicamente mai mari decât cele calculate în baza prevederilor legale;

- ✓ în perioada 2013-2015, la nivelul unui număr de 13 unități sanitare din subordinea Ministerului Sănătății, au fost achiziționate și plătite nejustificat servicii de analiză date clinice din spitale (unități sanitare cu paturi), în valoare estimată la 4.058 mii lei;

- ✓ Ministerul Sănătății nu a coordonat activități legate de reglementarea și punerea pe piață a produselor biocide și nu a întreprins toate măsurile necesare în vederea restituirii și recuperării contravalorii acestora de către unitățile sanitare din subordine unde au fost constatate stocuri de produse biocide neconforme, urmare acțiunilor de inspecție sanitară efectuate.

Observațiile Curții de Conturi la entitățile subordonate Ministerului Sănătății, auditate în anul 2016:

- ✓ nu au fost respectate prevederile legale cu privire la modul de fundamentare a veniturilor proprii, în sensul fundamentării bugetului pe anul în curs, cel mult la nivelul realizărilor din anul precedent (*DSP Gorj*);

- ✓ nu au fost cuprinse în bugetul de venituri și cheltuieli unele sponsorizări (*SAJ Neamț*);

- ✓ includerea în bugetul de venituri și cheltuieli a unor obiective de investiții în sumă estimativă de 540 mii lei fără aprobarea documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (*Institutul Național de Sănătate Publică*);

- ✓ nerealizarea unor venituri din contractele încheiate cu partenerii externi în sumă de 601 mii lei (*Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie "Ana Aslan"*);

- ✓ nu a fost calculată și nici înregistrată în contabilitate amortizarea activelor fixe de natura clădirilor (*SAJ Vâlcea, DSP Brașov*);

- ✓ majorarea nejustificată a cheltuielilor, prin înregistrarea eronată pe cheltuielile entității a medicamentelor și materialelor sanitare aflate în stoc la data de 31.12.2015, în sumă estimată la 554 mii lei (*Institutul Clinic Fundeni, SAJ Constanța, SAJ Neamț, SAJ Olt, SAJ Sibiu, SAJ Sălaj*);

- ✓ nu a fost respectat principiul contabilității pe bază de angajamente și al independenței exercițiului financiar, prin raportarea eronată a unor cheltuieli în suma estimată la 98 mii lei (*SAJ Bistrița, SAJ Constanța*);

- ✓ evidențierea eronată în conturi de cheltuieli a unor lucrări care constituie reparații capitale sau investiții în curs, în sumă de 1.691 mii lei (*SAJ Gorj, Spitalul Clinic de Urgență „Sf. Pantelimon”, Spitalul Clinic Universitar de Urgență București*);

- ✓ nu au fost înregistrate sau au fost înregistrate eronat în evidența contabilă, bunurile aparținând domeniului public și privat al statului sau unităților administrativ-teritoriale (SAJ Arad, Neamț, Mehedinți, Olt, Sălaj, DSP Teleorman, DSP Timiș);
- ✓ neînregistrarea în evidența contabilă în perioada 2013 – 2015 a unor medicamente în valoare estimată de 1.087 mii lei primite prin donație și sponsorizare (Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie "Ana Aslan");
- ✓ deținerea de active necurente de natura mărcilor și a brevetelor fără a fi înregistrate în patrimoniul entității (Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie "Ana Aslan");
- ✓ menținerea nejustificată în contul „Clădir” a sumei de 315 mii lei, reprezentând lucrări de reparații capitale la clădiri care aparțin unității administrativ-teritoriale (SAJ Vâlcea);
- ✓ nu a fost constituit la data de 31.12.2015, conform prevederilor legale, fondul de dezvoltare a spitalului (Institutul Regional de Gastroenterologie-Hepatologie "Prof.Dr.Octavian Fodor" Cluj-Napoca, Spitalul Clinic de Urgențe Oftalmologice, Spitalul Clinic Județean de Urgență Craiova);
- ✓ nu au fost evidențiate debitele reprezentând cheltuielile efectuate de spital cu persoanele agresate sau accidentate de către alte persoane, precum și contravaloarea concediilor medicale nerecuperate de la Casele de Asigurări de Sănătate (Spitalul Clinic Județean de Urgență Craiova, Spitalul Clinic de Urgențe Oftalmologice, Spitalul Clinic Universitar de Urgență București);
- ✓ deținerea de active fixe necorporale în curs de execuție, de natura proiectelor de cercetare finanțate din fonduri publice, fără a fi înregistrate în patrimoniul entității, în sumă estimată de 1.218 mii lei (Spitalul Clinic de Urgență „Sf.Pantelimon”, Institutul Regional de Gastroenterologie-Hepatologie "Prof.Dr.Octavian Fodor" Cluj-Napoca, Spitalul Clinic Universitar de Urgență București, Institutul Clinic Fundeni, Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie "Ana Aslan");
- ✓ nu a fost condusă evidența contabilă a decontărilor în curs de clarificare pentru creanțe ale instituției aflate în litigiu (Institutul Regional de Oncologie Iași);
- ✓ nemajorarea valorii activelor fixe existente în patrimoniu cu suma de 91.127 mii lei, reprezentând contravaloarea unor lucrări de investiții pentru care s-au întocmit procese verbale de recepție la terminarea lucrărilor (Institutul Regional de Gastroenterologie -Hepatologie "Prof.Dr. Octavian Fodor" Cluj-Napoca, Spitalul Clinic Universitar de Urgență București);
- ✓ nu au fost evidențiate în conturi în afara bilanțului, scrisorile de garanție bancară (Spitalul Clinic Universitar de Urgență București);
- ✓ deținerea de terenuri, cu o valoare estimată la 21.931 mii lei, fără a fi înregistrate în patrimoniu (Spitalul Clinic de Urgență „Sf.Pantelimon”);
- ✓ nu au fost înregistrate în evidența contabilă și cea tehnico-operativă, unele echipamente IT în sumă estimată de 100 mii lei (Institutul Clinic Fundeni);
- ✓ nu au fost efectuate punctajele reciproce între unități sanitare și Ministerul Sănătății, cu privire la bunurile primite prin transfer și amortizate integral, în valoare estimată la 16.444 mii lei (Spitalul Clinic Universitar de Urgență București);
- ✓ neimplementarea/nedezvoltarea sistemului de control intern/managerial, în conformitate cu prevederile legale (SAJ Arad, SAJ Bistrița, SAJ Brăila, SAJ Constanța, SAJ Gorj, SAJ Neamț, SAJ Vrancea, DSP Timiș, Institutul Clinic Fundeni, Spitalul Clinic de Urgență „Sf.Pantelimon”, Institutul Regional de Gastroenterologie-Hepatologie "Prof.Dr.Octavian Fodor" Cluj-Napoca, Spitalul de Psihiatrie Gătaia, Spitalul Clinic Județean de Urgență Craiova, Institutul Național de Sănătate Publică);
- ✓ abateri de la legalitate și regularitate în exercitarea activității de audit public intern (SAJ Arad, SAJ Bistrița, SAJ Brăila, SAJ Neamț, SAJ Olt, Spitalul Clinic Județean de Urgență Craiova, Institutul Național de Sănătate Publică);
- ✓ scăderea eronată din evidență a debitorilor rezultați ca urmare a vătămărilor corporale și altor situații, pentru care s-a prescris dreptul material la acțiune (SAJ Bistrița);

- ✓ nu au fost înregistrate în contabilitate veniturile pentru care unitatea s-a constituit parte civilă pentru recuperarea serviciilor medicale, reprezentând cheltuieli efective ocazionate de asistența medicală acordată persoanelor vatamate și care trebuie recuperate de către furnizorul de servicii medicale (*SAJ Gorj*);
- ✓ nu au fost urmărite și nici încasate facturi emise către clienți, reprezentând diverse servicii medicale de urgență și transport sanitar (*SAJ Bistrița, Gorj, Călărași, Vâlcea*);
- ✓ nu au fost facturate, înregistrate în evidența contabilă și nu au fost raportate prin situațiile financiare încheiate la 31.12.2015, veniturile din servicii medicale spitalicești prestate, servicii care au fost validate/confirmate de către Școala Națională de Sănătate Publică, Management și Perfecționare în Domeniul Sanitar București, în sumă estimată de 601 mii lei (*Spitalul Clinic de Urgențe Oftalmologice, Institutul Clinic Fundeni, Spitalul Clinic Universitar de Urgență București, Institutul Regional de Gastro-enterologie-Hepatologie "Prof.Dr.Octavian Fodor" Cluj-Napoca, Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie "Ana Aslan"*);
- ✓ nu s-au realizat unele venituri ale entității în sumă estimată la 128 mii lei, reprezentând chirii aferente suprafețelor utilizate de terți, nu s-a recuperat contravaloarea utilităților consumate de aceștia și nu s-au calculat penalitățile pentru încasarea lor cu întârziere, precum și din derularea contractelor de asociere în participațiune (*Institutul Clinic Fundeni*);
- ✓ efectuarea unor cheltuieli neeligibile, în sumă de 78 mii lei, acceptate la decontare din bugetul statului, pentru finanțarea asistenței medicale desfășurată în cabinetele medicale din unitățile de învățământ (*DSP Brașov, DSP Prahova*);
- ✓ nu s-au urmărit și nu s-au luat măsuri de recuperare, de la bugetul statului, a sumei de 121 mii lei reprezentând indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă, achitate personalului angajat, precum și a contravalorii cheltuielilor nelegale efectuate în UPU pentru tratamentul aplicat pacienților, în sumă de 1.012 mii lei (*DSP Buzău, DSP Prahova, DSP Satu-Mare, DSP Suceava, DSP Timiș*);
- ✓ plăți nelegale reprezentând sporuri salariale în sumă de 964 mii lei, acordate personalului fără respectarea prevederilor legale în vigoare (*DSP Satu-Mare, SAJ Brăila, SAJ Sibiu, Spitalul Clinic de Urgențe Oftalmologice*);
- ✓ plata nelegală în sumă de 68 mii lei, reprezentând contravaloarea unor lucrări care nu au fost realizate (*DSP Buzău, SAJ Sălaj*);
- ✓ plata nejustificată a unor cheltuieli cu reparații la autospeciale, efectuate în perioada de garanție, în sumă de 444 mii lei (*SAJ Bacău, SAJ Constanța, SAJ Sălaj*);
- ✓ nu s-au înregistrat în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară construcțiile ce aparțin domeniului public al statului aflate în administrarea entităților (*DSP Satu-Mare, DSP Teleorman*);
- ✓ inventarierea patrimoniului nu s-a realizat cu respectarea în totalitate a prevederilor legale (*DSP Brașov, DSP Cluj, DSP Prahova, DSP Timiș, SAJ Bistrița, SAJ Constanța, SAJ Neamț, SAJ Sălaj, SAJ Teleorman, SAJ Vâlcea, Spitalul Clinic de Urgență „Sf.Pantelimon”, Spitalul Clinic Universitar de Urgență, Spitalul Clinic Județean de Urgență Craiova, Spitalul de Psihiatrie Gătaia, Spitalul Clinic de Urgențe Oftalmologice, Institutul Clinic Fundeni, Institutul Național de Sănătate Publică*);
- ✓ nu s-au luat măsurile prevăzute de lege privind reevaluarea activelor fixe (*SAJ Sălaj, SAJ Vâlcea*);
- ✓ cedarea, cu titlu gratuit, a dreptului de folosință a unor bunuri proprietate publică a statului, fără aprobarea ordonatorului principal de credite, nerealizându-se venituri bugetare în suma totală de 131 mii lei (*SAJ Sibiu*);
- ✓ nu s-a recuperat contravaloarea serviciilor medicale prestate unor persoane cărora le-au fost aduse prejudicii sau daune sănătății de către alte persoane, în sumă estimată la 47 mii lei (*Institutul Regional de Gastroenterologie-Hepatologie "Prof.Dr. Octavian Fodor" Cluj-Napoca*);
- ✓ nu s-au realizat și nici întreprins demersuri legale de urmărire și încasare a contravalorii serviciilor medicale de spitalizare care au fost neconfirmate din punct de vedere al datelor

clinice și medicale de către SNSPMPDSB și nedecontate de CAS (*Institutul Clinic Fundeni, Spitalul Clinic de Urgență „Sf.Pantelimon”, Spitalul Clinic de Urgențe Oftalmologice*);

✓ plăți nejustificate în sumă de 129 mii lei, reprezentând materii prime și materiale nepuse în operă (*Institutul Regional de Gastroenterologie-Hepatologie "Prof.Dr. Octavian Fodor" Cluj-Napoca*);

✓ scoaterea din evidența contabilă a unor active fixe corporale, propuse la casare, în sumă estimată la 7.155 mii lei, fără ca aceste bunuri să fie casate efectiv; nefacturarea, neînregistrarea și neîncasarea veniturilor din valorificarea mijloacelor fixe casate (*Spitalul Clinic Universitar de Urgență București, Institutul Clinic Fundeni*);

✓ diminuarea patrimoniului public al unității administrativ-teritoriale, aflat în administrarea spitalului, urmare scoaterii din gestiune a unor elemente patrimoniale în sumă estimată de 480 mii lei, fără întocmirea documentației necesare prevăzută de cadrul legal (*Spitalul Clinic de Urgență „Sf.Pantelimon”*);

✓ nu s-au analizat în vederea recuperării creanțele provenite din servicii facturate clienților, pentru care dreptul la acțiune pentru recuperare s-a prescris, în sumă estimată la 171 mii lei (*Institutul Clinic Fundeni, Institutul Național de Sănătate Publică*);

✓ în anul 2015 nu s-a virat la bugetul local suma estimată la 287 mii lei, reprezentând cota parte din contravaloarea chirii încasate de la agenții economici care își desfășoară activitatea în clădirile din domeniul public al UAT aflate în administrarea spitalului (*Spitalul Clinic Universitar de Urgență București, Spitalul Clinic de Urgență „Sf.Pantelimon”*);

✓ nu s-au virat la bugetul statului unele venituri reprezentând garanții de participare la licitații și de bună execuție încasate, a căror restituire nu a fost solicitată de furnizori în termenul legal de prescripție, în sumă estimată la 104 mii lei (*Spitalul Clinic Universitar de Urgență București, Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu-Mureș, Spitalul Clinic de Urgențe Oftalmologice, Institutul Clinic Fundeni*);

✓ angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata nelegală a sumei de 21 mii lei, reprezentând lucrări neexecutate la investiția privind furnizarea, instalarea și punerea în funcțiune a echipamentului de supraveghere video (*SAJ Brăila*);

✓ nu s-au urmărit sentințele judecătorești definitive și executorii în sumă estimată de 193 mii lei, reprezentând cheltuielile de spitalizare aferente victimelor accidentelor rutiere și agresiunilor fizice, care urmau a fi recuperate de la persoanele vinovate de producerea acestora, precum și restituirea acestora caselor de asigurări de sănătate (*Institutul Clinic Fundeni, Spitalul Clinic de Urgență „Sf.Pantelimon”*);

✓ efectuarea de cheltuieli nejustificate cu medicamentele în sumă de 20 mii lei, prin înregistrarea unor consumuri în ambulatoriul de specialitate fără a fi evidențiate în documente justificative (*Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie "Ana Aslan"*);

✓ în perioada 2013 – 2015 au fost majorate nelegal cheltuielile entității cu suma estimată de 64 mii lei, reprezentând medicamente din donații eliberate din farmacia cu circuit închis a institutului, fără a avea la bază documente justificative (*Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie "Ana Aslan"*);

✓ plata nelegală a drepturilor de personal în sumă estimată de 102 mii lei, prin acordarea unor sporuri la salariile de bază, contrar prevederilor legale în vigoare și compensarea în bani a unor concedii de odihnă neefectuate pentru un număr de zile mai mare decât cel convenit (*Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie "Ana Aslan"*);

✓ plata nelegală în sumă estimată de 1.311 mii lei către o parte din salariați, în baza unor convenții civile/contracte cu timp parțial, fără respectarea legislației muncii, în condițiile în care aceste persoane desfășoară o parte din activități și în baza contractelor individuale de muncă (*Institutul Național de Sănătate Publică*);

✓ plăți nelegale aferente obiectivelor de investiții în sumă estimată de 125 mii lei, reprezentând lucrări de reparații capitale neexecutate și servicii de dirigenție de șantier neprestate (*Instituttul Național de Sănătate Publică*);

✓ neurmărirea modului de îndeplinire în totalitate a obligațiilor contractuale ale furnizorului de echipamente medicale prin necalcularea și nesolicitarea penalităților contractuale, în sumă de 2.484 mii lei, datorate punerii în funcțiune cu întârziere a acestora, respectiv întârzieri până la 500 zile (*Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie "Ana Aslan"*);

✓ achiziția de dispozitive medicale în perioada 2013 - 2015, fără a fi respectate dispozițiile legale cu privire la derularea achizițiilor publice, în sensul supraestimării valorii produselor supuse achiziției, ceea ce a condus la cheltuieli nelegale în sumă estimată de 382 mii lei (*Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie "Ana Aslan"*);

✓ achiziționarea unor componente IT, precum și a unor servicii de reparații și întreținere echipamente IT, în baza unor documente care nu exprimă realitatea (*Institutul Național de Sănătate Publică*);

✓ plata unor servicii de mentenanță în sumă estimată de 18 mii lei, pentru unele aplicații informatice neutilizate de entitate sau nefuncționale (*Institutul Național de Sănătate Publică*).

Măsurile luate de entitate

✓ *Spitalul Clinic de Urgență „Sf. Pantelimon”*:

- a înregistrat în evidențele contabile valoarea terenului, în sumă de 21.931 mii lei;

- a înregistrat în evidența contabilă suma de 261 mii lei, reprezentând studiu de fezabilitate, audit energetic și dirigenție de șantier;

✓ *Institutul Clinic Fundeni*:

- a luat măsuri de remediere parțială, în sensul înregistrării în evidența contabilă a stocului de reactivi neconsumat până la data de 31.12.2015, în sumă de 554 mii lei.

- a virat la bugetul de stat suma de 155 mii lei, reprezentând garanții de participare la licitații și de bună execuție încasate;

- a procedat la înregistrarea în patrimoniu a activelor fixe corporale și a materialelor de natura obiectelor de inventar rezultate din achiziționarea în perioada 2014 - 2015 a unor echipamente IT și imprimante, în sumă de 100 mii lei;

- a înregistrat în evidența contabilă diferențele calculate și datorate de furnizorii de servicii, în sumă estimată de 89 mii lei;

✓ *Spitalul Clinic de Urgențe Oftalmologice* a procedat la înregistrarea în evidența contabilă a fondului de dezvoltare a spitalului.

✓ *Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie "Ana Aslan"*

- a înregistrat în contabilitate la valoarea justă a stocurile de medicamente primite prin donație;

- a solicitat furnizorului să comunice valoarea instalării și punerii în funcțiune pentru fiecare echipament medical achiziționat;

- entitatea a încheiat proces verbal cu partenerii externi pentru plata diferențelor din derularea contractului rezultat în urma refacerii calculelor și s-a convenit la semnarea unui act adițional.

• *Institutul Național de Sănătate Publică*

- a constituit un număr de 5 comisii regionale în vederea clarificării și recuperării creanțelor cu o vechime mai mare de 3 ani;

- a facturat către furnizor suma totală de 23.296 lei, reprezentând cval transport moloz, a încasat prin casieria institutului suma de 500 lei, a înregistrat suma de 23.296 în contul 461 „Debitori”;

- s-a adus la cunoștință furnizorului faptul că lucrările conform contractului încheiat nu au fost finalizate, iar până la data de 28.02.2017 să execute lucrările neefectuate;

- a procedat la reglarea înregistrărilor contabile aferente achizițiilor de echipamente IT;

- s-a cerut actualizarea evidențelor activelor fixe și obiecte de inventar în modulele EMA și EMI, modulele aplicației *iConsalt*;

- a solicitat prin Ministerul Sănătății, organul ierarhic superior scoaterea la concurs a postului de director general adjunct economic din cadrul INSP.

Recomandări la nivelul Ministerului Sănătății

✓ elaborarea bugetului corelat cu necesitățile reale de surse, fundamentate temeinic de către direcțiile/beneficiarii implicați din cadrul ministerului și de către structurile subordonate; asigurarea de către direcțiile de specialitate din cadrul ministerului a unei analize lunare a necesității menținerii unor credite bugetare și luarea măsurilor de a propune, la timp, Ministerului Finanțelor Publice anularea/retragerea unor credite bugetare neutilizate; monitorizarea lunară a cheltuielilor, analiza permanentă a execuției bugetare comparativ cu fondurile aprobate pentru eficientizarea utilizării fondurilor publice și identificarea în timp optim a posibilității disponibilizării unor credite bugetare din bugetul de stat în termenul legal; raportarea prin contul de execuție centralizat a unor date care să corespundă realității economico-financiare, respectiv a tuturor creditelor de angajament pentru acțiunile multianuale; urmărirea, de către persoanele cu atribuții din cadrul direcțiilor de specialitate, a procesului execuției bugetare pe tot parcursul exercițiului financiar, astfel încât să se asigure disponibilizarea la bugetul de stat, în termenul legal, a tuturor creditelor bugetare care nu se mai justifică a fi păstrate;

✓ înregistrarea în conturi corespunzătoare de imobilizări a documentațiilor tehnico-economice întocmite; inventarierea anuală a patrimoniului, în scopul identificării tuturor bunurilor deținute și reflectării realității economico-financiare care se raportează în situațiile financiare anuale; analizarea de către conducerea ministerului a posibilităților de valorificare a documentațiilor tehnico-economice întocmite;

✓ analiza de către conducerea Ministerului Sănătății a:

- cauzelor și împrejurărilor, precum și stabilirea persoanelor cu atribuții care prin acțiunea sau inacțiunea lor au generat obligații suplimentare de plată ale ministerului și recuperarea conform prevederilor legale a acestora;

- posibilităților privind finalizarea, implementarea și punerea în funcțiune a sistemului informatic de înaltă performanță; înregistrarea în evidența financiar-contabilă a Ministerului Sănătății a documentelor, reprezentând servicii aferente sistemului informatic de înaltă performanță respectiv acceptanța proiectului model master, achiziționate în anul 2009;

- plăților, reprezentând dobânzi, cheltuieli adiționale, arbitrare și de executare silită, precum și stabilirea cauzelor; recuperarea în integralitate a plăților nelegale, precum și a cheltuielilor conexe acestora;

✓ Ministerul Sănătății (prin structurile de specialitate), în calitate de ordonator principal de credite și de coordonator al strategiilor și programelor de acțiune în domeniul sănătății populației va efectua o analiză periodică referitoare la respectarea prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice și cu privire la instalarea/punerea în funcțiune și modul de utilizare a aparaturii și echipamentelor medicale finanțate din bugetul Ministerului Sănătății și va dispune măsurile legale care se impun;

✓ referitor la programele de sănătate:

- monitorizarea și controlul, la nivelul unităților sanitare, a modului de derulare a finanțării cheltuielilor pentru programe de sănătate potrivit prevederilor legale;

- efectuarea deschiderilor de credite bugetare pentru plata cheltuielilor pentru programe de sănătate numai în baza documentelor justificative potrivit legislației specifice în domeniu, verificate și avizate;

- elaborarea și particularizarea unei proceduri operaționale de control intern/managerial care să conducă la urmărirea și verificarea sumelor ce urmează a fi decontate în cadrul programelor de sănătate;

✓ inițierea acțiunilor de control la unitățile sanitare care au beneficiat de fonduri din bugetul Ministerului Sănătății pentru derularea acțiunilor prioritare în vederea identificării de sume decontate nelegal din bugetul Ministerului Sănătății pentru finanțarea AP-ATI, recuperarea acestora în integralitate și virarea la bugetul de stat;

✓ în privința gestionării patrimoniului:

- actualizarea în timp util a tuturor modificărilor intervenite în inventarul centralizat al

imobilelor din domeniul public al statului aflat în administrare, precum și raportarea unor date care să corespundă realității;

- extinderea verificărilor la serviciile de ambulanță județene cu privire la evidențierea imobilelor ce aparțin domeniului public al statului și al unităților administrativ-teritoriale;
- întocmirea unei proceduri operaționale cu privire la această activitate;
- luarea măsurilor necesare asigurării inventarierii întregului patrimoniu al Ministerului Sănătății în vederea stabilirii situației reale a tuturor elementelor de natura activelor, creanțelor, datoriilor și capitalurilor proprii ale entității, precum și a bunurilor și valorilor deținute cu orice titlu și întocmirii situațiilor financiare anuale potrivit prevederilor legale în vigoare astfel încât acestea să ofere o imagine fidelă a poziției financiare și a performanței entității pentru finele fiecărui exercițiu financiar;

- ✓ stabilirea cauzelor și împrejurărilor care au determinat plata nejustificată din creditele bugetare a unor sume care sunt aferente unor contracte în cadrul proiectului cu finanțare externă ce a fost reziliat de Ministerul Sănătății; extinderea verificărilor, stabilirea întinderii prejudiciului și recuperarea acestuia în integralitate, virarea la buget a sumelor recuperate pe măsura încasării, precum și reîntregirea creditelor bugetare cu sumele plătite nejustificat prin imputarea pagubelor în sarcina celor vinovați conform prevederilor legale, după caz;

- ✓ stabilirea și avizarea prețurilor medicamentelor, cu excepția medicamentelor care se eliberează fără prescripție medicală, conform prevederilor OMS nr. 75/2009; actualizarea prețului medicamentelor din CANAMED (Catalogul Național al Prețurilor la Medicamentele) conform prevederilor legale; întreprinderea măsurilor necesare în vederea stabilirii sancțiunilor și modalităților de aplicare a acestora, pentru cazurile de nerespectare de către deținătorii de autorizație de punere pe piață a medicamentelor (APP) sau reprezentanții acestora a prevederilor legale privind prețurile de vânzare aprobate;

- ✓ Ministerul Sănătății, în calitate de ordonator principal de credite, prin structurile de specialitate:

- va efectua o analiză referitoare la situația privind achiziționarea de către unitățile sanitare din subordine de servicii de prevalidare date clinice și/sau monitorizare/optimizare proces de codificare clinica și ICM și va dispune măsurile legale care se impun în vederea identificării persoanelor răspunzătoare de efectuarea de cheltuieli fără respectarea bunei gestiuni financiare, stabilirea întinderii prejudiciului precum și recuperarea integrală a acestuia, în condițiile legii;

- va întreprinde toate măsurile necesare în vederea verificării modului de respectare de către furnizori a tuturor prevederilor legale cu privire la comercializarea unor produse biocide/dezinfectanți avizate de minister; va efectua o analiză referitoare la situația privind achiziționarea de către unitățile sanitare din subordine de produse biocide neconforme și va dispune măsurile legale care se impun în vederea identificării persoanelor răspunzătoare de efectuarea de cheltuieli fără respectarea bunei gestiuni financiare, stabilirea întinderii prejudiciului, precum și recuperarea integrală a acestuia, în condițiile legii;

- ✓ luarea măsurilor necesare pentru implementarea/dezvoltarea sistemului de control intern/managerial, în conformitate cu prevederile legale; exercitarea activității de audit public intern potrivit legislației în vigoare.

La nivelul instituțiilor publice subordonate Ministerului Sănătății

- ✓ fundamentarea, în condițiile legii, a veniturilor proprii, în funcție de realizările anilor precedenți;

- ✓ înregistrarea în contabilitate a contractelor de sponsorizare, precum și a fondului de dezvoltare a spitalului, conform prevederilor legale;

- ✓ cuprinderea în programul de investiții publice și avizarea de către ordonatorul principal de credite a investițiilor de natura reparațiilor capitale pentru care s-a elaborat și aprobat documentația de avizare a lucrărilor de intervenții la construcțiile existente;

- ✓ entitatea va calcula, înregistra în contabilitatea entității și va urmări încasarea drepturilor provenind din contracte/parteneriate, precum și a penalităților aferente pentru neplata la scadență a sumelor datorate de către persoanele juridice, în baza contractelor aflate în derulare cu partenerii externi;
- ✓ calcularea și înregistrarea în contabilitate a amortizării activelor fixe corporale de natura clădirilor aflate în patrimoniul instituției;
- ✓ organizarea contabilității de gestiune pe centre de cost pentru medicamente și materiale sanitare eliberate micro stațiilor aflate în subordine, precum și pentru cele stocate pe ambulanțe;
- ✓ respectarea principiilor contabilității de angajamente și al independenței exercițiilor financiare;
- ✓ identificarea, evaluarea și înregistrarea în evidența financiar-contabilă a tuturor activelor de natura lucrărilor de reparații capitale și amenajare la clădirile entității;
- ✓ înregistrarea, în condițiile legii, a:
 - bunurilor aparținând domeniului public și privat al statului sau unităților administrativ-teritoriale;
 - contravalorii reparațiilor capitale efectuate la clădiri care nu aparțin entității;
 - debitelor provenite din cheltuielile efectuate de spital, cu persoanele agresate sau accidentate și contravaloarea concediilor medicale, nerecuperate de la Casele de Asigurări de Sănătate;
 - activelor fixe necorporale în curs de execuție, de natura proiectelor de cercetare finanțate din fonduri publice, fără a fi înregistrate în patrimoniul spitalului;
 - a obiectivelor de investiții finalizate, pentru care au fost întocmite procesele verbale de recepție la terminarea lucrărilor;
 - evaluarea și înregistrarea în evidența contabilă a bunurilor primite prin donație și sponsorizare potrivit reglementărilor legale în vigoare astfel încât, datele raportate prin situațiile financiare anuale să reflecte realitatea patrimonială;
 - identificarea, evaluarea și înregistrarea în evidența financiar-contabilă a institutului a mărcilor și invențiilor, potrivit reglementărilor legale în vigoare, în vederea reflectării realității patrimoniului raportat prin bilanț; angajarea entității în scopul utilizării mărcilor deținute în funcție de valorile juste și după reflectarea acestora în patrimoniul institutului;
 - veniturilor pentru care unitatea s-a constituit parte civilă pentru recuperarea serviciilor medicale, reprezentând cheltuieli efective ocazionate de asistența medicală acordată și care trebuie recuperate de către furnizorul de servicii medicale;
- ✓ constituirea fondului de dezvoltare a spitalului din toate sursele legale aferente unităților sanitare;
- ✓ organizarea evidenței contabile a decontărilor în curs de clarificare pentru creanțele instituției aflate în litigiu; evidențierea în conturi în afara bilanțului a scrisorilor de garanție bancară; înregistrarea în patrimoniu a terenurilor deținute de entitate, conform prevederilor legale; înregistrarea în evidența contabilă și cea tehnico-operativă a tuturor mijloacelor fixe și obiectelor de inventar deținute de entitate;
- ✓ efectuarea punctajelor reciproce între Ministerul Sănătății și unitățile sanitare din subordine cu privire la bunurile primite prin transfer și amortizate integral;
- ✓ elaborarea, aprobarea și implementarea corespunzătoare a procedurilor operationale aferente standardelor de control, respectiv cerințele pentru componentele controlului intern;
- ✓ exercitarea misiunilor de audit intern asupra tuturor activităților desfășurate într-o entitate publică, prevăzute de legislația în vigoare, activitățile care prezintă în mod constant riscuri ridicate trebuind să fie auditate, de regulă, anual;
- ✓ analizarea cauzelor privind debitorii rezultați ca urmare a vătămărilor corporale și luarea măsurilor în vederea recuperării acestor debite; aplicarea tuturor formelor legale de urmărire și încasare a facturilor emise către clienți;
- ✓ facturarea, înregistrarea în evidența contabilă și raportarea prin situațiile financiare a

veniturilor din servicii medicale spitalicești prestate, validate/confirmate de către Școala Națională de Sănătate Publică, Management și Perfecționare în Domeniul Sanitar București (SNSPMPDSB);

- ✓ realizarea veniturilor din chirii aferente suprafețelor reale utilizate de terți, recuperarea contravalorii utilităților consumate de aceștia și calcularea penalităților pentru încasarea lor cu întârziere, precum și realizarea veniturilor din derularea contractelor de participațiune;

- ✓ stabilirea întinderii prejudiciului prin plata unor cheltuieli aferente asistenței medicale desfășurate în cabinetele medicale din unitățile de învățământ, încasarea la buget a sumelor nejustificate;

- ✓ stabilirea întinderii prejudiciului și recuperarea acestuia în integralitate, potrivit legislației în vigoare, prejudiciu reprezentând:

- plata nelegală a unor cheltuieli de personal;
- plata nelegală a unor lucrări neexecutate;
- plăți nejustificate pentru materii prime și materiale nepuse în operă;
- contravaloarea pieselor de schimb și accesoriilor înlocuite și achitate în perioada de garanție;

- ✓ urmărirea și luarea măsurilor de recuperare la bugetul statului a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă achitate personalului angajat, precum și a contravalorii cheltuielilor efectuate în UPU pentru tratamentul aplicat pacienților care, ulterior, au fost internați într-o secție a spitalului;

- ✓ înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară a construcțiilor ce aparțin domeniului public al statului aflate în administrare; efectuarea inventarierii patrimoniului cu respectarea în totalitate a prevederilor legale;

- ✓ recuperarea serviciilor medicale prestate unor persoane cărora le-au fost aduse prejudicii sau daune sănătății de către alte persoane;

- ✓ analizarea și întreprinderea demersurilor legale de urmărire și încasare a cheltuielilor efectuate de spital pentru servicii medicale de spitalizare care au fost neconfirmate din punct de vedere al datelor clinice și medicale de către SNSPMPDSB și nedecontate de CAS;

- ✓ analizarea și recuperarea creanțelor provenite din servicii facturate clienților, pentru care dreptul la acțiune pentru recuperarea acestora s-a prescris;

- ✓ virarea la bugetul local a cotei părți din contravaloarea chiriilor încasate de la agenții economici care își desfășoară activitatea în clădirile din domeniul public al UAT și în administrarea spitalului;

- ✓ virarea la bugetul statului a veniturilor reprezentând garanții de participare la licitații pentru care dreptul titularilor de a cere restituirea sumelor s-a prescris;

- ✓ urmărirea sentințelor judecătorești definitive și executorii privind cheltuielile de spitalizare aferente victimelor accidentelor rutiere și agresiunilor fizice, care urmau a fi recuperate de la persoanele vinovate de producerea acestora, precum și virarea sumei ce revine CAS din sumele recuperate de la persoanele vinovate de accidente rutiere;

- ✓ extinderea verificărilor și identificarea tuturor situațiilor în care au fost efectuate în mod cheltuieli nejustificate neregăsite în medicația acordată pacienților; analizarea tuturor cazurilor semnalate și luarea măsurilor necesare în vederea recuperării eventualelor cheltuielilor nejustificate;

- ✓ extinderea verificărilor în termenul legal de prescripție și stabilirea întinderii prejudiciului și recuperarea acestuia, reprezentând cheltuieli cu medicamentele din donații eliberate fără documente justificative;

- ✓ extinderea verificărilor în vederea identificării unor situații similare; stabilirea corectă a drepturilor salariale prin aplicarea corespunzătoare a prevederilor legale; dimensionarea prejudiciului creat prin plata unor drepturi de personal necuvenite și recuperarea sumelor plătite nelegal; regularizarea cu bugetele cărora le aparțin a contribuțiilor și impozitelor aferente sumelor acordate necuvenit;

✓ extinderea verificărilor asupra tuturor persoanelor din cadrul institutului încadrate prin convenții civile, în vederea identificării eventualelor încadrări nelegale, stabilirea cuantumului erorilor constatate și a măsurilor pentru remedierea acestora; Recuperarea drepturilor bănești plătite contrar prevederilor legale în baza convențiilor civile și regularizarea obligațiilor cu bugetul general consolidat, precum și înregistrarea în evidența financiar-contabilă a operațiunilor specifice, având în vedere și prevederile art.73¹ și 75¹ din Legea nr.500/2002 cu modificările și completările ulterioare;

✓ extinderea verificărilor pentru identificarea tuturor situațiilor similare de plăți efectuate fără documente justificative; identificarea persoanelor răspunzătoare de efectuarea plăților în mod nejustificat, fără contraprestație, stabilirea întinderii prejudiciului, recuperarea sumelor și virarea acestora conform prevederilor legale;

✓ efectuarea demersurilor în vederea urmăririi încasării penalităților, care decurg din nerespectarea obligațiilor furnizorilor, respectiv a punerii în funcțiune a bunurilor și virarea acestora la bugetul de stat;

✓ efectuarea demersurilor în vederea stabilirii răspunderii de producerea prejudiciului, recuperării acestuia prejudiciu și reconstituirii resurselor bugetului de stat; estimarea valorii și fundamentarea necesarului de produse și servicii pe baza prețurilor minime existente pe piață;

✓ înregistrarea în evidența contabilă, dar și în cea tehnico - operativă a intrărilor de bunuri de natura mijloacelor fixe și obiecte de inventar, precum și luarea de măsuri de către conducerea entității pentru a stabili legalitatea și realitatea acestor achiziții; asigurarea și respectarea dispozițiilor legale incidente achizițiilor publice, în privința stabilirii valorii estimate a contractului;

✓ stabilirea cauzelor și împrejurărilor care au determinat plata unor sume aferente contractului de prestări de servicii de mentenanță pentru module care nu sunt utilizate de entitate, precum și stabilirea legalității și realității acestor plăți.

Opinia de audit

La nivelul Ministerului Sănătății a fost emisă ***opinie contrară*** asupra situațiilor financiare întocmite și raportate la data de 31.12.2015, având în vedere valoarea cumulată a erorilor/abaterilor de la legalitate și regularitate cu influență directă asupra situațiilor financiare, precum și natura și contextul acestora.

Ca urmare a misiunilor desfășurate la Ministerul Sănătății și la unitățile sanitare aflate în subordinea acestuia s-au emis decizii prin care s-au dispus măsuri care să conducă la îmbunătățirea managementului pentru realizarea obiectivelor entității, precum și obținerea unor rezultate economico-financiare mai bune, cât și reducerea cheltuielilor.

În anul 2015, entitățile verificate au formulat un număr de 14 contestații la decizii, respectiv o contestație formulată la decizia emisă de ordonatorul principal, iar 13 contestații formulate de entitățile din subordinea Ministerului Sănătății.

Follow-up

Impactul măsurilor dispuse prin deciziile emise de Curtea de Conturi asupra activității entităților verificate, se concretizează, în principal, în următoarele:

✓ ***îmbunătățirea activității entităților verificate, din punct de vedere al evidenței financiar-contabile, fiscale, al sistemului informațional, al resurselor umane***, prin adoptarea unor măsuri prin care să se asigure:

- inventarierea faptică și scriptică conform prevederilor legale, rezultatele inventarierii fiind reflectate în situațiile financiare;

- confirmarea soldurilor conturilor ce reflectă medicamentele, reactivii, vaccinurile etc., care au fost transferate la DSP pentru stabilirea realității și exactității stocurilor;

✓ ***îmbunătățirea managementului pentru realizarea obiectivelor entităților prin adoptarea unor măsuri ce privesc elaborarea procedurilor operaționale privind circuitul documentelor financiar-contabile în cadrul entităților și a procedurii operaționale privind inventarierea patrimoniului, precum și aplicarea acestora proceduri;***

✓ obținerea unor rezultate economico-financiare mai bune, reducerea cheltuielilor, creșterea economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice și/sau în administrarea patrimoniului etc. prin adoptarea unor măsuri care se concretizează în:

- asigurarea cadrului legislativ, instituțional și administrativ pentru:
 - o monitorizare a activității privind respectarea destinației fondurilor alocate unităților sanitare care derulează Programe Naționale de Sănătate;
 - o evidența mișcării patrimoniale a vaccinurilor achiziționate de Ministerul Sănătății; realitatea și exactitatea stocurilor de vaccin la nivelul DSP – județene pe surse de finanțare
 - o controlul prețurilor de achiziție al vaccinurilor din cadrul Programului Național de Imunizare;
- asigurarea utilizării cu eficiență și economicitate a fondurilor alocate Programului Național de Imunizare prin includerea în proiectul de buget al programului atât a cheltuielilor de achiziții cât și a cheltuielilor complementare.

6. MINISTERUL TRANSPORTURILOR

Principalele constatări:

Alocarea și utilizarea alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor, a transferurilor și a altor forme de sprijin financiar din partea statului

Nerestituirea/neregularizarea subvențiilor primite de la bugetul de stat pentru susținerea infrastructurii de transport pe apă, neutilizate și nejustificate de către operatorii economici, companii naționale și societăți naționale în anul 2015.

Nerestituirea la bugetul de stat a subvențiilor pentru susținerea infrastructurii de transport pe apă, nejustificate și neutilizate de Compania Națională Radiocomunicații Navale „RADIONAV” Constanța SA până la închiderea anului 2015, în cuantum estimat de 70 mii lei, precum și nedepunerea la organul fiscal competent a formularului privind subvențiile sau transferurile primite de la bugetul de stat, neregularizate și nerestituite în termenul legal.

În timpul acțiunii de audit, la solicitarea Ministerului Transporturilor, C. N. Radiocomunicații Navale „RADIONAV” Constanța SA a depus la MFP – ANAF declarația privind subvențiile sau transferurile primite de la bugetul de stat, neregularizate și nerestituite în termenul legal și a virat la bugetul statului suma de 42 mii lei. Conducerea entității verificate și-a însușit abaterea.

Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită

Acordarea compensației pentru transportul public feroviar de călători pe luna decembrie 2015 s-a efectuat nelegal, în lipsa angajamentelor legale aprobate prin hotărâre de Guvern și cu încălcarea metodologiei de acordare de la bugetul statului a diferenței dintre tarife și costuri în transportul feroviar public de călători potrivit căreia compensația pe luna decembrie trebuia stabilită prin diferență între numărul total de călători-km și tren-km din contractele de servicii publice aprobate și numărul de călători-km și tren-km pentru care s-a acordat compensația până la luna decembrie. (126.949 mii lei).

Cu toate că MT susține că Contractul de servicii publice aprobat pentru perioada 2012 – 2015 este valabil, fără a exista o condiție expresă potrivit căreia în lipsa actului adițional aferent anului 2015 contractul devine nul, în lipsa indicatorilor cantitativi și calitativi și a valorilor compensației acordate pentru pachetul minim social, acordarea compensației pentru serviciile de transport din cadrul pachetului minim social pentru luna decembrie 2015 s-a efectuat fără temei legal.

Întrucât nu au fost aprobate contractele/actele adiționale la contracte pe anul 2015 și deci nu a fost „contractat” pachetul minim social de către fiecare operator, nu a fost aprobat nivelul compensației calculate pentru mia de călători-km pe ranguri de tren și al compensației calculate pe tren-km pe ranguri de tren corespunzător anului pentru care se încheie contractul de servicii publice, volumul de călători-km nu a fost aprobat prin contractele de servicii publice, acordarea compensației pentru transportul public feroviar de călători pe luna decembrie 2015 s-a efectuat nelegal.

Plata nelegală de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Transporturilor a facilităților acordate pentru transportul în comun cu metroul (46.580 mii lei), în condițiile în care valoarea călătoriei simple pentru calculul facilității nu a fost aprobată prin ordin al ministrului transporturilor, potrivit legii.

Entitatea verificată susține că la calculul subvenției aferente facilităților acordate pentru transportul gratuit cu metroul a fost utilizată valoarea tarifului unei călătorii cu metroul aprobată prin ordine ale ministrului transporturilor.

Prin ordine ale ministrului transporturilor privind aprobarea tarifelor la călătoria cu metroul nu a fost aprobată valoarea călătoriei simple care trebuia utilizată la calculul contravalorii gratuităților acordate, ci au fost aprobate tarife pentru cartela cu 2 călătorii, cartela cu 10 călătorii și valoarea abonamentelor săptămânale, lunare și abonamentelor pentru o zi.

Întrucât „nivelul tarifului aprobat” pentru călătoria simplă cu metroul nu a fost reglementat prin ordin al ministrului transporturilor în concordanță cu prevederile legale, decontarea facilităților de transport s-a efectuat nelegal.

Obligațiile și creanțele statului

Prejudicierea bugetului statului prin pierderile patrimoniale reprezentând veniturile pentru care entitatea nu s-a înscris la masa credală.

Mentținerea în contul de debitori a creanței în cuantum de 54 mii lei, creanță care nu mai poate fi recuperată întrucât, conform deciziilor instanțelor de judecată, motivele invocate în căile de atac au fost străine de cauză și nu au fost aduse dovezi în vederea susținerii cauzei. Având în vedere caracterul executoriu al sentinței comerciale, s-a constatat că nu au fost întreprinse diligențele necesare pentru punerea în executare a acestei sentințe.

Conducerea entității verificate nu și-a însușit abaterea.

Entitatea susține că, clauzele contractului nu puteau face dovada cu privire la caracterul cert, lichid și exigibil al creanței ministerului, așa după cum a susținut instanța de fond.

În cadrul acțiunilor în instanță entitatea auditată a precizat faptul că, „creanța este certă lichidă și exigibilă”, dobânzile și penalitățile fiind datorate în temeiul legii.

Organizarea și conducerea contabilității în conformitate cu prevederile legale

Nerespectarea prevederilor legale privind organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale.

Obligațiile aferente deconturilor justificative aferente facilităților și gratuităților de transport acordate diferitelor categorii sociale (revoluționari, veterani, elevi și studenți, pensionari, etc.) pentru perioada octombrie-decembrie 2015 nu au fost recunoscute în contabilitatea ministerului în exercitiul financiar la care se referă și nu au fost reflectate în contul de execuție bugetară întocmit pentru anul 2015. Conducerea entității verificate și-a însușit abaterea.

Neînregistrarea în evidențele contabile ale Ministerului Transporturilor a bunurilor proprietate publică a statului reprezentând infrastructura rutieră a podului de la Calafat-Vidin.

Nu a fost înregistrată în evidența contabilă a Ministerului Transporturilor valoarea investiției reprezentând construcția infrastructurii rutiere de acces la cel de-al doilea pod peste Dunăre de la Calafat-Vidin, în cuantum estimat de 181.647 mii lei. Conducerea entității verificate și-a însușit abaterea.

Încheierea exercițiului bugetar

Necalcularea și neînregistrarea în evidența contabilă a ajustărilor pentru pierderea de valoare aferente titlurilor de participare deținute de Ministerul Transporturilor în capitalul social al altor entități.

Contrar principiului prudenței, activele financiare prezentate de entitatea auditată în situațiile financiare întocmite la data de 31.12.2015 au fost supraevaluate, acestea fiind prezentate în bilanț la valoarea contabilă, fără a se calcula și ajustările cumulate pentru pierderea de valoare (7.313.603 mii lei).

În timpul acțiunii de audit, entitatea a înregistrat în evidența contabilă ajustările pentru pierderea de valoare aferente titlurilor de participare deținute de Ministerul Transporturilor în capitalul social al altor entități, în sumă de 7.313.603 mii lei.

Conducerea entității verificate și-a însușit abaterea.

Efectuarea inventarierii și a evaluării/reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară

Nu a fost efectuată inventarierea tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege:

- neinventarierea mijloacelor fixe și obiectelor de inventar aflate în patrimoniul Ministerului Transporturilor.

- neinventarierea soldurilor conturilor înscrise în balanța de verificare întocmită pentru activitatea autorității de implementare a proiectelor Ex-ISPAs și preluate în balanța centralizată a ministerului urmare desființării Direcției Generale Managementul Fondurilor Externe.

Conducerea entității verificate și-a însușit abaterea.

Măsurile luate în timpul sau ca urmare a verificărilor

- ✓ în Programul de dezvoltare a sistemului de control intern managerial al Ministerului Transporturilor a fost inclusă măsura privind identificarea și inventarierea funcțiilor considerate ca fiind expuse, în mod special, la corupție;

- ✓ la nivelul MT este în curs de finalizare reevaluarea obiectivelor specifice și a indicatorilor de performanță aferenți astfel încât să îndeplinească cerințele S.M.A.R.T.;

- ✓ a fost elaborată și transmisă pe circuitul intern de avizare Procedura de sistem privind activitatea de achiziție de servicii juridice, de consultanță, de asistență și/sau de reprezentare.

Recomandări formulate de Curtea de Conturi

A fost emisă o decizie prin care au fost dispuse măsuri pentru stabilirea întinderii prejudiciului și recuperarea acestuia și pentru înlăturarea abaterilor de la legalitate și regularitate.

În vederea recuperării prejudiciilor și înlăturării abaterilor de la legalitate și regularitate constatate, s-au dispus următoarele **măsuri**:

- ✓ restituirea la bugetul de stat a subvențiilor/transferurilor acordate în anul 2015 prin bugetul MT, neutilizate, nejustificate și nerestituite în termenul legal de către operatorii economici, precum și accesoriile aferente acestora, potrivit legii;

- ✓ stabilirea întinderii prejudiciului determinat de plata compensațiilor pentru serviciile de transport din cadrul pachetului minim social în lipsa actelor adiționale de actualizare pe anul 2015 a contractelor de servicii publice încheiate cu operatorii de transport feroviar, recuperarea acestuia și virarea la bugetul de stat, potrivit legii;

- ✓ corectarea contului de execuție a bugetului ministerului pe anul 2015 cu influențele rezultate din obligațiile de plată aferente facilităților și gratuităților de transport datorate de la Capitolul „Asigurări și asistență socială”, aferente deconturilor primite în anul 2015 și neachitate până la sfârșitul anului și transmiterea acestuia la Ministerul Finanțelor Publice;

- ✓ stabilirea întinderii prejudiciului determinat de decontarea nelegală către SC Metrorex SA, pe perioada legală de prescripție, a cuantumului gratuităților acordate pentru călătoria cu metroul beneficiarilor de facilități de transport, în contextul inexistenței reglementărilor legale privind aprobarea valorii călătoriei simple cu metroul și virarea sumelor la bugetul statului, în condițiile legii;

- ✓ stabilirea valorii bunurilor recepționate și date în folosință, reprezentând infrastructura conexă la podul de la Calafat-Vidin, precum și înregistrarea în evidența contabilă a ministerului a bunurilor proprietate publică a statului, aferente componentei rutiere a podului;

- ✓ completarea procedurilor operaționale contabile cu prevederi referitoare la înregistrarea în evidența contabilă a operațiunilor aferente subvențiilor/transferurilor acordate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Transporturilor;

- ✓ efectuarea inventarierii patrimoniului Ministerului Transporturilor pe anul 2016, cu remedierea tuturor deficiențelor constatate;

- ✓ extinderea verificărilor asupra tuturor debitorilor aflați în procedura insolvenței/falimentului, stabilirea întinderii prejudiciului determinat de nerecuperarea creanțelor

pentru care entitatea nu s-a înscris la masa credală a debitorilor și recuperarea acestuia în condițiile legii.

- ✓ elaborarea și actualizarea procedurilor operaționale existente pentru toate activitățile desfășurate în cadrul entității;

- ✓ identificarea și inventarierea funcțiilor considerate ca fiind expuse, în mod special, la fenomenul de corupție în cadrul ministerului;

- ✓ stabilirea obiectivelor specifice pentru fiecare compartiment funcțional astfel încât să răspundă pachetului de cerințe S.M.A.R.T. și reevaluarea indicatorilor cantitativi și calitativi asociați acestora, în condițiile legii.

Opinia de audit

La Ministerul Transporturilor, având în vedere natura abaterilor de la legalitate și regularitate constatate la nivelul entității auditate și la nivelul instituțiilor publice subordonate, precum și valoarea totală a abaterilor identificate, echipa de audit a exprimat o **OPINIE CONTRARĂ**.

Datorită efectelor denaturărilor semnalate și prezentate, situațiile financiare în ansamblul lor nu au fost întocmite din toate punctele de vedere semnificative în conformitate cu cadrul general de raportare financiară aplicabil în România și nu oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare a Ministerului Transporturilor la 31 decembrie 2015 și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată în perioada auditată.

Având în vedere natura abaterilor de la legalitate și regularitate constatate la nivelul entităților auditate din subordinea MT au fost exprimate 9 opinii contrare și 3 opinii cu rezerve, cu paragraf de evidențiere a anumitor aspecte (Spitalul General Căi Ferate Galați, Spitalul General Căi Ferate Brașov, Spitalul General Căi Ferate Ploiești)

Au fost emise 2 certificate de conformitate la Spitalul General Căi Ferate Brașov și la Spitalul General Căi Ferate Ploiești.

Stadiul de valorificare a actelor de control/audit încheiate, rezultatele activității de verificare a modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii

Pentru remedierea abaterilor de la legalitate și regularitate constatate a fost emisă o decizie, prin care au fost dispuse de 9 măsuri pentru stabilirea întinderii prejudiciului și recuperarea acestuia, potrivit legii și pentru înlăturarea abaterilor financiar contabile.

Impactul măsurilor dispuse anterior și implementate, asupra entității verificate

Din 18 măsuri cu 42 submăsuri dispuse prin decizie a Curții de Conturi în anul 2012, au fost îndeplinite integral 28 submăsuri, realizate parțial 13 submăsuri și 1 măsură nerealizată, înregistrându-se un grad de realizare al măsurilor de 66,67%.

Din 8 măsuri dispuse prin decizie a Curții de Conturi în anul 2013 au fost îndeplinite integral 3 măsuri, realizate parțial 2 măsuri și 3 măsuri nerealizate, înregistrându-se un grad de realizare al măsurilor de 37,5%.

Din 12 măsuri cu 22 submăsuri dispuse prin decizie a Curții de Conturi în anul 2014 au fost îndeplinite integral 14 submăsuri, din care 1 pentru stabilirea întinderii și recuperarea prejudiciului, realizate parțial 6 submăsuri, 1 submăsură nerealizată și 1 măsură anulată ca urmare a prevederilor art.IV din OUG nr.2/2015, înregistrându-se un grad de realizare al măsurilor de 66,67%.

Din 24 măsuri dispuse prin decizie a Curții de Conturi în anul 2015 au fost îndeplinite integral 6 măsuri, din care 1 pentru stabilirea întinderii și recuperarea prejudiciului, realizate parțial 5 măsuri, din care 1 pentru stabilirea întinderii și recuperarea prejudiciului și 16 măsuri nerealizate, înregistrându-se un grad de realizare al măsurilor de 25%.

Implementarea măsurilor/submăsurilor

Din verificarea stadiului de implementare al măsurilor dispuse de Curtea de Conturi în perioada 2012 - 2015, deși până în prezent urmare solicitării Ministerului Transporturilor și urmare întocmirii rapoartelor de follow-up, termenul de realizare al măsurilor dispuse prin decizii a fost prelungit cu perioade cuprinse între 1 - 3 ani, s-a constatat un grad extrem de redus de implementare al acestora.

Implementarea parțială/neimplementarea măsurilor este justificată de entitatea verificată de dese schimbări ale conducerii acesteia, precum și de lipsa de personal a direcțiilor implicate în realizarea măsurilor dispuse de Curtea de Conturi.

Având în vedere gradul redus de implementare al măsurilor dispuse de Curtea de Conturi, la nivelul Ministerului Transporturilor se constată în continuare abateri financiar contabile și de administrare a patrimoniului public al statului, determinate, în cea mai mare parte de nerespectarea disciplinei financiar contabile și a legislației privind administrarea bunurilor din domeniul public al statului.

Subliniem faptul că s-a acordat o atenție sporită măsurilor pentru stabilirea întinderii prejudiciilor și recuperării acestora care înregistrează un grad de realizare de 75%, dar s-au întârziat mult măsuri ce vizează restituirea la bugetul de stat a subvențiilor și transferurilor (pentru transportul feroviar de călători, pentru întreținerea infrastructurii feroviare, etc.) neutilizate până la închiderea anului bugetar, amendarea actelor normative pentru creșterea eficienței și transparenței utilizării fondurilor publice și măsurile ce vizează gestionarea și administrarea bunurilor din domeniul public al statului.

Principalele constatări privind sistemul de control managerial sunt:

- Aprobarea de către conducătorul entității a unor proiecte de operațiuni fără viza de control financiar preventiv;
- Principalele constatări privind sistemul de control managerial sunt:
- Nu au fost elaborate/actualizate procedurile operaționale existente;
- Nu au fost identificate și inventariate funcțiile considerate ca fiind expuse la fenomene de corupție;
- Obiectivele specifice stabilite în cadrul entității nu răspund în totalitate pachetului de cerințe S.M.A.R.T.;
- Indicatorii asociați obiectivelor specifice nu sunt în totalitate măsurabili, specifici, accesibili, relevanți și stabiliți pentru o anumită durată în timp.

Cu privire la modul de implementare a controlului intern, auditorii publici externi au apreciat că sistemul de control intern „pare a fi conform”, nivelul de încredere în sistemul de control intern al entității stabilit de auditorii publici externi este „mediu”.

SPITALE CĂI FERATE

Potrivit Programului de control și audit pentru anul 2016, misiunea de audit a vizat situațiile financiare ale anului 2015 la 12 din cele 15 spitale căi ferate din subordinea Ministerului Transporturilor: Spitalul Clinic Căi Ferate nr. 1 Witting București, Spitalul Clinic Căi Ferate nr. 2 București, Spitalul Clinic Căi Ferate Oradea, Spitalul General Căi Ferate Brașov, Spitalul Clinic Căi Ferate Cluj-Napoca, Spitalul Clinic Căi Ferate Craiova, Spitalul General Căi Ferate Galați, Spitalul Clinic Căi Ferate Iași, Spitalul General Căi Ferate Drobeta-Turnu Severin, Spitalul General Căi Ferate Ploiești, Spitalul Clinic Căi Ferate Sibiu și Spitalul Clinic Căi Ferate Timișoara.

Misiunea de audit financiar a fost efectuată în conformitate cu standardele proprii de audit ale Curții de Conturi, elaborate în baza standardelor internaționale de audit și a vizat activitatea a 12 spitale din subordinea Ministerului Transporturilor, dintr-un total de 28 de instituții publice aflate în subordinea ministerului, reprezentând 42,86 % din totalul instituțiilor publice din subordinea ordonatorului principal de credite.

Constatări și abateri identificate

În ceea ce privește evidența financiar-contabilă s-au constatat următoarele:

- neconcordanțe între datele cuprinse în evidența contabilă aferenta bunurilor administrate, datele cuprinse în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și situația faptică a acestor bunuri la data de 31.12.2015, precum și neclarități privind regimul juridic al unora dintre acestea (Spitalul Clinic Căi Ferate Nr. 2 București);

- nu au fost înregistrate în contabilitate facturile pentru lucrările executate în anul 2013 la obiectivul de investiții „Extinderea și modernizarea secției ORL și Oftalmologie”, în sumă totală de 68 mii lei (Spitalul Clinic Căi Ferate Cluj-Napoca);
- nu s-au actualizat provizioanele constituite pentru sumele prevăzute prin hotărâri judecătorești definitive având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului (Spitalul Clinic Căi Ferate Nr. 2 București);
- nu au fost respectate prevederilor legale referitoare la constituirea și evidența financiar-contabilă a fondului de dezvoltare a spitalului (Spitalul Clinic Căi Ferate Oradea, Spitalul Clinic Căi Ferate Drobeta Turnu Severin, Spitalul Clinic Căi Ferate Nr. 1 Witting București, Spitalul Clinic Căi Ferate Nr. 2 București);
- nu s-au înregistrat facturi reprezentând penalități de întârziere pentru neplata la termen a chiriei și utilităților, aferente exercițiilor bugetare 2014-2015 (Spitalul Clinic Căi Ferate nr. 2 București);
- nu a fost reflectat corect în evidența contabilă obiectivul de investiții finalizat, reprezentând centrală termică ambulatoriu și rețele, precum și studiul de fezabilitate aferent, pentru care au fost întocmite procesele verbale de recepție la terminarea lucrărilor și procesele verbale de instalare și punere în funcțiune (Spitalul Clinic Căi Ferate Cluj-Napoca);
- nu s-au înregistrat în evidența contabilă și patrimoniul spitalului bunurile primite cu titlu gratuit (Spitalul Clinic Căi Ferate Drobeta Turnu Severin, Spitalul Clinic Căi Ferate Cluj-Napoca);

Referitor la angajamentele legale și bugetare s-a constatat că:

- în contul de execuție întocmit la 31.12.2015, suma totală a angajamentelor legale de plată este de 99 mii lei, iar totalul datoriilor raportate de entitate în bilanțul contabil încheiat la finele anului este în suma de 545 mii lei, rezultând o diferență de 446 mii lei, reprezentând angajamente legale de plată neraportate în contul de execuție (Spitalul Clinic Căi Ferate Drobeta Turnu Severin);
- nu au fost respectate prevederile legale privind evidența și raportarea angajamentelor bugetare reprezentând cheltuieli de personal și a angajamentelor legale, reprezentând cheltuieli cu bunuri și servicii” aferente angajamente legale individuale încheiate cu furnizorii, sume care nu au fost achitate până la finele anului (Spitalul Clinic Căi Ferate Nr. 2 București);
- lucrarea “Reabilitare curte interioară - montare pavele și borduri” a fost înregistrată eronat direct pe cheltuieli ca reparație curentă (Spitalul Clinic Căi Ferate Drobeta Turnu Severin);
- serviciile de asistență medicală spitalicească realizate în anul 2015 depășesc serviciile contractate cu Casa de Asigurări de Sănătate, sumă ce nu a fost facturată distinct, contrar prevederilor legale (Spitalul Clinic Căi Ferate Drobeta Turnu Severin);

Referitor la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită, s-au constatat următoarele:

- s-au achiziționat materiale sanitare și dezinfectanți fără a fi asigurate credite bugetare cu această destinație (Spitalul Clinic Căi Ferate Craiova);
- s-au solicitat și utilizat nejustificat sume primite de la bugetul de stat pentru finanțarea activității de asistență medicală și psihologică, aferente personalului din transporturi cu atribuții în siguranța circulației și a navigației (Spitalul Clinic Căi Ferate Craiova);
- s-au efectuat plăți nelegale reprezentând contribuția angajatorului la asigurări sociale, calculată și decontată cu un procent superior celui legal aplicabil, în cazul contractelor privind “Prestare servicii de paza și protecția bunurilor și persoanelor”, (Spitalul General Căi Ferate Brașov);
- s-au efectuat plăți nelegale cu titlu de despăgubiri (Spitalul Clinic Căi Ferate Sibiu);
- documentele nu au fost întocmite cu toate datele (informațiile) cerute de normele metodologice elaborate de legislația în domeniu. Astfel, un număr de 23 cazuri rămase nevalidate, din care 21 cazuri au fost invalidate de către Casa Județeană de Asigurări de Sănătate Timiș și 2 cazuri au fost invalidate de către Școala Națională de Sănătate Publică

București, au condus la nerecuperarea tuturor cheltuielilor efectuate cu acestea. (Spitalul Clinic Căi Ferate Timișoara);

- au fost efectuate cheltuieli de personal neprevăzute de legislația în vigoare (Spitalul Clinic Căi Ferate Cluj–Napoca, Spitalul Clinic Căi Ferate Drobeta Turnu Severin, Spitalul Clinic Căi Ferate Sibiu, Spitalul Clinic Căi Ferate Timișoara);

- au fost efectuate plăți fără existența documentelor justificative, întocmite conform legii, care să ateste exactitatea și realitatea sumelor datorate (Spitalul Clinic Căi Ferate Craiova);

- a fost înregistrat un decont de cheltuieli fără a exista documentele justificative (factura privind cazarea și transportul) (Spitalul Clinic Căi Ferate Timișoara);

- s-au înregistrat plăți peste normele, cotele sau baremurile legale (Spitalul Clinic Căi Ferate Sibiu);

Referitor la inventarierea patrimoniului:

- s-a constatat un prejudiciu reprezentând elementele componente identificate ca fiind lipsa la inventariere a trusei de laparoscopie (Spitalul Clinic Căi Ferate Timișoara);

- nu s-au recuperat minusurilor constatate cu ocazia inventarierii patrimoniului în anul 2015 (Spitalul Clinic Căi Ferate Nr. 2 București);

- nu s-a întocmit/actualizat inventarul bunurilor din domeniul public al statului și al unităților administrativ teritoriale, nu a fost aprobat de către organele competente și nu s-a publicarea în Monitorul Oficial (Spitalul Clinic Căi Ferate Ploiești);

În ceea ce privește obligațiile către bugetele publice s-a constatat că:

- nu s-au respectat prevederilor legale privind stabilirea și evidențierea obligațiilor către bugetul statului aferent unor venituri din închirierea unor spații aparținând domeniului public al statului aflate în administrarea spitalului (Spitalul Clinic Căi Ferate Nr. 2 București);

- nu s-au virat la BS bugetul de stat sumele (obligații) pentru care s-a prescris dreptul creditorilor la recuperare, venituri ale BS bugetului de stat din aplicarea prescripției extinctive (Spitalul Clinic Căi Ferate Drobeta Turnu Severin);

- nu s-au virat, integral sau în cote stabilite prin hotărâre a Guvernului, veniturile obținute din închirierea bunurilor proprietate publică a statului (Spitalul Clinic Căi Ferate Nr. 2 București);

- referitor la clădirea Ambulatoriul CF Grivița București, în anul 2015, din suprafața totală utilă de 1.751,25 mp, numai 146,87 mp au fost exploatați prin închiriere către terți, respectiv 8,38%. Restul spațiilor situate în locația menționată, în suprafața estimată de 1.604,38 mp, au rămas neutilizate pe parcursul exercițiului financiar 2015, unele dintre ele aflându-se în stare avansată de degradare (Spitalul Clinic Căi Ferate Nr. 2 București)

- s-a constatat un prejudiciu determinat de decontarea unor situații de lucrări unde prețul materialelor a fost majorat nejustificat, precum și de plata unor servicii neprestate, de deratizare, dezinsecție, dezinfecție și de colectare, transport și eliminare finală (incinerare) deșeuri medicale (Spitalul Clinic Căi Ferate Drobeta Turnu Severin).

Recomandări formulate de Curtea de Conturi

În vederea recuperării prejudiciilor și înlăturării abaterilor de la legalitate și regularitate constatate, s-au dispus măsuri pentru stabilirea întinderii prejudiciului și recuperarea acestuia, potrivit legii și pentru înlăturarea abaterilor financiar contabile.

Opinia de audit

Având în vedere natura abaterilor de la legalitate și regularitate constatate la nivelul entităților auditate au fost exprimate 9 opinii contrare și 3 opinii cu rezerve, cu paragraf de evidențiere a anumitor aspecte (Spitalul General Căi Ferate Galați, Spitalul General Căi Ferate Brașov, Spitalul General Căi Ferate Ploiești)

Stadiul de valorificare a actelor de control/audit încheiate, rezultatele activității de verificare a modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii

Pentru remedierea abaterilor de la legalitate și regularitate constatate au fost emise 10 decizii, prin care au fost dispuse de 55 măsuri pentru stabilirea întinderii prejudiciului și recuperarea acestuia, potrivit legii și pentru înlăturarea abaterilor financiar contabile.

Au fost emise 2 certificate de conformitate la Spitalul General Căi Ferate Braşov şi la Spitalul General Căi Ferate Ploieşti).

Constatări privind evaluarea sistemelor de control financiar propriu şi de audit public intern

Acordarea vizei de CFPP unor proiecte de operaţiuni fără respectarea cerinţelor legale în integralitate (control de legalitate, regularitate, bugetar) şi a procedurii de control (Spitalul Clinic Căi Ferate Drobeta Turnu Severin);

Aprobarea de către ordonatorul de credite a unor proiecte de operaţiuni fără viza de control financiar preventiv propriu (Spitalul Clinic Căi Ferate Nr. 2 Bucureşti);

Principalele constatări privind sistemul de control managerial sunt:

Implementarea parţială a standardelor de control intern/managerial (Spitalul Clinic Căi Ferate Nr. 1 Witting Bucureşti)

Nu a fost elaborata o procedura privind managementul riscurilor (Spitalul Clinic Căi Ferate Craiova).

7. MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

Principalele abateri constatate:

- În fundamentarea proiectului de buget propriu nu a fost respectată prevederea legală conform căreia în situația în care gradul de realizare a veniturilor proprii programate în ultimii 2 ani anteriori anului curent este mai mic de 97% pe fiecare an, veniturile proprii pentru anul bugetar pentru care se elaborează proiectul de buget se stabilesc cel mult la nivelul realizărilor din anul precedent anului curent.

- La data de 31.12.2015 nu era înregistrată în contabilitatea ministerului o poprire asupra conturilor, dispusă de Trezoreria Municipiului Bucureşti, în sumă de 5.302 mii lei.

- Ministerul a fost amendat, în trei rânduri, cu peste 5 mii lei pentru depunerea cu întârziere a situațiilor financiare consolidate la Ministerul Finanțelor Publice. În timpul și ca urmare auditului, contravaloarea amenzilor a fost recuperată de la persoanele vinovate și a fost virată la bugetul de stat.

- Nu toate universitățile au virat cota de 5% din sumele reprezentând taxe încasate de la cursanții străini. La 31.12.2015, suma datorată și nevirată de către universități în contul ministerului era de 1.723.863 euro (7.800 mii lei), din care, în timpul și ca urmare controlului, s-au încasat 806.091 euro (3644 mii lei).

- Valoarea bunurilor din patrimoniul public al statului înregistrată în evidențele contabile nu concordă cu valoarea înscrisă în Inventarul bunurilor din domeniul public al statului. Suma totală a diferențelor între valoarea înscrisă în Inventar și cea evidențiată în contabilitate este de peste 420.615 mii lei.

- MENCS nu a întocmit Inventarul bunurilor imobile proprietate privată a statului și a drepturilor reale supuse inventarierii, conform cerințelor Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 668/2014.

- Ministerul a suportat din bugetul propriu, în perioada 2013 – martie 2016, cheltuieli în sumă de 2.904 mii lei, care nu se concretizează într-un serviciu, bun, lucrare, etc. fiind de natura cheltuielilor de judecată, a cheltuielilor de executare și chiar cheltuieli reprezentând daune plătite insolvenților cărora, deși li s-a recunoscut dreptul de a-și continua studiile, nu li s-au emis actele de studii la finalizarea acestora.

- În cursul anului 2015, având în vedere prevederile legale în vigoare, se impunea demararea unui nou proces de evaluare a universităților, al cărui rezultat să fie utilizat în finanțarea instituțională a acestora. Acest proces nu a fost demarat, finanțarea universităților efectuându-se în baza unei evaluări ale cărei rezultate nu mai erau valabile începând cu anul universitar 2015-2016.

- La data de 31.12.2015, valoarea totală a debitelor nevirate ministerului de către managerii proiectelor finanțate din fonduri comunitare este de peste 555 mii lei, din care suma de 489 mii lei nu era înregistrată în evidențele contabile ale ministerului.

- Mai multe instituții de învățământ superior au închiriat bunuri proprietatea publică a statului, transmise prin hotărâri ale Guvernului în administrarea ministerului pentru folosința universităților, fără ca sumele rezultate din închiriere, cuvenite bugetului de stat (290 mii lei), să se facă venit la acest buget.

- Din verificarea efectuată asupra modului de gestionare a bunurilor din patrimoniul public al statului, s-a constatat că Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Cluj-Napoca a încheiat un contract de asociere în participațiune cu SC MODERN FARM SRL, având ca scop: „realizarea de către asociat a unor investiții pe imobilele Universității (...), exploatarea în interesul comun al acestor investiții”, deși:

- Universitatea nu avea calitatea juridică de a încheia contracte de asociere în participațiune/contracte de închiriere/contracte de concesiune având ca obiect bunuri din domeniul public al statului (terenuri și clădiri) asupra cărora deține doar drept de folosință;

- în contract nu au fost detaliate cu exactitate bunurile care constituie aport al Universității și, implicit, nici valoarea acestora;

- unele imobile – clădiri, care reprezentau parte a aportului Universității, au fost demolate, respectivele bunuri fiind înscrise și în prezent în Inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului;

- aportul asociatului nu este cert și nici determinabil;

- contractul conține o serie de clauze abuzive, conform cărora SC MODERN FARM SRL poate dobândi un drept de proprietate asupra unor construcții edificate în cadrul asocierii pe terenul proprietate publică a statului;

- referitor la clauzele contractuale care prevăd condițiile de reziliere, acestea sunt vădit în favoarea asociatului, care poate fi despăgubit fie cu dublul valorii investiției, fie cu valoarea pretențiilor solicitate în instanță.

- Urmare verificării modului în care s-a derulat implementarea de către Centrul Național de Evaluare și Examinare (CNEE) a patru proiecte finanțate din fonduri europene - POSDRU, s-a constatat că au fost respinse toate cererile de rambursare a prefinanțării, în sumă de 9.414 mii lei, datorită deficiențelor constatate în implementarea proiectelor. Ca urmare, Organismul Intermediar pentru Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane din cadrul Ministerului Educației Naționale (OI POSDRU MEN) a emis decizii de recuperare de la CNEE a contravalorii prefinanțării, decizii care reprezintă titluri de creanță.

Cu ocazia controalelor efectuate de camerele de conturi la entitățile din subordinea *MECS* în actele de control încheiate au fost consemnate cazuri de nerespectare a reglementărilor legale, constatându-se abateri și nereguli care reprezintă **venituri suplimentare** în valoare de **4.293 mii lei**, **prejudicii** în sumă totală de **6010 mii lei** și **abateri de la legalitate și regularitate cu impact asupra realității și acurateței situațiilor financiare**, care au fost estimate la o valoare totală de **928.229 mii lei**.

Menționăm, mai jos, câteva dintre acestea:

- ✓ Neevidențierea în contabilitatea Inspectoratului Școlar Județean (ISJ) Prahova a sumei de 8.136 mii lei (distribuită unităților școlare), primită de la minister pentru Programul „Bani de liceu”.

- ✓ Acordarea necuvenită a sprijinului financiar din Programul „Bani de liceu”, în sumă totală de 2.471 mii lei, din care: ISJ Argeș – 1.267 mii lei, ISJ Bacău – 416 mii lei, ISJ Suceava – 164 mii lei.

- ✓ Abateri cu privire la neîncasarea, neevidențierea în contabilitate și neadministrarea de către unitățile de învățământ a sumelor aferente Programului „Școală după Școală” (8.200 mii lei), din care: ISJ Brașov – 4.025 mii lei, ISJ Hunedoara – 1.794 mii lei, ISJ Bacău – 1.094 mii lei.

- ✓ Neevidențierea în contabilitatea ISJ Prahova a sumei de 5.579 mii lei (distribuită unităților școlare), primită de la minister pentru „Bursa profesională”.

- ✓ Acordarea necuvenită unor burse profesionale, în sumă totală de 350 mii lei, din care: ISJ Suceava – 93 mii lei, ISJ Sălaj – 91 mii lei, ISJ Gorj – 65 mii lei.
- ✓ Abateri cu privire la administrarea și înregistrarea în contabilitatea unităților școlare a stocurilor de rechizite școlare ce se acoră elevilor (1.293 mii lei), din care: ISJ Suceava – 452 mii lei, ISJ Bihor – 230 mii lei, ISJ Botoșani – 124 mii lei.
- ✓ Acordarea necuvenită a sprijinului financiar din Programul Național de Protecție Socială „Euro 200” (282 mii lei), din care: ISJ Argeș – 100 mii lei, ISJ Dolj – 52 mii lei.
- ✓ Abateri privind decontarea abonamentelor și cheltuielilor de transport ale elevilor (372 mii lei), din care: ISJ Suceava – 142 mii lei, ISJ Bacău – 121 mii lei.
- ✓ Înregistrarea eronată, la Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Turbomotoare – COMOTI, în categoria imobilizărilor necorporale amortizabile a unor lucrări de dezvoltare realizate în regie proprie, în valoare de 4.499 mii lei, fără a fi îndeplinite elementele de recunoaștere ale unui activ amortizabil și condițiile de intrare în gestiune (recepția).
- ✓ Înregistrarea eronată în contabilitate, în contul de cheltuieli curente în loc de contul de mijloace fixe, a contravalorii unor modernizări, în valoare totală de 1.257 mii lei, la INCDT – COMOTI.
- ✓ Neînregistrarea în evidența financiar-contabilă și neraportarea prin situațiile financiare încheiate, a valorii terenurilor proprietate publică a statului, în valoare totală de 899.063 mii lei, deținute în administrare de Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Mașini Agricole și Instalații destinate Agriculturii și Industriei Alimentare – INMA.
- ✓ Înregistrarea în perioada 2013 – 2015 a unor cheltuieli de amortizare supradimensionate cu valoarea de 851 mii lei, ca urmare calculării și înregistrării de cheltuieli cu amortizarea pentru clădirile proprietate publică a statului, aflate în administrarea INMA.
- ✓ Nestabilirea, neînregistrarea și neachitarea în cuantumul legal a impozitului pe profit datorat pentru anul 2014, ca urmare a stabilirii eronate a rezultatului fiscal de către INCDT – COMOTI, în sumă totală de 179 mii lei, la care se adaugă dobânzi și penalități de întârziere de 28 mii lei.
- ✓ Nevirarea, de către INCDT – COMOTI, la bugetul local a impozitului pe clădiri aferent imobilelor utilizate în scop economic, în sumă totală (inclusiv penalități) de 64 mii lei.
- ✓ Solicitarea și obținerea de către INCDT – COMOTI, din bugetul alocat proiectelor de cercetare de excelență, aplicativă și experimentală, a unor finanțări necuvenite în sumă de 569 mii lei (la care s-au calculat accesorii de 114 mii lei), prin aplicarea unui coeficient de cheltuieli indirecte mai mare decât cel real, ca urmare a luării în calcul a unor cheltuieli neeligibile în categoria respectivă de cheltuieli.
- ✓ Solicitarea și obținerea de către INCDT – COMOTI, de la bugetul statului prin Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică și Inovare a sumei de 1.225 mii lei, ca urmare a supradimensionării cheltuielilor de personal în devizul postcalcul față de cele real achitate și evidențiate în contabilitate, precum și prin aplicarea unui coeficient de cheltuieli indirecte stabilit la o bază de calcul mai mare decât cea reală, aferente contractului de finanțare pentru Proiectul Nucleu.
- ✓ Neconstituirea, neînregistrarea ca obligație către bugetul statului și nevirarea pe această destinație a sumei de 1.359 mii lei, reprezentând cotă parte datorată din sumele încasate drept chirie în baza contractelor de închiriere a unor spații din incinta imobilelor INMA, bunuri proprietate publică a statului aflate în administrarea entității.
- ✓ Acordarea, de către INCDT – COMOTI, a unor prime în sumă totală de 52 mii lei membrilor Consiliului de Administrație, care exced prevederilor legale privind drepturile remunerării acestora.

Influențele financiare ale constatărilor asupra surselor de finanțare ale entității verificate sunt conform următorului tabel:

Nr. crt.	Surse de finanțare a bugetului entității	Nr. cazuri	Venituri suplimentare	Prejudicii	Abateri financiar contabile
1.	Total, din care:	225	12.877	18.332	1.354.146
1.1	Ordonator principal	24	8.584	12.322	425.917
1.2	Entități în subordine	201	4.293	6.010	928.229
2.	Bugetul de stat – Total, din care:	206	11.235	16.450	447.846
2.1	Ordonator principal	24	8.584	12.322	425.917
2.2	Entități în subordine	182	2.651	4.128	21.929
3	Venituri proprii - Total, din care:	19	1.642	1.882	906.300
3.1	Entități în subordine	19	1.642	1.882	906.300

În timpul și ca urmare verificărilor, s-au virat la bugetul de stat venituri suplimentare în sumă de 3.866 mii lei și au fost recuperate prejudicii în sumă de 194 mii lei.

Constatări privind evaluarea sistemelor de control intern/managerial

Din analiza informațiilor rezultate din conținutul machetelor solicitate, precum și urmare verificărilor efectuate, s-a constatat că la nivelul MENCS nu au fost dispuse toate măsurile necesare pentru elaborarea și/sau dezvoltarea sistemului de control intern/managerial, astfel:

- obiectivele generale ale instituției au fost stabilite prin Planul Strategic, însă nu au fost actualizate conform modificărilor în organigrama ministerului și în legea învățământului;
- obiectivele specifice ale instituției nu au fost actualizate ca urmare a modificărilor succesive ale actelor normative privind organizarea și funcționarea ministerului;
- nu au fost elaborate în totalitate proceduri operaționale aferente activităților procedurale identificate la nivelul ordonatorului de credite, iar procedurile existente nu au fost actualizate periodic ca urmare a modificărilor legislative apărute ulterior întocmirii acestora;
- nu există o monitorizare și o evaluare periodică a riscurilor pe care le implică desfășurarea activității la nivelul ordonatorului principal de credite și al unităților din subordine, astfel că nu a fost completat registrul riscurilor și nu a fost elaborată o procedură privind managementul riscurilor la nivelul ordonatorului principal de credite și a unităților din subordine. Punctual, la nivelul unor structuri din cadrul ministerului au fost stabilite riscurile specifice activităților derulate fără a se identifica și modalitățile de diminuare a acestora;
- nu au fost stabilite funcțiile sensibile la nivelul ordonatorului principal de credite;
- deși a fost elaborat un cod etic la nivelul ordonatorului principal de credite, nu au fost elaborate proceduri de raportare a încălcărilor acestuia;
- s-a constatat o reticență în elaborarea procedurilor operaționale de lucru, acestea fiind elaborate, în majoritatea situațiilor, numai acolo unde echipele de auditori ai Curții de Conturi au considerat a fi necesar pentru diminuarea riscurilor apariției deficiențelor constatate de acestea.

Totodată, la nivelul entității nu s-au efectuat toate demersurile legale pentru constituirea unui comitet de audit intern, pentru a asigura creșterea eficienței activității de audit public intern.

Ca urmare, în urma evaluării preliminare a modului de proiectare și implementare a sistemului de control intern din entitate, auditorii publici externi concluzionează că sistemul de control intern este parțial conform, iar nivelul de încredere este mediu.

Recomandările formulate de Curtea de Conturi

Având în vedere abaterile constatate și recomandările echipei de audit, s-a emis o decizie (care nu a fost contestată), prin care s-a dispus înlăturarea neregulilor constatate, stabilindu-se mai multe măsuri, din care menționăm:

✓ elaborarea, aprobarea și implementarea unei Proceduri operaționale privind elaborarea proiectului de buget de venituri și cheltuieli, cu respectarea prevederilor legii finanțelor publice, aplicabilă inclusiv la entitățile din subordine/în coordonare/sub autoritate;

✓ ordonatorul principal de credite va dispune, ținând cont de particularitățile cadrului legal de organizare și funcționare a ministerului, precum și de standardele prevăzute în Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 400/2015 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice, măsurile necesare pentru:

- elaborarea și dezvoltarea sistemului de control managerial, inclusiv a procedurilor formalizate pe activități;

- asigurarea caracterului continuu al activității de dezvoltare a sistemului de control managerial, prin solicitarea periodică de informări asupra stadiului de implementare atât de la Comisia de monitorizare, cât și de la conducătorii structurilor din subordine, astfel încât să se atingă scopul controlului managerial, respectiv de a constata abaterile rezultatelor de la obiective, de a analiza cauzele care le-au determinat și a dispune măsurile corective sau preventive ce se impun;

- înființarea Comitetului de audit, în conformitate cu prevederile Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern și ale Hotărârii Guvernului nr. 554/2014 pentru aprobarea Normelor privind înființarea comitetelor de audit intern;

- actualizarea normelor metodologice privind organizarea și exercitarea activității de audit public intern în structura ministerului și în unitățile aflate în subordinea sau coordonarea acestuia, în concordanță cu cadrul legal aplicabil auditului public intern în vigoare în prezent;

- dispunerea măsurilor care să asigure cadrul organizatoric și funcțional necesar desfășurării activității de audit public intern în conformitate cu prevederile legale în vigoare, astfel încât să poată fi asigurată obligația auditării unităților subordonate la care nu există structură de audit public intern;

- ✓ stabilirea sumelor care trebuiau încasate de la universități, reprezentând cota de 5% din încasările în valută ale acestora din taxele de la studenții și cursanții străini, și luarea măsurilor necesare pentru încasarea integrală a acestora;

- ✓ în vederea reglementării situației bunurilor aparținând domeniului public al statului, conducerea instituției va lua măsurile necesare pentru a asigura:

- includerea în Inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului a tuturor bunurilor din domeniul public al statului care sunt în administrarea MENCS și a entităților din subordine/coordonare;

- actualizarea valorilor de inventar pentru bunurile înregistrate în anexa la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006, în conformitate cu înregistrările din evidența contabilă și cu reevaluarea efectuată conform normelor legale în vigoare;

- efectuarea lucrărilor de cadastru și înscriere în Cartea funciară, în conformitate cu legislația în vigoare.

- ✓ elaborarea Inventarului bunurilor imobile proprietate privată a statului și a drepturilor reale supuse inventarierii și transmiterea acestuia la Ministerul Finanțelor Publice;

- ✓ stabilirea întinderii unui eventual prejudiciului creat bugetului instituției ca urmare litigiilor cu absolvenții cărora, deși li s-a recunoscut dreptul de a-și continua studiile, nu li s-au emis actele de studii la finalizarea acestora, și va dispune măsuri pentru recuperarea acestuia;

- ✓ efectuarea demersurilor pentru crearea cadrului normativ necesar evaluării universităților în scopul clasificării și ierarhizării programelor de studii în conformitate cu prevederile Legii educației naționale nr. 1/2011 și alocarea către instituțiile de învățământ superior a fondurilor de la bugetul de stat în baza unor metodologii elaborate în concordanță cu prevederile legale;

- ✓ analizarea tuturor contractelor încheiate cu terțe persoane (inclusiv de unitățile din subordine/coordonare), care au ca obiect punerea la dispoziția acestora din urmă, sub diverse forme, a unor bunuri proprietate publică a statului și virarea la bugetul statului a sumelor ce se cuvin conform prevederilor legale;

✓ MENCS împreună cu USAMV Cluj-Napoca vor reanaliza clauzele contractului de asociere în participațiune și vor lua toate măsurile legale care se impun, astfel încât gestionarea bunurilor proprietate publică a statului aduse ca aport în asociere să se realizeze în condiții de legalitate, regularitate, eficiență, eficacitate și economicitate. Totodată:

- USAMV Cluj-Napoca va reevalua bunurile proprietate publică a statului (terenuri și construcții) aduse ca aport în contractul de asociere în participațiune, astfel încât să fie stabilită valoarea reală a aportului Universității;

- MENCS va efectua toate demersurile necesare pentru actualizarea Inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului cu noile valori ale bunurilor rezultate din evaluarea efectuată de USAMV Cluj;

- MENCS va dispune efectuarea unei misiuni de audit public intern/control asupra modului de încheiere și derulare a contractului de asociere nr. 4773/2006;

✓ având în vedere concluziile rezultate în urma verificării modului în care s-a derulat implementarea de către CNEE a celor 4 proiecte, se impune stabilirea de către conducerea ministerului a întinderii prejudiciului provocat bugetului de stat, precum și dispunerea măsurilor de recuperare de la persoanele care se fac vinovate de efectuarea eventualelor cheltuieli nelegale, a prejudiciilor determinate de încălcarea reglementărilor legale.

OPINIA DE AUDIT

Întrucât valoarea totală a abaterilor constatate (1.385.345 mii lei, respectiv 65.677 mii lei dacă excludem abaterile privind înregistrarea patrimoniului) depășește pragul de semnificație de 28.196.3 mii lei (stabilit în etapa de planificare a auditului) opinia echipei de audit este că situațiile financiare nu oferă o imagine fidelă și reală a activelor, datoriilor, poziției financiare, performanței financiare, rezultatului patrimonial, precum și a patrimoniului avut în administrarea entității la data de 31.12.2015. Datorită efectelor generate de abaterile constatate, cât și a nerezolvării deficiențelor constatate în timpul misiunii de audit, a fost exprimată o **OPINIE CONTRARĂ**.

8. MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

Observațiile Curții de Conturi:

✓ nu a fost respectat principiul contabilității de angajamente (independența exercițiului), unele cheltuieli cu bunuri și servicii, aferente lunilor septembrie-decembrie 2014, fiind înregistrate eronat la momentul efectuării plății, respectiv în anul 2015 și nu în evidența contabilă corespunzătoare exercițiului bugetar 2014;

✓ s-a constatat menținerea unor creanțe, în valoare de 1.933 mii lei, în soldul contului „Debitori” la 31.12.2015, înregistrate în contabilitate în perioada 2002-2013, a căror perioadă de prescripție este depășită, motivat de dificultățile în procurarea actelor necesare clarificării situației sumelor preluate de la diferite unități militare desființate.

Observațiile Curții de Conturi la entitățile subordonate MApN, auditate în anul 2016

La Direcția Domenii și Infrastructuri:

✓ s-a constatat menținerea nejustificată, în soldul contului „Active fixe corporale în curs de execuție” la 31.12.2015, a unor sume reprezentând cheltuieli aferente unor lucrări de investiții finalizate și recepționate în anul 2014, în valoare de 3.061 mii lei, precum și cheltuieli aferente unor lucrări de investiții finalizate în anul 2014 dar care nu au fost recepționate, în valoare de 1.578 mii lei (*Centrul de Domenii și Infrastructuri nr. 1 București*);

✓ nu au fost virate la bugetul de stat sume prescrise, reprezentând o garanție de bună execuție constituită în data de 26.11.2012;

✓ nu au fost respectate prevederile legale cu privire la trecerea în categoria materialelor de natura obiectelor de inventar, a activelor fixe corporale care au o valoare mai mică decât limita stabilită prin hotărâre a Guvernului;

✓ pentru unele active fixe din patrimoniul entității nu au fost finalizate demersurile în vederea actualizării *Inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului*;

✓ nu s-a asigurat valorificarea, în termenul de 5 ani prevăzut de art. 55 din OMAN nr.120/2012, a unui studiu de fezabilitate și a documentației de proiectare aferentă, în valoare de 171 mii lei, situație în care, conform prevederii menționate, documentația respectivă se casează.

Recomandări

Conducerea MAPN va dispune măsuri pentru:

✓ analizarea, la finele fiecărui exercițiu financiar, a garanțiilor de participare la licitație/garanțiilor de bună execuție, aflate în soldul contului „Creditori”, care fac obiectul prescripției extinctive, în scopul identificării garanțiilor prescrise și virarea acestora la bugetul de stat;

✓ finalizarea demersurilor în vederea actualizării *Inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului*;

✓ identificarea cauzelor care au condus la nevalorificarea, în termen de 5 ani, a studiului de fezabilitate pentru reparații și recuperarea după caz a prejudiciului estimat în sumă de 171 mii lei de la persoanele responsabile.

Opinia de audit

Pe baza concluziilor formulate în urma misiunii de audit financiar al contului de execuție și al bilanțului contabil, încheiate pentru exercițiului bugetar 2015, a fost exprimată o **opinie cu rezerve, cu paragraf de evidențiere a unui aspect**. Paragraful de evidențiere semnifică faptul că, deși s-au constatat abateri de la legalitate și regularitate, atât la nivelul ordonatorului principal de credite și al entităților din subordine, care au influențat acuratețea situațiilor financiare întocmite de Ministerul Apărării Naționale pe anul 2015, valoarea cumulată a acestora s-a situat sub pragul de materialitate stabilit de echipa de auditori publici externi.

9. SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

Abateri de legalitate și regularitate constatate:

✓ Situațiile financiare prezentate de entitate la 31.12.2015 au cuprins obiecte de inventar, preluate în anul 2015 din categoria mijloacelor fixe, reprezentând tablouri și statuete, care nu au fost evaluate la valoarea justă;

✓ Cedarea către RA APPS Sucursala Transport Bucureștii Noi, a unui număr de 29 autoturisme, aparținând patrimoniului Secretariatului General al Guvernului, din perioada 2007-2014, doar în baza unor procese verbale încheiate între salariați ai celor două entități;

✓ Angajarea, ordonanțarea și plata în anul 2015 a unor drepturi salariale nejustificate, reprezentând în fapt salarii acordate peste nivelul de salarizare practicat de SGG, ca urmare a detașării unui salariat din cadrul altei instituții publice;

✓ Lichidarea, ordonanțarea și plata unor cheltuieli de personal de natura indemnizațiilor aferente concediului de odihnă neefectuat în condițiile în care salariații nu și-au încetat efectiv activitatea în cadrul instituției;

✓ Angajarea, ordonanțarea și plata de cheltuieli reprezentând drepturilor salariale acordate personalului contractual de execuție din cadrul Secretariatului General al Guvernului în anul 2015, peste nivelul prevăzut de legislația în vigoare;

✓ În anul 2015 la nivelul Departamentului pentru Relații Interetnice din cadrul SGG nu a existat o monitorizare a fondurilor publice alocate Asociației Macedonenilor din România, sub aspectul utilizării acestora conform destinației legale;

Recomandări formulate de Curtea de Conturi

În vederea remedierii abaterilor de la legalitate și regularitate constatate, au fost formulate următoarele recomandări:

☞ dispunerea de măsuri pentru efectuarea inventarierii și evaluării tuturor mijloacelor fixe și a obiectelor de inventar aflate în patrimoniul instituției la valoarea justă a acestora;

☞ dispunerea măsurilor necesare, astfel încât cedarea folosinței bunurilor, care fac parte din patrimoniul privat al instituției, să se realizeze conform prevederilor legale;

☞ dispunerea de măsuri pentru intrarea în legalitate în ceea ce privește aprobarea transferului personalului propriu la alte instituții publice ținând cont de eficientizarea activității entității; Extinderea verificărilor asupra tuturor cazurilor de transferuri de personal la alte instituții și care ulterior au fost detașate înapoi în entitate, fapt care a condus la angajarea și plata de cheltuieli de personal suplimentare, stabilirea întinderii prejudiciului creat entității prin angajarea, ordonanțarea și plata de astfel de drepturi salariale peste nivelul în plată aferent funcțiilor similare, recuperarea prejudiciului stabilit, inclusiv a dobânzilor aferente, precum și Virarea sumelor recuperate la bugetul statului;

☞ dispunerea de măsuri pentru extinderea verificărilor asupra tuturor cazurilor în care entitatea a efectuat plăți suplimentare pentru compensarea concediilor de odihnă neefectuate, în condițiile în care raporturile de muncă nu au încetat în realitate ci doar au fost modificate, stabilirea cheltuielilor efectuate în mod nejustificat, recuperarea prejudiciului stabilit, inclusiv a dobânzilor aferente, precum și virarea sumelor recuperate la bugetul statului;

☞ dispunerea de măsuri pentru intrarea în legalitate în ceea ce privește stabilirea salarizării personalului contractual încadrat pe funcții de execuție de specialitate; Stabilirea întinderii prejudiciului creat entității prin angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata unor drepturi de personal necuvenite, care au decurs din acordarea unui nivel de salarizare aferent personalului contractual încadrat pe funcții de execuție de specialitate peste nivelul prevăzut de lege; Recuperarea prejudiciului stabilit, inclusiv a dobânzilor aferente, precum și virarea sumelor recuperate la bugetul statului;

☞ dispunerea de măsuri pentru realizarea efectivă a monitorizării utilizării fondurilor alocate Asociației Macedonenilor din România de la bugetul de stat, privind respectarea destinațiilor legale, având în vedere constatările cuprinse în nota de constatare dispunerea măsurilor legale necesare, având în vedere Nota de constatare, care să conducă la:

- suspendarea măsurilor care contravin reglementărilor legale;
- înlăturarea abaterilor financiar- contabile;
- stabilirea întinderii eventualelor prejudicii, recuperarea și virarea acestora la

bugetul statului, inclusiv a accesoriilor aferente;

☞ Dispunerea de măsuri pentru extinderea monitorizării tuturor organizațiilor minorităților naționale finanțate de la bugetul statului în anul 2015, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului, cu privire la respectarea principiilor unei bune gestiuni economice în utilizarea fondurilor publice.

Opinia de audit

Având în vedere faptul că valoarea abaterilor constatate pe parcursul misiunii de audit financiar s-a situat peste pragul de semnificație, opinia de audit exprimată asupra situațiilor financiare consolidate ale SGG a fost **OPINIE CONTRARĂ**.

Stadiul de valorificare a actelor de control/audit încheiate

Pentru înlăturarea abaterilor constatate pe parcursul misiunii de audit financiar a fost emisă decizie prin care au fost dispuse un număr de **10 măsuri**.

Măsurile dispuse au fost contestate de către entitate, fiind admisă contestația formulată în cazul unei singure măsuri.

Misiuni de audit financiar derulate la entități din subordinea SGG:

În semestrul I 2016, au fost derulate misiuni de audit financiar la următoarele entități din subordinea SGG, aflate în competența de verificare a Departamentului IV:

- la **Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN)** (ordonator terțiar de credite);
- la **Agenția Națională pentru Romi (ANR)** (ordonator terțiar de credite);

Constatări identificate la nivelul CNCAN:

✓ La nivelul CNCAN a fost constatată nerespectarea prevederilor legale cu privire la efectuarea virărilor contribuțiilor angajatorului la bugetul de stat, valoarea estimativă a abaterii este de 14.035 lei;

✓ nerespectarea prevederilor Legii nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare:

- nerespectarea prevederilor legale privind regimul de control al activităților nucleare, respectiv nu au fost efectuate controale în cazul unui cabinet stomatologic căruia nu i-a fost eliberată autorizația pe o perioadă de un an,

- nerespectarea termenelor stabilite privind emiterea autorizațiilor pentru desfășurarea de activități în domeniul nuclear,

Măsurile luate în timpul acțiunii de audit financiar, au constatat în virarea sumei de 14.035 lei, la bugetul de stat.

Recomandări

În vederea remedierii abaterilor de la legalitate și regularitate constatate, au fost formulate următoarele recomandări:

☞ dispunerea de măsuri pentru asigurarea concilierii datelor din evidența pe plătitor a ANAF cu situația reală a obligațiilor datorate bugetului de stat, astfel încât situațiile financiare să ofere o imagine fidelă a poziției și performanței financiare;

☞ dispunerea de măsuri pentru elaborarea de proceduri formalizate privind procesul de autorizare și control al activităților nucleare, inclusiv proceduri prin care să se asigure transmiterea informațiilor și corelarea activităților între direcțiile implicate în realizarea acestora;

☞ actualizarea și completarea fișelor de post pentru direcțiile implicate în activitatea de autorizare și control al activităților nucleare, cu includerea în detaliu a sarcinilor ce revin fiecărui salariat din cadrul acestora.

☞ perfecționarea sistemului IT pentru a asigura evidența lucrărilor privind emiterea autorizațiilor pentru desfășurarea de activități în domeniul nuclear.

OPINIA DE AUDIT

La Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN), a fost exprimată **OPINIE CU REZERVE** cu paragraf de evidențiere a unor aspecte.

Stadiul de valorificare a actelor de control/audit încheiate

Actele rezultate în urma derulării misiunii de audit financiar au fost valorificate, fiind emisă Decizie prin care s-au dispus un număr de **5 măsuri**.

Constatări identificate la nivelul ANR:

✓ neînregistrarea și neraportarea în situațiile financiare ale ANR încheiate la data de 31.12.2015 a sumei de 7.729.933 lei ce reprezintă obligații ale ANR stabilite urmare a Proceselor verbale de constatare a neregulilor, a Notelor de debit și a titlurilor de creanță emise de organele cu atribuții de control în cadrul proiectelor cu finanțare nerambursabilă.

✓ evidențierea și raportarea în bilanțul contabil încheiat pentru anul 2015 a unor provizioane în sumă de 5.483.619 lei fără să existe documente care să justifice îndeplinirea condițiilor obligatorii de constituire a provizioanelor.

✓ efectuarea de vărsăminte către bugetul consolidat în sumă de 831.291 lei în condițiile neconstituirii obligațiilor de plată prin depunerea *Declarației 112 privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate* aferente persoanelor angajate în proiectele cu finanțare nerambursabilă derulate de către ANR;

✓ efectuarea de cheltuieli nelegale în sumă de 32.995 lei în baza contractelor de furnizare servicii de management si consultanță în achiziții publice încheiate cu SC SUNRISE TRADE SRL;

✓ efectuarea de cheltuieli nelegale în sumă de 54.560 lei în baza contractului de furnizare servicii de inventariere încheiat cu SC AMA OFFICE MANAGEMENT CONSULTING SRL.

Recomandări formulate de Curtea de Conturi

În vederea remedierii abaterilor de la legalitate și regularitate constatate, au fost formulate următoarele recomandări:

☞ dispunerea de măsuri pentru înregistrarea și urmărirea recuperării sumelor avansate din credite bugetare pentru alte destinații decât cele utilizate în vederea desfășurării activității entității;

☞ asigurarea bunei gestiuni a fondurilor publice ale ANR prin recuperarea cheltuielilor efectuate de către entitate cu spațiul utilizat de Centrul National de Cultură a Romilor Romano Kher;

☞ asigurarea concilierii datelor din evidenta pe plătitor a ANAF sector 1, cu situația reală a obligațiilor datorate bugetului de stat în contextul achitării unor drepturi de natură salarială si convenții civile plătite în cadrul proiectelor cu fonduri nerambursabile derulate de către ANR. De asemenea recomandă achitarea eventualelor obligații de plată restante si a accesoriilor aferente;

☞ dispunerea de măsuri pentru recuperarea prejudiciului generat de încheierea celor două contracte de achiziție publică cât si a accesoriilor calculate si virarea acestora la bugetul de stat;

OPINIA DE AUDIT

Opinia de audit exprimată a fost OPINIE CONTRARĂ.

Stadiul de valorificare a actelor de control/audit încheiate

Pentru înlăturarea abaterilor constatate în cursul misiunii de audit financiar a fost emisă Decizie prin care s-au dispus un număr de **14 de măsuri**.

Entitatea a contestat un număr de 3 măsuri, contestația depusă fiind respinsă de către comisia de soluționare a contestațiilor.

În cazul unui număr de 6 abateri, au fost sesizate organele de urmărire penală.

10. MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

Principalele abateri constatate:

Cu ocazia desfășurării misiunii de audit financiar la **MDRAP** s-au constatat următoarele deficiențe:

- Înregistrarea direct pe cheltuială, fără analizarea cauzelor care le-au generat și stabilirea eventualelor răspunderi, a unor plăți în sumă de 584 mii lei, valoare ce reprezintă debite pentru care instanțele judecătorești s-au pronunțat definitiv și irevocabil.

- Monitorizarea deficitară a finanțării acordate U.A.T.M. Mangalia pentru efectuarea unor cheltuieli de investiții necesare eficientizării sistemului centralizat de producere și distribuție a energiei termice, cu consecința majorării nejustificate a creditelor bugetare utilizate în exercițiul financiar supus auditării, urmare a decontării unui număr de 13 centrale termice neregăsite pe teren, valoarea estimativă a acestora fiind de 644 mii lei.

- Verificarea necorespunzătoare a modului în care unele unități administrativ-teritoriale utilizează fondurile alocate pentru finanțarea construcției de locuințe sociale, fapt ce a condus la nerestituirea sumelor rămase neutilizate la 31.12.2015, în cazul eșantionului analizat valoarea abaterii fiind de 200 mii lei.

În timpul auditului suma de 200 mii lei a fost restituită în contul MDRAP, fiind încasate totodată și accesorii (dobânzi și penalități) în sumă de 9 mii lei.

- Neurmărirea respectării prevederilor legale referitoare la contribuția proprie a unităților administrativ-teritoriale care au beneficiat de cofinanțarea proiectelor depuse în cadrul

programului de eficientizare a sistemului centralizat de producere și distribuție a energiei termice, cu consecința supradimensionării plăților efectuate din transferurile de la bugetul de stat, în cazul eșantionului analizat valoarea abaterii fiind de 12 mii lei.

În timpul auditului suma de 12.316 lei a fost restituită în contul MDRAP, fiind încasate totodată și accesorii (dobânzi și penalități) în sumă de 0,6 mii lei.

Recomandări:

Conducerea **MDRAP** va dispune măsuri pentru:

- Identificarea tuturor sumelor plătite sub această formă în anul 2015, analizarea cauzelor și împrejurărilor care au condus la achitarea debitelor stabilite de instanțele judecătorești, înregistrarea corespunzătoare în evidențele contabile, după conținutul și natura acestora, stabilirea eventualelor responsabilități în generarea acestor cheltuieli și luarea, după caz, a măsurilor de recuperare a celor care se impun, potrivit legii.
- Stabilirea cu exactitate a sumei datorate de U.A.T.M. Mangalia și întreprinderea tuturor demersurilor legale în vederea reîntregirii creditelor bugetare.
- Extinderea verificării asupra tuturor plăților efectuate în anul 2015 pentru finanțarea construcției de locuințe sociale și, în condițiile identificării unor situații similare, luarea măsurilor legale ce se impun.
- Extinderea verificării asupra tuturor plăților efectuate în anul 2015 pentru finanțarea proiectelor depuse în cadrul programului de eficientizare a sistemului centralizat de producere și distribuție a energiei termice și, în condițiile identificării unor situații similare, luarea măsurilor legale ce se impun.

Observațiile Curții de Conturi la nivelul entităților subordonate/aflate sub autoritate

Cu ocazia desfășurării misiunii de audit de conformitate la **ANRSC** s-au constatat următoarele deficiențe:

- Evidențierea eronată a sumelor reprezentând contribuții achitate de operatorii aflați în sfera de reglementare a ANRSC, în condițiile neîndeplinirii de către aceștia a obligației declarative.
- Existența unor neconcordanțe între drepturile și obligațiile ANRSC, în ce privește contribuțiile datorate/achitate de persoanele juridice care realizează venituri din desfășurarea de activități aflate în sfera sa de reglementare.
- Neidentificarea unor prestatori de servicii de utilitate publică care au realizat venituri din activități de dezinsecție/dezinfecție/deratizare fără a deține licențe ce le conferă acest drept, cu consecința nestabilirii, neevidențierii și neîncasării în cuantumul și la termenul stabilit prin lege a unor creanțe în sumă estimată de 5 mii lei, obligație principală.

Recomandări:

Conducerea ANRSC va dispune măsuri pentru:

- Înregistrarea corespunzătoare a suprasolvirilor, astfel încât soldurile conturilor reprezentând creanțe neîncasate să fie corect evidențiate în contabilitatea A.N.R.S.C.
- Analizarea și clarificarea diferenței constatate între contribuțiile datorate/achitate de persoanele juridice care realizează venituri din desfășurarea de activități aflate în sfera de reglementare a A.N.R.S.C. și obligația instituției de a vira aceste sume la bugetul de stat, astfel încât situațiile financiare să reflecte realitatea și exactitatea operațiunilor.
- Stabilirea, evidențierea și urmărirea încasării contribuției datorate de contribuabilii identificați cu ocazia prezentei verificări, în condițiile realizării unor venituri din prestarea de servicii de dezinsecție/dezinfecție/deratizare cu nerespectarea dispozițiilor legale în materie (autorizare și/sau declarare).

Cu ocazia desfășurării misiunii de audit de conformitate la **ISC** s-au constatat următoarele deficiențe:

- Menținerea nejustificată, în componența soldului contului 461 "Debitori", a sumei de 280 mii lei reprezentând creanțe pentru care entitatea a întreprins toate demersurile legale de recuperare, în condițiile în care debitorul a fost declarat insolubil.

- Neînregistrarea în evidențele contabile ale entității supuse prezentei verificări a drepturilor și obligațiilor generate de regularizarea cotelor datorate de investitori/proprietari, urmare a faptului că valoarea finală a lucrărilor executate a fost diferită de valoarea lucrărilor autorizate.

- Supradimensionarea rezultatului patrimonial al anului 2015, în condițiile neînregistrării diminuării veniturilor proprii ale ISC cu sumele înscrise în cererile de restituire depuse de către investitori/proprietari, urmare a faptului că valoarea finală a lucrărilor executate a fost diferită de valoarea lucrărilor autorizate.

Recomandări:

Conducerea ISC va dispune măsuri pentru:

- Scoaterea din evidența contabilă a creanței în sumă de 279.647 lei, potrivit prevederilor legale în vigoare; extinderea verificărilor asupra tuturor sumelor aflate în soldul contului 461 "Debitori" și, în cazul identificării unor situații în care sentințele instanțelor de judecată atestă starea de faliment a debitorilor, scoaterea acestor sume din evidența contabilă, potrivit legii.

- Înregistrarea tuturor debitelor/creanțelor rezultate din regularizarea cotelor datorate de investitori/proprietari, urmare a faptului că valoarea finală a lucrărilor executate a fost diferită de valoarea lucrărilor autorizate; revizuirea procedurii operaționale astfel încât să fie respectat principiul contabilității de angajamente.

- Stabilirea corectă a rezultatului patrimonial, astfel încât situațiile financiare să ofere o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de către I.S.C.

Cu ocazia desfășurării misiunii de audit financiar la **ANCPI** s-au constatat următoarele deficiențe:

- Existența unor neconcordanțe între datele existente în inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului, publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice, și cele din evidențele contabile proprii (OCPI Constanța - 3.246 mii lei).

- Nu au fost înregistrate în evidența contabilă drepturile constatate de încasat reprezentând contravaloarea sentințelor civile (OCPI Cluj - 137 mii lei).

- Neasigurarea valorificării și cuprinderii în situațiile financiare anuale întocmite de către ANCPI a plusului de inventar în sumă de 7.877 mii reprezentând cheltuieli ulterioare pentru îmbunătățirea performanțelor față de parametrii inițiali pentru softul E-TERRA 2, rezultat în urma inventarierii anuale.

- Neînregistrarea în evidența contabilă a unui teren în suprafață de 367 mp și a unei construcții în suprafață de 314,50 mp, potrivit hotărârii judecătorești (OCPI Constanța - 2.118 mii lei).

- Neînregistrarea în contabilitate, neraportarea la 31.12.2015 și neclarificarea sumei de 293 mii lei considerată de către A.N.A.F. ca obligație de plată datorată bugetului general consolidat de către OCPI București dar care nu a fost recunoscută de către entitate.

- Neînregistrarea în evidențele contabile ale OCPI București a unor bunuri reprezentând mijloace fixe și obiecte de inventar în valoare de 143 mii lei primite în custodie de la instituția superioară (ANCPI) precum și de la Centrul National de Cartografie (CNC).

- Nu s-a recuperat și stabilit natura minusului de inventar în suma de 20 mii lei constatată cu ocazia inventarierii anuale (OCPI Constanța).

- Înregistrarea în contabilitate a cheltuielilor cu primele de asigurare nu s-a efectuat, pe parcursul anilor 2014 și 2015, conform Normelor metodologice, a planului de conturi și instrucțiunilor de aplicare a acestuia – ANCPI central și 21 de unitățile subordonate (Oficii de Cadastru și Publicitate Imobiliară – OCPI) au înregistrat eronat în evidența contabilă sume în valoare totală de 1.195 mii lei reprezentând plăți efectuate pentru primele de asigurare RCA, CASCO și alte tipuri de asigurări.

- Neevidențierea în conturi analitice distincte a obiectelor de inventar de natura mijloacelor fixe a căror valoare de înregistrare a fost sub limita legal stabilită prin HG nr. 72/2014 (ANCPI și

OCPI Alba, Arad, Argeș, Bacău, Bihor, Brașov, Constanța, Dâmbovița, Galați, Hunedoara, Iași, Prahova, Sibiu, Suceava, Timiș și Vâlcea - 556 mii lei).

- Neconcordanțe între datele existente în evidența tehnico-operativă și cele din contabilitate - cu ocazia inventarierii anuale 2015 la OCPI Constanța, datele înregistrate în balanța de verificare la data de 31.12.2015 nu au fost puse de acord cu situația reală a bunurilor existente în patrimoniul entității (2.139 mii lei).

- Entitatea auditată nu a raportat în contul de execuție bugetară - Anexa nr. 5 la situațiile financiare "*Contul de execuție a bugetului instituției publice - venituri*" la "Drepturi constatate de încasat" suma de 12.336 mii lei.

- Nerecuperarea în cadrul termenului legal de prescripție a sumei de 6 mii lei reprezentând indemnizații plătite în anul 2006 dar care au depășit valoarea contribuțiilor datorate lunar la bugetul Fondului Național Unic al Asigurărilor Sociale de Sănătate (Centrul Național de Cartografie București).

- Raportarea eronată în contul de execuție și contul de rezultat patrimonial precum și înregistrarea eronată în evidența contabilă a sumei de 18.623 mii lei ca venituri ale OCPI din subordinea ANCPI urmare monografiei transmise de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, în condițiile în care prevederile legale au stabilit că aceste sume se constituie venit al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară și ANCPI a încasat în mod direct aceste sume.

Recomandări:

Conducerea ANCPI va dispune măsuri pentru:

- Corectarea evidenței contabile și înregistrarea în contabilitate în contul „Cheltuieli cu primele de asigurare” a sumelor achitate pentru primele de asigurare pentru anul 2016.

- Actualizarea monografiei privind evidența contabilă a cheltuielilor cu primele de asigurare.

- Înregistrarea în evidența contabilă a entității și a unităților subordonate ca obiecte de inventar a mijloacelor fixe cu valoarea de intrare sub 2.500 lei amortizate integral, potrivit legii.

- Înregistrarea în evidența contabilă a entității și a unităților subordonate ca mijloace fixe de natura obiectelor de inventar a mijloacelor fixe cu valoarea de intrare sub 2.500 lei neamortizate integral și recuperarea valorii rămase neamortizate a acestora, potrivit legii.

- Implementarea integrală a sistemului de control intern/managerial în conformitate cu prevederile Ordinului secretarului general al Guvernului nr. 400/2015 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice, cu modificările și completările ulterioare.

- Efectuarea inventarierii patrimoniului entității pe anul 2016 cu remedierea tuturor deficiențelor constatate la nivel central și la nivelul unităților subordonate și consemnate în actul de control.

- Extinderea controlului la entitățile din subordinea Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară pentru verificarea respectării prevederilor legale referitoare la organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii la inventarierea anul 2015 și luarea măsurilor pentru eliminarea deficiențelor constatate, după caz.

- Verificarea concordanței datelor din evidența contabilă cu cele din evidența tehnico – operativă și luarea măsurilor pentru corelarea acestora, potrivit legii.

- Verificarea concordanței datelor existente în inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului cu cele din contabilitate și luarea măsurilor pentru corelarea acestora, potrivit legii.

- Recuperarea în cadrul termenului legal de prescripție a creanțelor constatate nerecuperate.

- Extinderea controlului la entitățile din subordinea Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, în vederea verificării modului în care au fost înregistrate în evidența contabilă situația litigiilor din exercițiul financiar 2015 și remedierea deficiențelor constatate, după caz.

- Raportarea drepturilor constatate de încasat în Anexa nr. 5 la situațiile financiare pe anul 2015 - "Contul de execuție a bugetului instituției publice - venituri" de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară - administrație centrală, în conformitate cu prevederile legale.

- Extinderea controlului la toate entitățile din subordinea Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, în vederea verificării modului în care au fost raportate drepturile constatate de încasat în Anexa nr. 5 "Contul de execuție a bugetului instituției publice - venituri" din exercițiul financiar 2015 și remedierea deficiențelor constatate, dacă este cazul.

- Corelarea prevederilor din Legea nr. 7/1996 a cadastrului și publicității imobiliare, republicată, modificată și completată, cu reglementările contabile și amendarea corespunzătoare a monografiei contabile astfel încât aceasta să reflecte realitatea operațiunilor economice și a fluxurilor de trezorerie în conturile de execuție și rezultatul patrimonial al entităților subordonate.

- Stabilirea întinderii prejudiciului reprezentând minus de inventar constatat cu ocazia inventarierii anuale pe anul 2015 și recuperarea acestuia, potrivit legii.

Cu ocazia desfășurării misiunii de audit de conformitate la **ANL**, s-au constatat următoarele deficiențe:

- Nerealizarea unei fundamentări riguroase a necesarului de subvenții destinat promovării și dezvoltării construcțiilor de locuințe la nivel național.

- Neînregistrarea operațiunilor economico-financiare pe baza principiilor contabilității de drepturi și obligații (de angajamente).

- Plata nejustificată a sumei de 1.577 mii lei reprezentând atât amenda contravențională aplicată de A.N.R.M.A.P. cât și punerea-n executare a unor hotărâri dispuse de instanțele judecătorești, în condițiile în care în bugetele de venituri și cheltuieli aprobate prin hotărâri de Guvern nu au fost prevăzute a se efectua astfel de cheltuieli, entitatea "omîtînd" a raporta financiar, atât în contul de rezultat patrimonial cât și în contul de execuție bugetară, aceste situații.

- Neîncasarea în cadrul termenului de prescripție, a unor creanțe în sumă de 39 mii lei, contrar prevederilor art. 2500, art. 2517 și art. 2537 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale pct. 2.4. lit. d) din Anexa la O.M.F.P. nr. 82/18.01.2016 pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice la 31 decembrie 2015.

- Plata nejustificată a sumei de 2.049 mii lei, din fondurile alocate de la bugetul de stat pentru finanțarea construcțiilor de locuințe, urmare a stabilirii eronate a veniturilor cuvenite entității, prin aplicarea cotei legale de 3% (până la data de 30.07.2015) respectiv 5% (începînd cu data de 31.07.2015) asupra totalului facturilor emise de prestatorii de servicii de construcții montaj, sume ce includ și TVA (impozit indirect cuvenit bugetului de stat).

- Nevirarea către bugetul de stat, la finele anilor 2013 și 2014, a sumei totale de 67.790 mii lei reprezentînd excedent de fonduri publice încasate urmare a vânzării de locuințe pentru tineri, în condițiile în care această derogare de la legea finanțelor publice a fost reglementată abia în anul 2015.

În timpul și ca urmare a controlului, suma de 67.790 mii lei a fost virată în contul ordonatorului principal de credite.

Recomandări:

Conducerea ANCPI va dispune măsuri pentru:

- Fundamentarea cât mai corectă a cuantumului alocațiilor bugetare destinate finanțării programelor guvernamentale de construcții de locuințe, prin stabilirea necesarului de fonduri publice în concordanță cu posibilitățile reale de realizare a obiectivelor cuprinse în listele de investiții aprobate de ordonatorul principal de credite.

- Organizarea și conducerea evidenței creditelor bugetare aprobate, a angajamentelor bugetare și a angajamentelor legale astfel încât acestea să fie corect reflectate în situațiile financiare.

- Finalizarea elaborării și implementării tuturor standardelor de control intern/managerial, în conformitate cu prevederile O.S.G.G. nr. 400/12.06.2015, astfel încât managementul să poată constata în orice moment abaterile de la legalitate și regularitate și să dispună măsurile preventive sau corective ce se impun.
- Identificarea cauzelor care au generat efectuarea unor cheltuieli nejustificate în sumă de 1.577.137 lei, stabilirea persoanelor răspunzătoare și întreprinderea demersurilor legale în vederea reîntregirii fondurilor A.N.L.
- Analizarea, stabilirea și dispunerea de măsuri care să asigure recuperarea debitelor în sumă estimată de 38.918 lei, provenite atât din neîncasarea la termen a contravalorii cheltuielilor de întreținere și chirie a unor spații de locuit (apartamente) cât și a minusurilor constatate cu ocazia inventarierii anuale a patrimoniului.
- Virarea în contul ordonatorului principal de credite a sumei de 2.048.707 lei, la care se adaugă dobânzi și penalități de întârziere datorate potrivit legii, urmare a includerii nejustificate a TVA în baza de calcul a cotei cuvenite entității.

Opinia de audit

Luând în considerare aspectele constatate la entitatea verificată (inclusiv la entitățile subordonate acesteia), din care reiese că denaturările individuale sau cumulate, sunt semnificative și generalizate, precum și faptul că valoarea totală a abaterilor depășește pragul de semnificație stabilit, echipa de audit a exprimat **opinie contrară**.

Stadiul de valorificare a actelor de control/audit încheiate

Actele de control încheiate urmare a efectuării misiunilor de audit financiar/audit de conformitate la Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și entitățile subordonate/sub autoritate au fost valorificate prin emiterea de decizii.

11. MINISTERUL COMUNICAȚIILOR ȘI PENTRU SOCIETATEA INFORMAȚIONALĂ

Principalele abateri constatate:

Observațiile Curții de Conturi:

Referitor la proiectul *eAcademie pentru funcționarii publici*, s-au constatat următoarele:

✓ în anul 2009 MCSI a propus și solicitat spre finanțare, din fonduri europene nerambursabile, proiectul *eAcademie pentru funcționarii publici*, beneficiind de resurse financiare alocate de la bugetul de stat în sumă de 5.900 mii lei, fără ca acest proiect să fie utilizat în scopul în care a fost aprobat și fără a beneficia, ulterior, de finanțarea nerambursabilă.

✓ MCSI a solicitat aprobarea proiectului *eAcademie pentru funcționarii publici*, incluzând și organizarea de cursuri de perfecționare a funcționarilor publici, în condițiile în care actul normativ de înființare nu prevede dreptul legal de a organiza și desfășura astfel de cursuri, deci calitatea de furnizor de formare profesională, pentru funcționarii publici, singura instituție publică abilitată prin lege să desfășoare astfel de activități fiind Agenția Națională a Funcționarilor Publici (ANFP), conform Legii nr. 188/1999 *privind Statutul funcționarilor publici*, republicată, cu modificările și completările ulterioare și HG nr. 1.066/2008 *pentru aprobarea normelor privind formarea profesională a funcționarilor publici*.

✓ în fapt, prin modul în care a solicitat finanțarea nerambursabilă, respectiv modul în care a prezentat desfășurarea activităților în cadrul proiectului, MCSI s-a angajat să deruleze activități de formare profesională a funcționarilor publici și nu doar să realizeze o platformă informatică pe care să o pună la dispoziția instituțiilor publice din România.

✓ niciun funcționar public al unei alte instituții publice, cu excepția MCSI, nu a folosit platforma pentru a urma cursurile de instruire puse la dispoziție, fiind înregistrat doar un număr de 55 utilizatori (din numărul total de 66.000 utilizatori, funcționari publici din România, pe care a fost fundamentată platforma), din cadrul MCSI, care au urmat cursuri de instruire, în perioada octombrie 2011-2016 (data verificării efectuate de Curtea de Conturi).

✓ la valoarea prejudiciului adus bugetului de stat, estimată la suma de 5.900 mii lei, se adaugă suma de 5.356 mii lei, reprezentând dobânzi și penalități de întârziere sau majorări de întârziere, după caz, aplicabile pentru veniturile bugetare;

✓ Organismul Intermediar pentru Promovarea Societății Informaționale (OIPSI) a aprobat Cererea de finanțare, depusă de MCSI pentru proiectul *eAcademie pentru funcționarii publici*, în baza unei evaluări insuficiente (fiind aprobată achiziția a doar 275 sesiuni de instruire, în condițiile în care valoarea achiziției acoperea 355 sesiuni de instruire), cu consecința prejudicierii bugetului de stat cu suma de 861 mii lei (inclusiv TVA);

✓ de la punerea în funcțiune, în anul 2011, a echipamentelor proiectului *eAcademie pentru funcționarii publici*, sistemul a fost menținut fără întrerupere în stare de funcționare, conectat la sursele de alimentare cu energie electrică, în condițiile în care nu a fost folosit și nu a produs efectele scontate (indicatorii de rezultat), cheltuiala cu energia electrică consumată fiind estimată la suma de 325 mii lei. Întrucât conducerea MCSI nu a dispus măsuri pentru protejarea fondurilor publice împotriva pierderilor, datorate risipei cu consumul de energie electrică pe durata funcționării echipamentelor proiectului, echipa de audit a estimat valoarea prejudiciului creat bugetului de stat la suma de 325 mii lei, reprezentând cheltuiala cu energia electrică;

Referitor la suportarea unor cheltuieli din bugetul ministerului pentru funcționarea Agenției pentru Agenda Digitală a României, au fost constatate următoarele:

✓ MCSI a suportat din bugetul de stat, în perioada februarie 2014–decembrie 2015, cheltuieli generate de funcționarea exclusivă a unei instituții finanțată integral din venituri proprii, aflată în subordinea sa - *Agenția pentru Agenda Digitală a României* (AADR), cu consecința prejudicierii bugetului de stat cu suma de 505 mii lei;

✓ MCSI nu a încheiat contract de închiriere cu instituția subordonată – AADR, finanțată integral din venituri proprii și, pe cale de consecință, nu a încasat venituri din chirii, pentru spațiul dat în folosință acesteia, în imobilul proprietate privată a statului prin MCSI, cu consecința prejudicierii bugetului de stat cu suma de 1.393 mii lei, estimată de echipa de audit.

Recomandări

✓ conducerea MCSI va dispune și va monitoriza efectuarea unei analize a proiectelor achiziționate/derulate de către MCSI, în perioada ianuarie 2008–iulie 2016, din punct de vedere al utilității și al utilizării acestora și va dispune măsurile care se impun, după caz;

✓ având în vedere suprapunerea proiectului *eAcademie pentru funcționarii publici* cu platforma Agenției Naționale a Funcționarilor Publici (ANFP), faptul că MCSI nu are atribuții legale de a organiza cursuri de formare profesională pentru funcționarii publici (calitatea de furnizor de formare profesională fiind o atribuție legală a ANFP), dar și gradul de realizare a indicatorilor de rezultat, conducerea MCSI va dispune măsurile legale pentru stabilirea întinderii prejudiciului și recuperarea acestuia;

✓ analizarea cauzelor care au condus la o evaluare insuficientă, de către OIPSI, a proiectului *eAcademie pentru funcționarii publici* și va dispune măsuri pentru întărirea controlului intern, la nivelul OIPSI, în ceea ce privește evaluarea proiectelor în scopul eliminării, pe viitor, a unor asemenea abateri;

✓ stabilirea întinderii prejudiciului adus bugetului de stat prin achiziția unui număr de 275 sesiuni de instruire, la o valoare mai mare (suma de 3.089 mii lei, corespunzător unui număr de 355 sesiuni, în loc de 2.393 mii lei) și recuperarea acestuia;

✓ identificarea și a altor echipamente deținute de MCSI și neutilizate, pentru stoparea risipei și pierderilor înregistrate la bugetul de stat cu consumul nejustificat de energie electrică de către aceste echipamente neutilizate;

✓ identificarea cauzelor care au condus la plata nelegală, pe perioada februarie 2014–decembrie 2015, a sumei de 505 mii lei, reprezentând cheltuieli pentru funcționarea unei clădiri din sector 2 București, în condițiile în care niciun angajat al MCSI nu a desfășurat activitate în această clădire, fiind utilizată pentru desfășurarea activității Agenției pentru Agenda Digitală a României (AADR) – instituție finanțată integral din venituri proprii, precum și:

- elaborarea și implementarea unui algoritm de determinare a spațiilor folosite de utilizatorii clădirii din sectorul 2 București (spații închiriate, spații comune etc.), concomitent cu întocmirea și implementarea unei proceduri pentru stabilirea cu exactitate a cheltuielilor cu gazele naturale, utilizate pentru încălzire și apă caldă, respectiv energie electrică, pentru fiecare dintre locatari, în funcție de anumiți parametri (ex: putere instalată echipamente, număr persoane, suprafețe utile și/sau comune, etc.) sau instalarea de echipamente de contorizare a consumurilor individuale pe utilizatori;
- stabilirea întinderii prejudiciului creat bugetului de stat prin cheltuielile suportate pentru funcționarea AADR în cadrul imobilului din sectorul 2 București (dezinsecție, deratizare, întreținere și reparații comune, gaze pentru încălzire și apă caldă, respectiv energie electrică etc.) și recuperarea acestuia;
- încheierea unui contract de închiriere cu AARD, pentru spațiul dat în folosință acesteia în imobilul proprietate privată a statului, situat în sector 2 București, precum și dispunerea de măsuri pentru stabilirea întinderii prejudiciului creat prin nerealizarea de venituri din închirierea spațiilor și recuperarea acestuia.

OPINIA DE AUDIT: din cauza denaturărilor semnalate, care fac ca situațiile financiare, în ansamblul lor, să nu prezinte fidel performanța financiară a Ministerului Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională, la 31 decembrie 2015, precum și celelalte informații referitoare la activitatea desfășurată în perioada auditată, a fost emisă opinie de audit contrară.

Pentru înlăturarea abaterilor consemnate în Procesul verbal, anexă a Raportului de audit financiar, s-a emis Decizie prin care au fost dispuse măsurile pe care reprezentanții MCSI trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate și dispunerea măsurilor pentru recuperarea prejudiciilor, precum și pentru intrarea în legalitate, măsuri contestate de conducerea entității. Comisia de soluționare a contestațiilor a respins acțiunea, dar MCSI a formulat cererea de chemare în judecată, ce face obiectul dosarului aflat pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal, prin care a solicitat suspendarea și anularea măsurilor din Decizia emisă de Curtea de Conturi, precum și a Încheierii Comisiei de soluționare a contestațiilor.

Follow-up

Impactul efectiv al măsurilor luate de entitate, asupra activității acesteia, a constatat în îmbunătățirea activității financiar-contabile, în sensul atingerii scopului final, respectiv reflectarea situației reale a elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, precum și a bunurilor și valorilor deținute cu orice titlu, prin situațiile financiare.

Principalele abateri constatate:**Observațiile Curții de Conturi:**

✓ nu s-a respectat termenul legal pentru transmiterea situațiilor financiare anuale, acestea fiind depuse și înregistrate la Ministerul Finanțelor Publice cu 11 zile calendaristice întârziere față de termenul legal;

✓ inventarierea patrimoniului MFE, pentru anul 2015, s-a încheiat ulterior depunerii situațiilor financiare la MFP, în condițiile în care procesul de inventariere trebuie realizat și finalizat anterior întocmirii situațiilor financiare, în vederea atingerii scopului principal al inventarierii patrimoniului entității, respectiv acela de a stabili situația reală a tuturor elementelor de activ și de pasiv la finalul exercițiului financiar și reflectarea acesteia în situațiile financiare anuale;

✓ datele înregistrate în conturile „Angajamente legale” și „Furnizori” nu sunt în concordanță cu cele înscrise în contul de execuție întocmit la 31.12.2015;

✓ nu s-au evidențiat în contabilitatea extrabilanțieră activele fixe corporale luate cu chirie de la terți, fiind reflectate valoric în evidența contabilă extrabilanțieră doar suprafețele utilizate, nu și mobilierul închiriat odată cu acestea;

✓ nu s-au respectat prevederile legale cu privire la înregistrarea în evidența extrabilanțieră a bunurilor primite în custodie, bunurile (autoturisme) utilizate în baza unui contract de comodat fiind înregistrate cu valoarea de ”1 leu”;

✓ funcționarea, fără forme legale, a unor automate de băuturi reci/calde și produse alimentare, instalate în spațiile închiriate în clădirea din sectorul 1 București, în care funcționează MFE și pentru care plătește lunar chirie și utilități.

Măsurile luate în timpul sau ca urmare a verificărilor

✓ s-a procedat la evidențierea corectă a operațiunilor economice;

✓ conducerea entității a dispus efectuarea demersurilor necesare în vederea recuperării sumelor reprezentând chirie și utilități, aferente spațiilor ocupate de automatele de băuturi și produse alimentare.

Recomandări:

identificarea cauzelor care au condus la depunerea cu întârziere a situațiilor financiare față de termenul stabilit de legislația în vigoare și dispunerea de măsuri pentru eliminarea acestora;

identificarea cauzelor care au condus la întârzieri în efectuarea inventarierii anuale a patrimoniului, astfel încât rezultatele acesteia să fie disponibile în timp util, în vederea reflectării lor în situațiile financiare și dispunerea de măsuri pentru eliminarea acestora;

identificarea cauzelor pentru care s-au înregistrat neconcordanțe între datele înregistrate în conturile „Angajamente legale” și „Furnizori” cu cele înscrise în contul de execuție întocmit la 31.12.2015 și dispunerea de măsuri prin care să se asigure eliminarea acestor cauze pe viitor;

înregistrarea, în evidența contabilă extrabilanțieră, a tuturor bunurilor care constituie mobilierul luat cu chirie de la terți, în baza contractelor și a proceselor-verbale încheiate în acest scop;

înregistrarea valorii autoturismelor primite în folosință, cu titlu gratuit și care fac obiectul contractelor de comodat, în contul "Active fixe și obiecte de inventar primite în folosință”;

stabilirea condițiilor în care au fost amplasate cele 8 automate de băuturi calde-reci și produse alimentare, în spații închiriate de MFE și pentru care plătește chirie lunar, dispunerea de măsuri de sancționare a personalului cu atribuții în domeniu, concomitent cu stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea de măsuri pentru recuperarea acestuia.

Opinia de audit: ținând cont de abaterile identificate, echipa de audit a exprimat opinie contrară.

Pentru înlăturarea abaterilor constatate și intrarea în legalitate, precum și recuperarea prejudiciilor, s-a emis Decizie prin care au fost dispuse măsuri, conducerea entității neformulând contestație față de măsurile dispuse.

Follow-up

Impactul efectiv al măsurilor duse la îndeplinire de entitate asupra activității acesteia, a constat în:

- ☞ corectarea rezultatului reportat aferent anilor precedenți din situațiile financiare;
- ☞ respectarea cerințelor contabilității de angajament și a principiului independenței exercițiului;
- ☞ situația contului „Cheltuieli înregistrate în avans” reflectă imaginea fidelă și reală a operațiunilor economice care vor afecta perioadele viitoare ale activității;
- ☞ eliminarea riscului de a exista operațiuni economice care nu ar fi în concordanță cu cadrul legal aplicabil, prin completarea Procedurilor operaționale privind exercitarea controlului financiar preventiv propriu, aplicate de MFE;
- ☞ aplicarea corectă a reglementărilor din domeniul de resurse umane;
- ☞ efectuarea corecțiilor impuse de calcularea eronată a drepturilor salariale și contribuțiilor aferente, pentru un salariat;
- ☞ pregătirea și perfecționarea profesională a funcționarilor publici, precum și formarea profesională a personalului contractual, realizată cu respectarea procedurii menționate, este în concordanță cu necesitățile reale ale MFE;
- ☞ realizarea corelării obiective a activității funcționarului public/personalului contractual cu cerințele funcției ocupate, prin stabilirea tipurilor de indicatori de performanță și a metodologiei de calcul a gradului de îndeplinire a obiectivelor specifice fiecărui angajat (execuție sau conducere).

ANEXE

- Anexa nr. 1** Situația detalierii pe fiecare ordonator principal de credite a alocărilor bugetare aprobate prin Legea nr. 356/2013 a *bugetului de stat pe anul 2014* și prin rectificările ulterioare
- Anexa nr. 2** Raportarea nivelurilor deficitului/excedentului și datoriei și previziunea datelor asociate

**Situația privind detalierea pe fiecare ordonator principal de credite
a alocărilor bugetare aprobate prin Legea nr. 356/2013 a bugetului de stat pe anul 2014
și prin rectificările ulterioare**

CONT GENERAL BUGET DE STAT (TOTAL)					
- mii lei -					
Denumire indicator	Prevederi/ credite bugetare inițiale	Prevederi/ credite bugetare definitive	Plăți efectuate	% față de prevederi/ credite inițiale	% față de prevederi/ credite definitive
	1	2	3 [*]	4=3/1	5=3/2
TOTAL GENERAL	153.004.277	162.102.625	139.461.314	91,15%	86,03%
Autorități publice și acțiuni externe	13.804.213	15.694.422	14.530.944	105,26%	92,59%
Alte servicii publice generale	2.060.890	3.023.682	1.439.348	69,84%	47,60%
Apărare	6.547.156	7.811.341	6.869.699	104,93%	87,95%
Ordine publică și siguranță națională	13.973.342	16.244.055	15.960.421	114,22%	98,25%
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	1.876.815	2.065.463	1.953.245	104,07%	94,57%
Învățământ	8.091.769	8.962.678	7.193.227	88,90%	80,26%
Cultură, recreere și religie	2.060.158	2.235.346	2.052.672	99,64%	91,83%
Comunicații	491.338	181.152	107.326	21,84%	59,25%
Transporturi	14.712.392	11.946.906	9.621.458	65,40%	80,54%
Cheltuieli din sume rămase neutilizate în anul anterior	10.000	32.500	32.500	325,00%	100,00%
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	11.981.011	11.447.002	10.782.891	90,00%	94,20%
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	21.236.160	19.831.279	19.577.260	92,19%	98,72%
Sănătate	4.817.303	5.242.272	4.758.284	98,77%	90,77%
Asigurări și asistență socială	18.156.601	20.206.062	19.577.934	107,83%	96,89%
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	4.337.348	5.346.843	4.547.433	104,84%	85,05%
Protecția mediului	1.363.962	2.666.556	2.538.053	186,08%	95,18%
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	2.261.373	2.428.145	2.022.899	89,45%	83,31%
Combustibili și energie	602.309	611.329	122.028	20,26%	19,96%
Industria extractivă, prelucrătoare și construcții	209.799	191.120	103.009	49,10%	53,90%
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	115.184	108.367	94.827	82,33%	87,51%
Alte acțiuni economice	31.521	49.591	45.345	143,86%	91,44%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	24.263.633	25.776.514	15.530.510	64,01%	60,25%
5001 Cheltuieli - buget de stat	126.532.649	133.615.121	125.215.841	98,96%	93,71%
Autorități publice și acțiuni externe	13.690.678	15.565.348	14.469.832	105,69%	92,96%
Alte servicii publice generale	2.060.890	3.023.682	1.439.348	69,84%	47,60%
Apărare	5.475.066	6.740.660	6.725.720	122,84%	99,78%
Ordine publică și siguranță națională	13.497.844	15.745.923	15.606.534	115,62%	99,11%
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	1.786.022	1.930.709	1.885.190	105,55%	97,64%
Învățământ	4.579.482	4.716.929	4.491.894	98,09%	95,23%
Cultură, recreere și religie	1.873.303	2.030.053	1.919.760	102,48%	94,57%
Comunicații	490.981	180.795	107.176	21,83%	59,28%
Transporturi	14.708.244	11.938.064	9.621.457	65,42%	80,59%
Cheltuieli din sume rămase neutilizate în anul anterior	10.000	32.500	32.500	325,00%	100,00%
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	11.981.011	11.447.002	10.782.891	90,00%	94,20%
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	21.236.160	19.831.279	19.577.260	92,19%	98,72%
Sănătate	3.553.263	3.917.589	3.758.509	105,78%	95,94%
Asigurări și asistență socială	17.846.096	19.645.614	19.496.015	109,25%	99,24%
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	4.294.892	5.259.498	4.532.316	105,53%	86,17%
Protecția mediului	1.300.690	2.585.798	2.524.052	194,05%	97,61%

Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	2.040.805	2.198.562	1.883.276	92,28%	85,66%
Combustibili și energie	149.881	157.951	122.028	81,42%	77,26%
Industria extractivă, prelucrătoare și construcții	129.070	110.391	99.636	77,20%	90,26%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	5.681.566	6.398.816	6.000.275	105,61%	93,77%
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	115.184	108.367	94.827	82,33%	87,51%
Alte acțiuni economice	31.521	49.591	45.345	143,86%	91,44%
5006 Credite externe	0	0	0	-	-
Ordine publică și siguranță națională	0	0	0	-	-
5008 Fonduri externe nerambursabile	19.110.543	20.121.662	9.815.622	51,36%	48,78%
Autorități publice și acțiuni externe	45.013	61.103	21.944	48,75%	35,91%
Ordine publică și siguranță națională	111.914	158.304	63.216	56,49%	39,93%
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	471	9.755	6.025	1279,27%	61,77%
Învățământ	178.800	221.433	30.166	16,87%	13,62%
Cultură, recreere și religie	0	3.326	2.931	-	88,12%
Comunicații	357	357	150	42,11%	42,11%
Transporturi	4.148	8.842	1	0,03%	0,02%
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	0	0	5.222	-	-
Protecția mediului	10.207	27.693	8.657	84,81%	31,26%
Acțiuni generale economice comerciale și de muncă	219.634	228.894	139.309	63,43%	60,86%
Sănătate	6.016	66.511	22.382	372,04%	33,65%
Asigurări și asistență socială	3.798	4.322	503	13,23%	11,63%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	18.530.185	19.331.122	9.515.115	51,35%	49,22%
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	0	0	0	-	-
5010 Total cheltuieli din venituri proprii	7.361.085	8.365.842	4.429.850	60,18%	52,95%
Autorități publice și acțiuni externe	68.522	67.971	39.168	57,16%	57,62%
Apărare	1.072.090	1.070.681	143.979	13,43%	13,45%
Ordine publică și siguranță națională	363.584	339.828	290.671	79,95%	85,53%
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	90.322	124.999	62.029	68,68%	49,62%
Învățământ	3.333.487	4.024.316	2.671.167	80,13%	66,38%
Sănătate	1.258.024	1.258.172	977.393	77,69%	77,68%
Cultură, recreere și religie	186.855	201.967	129.981	69,56%	64,36%
Transporturi	0	0	0	-	-
Asigurări și asistență socială	306.707	556.126	81.416	26,55%	14,64%
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	934	689	313	33,54%	45,47%
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	42.456	87.345	9.896	23,31%	11,33%
Protecția mediului	53.065	53.065	5.344	10,07%	10,07%
Combustibili și energie	452.428	453.378	0	0,00%	0,00%
Industria extractivă, prelucrătoare și construcții	80.729	80.729	3.373	4,18%	4,18%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	51.882	46.576	15.120	29,14%	32,46%

1. Administrația Prezidențială

Total general	28.234	37.455	35.760	126,66%	95,48%
Autorități publice și acțiuni externe	25.594	35.026	33.332	130,23%	95,16%
Alte servicii publice generale	600	596	595	99,25%	99,92%
Cultură, recreere și religie	2.040	1.833	1.833	89,85%	100,00%
Cheltuieli - buget de stat	28.234	37.455	35.760	126,66%	95,48%
Autorități publice și acțiuni externe	25.594	35.026	33.332	130,23%	95,16%
Alte servicii publice generale	600	596	595	99,25%	99,92%
Cultură, recreere și religie	2.040	1.833	1.833	89,85%	100,00%

2. Senatul României

Total general	104.716	109.704	106.789	101,98%	97,34%
Autorități publice și acțiuni externe	104.716	109.704	106.789	101,98%	97,34%

Cheltuieli - buget de stat	104.166	109.154	106.432	102,18%	97,51%
Autorități publice și acțiuni externe	104.166	109.154	106.432	102,18%	97,51%
Total cheltuieli din venituri proprii	550	550	357	64,97%	64,97%
Autorități publice și acțiuni externe	550	550	357	64,97%	64,97%

3. Camera Deputaților

Total general	241.754	247.890	234.695	97,08%	94,68%
Autorități publice și acțiuni externe	241.554	247.744	234.632	97,13%	94,71%
Asigurări și asistență socială	200	150	63	31,70%	42,27%
Cheltuieli - buget de stat	224.045	230.185	225.286	100,55%	97,87%
Autorități publice și acțiuni externe	223.945	230.135	225.251	100,58%	97,88%
Asigurări și asistență socială	100	50	35	34,67%	0,00%
Total cheltuieli din venituri proprii	17.709	17.709	9.409	53,13%	53,13%
Autorități publice și acțiuni externe	17.609	17.609	9.381	53,27%	53,27%
Asigurări și asistență socială	100	100	29	28,72%	28,72%

4. Înalta Curte de Casație și Justiție

Total general	71.515	90.027	89.654	125,36%	99,59%
Alte servicii publice generale	100	28	26	25,86%	92,35%
Ordine publică și siguranță națională	71.220	89.819	89.449	125,60%	99,59%
Asigurări și asistență socială	195	180	179	91,98%	99,65%
Cheltuieli - buget de stat	71.515	90.027	89.654	125,36%	99,59%
Alte servicii publice generale	100	28	26	25,86%	92,35%
Ordine publică și siguranță națională	71.220	89.819	89.449	125,60%	99,59%
Asigurări și asistență socială	195	180	179	91,98%	99,65%

5. Curtea Constituțională

Total general	14.813	15.888	15.629	105,51%	98,37%
Autorități publice și acțiuni externe	14.813	15.888	15.629	105,51%	98,37%
Asigurări și asistență socială	0	0	0	-	0,00%
Cheltuieli - buget de stat	14.813	15.888	15.629	105,51%	98,37%
Autorități publice și acțiuni externe	14.813	15.888	15.629	105,51%	98,37%
Asigurări și asistență socială	0	0	0	#DIV/0!	0,00%

6. Consiliul Legislativ

Total general	5.040	5.347	4.983	98,88%	93,20%
Autorități publice și acțiuni externe	5.040	5.347	4.983	98,88%	93,20%
Cheltuieli - buget de stat	5.040	5.347	4.983	98,88%	93,20%
Autorități publice și acțiuni externe	5.040	5.347	4.983	98,88%	93,20%

7. Curtea de Conturi

Total general	203.570	234.725	225.893	110,97%	96,24%
Autorități publice și acțiuni externe	203.570	234.725	225.893	110,97%	96,24%
Cheltuieli - buget de stat	203.570	234.725	225.893	110,97%	96,24%
Autorități publice și acțiuni externe	203.570	234.725	225.893	110,97%	96,24%

8. Consiliul Concurenței

Total general	53.242	53.594	52.623	98,84%	98,19%
Autorități publice și acțiuni externe	53.242	53.594	52.623	98,84%	98,19%
Cheltuieli - buget de stat	53.242	53.594	52.623	98,84%	98,19%
Autorități publice și acțiuni externe	53.242	53.594	52.623	98,84%	98,19%

9. Avocatul Poporului

Total general	9.733	8.211	8.005	82,25%	97,50%
Autorități publice și acțiuni externe	9.733	8.211	8.005	82,25%	97,50%
Cheltuieli - buget de stat	9.733	8.211	8.005	82,25%	97,50%
Autorități publice și acțiuni externe	9.733	8.211	8.005	82,25%	97,50%

10. Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității

Total general	11.926	13.676	13.515	113,32%	98,82%
Autorități publice și acțiuni externe	11.926	13.676	13.515	113,32%	98,82%
Cheltuieli - buget de stat	11.926	13.676	13.515	113,32%	98,82%
Autorități publice și acțiuni externe	11.926	13.676	13.515	113,32%	98,82%

11. Consiliul Național al Audiovizualului

Total general	8.535	8.347	8.274	96,95%	99,13%
Autorități publice și acțiuni externe	8.535	8.347	8.274	96,95%	99,13%
Cheltuieli - buget de stat	8.535	8.347	8.274	96,95%	99,13%
Autorități publice și acțiuni externe	8.535	8.347	8.274	96,95%	99,13%

12. Secretariatul General al Guvernului

Total general	897.614	965.342	917.839	102,25%	95,08%
Autorități publice și acțiuni externe	394.285	319.615	291.168	73,85%	91,10%
Învățământ	2.555	2.165	2.158	84,46%	99,68%
Cultură, recreere și religie	474.050	597.143	591.260	124,73%	99,01%
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	14.701	30.126	20.352	138,44%	67,56%
Combustibili și energie	0	0	0	0,00%	-
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	12.023	16.293	12.902	0,00%	79,19%
Transporturi	0	0	0	-	-
Cheltuieli - buget de stat	886.662	943.492	907.230	102,32%	96,16%
Autorități publice și acțiuni externe	383.333	306.770	284.805	74,30%	92,84%
Învățământ	2.555	2.165	2.158	84,45%	99,66%
Cultură, recreere și religie	474.050	597.143	591.260	124,73%	99,01%
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	14.701	21.121	16.106	109,56%	76,26%
Combustibili și energie	0	0	0	0,00%	-
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	12.023	16.293	12.902	0,00%	79,19%
Transporturi	0	0	0	-	-
Fonduri externe nerambursabile	9.589	20.668	9.964	103,91%	48,21%
Autorități publice și acțiuni externe	9.589	11.663	5.718	59,63%	49,03%
Acțiuni generale economice comerciale și de muncă	0	9.005	4.246	0,00%	47,15%
Cultură, recreere și religie	0	0	0	0,00%	#DIV/0!
Total cheltuieli din venituri proprii	1.363	1.182	645	47,31%	54,56%
Autorități publice și acțiuni externe	1.363	1.182	645	47,31%	54,56%

13. Ministerul Afacerilor Externe

Total general	686.529	881.804	794.500	115,73%	90,10%
Autorități publice și acțiuni externe	633.790	822.018	739.661	116,70%	89,98%
Alte servicii publice generale	10.100	12.803	12.803	126,76%	100,00%
Învățământ	2.000	4.500	4.409	220,46%	97,98%
Cultură, recreere și religie	40.639	42.483	37.627	92,59%	88,57%
Cheltuieli - buget de stat	634.336	829.611	768.928	121,22%	92,69%
Autorități publice și acțiuni externe	581.597	769.825	714.088	122,78%	92,76%
Alte servicii publice generale	10.100	12.803	12.803	126,76%	100,00%
Învățământ	2.000	4.500	4.409	220,46%	97,98%
Cultură, recreere și religie	40.639	42.483	37.627	92,59%	88,57%
Fonduri externe nerambursabile	19.293	19.293	1.129	5,85%	5,85%
Autorități publice și acțiuni externe	19.293	19.293	1.129	5,85%	5,85%
Total cheltuieli din venituri proprii	32.900	32.900	24.443	74,30%	74,30%
Autorități publice și acțiuni externe	32.900	32.900	24.443	74,30%	74,30%

14. Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

Total general	5.005.620	6.117.008	5.137.304	102,63%	83,98%
Autorități publice și acțiuni externe	556.447	523.030	411.454	73,94%	78,67%
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	2.994.435	4.023.035	3.330.454	111,22%	82,78%

Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	1.444.738	1.538.443	1.362.896	94,34%	88,59%
Cheltuieli din sume rămase neutilizate în anul anterior	10.000	32.500	32.500	0,00%	100,00%
Cheltuieli - buget de stat	4.745.586	5.811.830	4.992.825	105,21%	85,91%
Autorități publice și acțiuni externe	556.447	523.030	411.454	73,94%	78,67%
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	2.954.035	3.937.746	3.321.039	112,42%	84,34%
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	1.225.104	1.318.554	1.227.833	100,22%	93,12%
Cheltuieli din sume rămase neutilizate în anul anterior	10.000	32.500	32.500	0,00%	100,00%
Fonduri externe nerambursabile	219.634	219.889	135.063	61,49%	61,42%
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	219.634	219.889	135.063	61,49%	61,42%
Total cheltuieli din venituri proprii	40.400	85.289	9.415	23,31%	11,04%
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	40.400	85.289	9.415	23,31%	11,04%

15. Ministerul Finanțelor Publice

Total general	3.466.981	3.981.952	3.680.847	106,17%	92,44%
Autorități publice și acțiuni externe	2.407.909	2.433.991	2.320.873	96,39%	95,35%
Alte servicii publice generale	1.050.030	1.534.768	1.348.423	128,42%	87,86%
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	0	0	0	0,00%	0,00%
Alte acțiuni economice	9.042	13.193	11.551	127,75%	87,55%
Cheltuieli - buget de stat	3.456.135	3.969.911	3.678.087	106,42%	92,65%
Autorități publice și acțiuni externe	2.397.063	2.421.950	2.318.113	96,71%	95,71%
Alte servicii publice generale	1.050.030	1.534.768	1.348.423	128,42%	87,86%
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	0	0	0	0,00%	0,00%
Alte acțiuni economice	9.042	13.193	11.551	127,75%	87,55%
Fonduri externe nerambursabile	10.408	11.973	2.713	26,07%	22,66%
Autorități publice și acțiuni externe	10.408	11.973	2.713	26,07%	22,66%
Total cheltuieli din venituri proprii	438	68	47	10,80%	69,58%
Autorități publice și acțiuni externe	438	68	47	10,80%	69,58%

16. Ministerul Justiției

Total general	2.710.586	3.385.169	3.310.461	122,13%	97,79%
Alte servicii publice generale	41.700	41.300	40.980	98,27%	99,23%
Ordine publică și siguranță națională	2.664.248	3.340.917	3.266.614	122,61%	97,78%
Asigurări și asistență socială	4.638	2.952	2.866	61,80%	97,09%
Cheltuieli - buget de stat	2.694.613	3.345.972	3.300.904	122,50%	98,65%
Alte servicii publice generale	41.700	41.300	40.980	98,27%	99,23%
Ordine publică și siguranță națională	2.648.275	3.301.720	3.257.058	122,99%	98,65%
Asigurări și asistență socială	4.638	2.952	2.866	61,80%	97,09%
Fonduri externe nerambursabile	5.122	29.566	9.271	181,01%	31,36%
Ordine publică și siguranță națională	5.122	29.566	9.271	181,01%	31,36%
Total cheltuieli din venituri proprii	10.851	9.631	285	2,63%	2,96%
Ordine publică și siguranță națională	10.851	9.631	285	2,63%	2,96%

17. Ministerul Apărării Naționale

Total general	7.357.291	8.766.431	7.809.979	106,15%	89,09%
Autorități publice și acțiuni externe	2.193	2.589	2.559	116,67%	98,82%
Alte servicii publice generale	2.925	2.622	2.454	83,89%	93,58%
Apărare	6.547.156	7.811.341	6.869.699	104,93%	87,95%
Ordine publică și siguranță națională	399.175	460.879	460.197	115,29%	99,85%
Învățământ	233.281	254.238	252.251	108,13%	99,22%
Sănătate	47.557	84.208	77.909	163,82%	92,52%
Cultură, recreere și religie	36.933	65.566	60.516	163,85%	92,30%
Asigurări și asistență socială	87.137	84.299	84.082	96,49%	99,74%
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	934	689	313	33,54%	45,47%

Cheltuieli - buget de stat	6.278.975	7.688.115	7.664.116	122,06%	99,69%
Autorități publice și acțiuni externe	2.193	2.589	2.559	116,67%	98,82%
Alte servicii publice generale	2.925	2.622	2.454	83,89%	93,58%
Apărare	5.475.066	6.740.660	6.725.720	122,84%	99,78%
Ordine publică și siguranță națională	399.160	460.864	460.197	115,29%	99,86%
Învățământ	233.120	254.056	252.248	108,21%	99,29%
Sănătate	45.925	82.576	77.841	169,50%	94,27%
Cultură, recreere și religie	33.449	60.449	59.016	176,44%	97,63%
Asigurări și asistență socială	87.137	84.299	84.082	96,49%	99,74%
Total cheltuieli din venituri proprii	1.078.316	1.078.316	145.863	13,53%	13,53%
Apărare	1.072.090	1.070.681	143.979	13,43%	13,45%
Ordine publică și siguranță națională	15	15	0	0,00%	0,00%
Învățământ	161	182	3	1,68%	1,49%
Sănătate	1.632	1.632	68	4,15%	4,15%
Cultură, recreere și religie	3.484	5.117	1.500	43,04%	29,31%
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	934	689	313	33,54%	45,47%

18. Ministerul Afacerilor Interne

Total general	8.829.361	10.012.064	9.293.156	105,25%	92,82%
Autorități publice și acțiuni externe	120.481	119.633	117.680	97,68%	98,37%
Ordine publică și siguranță națională	8.163.289	8.960.078	8.776.466	107,51%	97,95%
Învățământ	122.787	124.639	123.386	100,49%	98,99%
Cultură, recreere și religie	40.035	32.175	32.126	80,24%	99,85%
Asigurări și asistență socială	375.421	626.640	152.830	40,71%	24,39%
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	7.348	148.899	90.669	1233,92%	60,89%
Cheltuieli - buget de stat	8.073.696	9.013.342	8.871.393	109,88%	98,43%
Autorități publice și acțiuni externe	119.938	118.797	117.027	97,57%	98,51%
Ordine publică și siguranță națională	7.714.136	8.517.580	8.437.046	109,37%	99,05%
Învățământ	121.987	123.839	123.011	100,84%	99,33%
Cultură, recreere și religie	40.035	32.175	32.126	80,24%	99,85%
Asigurări și asistență socială	70.252	72.052	71.515	101,80%	99,26%
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	7.348	148.899	90.669	1233,92%	60,89%
Credite externe	0	0	0	-	-
Ordine publică și siguranță națională	0	0	0	-	-
Fonduri externe nerambursabile	101.743	119.586	52.281	51,39%	43,72%
Autorități publice și acțiuni externe	543	836	653	120,31%	78,15%
Ordine publică și siguranță națională	100.400	117.950	51.253	51,05%	43,45%
Învățământ	800	800	375	46,90%	46,90%
Total cheltuieli din venituri proprii	653.922	879.136	369.481	56,50%	42,03%
Ordine publică și siguranță națională	348.753	324.548	288.167	82,63%	88,79%
Învățământ	0	0	0	-	-
Asigurări și asistență socială	305.169	554.588	81.315	26,65%	14,66%

19. Min. Muncii, Familiei și Protecției Sociale și Pers. Vârstnice

Total general	36.721.160	36.921.528	36.522.822	99,46%	98,92%
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	19.900.195	18.617.646	18.363.700	92,28%	98,64%
Asigurări și asistență socială	16.820.965	18.303.882	18.159.122	107,96%	99,21%
Cheltuieli - buget de stat	36.715.924	36.915.768	36.522.246	99,47%	98,93%
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	19.900.195	18.617.646	18.363.700	92,28%	98,64%
Asigurări și asistență socială	16.815.729	18.298.122	18.158.546	107,99%	99,24%
Fonduri externe nerambursabile	3.798	4.322	503	13,23%	11,63%
Asigurări și asistență socială	3.798	4.322	503	13,23%	11,63%
Total cheltuieli din venituri proprii	1.438	1.438	73	5,09%	5,09%

Asigurări și asistență socială	1.438	1.438	73	5,09%	5,09%
20. Ministerul Tineretului și Sportului					
Total general	492.964	535.313	459.530	93,22%	85,84%
Învățământ	63.212	70.051	66.031	104,46%	94,26%
Cultură, recreere și religie	405.122	439.496	367.858	90,80%	83,70%
Asigurări și asistență socială	24.630	25.766	25.641	104,11%	99,52%
Cheltuieli - buget de stat	323.664	366.013	339.046	104,75%	92,63%
Învățământ	63.212	70.051	66.031	104,46%	94,26%
Cultură, recreere și religie	236.822	270.196	247.374	104,90%	91,55%
Asigurări și asistență socială	24.630	25.766	25.641	104,11%	99,52%
Total cheltuieli din venituri proprii	169.300	169.300	120.484	71,17%	71,17%
Cultură, recreere și religie	169.300	169.300	120.484	71,17%	71,17%
21. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale					
Total general	23.692.977	25.183.572	14.991.316	63,27%	59,53%
Asigurări și asistență socială	20	0	0	0,00%	-
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	8.000	2.985	2.168	27,09%	72,61%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	23.643.562	25.139.192	14.961.293	63,28%	59,51%
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	41.395	41.395	27.855	67,29%	67,29%
Cheltuieli - buget de stat	5.143.140	5.833.735	5.476.618	106,48%	93,88%
Asigurări și asistență socială	20	0	0	0,00%	#DIV/0!
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	8.000	2.985	2.168	27,09%	72,61%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	5.093.725	5.789.355	5.446.595	106,93%	94,08%
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	41.395	41.395	27.855	67,29%	67,29%
Fonduri externe nerambursabile	18.530.185	19.330.185	9.514.698	51,35%	49,22%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	18.530.185	19.330.185	9.514.698	51,35%	49,22%
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	0	0	0	0,00%	0,00%
Total cheltuieli din venituri proprii	19.652	19.652	0	0,00%	0,00%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	19.652	19.652	0	0,00%	0,00%
22. Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor					
Total general	2.826.878	1.918.259	1.673.901	59,21%	87,26%
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	1.340.857	1.321.752	1.216.499	90,73%	92,04%
Protecția mediului	1.360.462	466.031	337.528	24,81%	72,43%
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	45.810	45.461	45.268	98,82%	99,57%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	79.749	85.015	74.606	93,55%	87,76%
Cheltuieli - buget de stat	2.738.106	1.817.307	1.643.623	60,03%	90,44%
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	1.340.857	1.321.752	1.211.277	90,34%	91,64%
Protecția mediului	1.297.190	385.273	323.527	24,94%	83,97%
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	45.810	45.461	45.268	98,82%	99,57%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	54.249	64.821	63.551	117,15%	98,04%
Fonduri externe nerambursabile	10.207	27.693	13.879	135,97%	50,12%
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	0	0	5.222	0,00%	0,00%
Protecția mediului	10.207	27.693	8.657	84,81%	31,26%
Total cheltuieli din venituri proprii	78.565	73.259	16.399	20,87%	22,39%
Protecția mediului	53.065	53.065	5.344	10,07%	10,07%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	25.500	20.194	11.055	43,35%	54,75%
23. Ministerul Transporturilor					
Total general	14.827.360	12.444.952	10.117.461	68,24%	81,30%
Alte servicii publice generale	11	3	3	27,24%	99,87%
Sănătate	1.510	17.194	15.453	1023,38%	89,87%
Cultură, recreere și religie	8.400	10.498	10.478	124,73%	99,81%
Asigurări și asistență socială	105.047	470.351	470.069	447,48%	99,94%

Transporturi	14.712.392	11.946.906	9.621.458	65,40%	80,54%
Cheltuieli - buget de stat	14.823.212	12.436.110	10.117.459	68,25%	81,36%
Alte servicii publice generale	11	3	3	27,24%	99,87%
Sănătate	1.510	17.194	15.453	1023,38%	89,87%
Cultură, recreere și religie	8.400	10.498	10.478	124,73%	99,81%
Asigurări și asistență socială	105.047	470.351	470.069	447,48%	99,94%
Transporturi	14.708.244	11.938.064	9.621.457	65,42%	80,59%
Fonduri externe nerambursabile	4.148	8.842	1	0,00%	0,02%
Transporturi	4.148	8.842	1	0,00%	0,02%
Total cheltuieli din venituri proprii	0	0	0	-	0,00%
Transporturi	0	0	0	-	0,00%

24. Ministerul Educației Naționale

Total general	9.133.831	10.174.793	8.351.557	91,44%	82,08%
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	1.476.747	1.676.502	1.613.741	109,28%	96,26%
Învățământ	7.610.509	8.444.042	6.683.811	87,82%	79,15%
Cultură, recreere și religie	43.075	49.439	49.195	114,21%	99,51%
Protecția mediului	3.500	4.810	4.810	137,43%	100,00%
Cheltuieli - buget de stat	5.620.445	5.888.776	5.639.276	100,34%	95,76%
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	1.474.687	1.635.233	1.602.415	108,66%	97,99%
Învățământ	4.099.183	4.199.294	3.982.857	97,16%	94,85%
Cultură, recreere și religie	43.075	49.439	49.195	114,21%	99,51%
Protecția mediului	3.500	4.810	4.810	137,43%	100,00%
Fonduri externe nerambursabile	178.400	225.546	32.847	18,41%	14,56%
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	400	4.932	3.056	763,99%	61,96%
Învățământ	178.000	220.614	29.791	0,00%	13,50%
Total cheltuieli din venituri proprii	3.334.986	4.060.471	2.679.434	80,34%	65,99%
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	1.660	36.337	8.270	498,17%	22,76%
Învățământ	3.333.326	4.024.134	2.671.164	80,14%	66,38%

25. Ministerul Sănătății

Total general	6.800.576	6.963.588	6.482.306	95,32%	93,09%
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	1.335.965	1.213.633	1.213.633	90,84%	100,00%
Sănătate	4.736.555	5.066.899	4.595.415	97,02%	90,69%
Asigurări și asistență socială	726.000	681.000	672.778	92,67%	98,79%
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	2.056	2.056	480	23,37%	23,37%
Cheltuieli - buget de stat	5.536.112	5.638.481	5.482.119	99,02%	97,23%
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	1.335.965	1.213.633	1.213.633	90,84%	100,00%
Sănătate	3.474.147	3.743.848	3.595.708	103,50%	96,04%
Asigurări și asistență socială	726.000	681.000	672.778	92,67%	98,79%
Fonduri externe nerambursabile	6.016	66.511	22.382	372,04%	33,65%
Sănătate	6.016	66.511	22.382	372,04%	33,65%
Total cheltuieli din venituri proprii	1.258.448	1.258.596	977.805	77,70%	77,69%
Sănătate	1.256.392	1.256.540	977.325	77,79%	77,78%
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	2.056	2.056	480	23,37%	23,37%

26. Ministerul Culturii

Total general	579.893	611.219	523.891	90,34%	85,71%
Cultură, recreere și religie	579.893	611.219	523.891	90,34%	85,71%
Cheltuieli - buget de stat	570.893	585.664	515.832	90,36%	88,08%
Cultură, recreere și religie	570.893	585.664	515.832	90,36%	88,08%
Fonduri externe nerambursabile	0	3.326	2.931	0,00%	88,12%
Cultură, recreere și religie	0	3.326	2.931	0,00%	88,12%

Total cheltuieli din venituri proprii	9.000	22.229	5.129	56,98%	23,07%
Cultură, recreere și religie	9.000	22.229	5.129	56,98%	23,07%

27. Ministerul pentru Societatea Informațională

Total general	493.178	182.792	108.837	22,07%	59,54%
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	1.840	1.640	1.511	82,12%	92,13%
Comunicații	491.338	181.152	107.326	21,84%	59,25%
Cheltuieli - buget de stat	492.821	182.435	108.687	22,05%	59,58%
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	1.840	1.640	1.511	82,12%	92,13%
Comunicații	490.981	180.795	107.176	21,83%	59,28%
Fonduri externe nerambursabile	357	357	150	42,11%	42,11%
Comunicații	357	357	150	42,11%	42,11%

28. Ministerul Public

Total general	709.281	1.034.534	1.021.232	143,98%	98,71%
Ordine publică și siguranță națională	709.281	1.034.324	1.021.040	143,95%	98,72%
Asigurări și asistență socială	0	210	192	-	91,58%
Cheltuieli - buget de stat	707.889	1.032.288	1.020.569	144,17%	98,86%
Ordine publică și siguranță națională	707.889	1.032.078	1.020.376	144,14%	98,87%
Asigurări și asistență socială	0	210	192	-	91,58%
Fonduri externe nerambursabile	1.392	2.246	664	47,68%	29,55%
Ordine publică și siguranță națională	1.392	2.246	664	47,68%	29,55%

29. Agenția Națională de Integritate

Total general	37.843	33.346	32.308	85,37%	96,89%
Autorități publice și acțiuni externe	37.843	33.346	32.308	85,37%	96,89%
Cheltuieli - buget de stat	37.843	33.346	32.308	85,37%	96,89%
Autorități publice și acțiuni externe	37.843	33.346	32.308	85,37%	96,89%

30. Serviciul Român de Informații

Total general	1.392.105	1.554.743	1.544.579	110,95%	99,35%
Ordine publică și siguranță națională	1.344.242	1.498.199	1.489.177	110,78%	99,40%
Învățământ	29.014	31.521	30.542	105,27%	96,89%
Sănătate	12.000	19.070	19.069	158,91%	100,00%
Asigurări și asistență socială	6.849	5.953	5.790	84,53%	97,26%
Cheltuieli - buget de stat	1.386.230	1.544.592	1.542.298	111,26%	99,85%
Ordine publică și siguranță națională	1.338.367	1.488.048	1.486.896	111,10%	99,92%
Învățământ	29.014	31.521	30.542	105,27%	96,89%
Sănătate	12.000	19.070	19.069	158,91%	100,00%
Asigurări și asistență socială	6.849	5.953	5.790	84,53%	97,26%
Fonduri externe nerambursabile	5.000	7.607	1.901	0,00%	24,99%
Ordine publică și siguranță națională	5.000	7.607	1.901	0,00%	24,99%
Învățământ	0	0	0	0,00%	-
Total cheltuieli din venituri proprii	875	2.544	380	43,39%	14,92%
Ordine publică și siguranță națională	875	2.544	380	43,39%	14,92%
Învățământ	0	0	0	-	-

31. Serviciul de Informații Externe

Total general	225.380	255.968	254.641	112,98%	99,48%
Ordine publică și siguranță națională	224.758	255.232	253.923	112,98%	99,49%
Asigurări și asistență socială	622	736	719	115,56%	97,66%
Cheltuieli - buget de stat	222.380	252.968	252.839	113,70%	99,95%
Ordine publică și siguranță națională	221.758	252.232	252.120	113,69%	99,96%
Asigurări și asistență socială	622	736	719	115,56%	97,66%
Total cheltuieli din venituri proprii	3.000	3.000	1.802	0,00%	60,08%
Ordine publică și siguranță națională	3.000	3.000	1.802	0,00%	60,08%

32. Serviciul de Protecție și Pază

Total general	148.795	168.905	168.753	113,41%	99,91%
Ordine publică și siguranță națională	148.485	168.760	168.609	113,55%	99,91%
Asigurări și asistență socială	310	145	143	46,28%	98,94%
Cheltuieli - buget de stat	148.705	168.815	168.716	113,46%	99,94%
Ordine publică și siguranță națională	148.395	168.670	168.572	113,60%	99,94%
Asigurări și asistență socială	310	145	143	46,28%	98,94%
Total cheltuieli din venituri proprii	90	90	37	41,16%	41,16%
Ordine publică și siguranță națională	90	90	37	41,16%	41,16%

33. Serviciul de Telecomunicații Speciale

Total general	250.057	436.679	435.867	174,31%	99,81%
Ordine publică și siguranță națională	248.644	435.847	434.947	174,93%	99,79%
Asigurări și asistență socială	1.413	922	921	65,15%	99,84%
Cheltuieli - buget de stat	250.057	435.834	435.740	174,26%	99,98%
Ordine publică și siguranță națională	248.644	434.912	434.819	174,88%	99,98%
Asigurări și asistență socială	1.413	922	921	65,15%	99,84%
Fonduri externe nerambursabile	0	935	127	0,00%	13,62%
Ordine publică și siguranță națională	0	935	127	0,00%	13,62%

34. Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri

Total general	407.530	377.411	273.878	67,20%	72,57%
Autorități publice și acțiuni externe	125.987	115.312	106.282	84,36%	92,17%
Alte servicii publice generale	12	0	0	0,00%	0,00%
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	72.963	36.358	32.569	44,64%	89,58%
Combustibili și energie	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
Industria extractivă, prelucrătoare și construcții	165.272	189.343	101.233	61,25%	53,47%
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	20.817	0	0	0,00%	-
Alte acțiuni economice	22.479	36.398	33.794	150,34%	92,85%
Cheltuieli - buget de stat	326.801	296.682	270.505	82,77%	91,18%
Autorități publice și acțiuni externe	125.987	115.312	106.282	84,36%	92,17%
Alte servicii publice generale	12	0	0	0,00%	0,00%
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	72.963	36.358	32.569	44,64%	89,58%
Combustibili și energie	0	0	0	-	-
Industria extractivă, prelucrătoare și construcții	84.543	108.614	97.860	115,75%	90,10%
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	20.817	0	0	0,00%	-
Alte acțiuni economice	22.479	36.398	33.794	150,34%	92,85%
Total cheltuieli din venituri proprii	80.729	80.729	3.373	4,18%	4,18%
Combustibili și energie	0	0	0	-	-
Industria extractivă, prelucrătoare și construcții	80.729	80.729	3.373	4,18%	4,18%

35. Ministerul Energiei, IM.M. și Mediului de Afaceri

Total general	1.132.139	974.820	389.437	34,40%	39,95%
Autorități publice și acțiuni externe	265.452	69.558	41.477	15,63%	59,63%
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	166.879	225.184	157.184	94,19%	69,80%
Combustibili și energie	602.309	611.329	122.028	20,26%	19,96%
Industria extractivă, prelucrătoare și construcții	44.527	1.777	1.776	3,99%	99,95%
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	52.972	66.972	66.972	126,43%	100,00%
Cheltuieli - buget de stat	679.711	521.442	389.437	57,29%	74,68%
Autorități publice și acțiuni externe	265.452	69.558	41.477	15,63%	59,63%
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	166.879	225.184	157.184	94,19%	69,80%
Combustibili și energie	149.881	157.951	122.028	81,42%	77,26%
Industria extractivă, prelucrătoare și construcții	44.527	1.777	1.776	3,99%	99,95%
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	52.972	66.972	66.972	126,43%	100,00%

Total cheltuieli din venituri proprii	452.428	453.378	0	0,00%	0,00%
Combustibili și energie	452.428	453.378	0	0,00%	0,00%

36. Academia Română

Total general	422.467	446.834	391.786	92,74%	87,68%
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	398.228	387.321	337.993	84,87%	87,26%
Sănătate	19.681	54.901	50.438	256,28%	91,87%
Cultură, recreere și religie	3.738	3.792	2.549	68,20%	67,23%
Asigurări și asistență socială	820	820	805	98,23%	98,23%
Cheltuieli - buget de stat	331.913	351.528	334.385	100,74%	95,12%
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	309.495	293.836	281.264	90,88%	95,72%
Sănătate	19.681	54.901	50.438	256,28%	91,87%
Cultură, recreere și religie	1.917	1.971	1.878	97,97%	95,28%
Asigurări și asistență socială	820	820	805	98,23%	98,23%
Fonduri externe nerambursabile	71	4.823	2.969	4182,23%	61,57%
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	71	4.823	2.969	4182,23%	61,57%
Total cheltuieli din venituri proprii	90.483	90.483	54.431	60,16%	60,16%
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	88.662	88.662	53.759	60,63%	60,63%
Sănătate	0	0	0	-	-
Cultură, recreere și religie	1.821	1.821	671	36,87%	36,87%

37. Autoritate Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor

Total general	528.299	536.014	481.709	91,18%	89,87%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	528.299	536.014	481.709	91,18%	89,87%
Cheltuieli - buget de stat	521.569	528.347	477.228	91,50%	90,32%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	521.569	528.347	477.228	91,50%	90,32%
Fonduri externe nerambursabile	0	937	417	-	44,46%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	0	937	417	-	44,46%
Total cheltuieli din venituri proprii	6.730	6.730	4.064	60,39%	60,39%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	6.730	6.730	4.064	60,39%	60,39%

38. Secretariatul de Stat pentru Recunoașterea Meritelor Luptătorilor Împotriva Regimului Comunist Instaurat în România în perioada 1945-1989

Total general	2.334	2.056	1.733	74,24%	84,28%
Asigurări și asistență socială	2.334	2.056	1.733	74,24%	84,28%
Cheltuieli - buget de stat	2.334	2.056	1.733	74,24%	84,28%
Asigurări și asistență socială	2.334	2.056	1.733	74,24%	84,28%

39. Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor

Total general	11.718	11.898	11.838	101,02%	99,49%
Autorități publice și acțiuni externe	11.718	11.898	11.838	101,02%	99,49%
Cheltuieli - buget de stat	11.651	11.884	11.824	101,49%	99,50%
Autorități publice și acțiuni externe	11.651	11.884	11.824	101,49%	99,50%
Fonduri externe nerambursabile	67	14	13	20,01%	95,77%
Autorități publice și acțiuni externe	67	14	13	20,01%	95,77%

40. Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat

Total general	8.373	11.643	11.591	138,44%	99,55%
Autorități publice și acțiuni externe	8.373	11.643	11.591	138,44%	99,55%
Cheltuieli - buget de stat	8.373	11.643	11.591	138,44%	99,55%
Autorități publice și acțiuni externe	8.373	11.643	11.591	138,44%	99,55%

41. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

Total general	11.997	13.720	11.518	96,01%	83,95%
Autorități publice și acțiuni externe	11.997	13.720	11.518	96,01%	83,95%
Cheltuieli - buget de stat	11.940	12.414	10.466	87,65%	84,31%
Autorități publice și acțiuni externe	11.940	12.414	10.466	87,65%	84,31%
Fonduri externe nerambursabile	57	1.306	1.052	1846,48%	80,59%

Autorități publice și acțiuni externe	57	1.306	1.052	1846,48%	80,59%
42. Agenția Națională de Presă AGERPRES					
Total general	19.250	19.000	17.346	90,11%	91,30%
Cultură, recreere și religie	19.250	19.000	17.346	90,11%	91,30%
Cheltuieli - buget de stat	16.000	16.000	15.149	94,68%	94,68%
Cultură, recreere și religie	16.000	16.000	15.149	94,68%	94,68%
Total cheltuieli din venituri proprii	3.250	3.000	2.198	67,62%	73,25%
Cultură, recreere și religie	3.250	3.000	2.198	67,62%	73,25%
43. Institutul Cultural Român					
Total general	28.200	31.500	27.659	98,08%	87,81%
Cultură, recreere și religie	28.200	31.500	27.659	98,08%	87,81%
Cheltuieli - buget de stat	28.200	31.000	27.659	98,08%	89,22%
Cultură, recreere și religie	28.200	31.000	27.659	98,08%	89,22%
Total cheltuieli din venituri proprii	0	500	0	-	0,00%
Cultură, recreere și religie	0	500	0	-	0,00%
44. Societatea Română de Radiodifuziune					
Total general	192.948	195.848	195.709	101,43%	99,93%
Cultură, recreere și religie	192.948	195.848	195.709	101,43%	99,93%
Cheltuieli - buget de stat	192.948	195.848	195.709	101,43%	99,93%
Cultură, recreere și religie	192.948	195.848	195.709	101,43%	99,93%
45. Societatea Română de Televiziune					
Total general	185.835	135.354	134.625	72,44%	99,46%
Cultură, recreere și religie	185.835	135.354	134.625	72,44%	99,46%
Cheltuieli - buget de stat	185.835	135.354	134.625	72,44%	99,46%
Cultură, recreere și religie	185.835	135.354	134.625	72,44%	99,46%
46. Consiliul Superior al Magistraturii					
Total general	90.467	113.464	105.752	116,90%	93,20%
Autorități publice și acțiuni externe	62.056	81.942	75.113	121,04%	91,67%
Învățământ	28.411	31.522	30.638	107,84%	97,20%
Cheltuieli - buget de stat	80.816	93.568	91.898	113,71%	98,22%
Autorități publice și acțiuni externe	52.405	62.065	61.260	116,90%	98,70%
Învățământ	28.411	31.503	30.638	107,84%	97,25%
Fonduri externe nerambursabile	3.498	13.743	10.292	294,22%	74,89%
Autorități publice și acțiuni externe	3.498	13.724	10.291	294,21%	74,99%
Învățământ	0	19	0	-	1,67%
Total cheltuieli din venituri proprii	6.153	6.153	3.562	57,89%	57,89%
Autorități publice și acțiuni externe	6.153	6.153	3.562	57,89%	57,89%
47. Autoritatea Electorală Permanentă					
Total general	32.286	32.695	31.885	98,76%	97,52%
Autorități publice și acțiuni externe	25.736	25.933	25.123	97,62%	96,88%
Alte servicii publice generale	6.550	6.762	6.761	103,23%	99,99%
Cheltuieli - buget de stat	32.286	32.695	31.885	98,76%	97,52%
Autorități publice și acțiuni externe	25.736	25.933	25.123	97,62%	96,88%
Alte servicii publice generale	6.550	6.762	6.761	103,23%	99,99%
48. Ministerul pentru Consultare Publică și Dialog Civic					
Total general	0	35	11	-	30,95%
Autorități publice și acțiuni externe	0	35	11	-	30,95%
Cheltuieli - buget de stat	0	35	11	-	30,95%
Autorități publice și acțiuni externe	0	35	11	-	30,95%
49. Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal					
Total general	2.994	2.949	2.761	92,22%	93,63%

Autorități publice și acțiuni externe	2.994	2.949	2.761	92,22%	93,63%
Cheltuieli - buget de stat	2.994	2.949	2.761	92,22%	93,63%
Autorități publice și acțiuni externe	2.994	2.949	2.761	92,22%	93,63%

50. Consiliul Economic și Social

Total general	2.716	3.195	2.983	109,83%	93,36%
Autorități publice și acțiuni externe	2.716	3.195	2.983	109,83%	93,36%
Cheltuieli - buget de stat	2.716	3.195	2.983	109,83%	93,36%
Autorități publice și acțiuni externe	2.716	3.195	2.983	109,83%	93,36%

51. Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor

Total general	16.780	14.247	13.516	80,55%	94,87%
Autorități publice și acțiuni externe	16.780	14.247	13.516	80,55%	94,87%
Cheltuieli - buget de stat	16.780	14.247	13.516	80,55%	94,87%
Autorități publice și acțiuni externe	16.780	14.247	13.516	80,55%	94,87%

52. Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului

Total general	18.634	80.090	76.761	411,94%	95,84%
Autorități publice și acțiuni externe	18.634	80.090	76.761	411,94%	95,84%
Cheltuieli - buget de stat	18.634	80.090	76.761	411,94%	95,84%
Autorități publice și acțiuni externe	18.634	80.090	76.761	411,94%	95,84%

53. Ministerul Fondurilor Europene

Total general	1.766.723	4.653.024	4.584.131	259,47%	98,52%
Autorități publice și acțiuni externe	1.765.233	2.457.152	2.388.259	135,29%	97,20%
Alte servicii publice generale	1.490	157	157	10,52%	99,84%
Protecția mediului	0	2.195.715	2.195.715	-	-
Cheltuieli - buget de stat	1.755.656	4.641.221	4.583.025	261,04%	98,75%
Autorități publice și acțiuni externe	1.754.166	2.445.349	2.387.154	136,08%	97,62%
Alte servicii publice generale	1.490	157	157	10,52%	99,84%
Protecția mediului	0	2.195.715	2.195.715	#DIV/0!	100,00%
Fonduri externe nerambursabile	1.558	2.294	373	23,96%	16,27%
Autorități publice și acțiuni externe	1.558	2.294	373	23,96%	16,27%
Total cheltuieli din venituri proprii	9.509	9.509	732	7,70%	7,70%
Autorități publice și acțiuni externe	9.509	9.509	732	7,70%	7,70%

54. Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților

Total general	21.891	16.144	-1.009	-4,61%	-6,25%
Autorități publice și acțiuni externe	21.891	16.144	15.291	69,85%	94,72%
Alte servicii publice generale	0	0	-16.300	-	-
Cheltuieli - buget de stat	21.891	16.144	-1.009	-4,61%	-6,25%
Autorități publice și acțiuni externe	21.891	16.144	15.291	69,85%	94,72%
Alte servicii publice generale	0	0	-16.300	-	-

55. Acțiuni Generale

Total general	20.061.358	21.075.765	18.266.785	91,05%	86,67%
Autorități publice și acțiuni externe	6.632.975	7.804.120	7.129.041	107,48%	91,35%
Alte servicii publice generale	947.372	1.424.643	43.446	4,59%	3,05%
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	11.981.011	11.447.002	10.782.891	90,00%	94,20%
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale	0	0	-73	-	-
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	500.000	400.000	311.480	62,30%	77,87%
Cheltuieli - buget de stat	20.061.358	21.075.765	18.266.785	91,05%	86,67%
Autorități publice și acțiuni externe	6.632.975	7.804.120	7.129.041	107,48%	91,35%
Alte servicii publice generale	947.372	1.424.643	43.446	4,59%	3,05%
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	11.981.011	11.447.002	10.782.891	90,00%	94,20%
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	0	0	-73	-	-
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	500.000	400.000	311.480	62,30%	77,87%

**Raportarea nivelurilor deficitului/excedentului și datoriei
și previziunea datelor asociate**

Stat Membru: ROMÂNIA		Anul
Date exprimate în MIL. RON (milioane unități monedă națională)	Cod	2015
Data: 15.04.2016	ESA 2010	
Necesarul net (-)/ Capacitatea netă (+)	PDE B.9	
Administrații publice	S.13	-5.288
- Administrația centrală	S.1311	-12.001
- Administrațiile Statelor federale	S.1312	X
- Administrațiile locale	S.1313	5.118
- Administrațiile de securitate socială	S.1314	1.596
Datoria brută consolidată a administrației publice		
Soldul datoriei, la valoarea nominală, la sfârșitul anului		273.895
<i>Pe categorii:</i>		
Numerar și depozite	AF.2	8.752
Titluri altele decât acțiuni, exclusiv instrumente financiare derivate	AF.3	196.021
<i>Pe termen scurt</i>	AF.31	9.008
<i>Pe termen lung</i>	AF.32	187.013
Împrumuturi	AF.4	69.121
<i>Pe termen scurt</i>	AF.41	113
<i>Pe termen lung</i>	AF.42	69.008
Cheltuielile administrațiilor publice		
Formarea brută de capital fix	P.51	36.286
Dobânda (consolidată)	PDE D.41	11.732
Produsul intern brut la prețurile pieței	B.1*g	712.832
Deficit / PIB %		0,74%

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

STRADA LEV TOLSTOI NR. 22-24 SECTOR 1 COD 011948 BUCUREȘTI
TELEFON: (+40) 213078736; FAX: (+40)21.3078787
www.curteadeconturi.ro; e-mail: DepartamentII@rcc.ro

DEPARTAMENTUL II

RAPORT DE AUDIT FINANCIAR AL CONTULUI GENERAL ANUAL AL DATORIEI PUBLICE PE ANUL 2015 LA MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE (MFP)

BUCUREȘTI, 2016

CUPRINS

	Pag.
CAPITOLUL I PREZENTARE GENERALĂ A ENTITĂȚII. OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE ALE AUDITULUI	7
1.1. Definirea noțiunii de datorie publică	7
1.2. Responsabilitatea auditorilor publici externi	8
1.3. Responsabilitatea conducerii MFP	8
1.4. Situațiile financiare auditate	8
1.5. Obiectivele auditului financiar	9
CAPITOLUL II ANALIZA PRINCIPALILOR INDICATORI PRIVIND DATORIA PUBLICĂ, PRECUM ȘI A EVOLUȚIEI ACESTORA	10
CAPITOLUL III CONSTATĂRILE ȘI CONCLUZIILE AUDITULUI FINANCIAR ASUPRA CONTULUI GENERAL ANUAL AL DATORIEI PUBLICE PE ANUL 2015	19
DATORIA PUBLICĂ LA DATA DE 31.12.2015	19
DATORIA PUBLICĂ GUVERNAMENTALĂ	25
3.1. Datoria publică guvernamentală directă	25
3.2. Datoria publică guvernamentală garantată	40
3.3. Constatări cu privire la datoria publică guvernamentală, rezultate din acțiunile de control efectuate de către Curtea de Conturi la entitățile beneficiare	44
DATORIA PUBLICĂ LOCALĂ	48
3.4. Datoria publică locală directă	50
3.5. Datoria publică locală garantată	56
3.6. Constatări cu privire la datoria publică locală, rezultate din acțiunile de control efectuate de către Camerele de Conturi la Unitățile Administrativ-Teritoriale	60
CAPITOLUL IV CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI	70
CAPITOLUL V OPINIA DE AUDIT	71

ABREVIERI

Abreviere	Denumire
BDCE	Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BIRD	Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BNR	Banca Națională a României
CE	Comunitatea Europeană
DGRFI	Direcția Generală Relații Financiare Internaționale
DGTCP	Direcția Generală Trezorerie și Contabilitate Publică
DGTDP	Direcția Generală de Trezorerie și Datorie Publică
FMI	Fondul Monetar Internațional
HG	Hotărârea Guvernului
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
OG	Ordonanța Guvernului
OMEF	Ordinul ministrului economiei și finanțelor
OMFP	Ordinul ministrului finanțelor publice
ONU	Organizația Națiunilor Unite
OUG	Ordonanța de Urgență a Guvernului
PIB	Produsul Intern Brut
SAIFE	Serviciul de Audit Intern pentru Fonduri Externe
SEC	Sistemul european de conturi
UAT	Unitate Administrativ-Teritorială
UE	Uniunea Europeană
UMP	Unitatea de management a proiectului

Prezentul raport de audit financiar este adresat Parlamentului României, Guvernului, precum și opiniei publice. Documentul întocmit de către Curtea de Conturi, Departamentul II, Direcția 2 a fost realizat în baza rezultatelor misiunii efectuate atât la nivel central (Ministerul Finanțelor Publice), cât și la entități beneficiare (Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale – MADR, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice – MMFPSPV, Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România – CNADNR și Unitatea Administrativ-Teritorială a Municipiului București – UATM București), cât și la nivel teritorial (Unități Administrativ-Teritoriale – UAT).

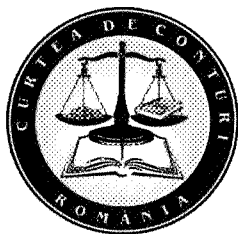
La **Ministerul Finanțelor Publice**, care deține și calitatea de administrator al datoriei publice, a fost efectuată acțiunea de audit financiar asupra Contului general anual al datoriei publice a statului pentru anul 2015.

La nivelul **entităților beneficiare**, acțiunile efectuate au avut ca obiectiv controlul legalității utilizării și rambursării sumelor contractate direct, subîmprumutate sau al creditelor garantate de stat.

La nivelul **Unităților Administrativ-Teritoriale**, acțiunile efectuate au avut ca obiectiv controlul legalității contractării sau garantării, precum și a utilizării și rambursării finanțărilor rambursabile.

CAPITOLUL I. PREZENTARE GENERALĂ A ENTITĂȚII.

OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE ALE AUDITULUI

În baza prevederilor art. 22 lit. c) și art. 26 lit. i) din Legea nr. 94/1992 *privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi*, republicată, ale Programului de activitate pe anul 2016, în perioada 25.04-15.07.2016, Departamentul II din cadrul Curții de Conturi a efectuat misiunea de audit financiar asupra Contului general anual al datoriei publice pe anul 2015, la Ministerul Finanțelor Publice (MFP).

1.1. DEFINIREA NOȚIUNII DE DATORIE PUBLICĂ

Ca urmare a modificărilor succesive ale cadrului **legal național** aferent, termenul de datorie publică a cunoscut următoarele definiții:

✓ **datoria publică** reprezintă „*totalitatea obligațiilor pecuniare la un moment dat, rezultate din împrumuturi interne și externe, pe termen mediu sau lung, contractate de stat în nume propriu sau garantate de acesta*” (art. 1 din Legea nr. 91/1993 *privind datoria publică*);

✓ **datoria publică** reprezintă „*totalitatea obligațiilor interne și externe ale statului, la un moment dat, contractate de Guvern prin Ministerul Finanțelor, în numele României*” (art. 1 alin. (2) din Legea nr. 81/1999 *a datoriei publice*);

✓ **datoria publică** reprezintă „*datoria publică guvernamentală la care se adaugă datoria publică locală*” (art. 2 alin. (4) din Legea nr. 313/2004 *a datoriei publice*);

✓ **datoria publică** reprezintă „*totalitatea obligațiilor de natura datoriei publice guvernamentale și locale*” (art. 2 lit. c) din OUG nr. 64/2007 *privind datoria publică*).

Spre deosebire de noțiunea de datorie publică potrivit reglementărilor naționale, în conformitate cu legislația europeană **datoria publică** este definită ca fiind „*totalitatea datoriilor brute scadente la sfârșitul anului, la valoarea lor nominală, în sectorul administrației publice, cu excepția pasivelor ale căror active financiare sunt deținute de sectorul administrației publice. Datoria publică se constituie din pasivele administrației centrale, având următoarele categorii: numerar și depozite, titluri, altele decât acțiunile, cu excepția produselor financiare derivate și credite, așa cum sunt definite în SEC95*” (art. 1 alin. (5) din Regulamentul (CE) nr. 479/2009 al Consiliului din 25 mai 2009 pentru aplicarea Protocolului privind procedura aplicabilă deficitelor excesive, anexat la Tratatul de instituire a Comunităților Europene, republicat).

Se menționează că, potrivit prevederilor Regulamentului (UE) nr. 549/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, din 21 mai 2013, privind Sistemul european de conturi naționale și regionale din UE, SEC95 a fost revizuit, SEC 2010 fiind aplicabil datelor transmise Eurostat începând cu data de 1 septembrie 2014.

1.2. RESPONSABILITATEA AUDITORILOR PUBLICI EXTERNI

Responsabilitatea auditorilor publici externi a fost de a exprima o opinie cu privire la Contul general anual al datoriei publice pe anul 2015 pe baza rezultatelor auditului efectuat, respectiv de a planifica și efectua acțiunea astfel încât să se obțină o asigurare rezonabilă că situațiile financiare nu sunt afectate de existența unor erori/abateri semnificative.

1.3. RESPONSABILITATEA CONDUCERII MFP

Cu privire la Contul general anual al datoriei publice pe anul 2015, MFP confirmă faptul că modul de contractare și gestionare a datoriei publice guvernamentale și situația garanțiilor guvernamentale pentru credite interne și externe sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative care reglementează domeniul datoriei publice și respectă principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității. MFP confirmă, de asemenea, că anexele la Contul general anual al datoriei publice la 31 decembrie 2015 au fost întocmite în baza cadrului legal de raportare financiară aplicabil în România și cu respectarea principiilor legalității și regularității, aceste situații oferind o imagine reală și fidelă a tranzacțiilor și a soldului datoriei publice.

1.4. SITUAȚIILE FINANCIARE AUDITATE

Auditul financiar a fost efectuat asupra *Contului general anual al datoriei publice pe anul 2015*, elaborat de MFP, anexă la Contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015, care are următoarea structură:

- **Contul general anual al datoriei publice guvernamentale directe la data de 31 decembrie 2015** (Anexa nr. 9 la Contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015);
- **Situația garanțiilor guvernamentale la data de 31 decembrie 2015** (Anexa nr. 10 la Contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015);
- **Contul datoriei publice locale directe la data de 31 decembrie 2015** (Anexa nr. 11 la Contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015);
- **Situația garanțiilor locale la data de 31 decembrie 2015** (Anexa nr. 12 la Contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015).

1.5. OBIECTIVELE AUDITULUI FINANCIAR

Obiectivul general al auditului financiar este acela de a obține asigurarea rezonabilă că:

a) situațiile financiare auditate au fost întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, respectă principiile legalității și regularității și oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de MFP;

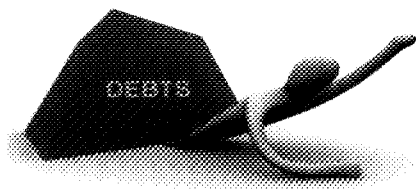
b) modul privind contractarea și gestionarea datoriei publice guvernamentale și situația garanțiilor guvernamentale sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative care reglementează domeniul datoriei publice și respectă principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.

Auditul financiar asupra Contului general anual al datoriei publice pe anul 2015 a avut următoarele **obiective specifice**:

✓ *exactitatea și realitatea datelor raportate în Contul general anual al datoriei publice pe anul 2015;*

✓ *legalitatea contractării și utilizării instrumentelor de datorie publică raportate în Contul general anual al datoriei publice pe anul 2015 și a rambursării ratelor scadente aferente acestora.*

CAPITOLUL II. ANALIZA PRINCIPALILOR INDICATORI PRIVIND DATORIA PUBLICĂ, PRECUM ȘI A EVOLUȚIEI ACESTORA

Cadrul general și principiile administrării datoriei publice au fost reglementate prin promovarea și emiterea **OUG nr. 64/2007 privind datoria publică**, aprobată prin **Legea nr. 109/2008**, act normativ aplicat și în prezent.

În nota de fundamentare a OUG nr. 64/2007 se specifică faptul că se va trece „*de la o finanțare pe proiecte la asigurarea finanțării deficitului bugetar, cheltuielile anuale aferente proiectelor propuse de ministerele de linie urmând a fi incluse în bugetele anuale ale acestora*”.

Astfel, începând cu data de 1 ianuarie 2009, MFP a preluat spre administrare de la beneficiarii de proiecte o mare parte a împrumuturilor contractate sau garantate de stat a căror sursă de rambursare era bugetul de stat, iar cheltuielile echivalente valorii sumelor rămase de utilizat și de tras din împrumuturi, precum și contribuția României la finanțarea proiectelor, inclusiv taxele, impozitele și oricare alte costuri locale aferente proiectului au fost cuprinse cumulat în bugetele entităților beneficiare, în cadrul sumelor alocate anual cu această destinație de la bugetul de stat.

Având în vedere faptul că de la 1 ianuarie 2007 România este stat membru al UE, prin semnarea *Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene* (numit și *Tratatul de la Lisabona*, tratat care amendează Tratatul privind Uniunea Europeană – cunoscut și ca Tratatul de la Maastricht și Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene – cunoscut și ca Tratatul de la Roma), cadrul legal național privind datoria publică existent la acea dată a fost completat de normele de procedură privind deficitele excesive prevăzute în *Protocolul nr. 12 privind procedura aplicabilă deficitelor excesive*, anexă a *Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene*.

După data aderării, conform Regulamentului UE nr. 3605/1993, statele membre au obligația de a transmite datele la Eurostat¹ de două ori pe an, respectiv la data de 31 martie și la 30 septembrie. Potrivit prevederilor art. 126 alineatul (2) din *Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene*, pentru a identifica erorile evidente, Comisia supraveghează evoluția situației bugetare și a nivelului datoriei publice în statele membre și examinează, în special, dacă disciplina bugetară a fost respectată, pe baza următoarelor două criterii:

¹ Eurostat este organismul de statistică al Uniunii Europene, având misiunea de a oferi Uniunii Europene statistici la nivel European, care să permită comparații între țări și regiuni.

a) dacă raportul dintre deficitul public planificat sau real și produsul intern brut depășește valoarea de referință de 3%²;

b) dacă raportul dintre datoria publică și produsul intern brut depășește valoarea de referință de 60%².

Potrivit datelor raportate de către MFP în Contul general anual al datoriei publice pe anul 2015, datoria publică a României la data de 31.12.2015 a fost în valoare totală de **315.833,38 milioane lei (69.805,15 milioane euro)**³.

În timp ce datoria publică la data de 31.12.2015, raportată în Contul general anual al datoriei publice pe anul 2015, conform prevederilor reglementărilor naționale, a fost în sumă de **315.833,38 milioane lei (69.805,15 milioane euro)**, datoria publică la aceeași dată, calculată potrivit metodologiei de calcul prevăzute de SEC 2010, a fost raportată la Eurostat ca fiind în sumă de **273.895 milioane lei (echivalent 60.535,97 milioane euro)**⁴.

Diferența rezultată din raportarea datelor privind nivelul datoriei publice calculat pentru aceeași perioadă în sumă de **41.938,38 milioane lei** reprezintă un procent de **13,28%** din datoria publică la data de 31.12.2015, raportată conform prevederilor reglementărilor naționale și provine în cea mai mare parte (**85%**) din neincluderea în nivelul datoriei publice raportate la Eurostat a instrumentului „*Împrumuturi temporare din disponibilitățile contului general al Trezoreriei Statului*” (cu un sold la data de 31.12.2015 în valoare de **35.519,15 milioane lei**).

În perioada 2013-2015, conform datelor prezentate de Eurostat⁴, nivelul mediu al datoriei publice în cadrul UE28⁵ a înregistrat un trend ascendent, de la **11.584.141 milioane euro** la **12.477.670 milioane euro**, respectiv o creștere de **7,71%**. O tendință similară, dar mai pronunțată a înregistrat nivelul PIB în cadrul UE28, care a prezentat o creștere de **8,08%**, de la **13.546.828 milioane euro** la **14.641.568 milioane euro**.

Se constată astfel că, la nivelul UE28, ritmul de creștere a economiei a devansat ritmul de creștere a datoriei publice. Astfel, nivelul mediu al raportului dintre datoria publică și PIB în UE28 a înregistrat o ușoară scădere, de la 85,5% în 2013 la 85,2% în 2015, nivel care se situează mult peste limita de 60% din PIB, prevăzută în Tratatul de la Maastricht.

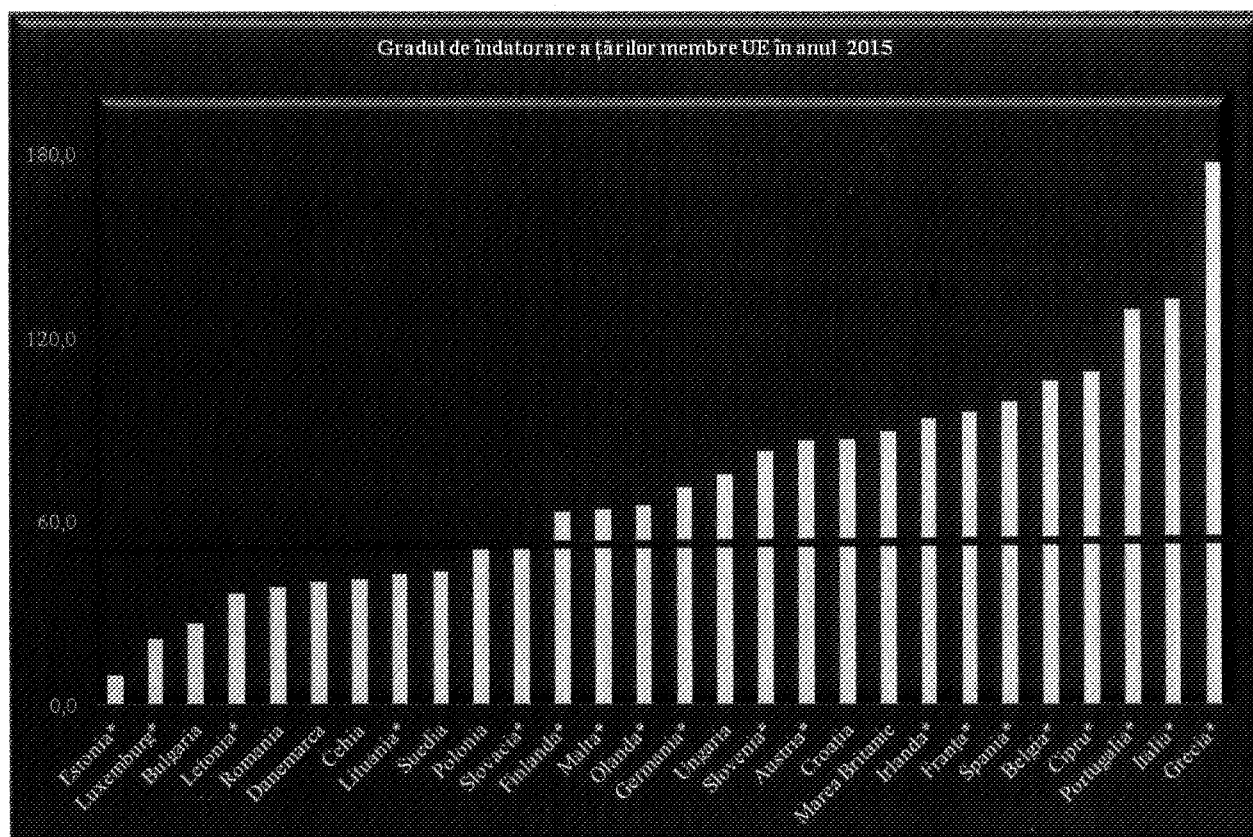
² Valorile de referință sunt stabilite potrivit prevederilor art. 1 din Protocolul nr. 12 privind procedura aplicabilă deficitelor excesive, anexă a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.

³ Curs valutar la 31.12.2015= 4,5245 lei/euro, potrivit www.bnr.ro.

⁴ Publicația „Euro area and EU28 government deficit at 2.1% and 2.4% of GDP respectively Government debt at 90.7% and 85.2%” din 22 aprilie 2016 (<http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/data>).

⁵ UE28 = Uniunea Europeană alcătuită din cele 28 de state membre.

Gradul de îndatorare a țărilor membre UE28 în anul 2015 este prezentat în graficul nr. 1, respectiv:

Grafic nr. 1 – Gradul de îndatorare a țărilor membre UE28, în anul 2015

Așa cum se poate observa, în anul 2015, 17 state dintre cele 28 de state membre ale UE28 au înregistrat un nivel al datoriei mai ridicat decât plafonul de 60% din PIB, stabilit prin Tratatul de la Maastricht, cel mai ridicat fiind al Greciei (176,9%), Italiei (132,7%), Portugaliei (129%), Ciprului (108,9%) și Belgiei (106%). Este de remarcat faptul că, în comparație cu anul 2014, toate aceste țări au înregistrat o creștere a nivelului acestui indicator.

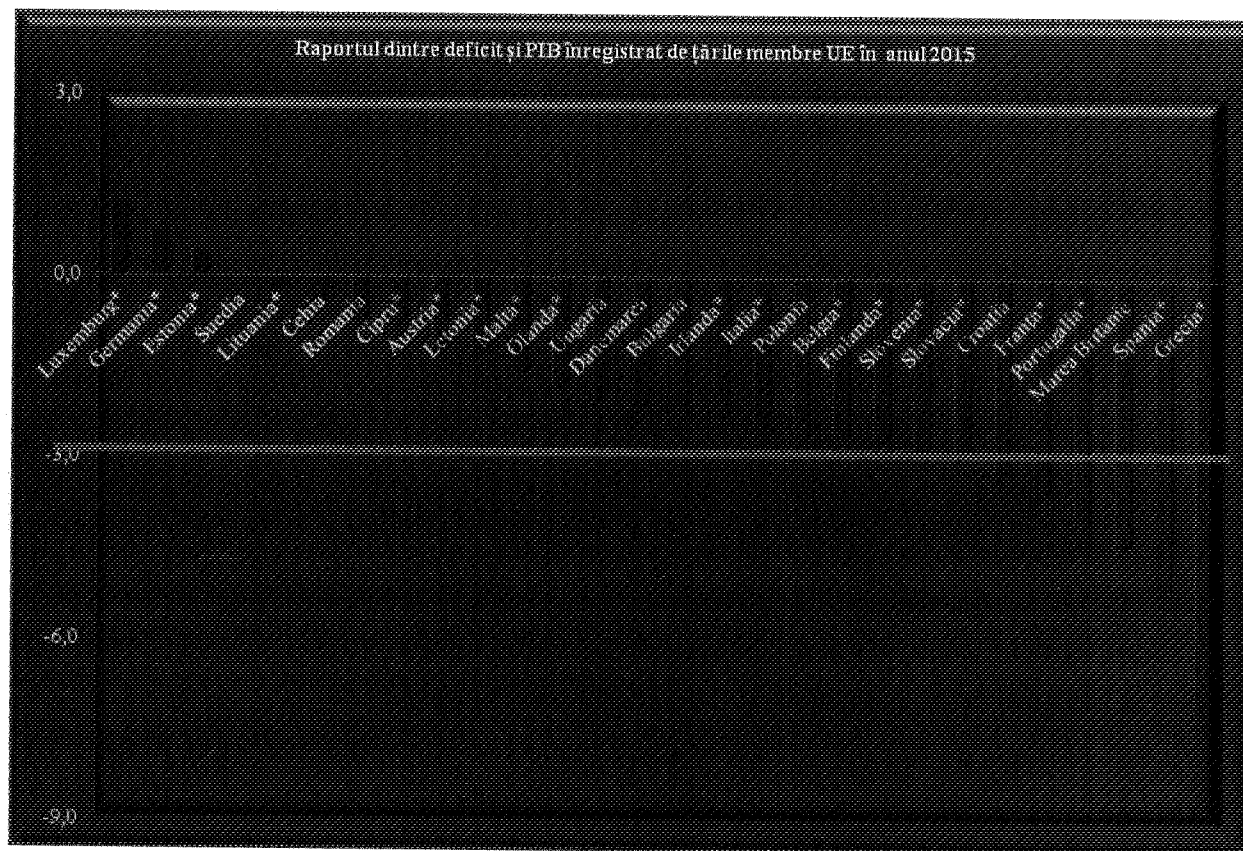
Pe de altă parte, cea mai scăzută datorie publică, ca procentaj din PIB, a fost înregistrată în Estonia (9,7%), Luxemburg (21,4%), Bulgaria (26,7%), Letonia (36,4%) și România (38,4%).

Indicatorul datoriei publice raportat la produsul intern brut al țării noastre, având un nivel de 38,4%, calculat după metodologia SEC 2010, situează România, în anul 2015, între primele 5 state membre cu cea mai scăzută datorie publică în PIB.

În ceea ce privește nivelul mediu al deficitului în cadrul UE28, în perioada 2013-2015, acesta a înregistrat un trend descendent, de la 445.141 milioane euro la 351.561 milioane euro, respectiv o diminuare de 21,02%.

Nivelul mediu al raportului dintre deficitul public și PIB în UE28 a scăzut de la 3,3% în 2013 la 2,4% în 2015, nivel care se încadrează în limita de 3% din PIB prevăzută în Tratatul de la Maastricht.

Schematic, raportul dintre deficit și PIB, înregistrat de țările membre UE28 în anul 2015, este prezentat în graficul nr. 2, respectiv:

Grafic nr. 2 – Raportul dintre deficit și PIB, înregistrat de țările membre UE28 în anul 2015

În anul 2015, 7 state membre, respectiv Grecia (-7,2%), Spania (-5,1%), Portugalia (-4,4%), Marea Britanie (-4,4%), Franța (-3,5%), Croația (-3,2%) și Slovacia (-3,0%) au înregistrat deficite care au depășit pragul de 3,0% din PIB.

Față de anul 2014, an în care 13 state membre au înregistrat deficite care au depășit pragul de 3,0% din PIB, state precum Slovenia, Irlanda, Finlanda, Belgia, Polonia și Italia s-au încadrat în limita de deficit din PIB în anul 2015, iar Slovacia a depășit acest prag.

În același timp, din cele 24 de țări care au înregistrat deficit, cele mai scăzute deficite bugetare ca procent în PIB au fost înregistrate de către Lituania (-0,2%), Republica Cehă (-0,4%), România (-0,7%) și Cipru (-1,0%).

Celelalte 4 state membre, respectiv Luxemburg (1,2%), Germania (0,7%), Estonia (0,4%) și Suedia (0,0%) au înregistrat excedente bugetare în anul 2015.

Indicatorul deficitul public raportat la produsul intern brut al țării noastre, având un nivel de 0,7%, calculat după metodologia SEC 2010, ne situează în anul 2015 pe locul 7 din cele 28 de state membre, respectiv între primele 3 state membre cu cel mai scăzut deficit în PIB.

În perioada 2013-2015, nivelul datoriei publice, al PIB-ului României, al populației României, precum și dinamica acestora au cunoscut următoarea evoluție:

Nr. crt.	Anul	Datorie publică		Produs intern brut ⁶		Populația României mil. loc.	Datorie publică/ PIB (%)	Datoria publică lei/ locuitor	Datoria publică euro/ locuitor	PIB lei/ locuitor	PIB euro/ locuitor
		mil. lei	mil. euro	mil. lei	mil. euro						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	2013	267.151	59.569	637.583	142.169	19,99	41,9	13.364	2.980	31.895	7.112
2	2014	295.656	65.964	666.637	148.733	19,91	44,4	14.850	3.313	33.483	7.471
3	2015	315.833	69.805	712.832	157.549	19,49 ⁷	44,3	16.205	3.582	36.574	8.084

În perioada analizată, datoria publică a României a manifestat o tendință ascendentă, înregistrând la sfârșitul anului 2015 o valoare de **315.833 milioane lei**, în creștere cu **18,22%** față de nivelul înregistrat în anul 2013 și cu **6,82%** față de cel înregistrat în anul 2014.

De asemenea, în aceeași perioadă, PIB-ul României a înregistrat o evoluție pozitivă, atingând la sfârșitul anului 2015 valoarea de **712.832 milioane lei**, în creștere cu **11,80%** față de nivelul înregistrat în anul 2013 și cu **6,93%** față de cel înregistrat în anul 2014.

Analizând indicatorul datoriei publice raportat la produsul intern brut al României în anul 2015 se constată faptul că, în conformitate cu prevederile legislației naționale, acesta a avut un nivel de 44,3%, iar după metodologia SEC 2010 a înregistrat un nivel de 38,4%, situându-ne astfel sub pragul de 60% stabilit prin Tratatul de la Maastricht și între primele 5 state membre cu cea mai scăzută datorie publică în PIB din UE28.

Se constată că, în anul 2015, ritmul de creștere al PIB-ului României l-a devansat pe cel al datoriei publice, însă, pe ansamblul perioadei 2013-2015, **datoria publică a avut un ritm de creștere mai accelerat decât cel al PIB-ului României.**

⁶ Produsul intern brut – PIB pentru anii 2013 și 2014 potrivit: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/6796757/2-21042015-AP-EN.pdf/2a3922ae-2976-4aef-b6ce-af19bde6a236> și PIB pentru anul 2015, potrivit: Euro area and EU28 government deficit at 2.1% and 2.4% of GDP respectively Government debt at 90.7% and 85.2%” din 22 aprilie 2016 (<http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/data>)

⁷ <https://demograffiti.wordpress.com/2016/01/15/populatia-romaniei-la-1-decembrie-2015/>

Indicatorul datoriei publice, raportat la produsul intern brut al țării noastre în anul 2015, având un nivel de 44,3% (calculat în conformitate cu prevederile legislației naționale), deși a prezentat o creștere față de cel înregistrat la finele anului 2013, comparativ cu anul 2014 a înregistrat o ușoară scădere.

De asemenea, se observă faptul că în această perioadă populația României a înregistrat un ritm descendent, înregistrând la finele anului 2015 valoarea de **19,49 milioane locuitori**, o scădere cu **2,5%** față de nivelul de **19,99 milioane locuitori** înregistrat în anul 2013.

În condițiile în care populația României continuă să fie în scădere permanentă, iar volumul datoriei publice a țării a înregistrat o permanentă ascensiune, gradul de îndatorare a populației a crescut într-un ritm alert, înregistrând la sfârșitul anului 2015 valoarea de **16.205 lei/locuitor**, în creștere cu **21,23%** față de nivelul de **13.367 lei/locuitor** înregistrat în anul 2013.

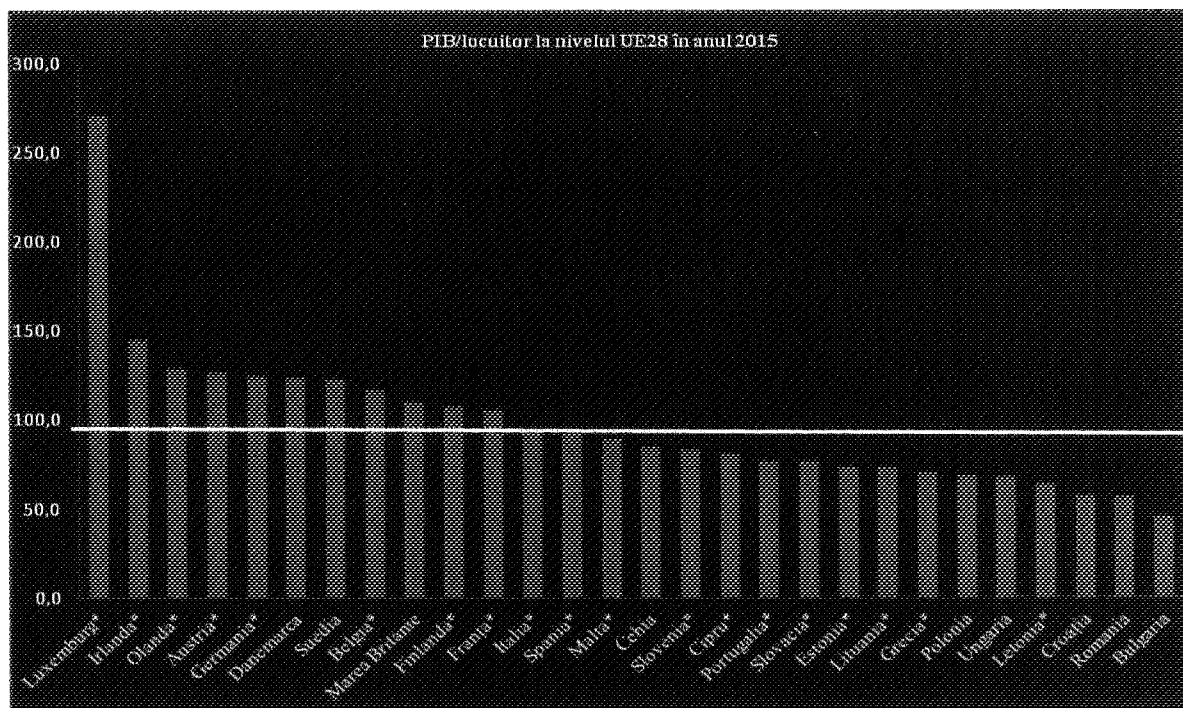
Referitor la datoria publică în euro/locuitor în perioada 2013-2015, aceasta a înregistrat la sfârșitul anului 2015 valoarea de 3.582 euro/locuitor, în creștere cu 20,2% față de nivelul de 2.980 euro/locuitor înregistrat în anul 2013.

Aceeași tendință ascendentă a înregistrat și indicatorul PIB în euro/locuitor în perioada 2013-2015, la sfârșitul anului 2015 având valoarea de 8.084 euro/locuitor, respectiv cu 13,6% mai mare față de nivelul de 7.112 euro/locuitor înregistrat în anul 2013.

În ceea ce privește indicatorul PIB în lei/locuitor, acesta a înregistrat în aceeași perioadă o creștere mai mare, respectiv de **14,6%**, de la **31.895 lei/locuitor** la finele anului 2013 la **36.574 lei/locuitor** în 2015.

Se constată astfel că nivelul indicatorului datoria publică/locuitor a prezentat o creștere mai accentuată decât cel al indicatorul PIB/locuitor, ceea ce indică un grad de suportabilitate mai ridicat pentru populație comparativ cu țările dezvoltate.

În cazul PIB-ului pe cap de locuitor la nivelul UE28⁸, indicator care măsoară activitatea economică, există diferențe semnificative între statele membre, prezentate în graficul nr. 3, astfel:

Grafic nr. 3 – PIB-ul pe cap de locuitor la nivelul UE28, în anul 2015

În anul 2015, din punct de vedere al PIB-ului/locuitor, **11** state membre s-au situat peste media UE28, Luxemburg înregistrând nivelul cel mai ridicat al acestui indicator, cu **271%** din medie, urmat de Irlanda cu un nivel de **145%**.

Bulgaria a fost statul membru cu cel mai scăzut PIB pe cap de locuitor, cu un procent de **46%** din media UE28, România situându-se pe penultimul loc, cu un procent de **57%** din media UE28.

Cu toate că, din punct de vedere al ponderii datoriei publice și al deficitului în PIB, România se situează sub limitele prevăzute prin Tratatul de la Maastricht, în ceea ce privește nivelul de trai se constată un decalaj important față de statele membre ale UE28.

În vederea efectuării unei analize corecte a evoluției datoriei publice și a sustenabilității sale pe termen lung trebuie avute în vedere nu doar dimensiunea acesteia, ci și serviciul datoriei publice.

⁸ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Archive:GDP_per_capita,_consumption_per_capita_and_price_level_indices

Serviciul datoriei publice reprezintă *totalitatea sumelor constând în rate de capital, dobânzi, comisioane și alte costuri aferente datoriei publice provenind din finanțări rambursabile angajate pe baze contractuale sau garantate de către guvern prin MFP ori de către unitățile administrativ-teritoriale prin autoritățile administrației publice locale, pentru o perioadă de timp determinată.*

În perioada 2013-2015, serviciul datoriei publice se prezintă după cum urmează:

- milioane lei -

Nr. crt.	Anul	Total	Serviciul datoriei publice guvernamentale		Serviciul datoriei publice locale		Serviciul datoriei publice interne		Serviciul datoriei publice externe	
			Valoare	(%)	Valoare	(%)	Valoare	(%)	Valoare	(%)
0	1	2	3	4=3/2*100	5	6=5/2*100	7	8=7/2*100	9	10=9/2*100
1	2013	68.710,3	66.141,2	96,3	2.569,1	3,7	56.402,0	82,1	12.308,3	17,9
2	2014	60.237,9	57.614,7	95,6	2.623,2	4,4	47.260,3	78,5	12.977,6	21,5
3	2015	63.468,8	58.955,9	92,9	4.512,9	7,1	38.503,5	60,7	24.965,3	39,3

Din datele prezentate se constată că, în perioada analizată, *serviciul datoriei publice guvernamentale* a deținut cea mai mare pondere în serviciul datoriei publice, respectiv un procent mediu de **94,9%**. Atât serviciul datoriei publice guvernamentale, cât și cel al datoriei publice locale au manifestat un trend crescător în această perioadă.

În condițiile în care pe ansamblul perioadei nivelul datoriei publice s-a situat pe o traiectorie ascendentă, *serviciul datoriei publice a avut o evoluție fluctuantă*. Astfel, în anul 2013 s-a înregistrat cel mai ridicat nivel al serviciului datoriei publice, după care în cursul anului 2014 a scăzut cu **8.472,40 milioane lei**, ajungând la o valoare de **60.237,9 milioane lei**, iar în anul 2015 acesta a crescut cu **3.230,90 milioane lei**, atingând valoarea de **63.468,8 milioane lei**.

În anul 2015 față de anul 2013, serviciul datoriei publice în raport cu PIB a scăzut de la 10,9% la 8,9%, același trend fiind înregistrat și în raport cu totalul cheltuielilor bugetului general consolidat, acesta scăzând de la 31,8% la 26,1%.

Astfel, în perioada 2013-2015, evoluția indicatorilor menționați mai sus se prezintă după cum urmează:

- milioane lei -

Nr. crt.	Anul	Serviciul datoriei publice	Produsul intern brut	Ponderea serviciului datoriei publice în produsul intern brut (%)	Cheltuieli buget general consolidat	Ponderea serviciului datoriei publice în totalul cheltuielilor bugetului general consolidat (%)
0	1	2	3	4=2/3*100	5	6=2/5*100
1	2013	68.710,3	628.581	10,9	216.168,3	31,8
2	2014	60.237,9	666.637	9	225.808,1	26,7
3	2015	63.468,8	712.832	8,9	243.426,0	26,1

Pe ansamblul perioadei analizate, efortul financiar reprezentând plăți de dobânzi și comisioane aferente instrumentelor de datorie publică guvernamentală a prezentat o diminuare cu 10,8%, de la 10.311,4 milioane lei la 9.193,8 milioane lei.

Evoluția costurilor anuale (dobânzi, comisioane și alte costuri asociate instrumentelor de datorie publică) aferente instrumentelor de datorie publică guvernamentală în perioada 2013-2015 se prezintă astfel:

- milioane lei -

Nr crt.	Anul	2013		2014		2015	
		Valoare	%	Valoare	%	Valoare	%
1	Certificate de trezorerie	1.579,4	15,3	515	5,3	292,6	3,2
2	Cash management	6,0	0,1	0,4	0,0	0,0	0,0
3	Obligațiuni	4.738,8	46,0	4.632,4	47,6	3.753,7	40,8
4	Euroobligațiuni	2.044,1	19,8	2.738,7	28,1	3.507,6	38,2
5	Leasing financiar	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
6	Împrumuturi de la instituții financiare	1.726,1	16,7	1.705,5	17,5	1.571,4	17,1
7	Împrumuturi din disponibilitățile contului general al Trezoreriei Statului	105,2	1,0	40,4	0,4	15,2	0,2
8	Garanții guvernamentale acordate în baza legilor speciale	0	0	0	0	0	0
9	Alte garanții guvernamentale	111,8	1,1	99,2	1,0	53,3	0,6
	TOTAL:	10.311,4	100,0	9.731,6	100,0	9.193,8	100,0

Se observă faptul că, în perioada 2013-2015, costurile anuale aferente emisiunilor de euroobligațiuni au înregistrat o creștere semnificativă, de la 19,8% la 38,2% în totalul cheltuielilor cu serviciul datoriei publice guvernamentale, în timp ce costurile aferente celorlalte instrumente de datorie publică guvernamentală au înregistrat o diminuare.

Nivelul costurilor anuale aferente instrumentelor de datorie publică guvernamentală a scăzut, în principal, datorită reducerii volumului emisiunilor de certificate de trezorerie.

În concluzie, datoria publică a României este într-o creștere permanentă, în timp ce populația prezintă un trend descrescător, astfel nivelul indicatorului datoria publică/locuitor a prezentat o creștere mai accentuată decât cel al indicatorul PIB/locuitor, ceea ce indică un grad de suportabilitate mai ridicat pentru populație comparativ cu țările dezvoltate.

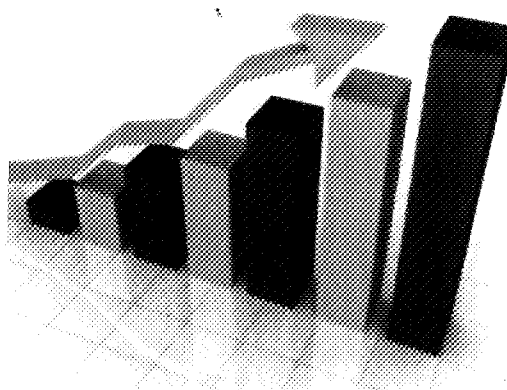
De asemenea, indicatorul datoriei publice raportat la produsul intern brut al României în anul 2015, în conformitate cu prevederile legislației naționale, a avut un nivel de 44,3%, iar potrivit metodologiei SEC 2010 a înregistrat un nivel de 38,4%, situându-ne astfel sub pragul de 60% stabilit prin Tratatul de la Maastricht și între primele 5 state membre cu cea mai scăzută datorie publică în PIB din UE28.

În anul 2015, serviciul datoriei publice în raport cu PIB a scăzut, același trend fiind înregistrat și în raport cu totalul cheltuielilor bugetului general consolidat.

CAPITOLUL III. CONSTATĂRILE ȘI CONCLUZIILE AUDITULUI FINANCIAR ASUPRA CONTULUI GENERAL ANUAL AL DATORIEI PUBLICE PE ANUL 2015

DATORIA PUBLICĂ LA DATA DE 31.12.2015

În conformitate cu prevederile pct. 3.1. lit. e) din normele metodologice de aplicare a OUG nr. 64/2007, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin HG nr. 1.470/2007, MFP are obligația de a întocmi anual **Contul general anual al datoriei publice**, care se anexează la Contul general anual de execuție al bugetului de stat.

Structura Contului general anual al datoriei publice, precum și modalitățile de înregistrare și raportare a datoriei publice sunt stabilite prin OMEF nr. 1059/2008.

Contul general anual al datoriei publice guvernamentale se completează pe baza datelor din contabilitatea generală a Trezoreriei Statului pentru finanțările rambursabile care se gestionează de Ministerul Finanțelor Publice, cu datele raportate de Banca Națională a României pentru finanțările rambursabile contractate de aceasta în numele statului și pe baza datelor raportate de ordonatorii principali de credite sau de către regii autonome, societăți comerciale și autorități ale administrației publice locale, în calitate de beneficiari de subîmprumuturi și garanții de stat.

Contul general al datoriei publice locale cuprinde **Contul datoriei publice locale directe** și **Situația garanțiilor locale pentru finanțările rambursabile contractate direct de operatorii economici și/sau de serviciile publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale**.

În Contul general anual al datoriei publice sunt evidențiate tranzacțiile anuale efectuate cu privire la contractarea, angajarea și rambursarea datoriei publice, pe fiecare instrument de datorie publică.

Având în vedere structura Contului general anual al datoriei publice, auditul financiar asupra Contului general anual al datoriei publice pe anul 2015 a constatat în testarea fiecărui tip de instrument de datorie publică.

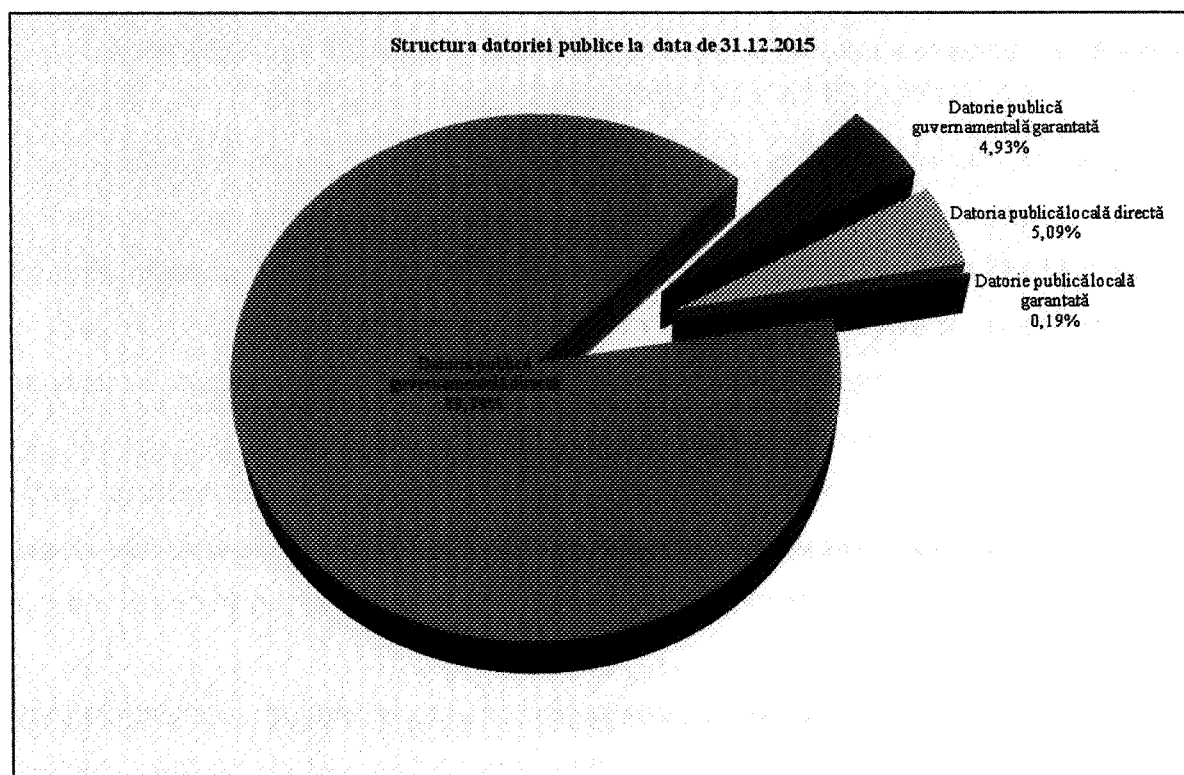
Potrivit datelor raportate de către MFP în Contul general anual al datoriei publice pe anul 2015, datoria publică a României la data de 31.12.2015 a fost în valoare totală de

315.833,38 milioane lei (69.805,15 milioane euro), în creștere cu **6,82%**, respectiv cu **20.177,78 milioane lei** față de datoria publică a României înregistrată la data de 31.12.2014.

Situația datoriei publice a României la data de 31.12.2015, raportată conform prevederilor OUG nr. 64/2007, cu modificările și completările ulterioare, se prezintă după cum urmează:

Nr. crt.	Datoria publică	Datoria publică la 31.12.2014 (mil. lei)	Datoria publică la 31.12.2015		Pondere (%)
			(mil. lei)	(mil. euro) ⁹	
1.	Datoria publică guvernamentală directă	265.448,50	283.579,54	62.676,44	89,79
2.	Datoria publică guvernamentală garantată	15.315,35	15.563,06	3.439,73	4,93
Total datorie publică guvernamentală		280.763,89	299.142,60	66.116,17	94,72
3.	Datoria publică locală directă	14.360,35	16.084,74	3.555,03	5,09
4.	Datoria publică locală garantată	531,36	606,04	133,95	0,19
Total datorie publică locală		14.891,71	16.690,78	3.688,98	5,28
Total datorie publică		295.655,60	315.833,38	69.805,15	100,00

Schematic, structura datoriei publice la 31.12.2015 este prezentată în graficul 4, astfel:

Grafic nr. 4 – Structura datoriei publice la 31.12.2015

Datoria publică calculată conform prevederilor OUG nr. 64/2007, cu modificările și completările ulterioare a fost de **315.833,38 milioane lei**, din care **datoria publică guvernamentală a fost de 299.142,60 milioane lei** (reprezentând **95%** din total datorie

⁹ Curs valutar la 31.12.2014 = 4,4564 lei/euro; 31.12.2015= 4,5245 lei/euro, potrivit www.bnr.ro.

publică), iar **datoria publică locală a fost de 16.690,78 milioane lei** (reprezentând **5%** din total datorie publică).

Din datele prezentate se observă că, în anul 2015, ponderea cea mai mare în datoria publică a României a deținut-o datoria publică guvernamentală directă (**89,79%**), urmată de cea a datoriei publice locale directe (**5,09%**), garanții guvernamentale acordate în baza legilor speciale (**4,09%**), alte garanții guvernamentale (**0,84%**) și datoria publică locală garantată cu o pondere de doar **0,19%**.

Creșterea datoriei publice cu 6,82% în anul 2015 față de anul 2014 a fost determinată în principal de datoria angajată pentru:

- 1. acoperirea necesităților de finanțare a deficitului bugetar,**
- 2. refinanțarea datoriei publice guvernamentale,**
- 3. consolidarea rezervei financiare în valută la dispoziția Trezoreriei Statului.**

1. Potrivit prevederilor art. 59 din Legea nr. 500/2002, alin. (3) „Deficitul bugetului de stat se finanțează temporar din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului și definitiv prin împrumuturi de stat”. Execuția bugetului de stat la data de 31 decembrie 2015 s-a încheiat cu un deficit de 21.448,2 milioane lei.

Comparativ cu execuția bugetului de stat la 31 decembrie 2014 (când deficitul bugetar a fost de **21.102,2 milioane lei**) s-a constatat o creștere de **1,6%**, în valori absolute de **346,0 milioane lei**.

La data de 31.12.2015, deficitul bugetului de stat cumulat a înregistrat o valoare de **46.661,27 milioane lei**, în creștere cu **15%**, respectiv cu **6.090,24 milioane lei** față de valoarea de **40.571 milioane lei** înregistrată la finele anului 2014.

Finanțarea deficitului bugetului de stat cumulat s-a realizat din următoarele surse:

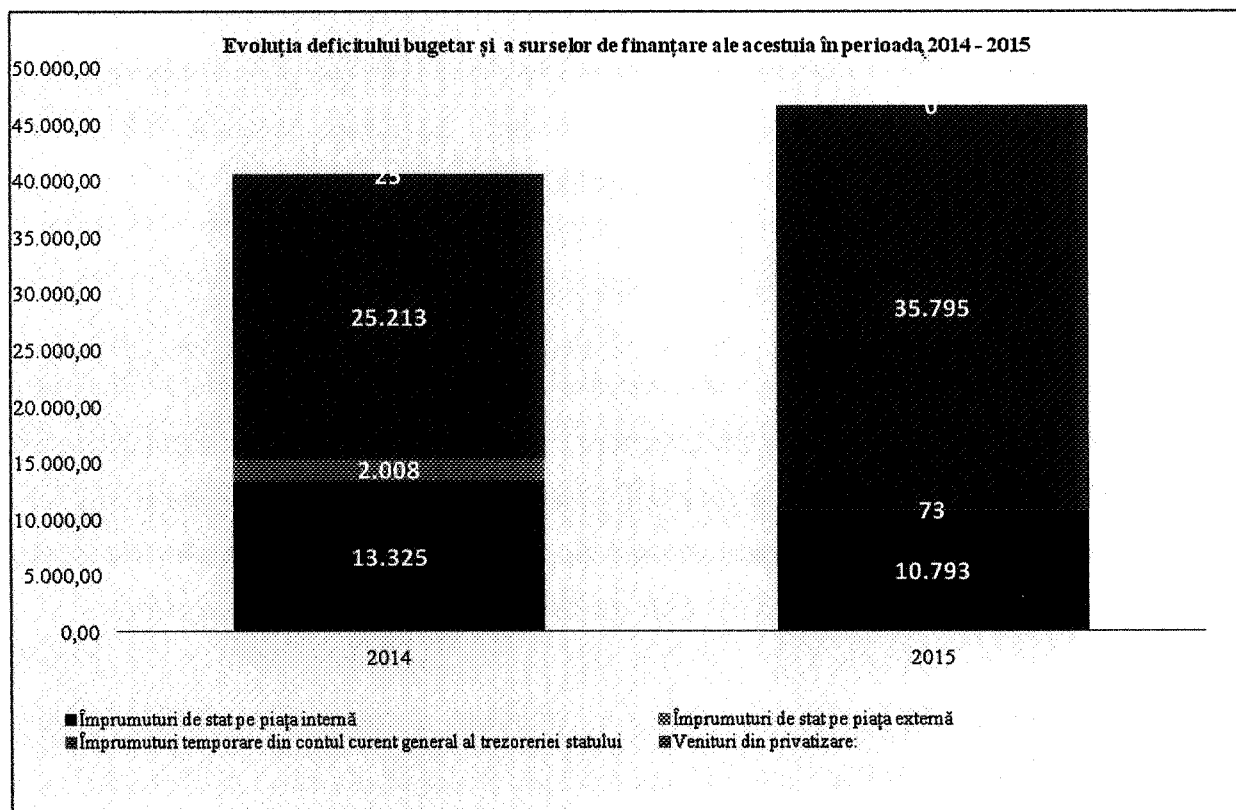
- milioane lei -

Nr. crt.	Sursa	2014		2015	
		Valoare	%	Valoare	%
0	1	2	3	4	5
1	Împrumuturi de stat pe piața internă	13.325,3	32,84	10.793,04	23,13
2	Împrumuturi de stat pe piața externă	2.007,6	4,95	72,90	0,16
3	Împrumuturi temporare din contul curent general al Trezoreriei Statului ¹⁰ :	25.213,1	62,15	35.795,33	76,71
4	Venituri din privatizare:	25,0	0,06	0	0,00
	Total:	40.571,00	100,00	46.661,27	100,00

¹⁰ A fost inclusă și contravaloarea certificatelor de trezorerie emise pentru populație în sumă de 293,55 milioane lei (aferele anului 2014) și în sumă de 276,18 milioane lei (aferele anului 2015).

Se constată astfel că deficitul bugetului de stat la 31.12.2015 a fost finanțat în cea mai mare parte (99,84%) din surse interne, respectiv din împrumuturi de stat de pe piața internă (23,13) și din împrumuturi temporare din contul curent general al Trezoreriei Statului (76,71%).

Schematic, evoluția deficitului bugetar și a surselor de finanțare ale acestuia în perioada 2014-2015 este prezentată în graficul nr. 5, astfel:

Grafic nr. 5 – Evoluția deficitului bugetar și a surselor de finanțare ale acestuia în perioada 2014-2015

Comparativ cu anul 2014, în totalul surselor de finanțare a deficitului bugetar a scăzut ponderea împrumuturilor de stat de pe piața internă și externă și a crescut cea a împrumuturilor temporare din contul curent general al Trezoreriei Statului. De remarcat este faptul că, în anul 2015, veniturile din privatizare nu au mai fost utilizate pentru finanțarea deficitului bugetului de stat.

2. Aceeași situație se constată și cu privire la asigurarea surselor pentru refinanțarea/ rambursarea datoriei publice, în sensul că în cea mai mare parte au fost utilizate surse interne. În anul 2015, pentru refinanțarea datoriei publice a fost utilizată suma de **44.231,94 milioane lei (9.776,09 milioane euro)**, în creștere cu **0,14%**, respectiv cu **61,89 milioane lei (-78,67 milioane euro)** față de valoarea de **44.170,05 milioane lei (9.854,76 milioane euro)**, înregistrată la finele anului 2014.

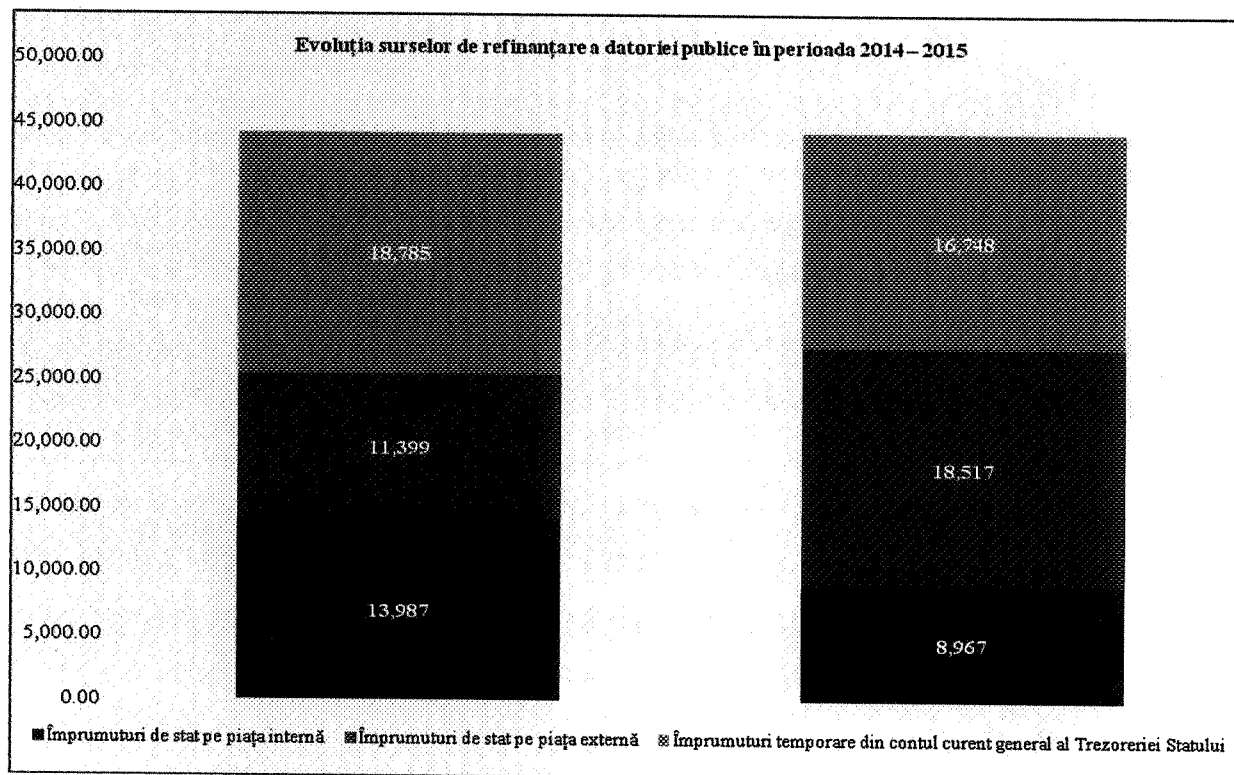
Refinanțarea datoriei publice în anul 2015 s-a realizat din următoarele surse:

- milioane lei -

Nr. crt.	Sursa	2014		2015	
		Valoare	%	Valoare	%
0	1	2	3	4	5
1	Împrumuturi de stat pe piața internă	13.986,62	31,67	8.967,32	20,27
2	Împrumuturi de stat pe piața externă	11.398,60	25,81	18.516,95	41,86
3	Împrumuturi temporare din contul curent general al Trezoreriei Statului ¹¹ :	18.784,88	42,53	16.747,67	37,86
	Total:	44.170,05	100,00	44.231,94	100,00

Se constată astfel că refinanțarea datoriei publice în anul 2015 s-a realizat în cea mai mare parte **(58,14%) din surse interne**, respectiv din împrumuturi de stat de pe piața internă **(20,27)** și din împrumuturi temporare din contul curent general al Trezoreriei Statului **(37,86%)**.

Schematic, evoluția surselor de refinanțare a datoriei publice în perioada 2014-2015 este prezentată în graficul 6, astfel:

Grafic nr. 6 – Evoluția surselor de refinanțare a datoriei publice în perioada 2014-2015

Comparativ cu anul 2014, în totalul surselor de refinanțare a datoriei publice a scăzut ponderea împrumuturilor de stat de pe piața internă și cea a împrumuturilor temporare din contul curent general al Trezoreriei Statului și **a crescut ponderea împrumuturilor de stat de pe piața externă**.

¹¹ A fost inclusă și contravaloarea certificatelor de trezorerie emise pentru populație în sumă de 293,55 milioane lei (aferele anului 2014) și în sumă de 276,18 milioane lei (aferele anului 2015).

3. La data de 31.12.2015, rezerva financiară în valută la dispoziția Trezoreriei Statului a fost în sumă totală de **2.317,60 milioane euro** și **2.812,08 milioane USD**, în scădere cu **392,45 milioane euro (14,48%)** și **726,76 milioane USD (20,53%)** față de soldul inițial de **2.710,0 milioane euro** și **3.538,8 milioane USD**.

În anul 2015, MFP a consolidat rezerva financiară în valută prin alimentarea cu **3.094,60 milioane euro, exclusiv din surse externe**, prin utilizarea următoarelor instrumente de datorie publică:

- trageri din împrumuturi externe contractate pentru proiecte de la instituții financiare internaționale, precum BIRD, BERD, BEI, în sumă totală de **361,05 milioane euro**;
- emisiuni de euroobligațiuni în euro pe piețele internaționale de capital prin programul-cadru de emisiuni de titluri de stat pe termen mediu „*Medium Term Notes*”, aprobat prin OMFP nr. 1.376/2015, în sumă totală de **1.983,55 milioane euro**;
- împrumutul extern contractat pentru politici de dezvoltare privind eficientizarea finanțelor publice și creșterea economică, ratificat prin Legea nr. 180/2014, în sumă de **750 milioane euro**.

În cursul anului 2015, din disponibilitățile în valută la dispoziția Trezoreriei Statului a fost utilizată suma de **3.487,1 milioane euro** și **726,8 milioane USD**, pe următoarele destinații:

Nr. crt.	Destinație	Valoare (mil. euro)	%	Valoare (mil. USD)	%
1	Refinanțare datorie publică/răscumpărări la scadență a titlurilor de stat	944,3	27,1	659,3	90,7
2	Rambursare datorie publică/plăți aferente ratelor de capital	2.542,7	72,9	67,5	9,3
	Total:	3487,1	100,0	726,8	100,0

Din datele prezentate se constată că în anul 2015 disponibilitățile în euro au fost utilizate cu preponderență pentru rambursarea datoriei publice, respectiv pentru plata ratelor de capital (**72,92%**), iar disponibilitățile în USD au fost utilizate cu preponderență pentru refinanțarea datoriei publice, respectiv pentru răscumpărarea la scadență a titlurilor de stat (**90,71%**).

Rezerva financiară în valută la dispoziția MFP, constituită începând cu anul 2010 pentru îmbunătățirea managementului datoriei publice și evitarea presiunilor sezoniere, care la data de 31.12.2015 a fost în sumă de **22.149,65 milioane lei**, reprezintă **3,11%** din PIB, în timp ce deficitul bugetului de stat, care la data de 31.12.2015 a fost în sumă de **21.448,2 milioane lei**, reprezintă **3,01%** din PIB.

Comparativ cu anul 2014, **rezerva financiară în valută la dispoziția MFP a scăzut cu 12,08%** (de la 25.193,7 milioane lei la 22.149,65 milioane lei), iar deficitul bugetar în anul 2015 a crescut cu **1,6%** (de la 21.102,2 milioane lei la 21.448,2 milioane lei).

DATORIA PUBLICĂ GUVERNAMENTALĂ

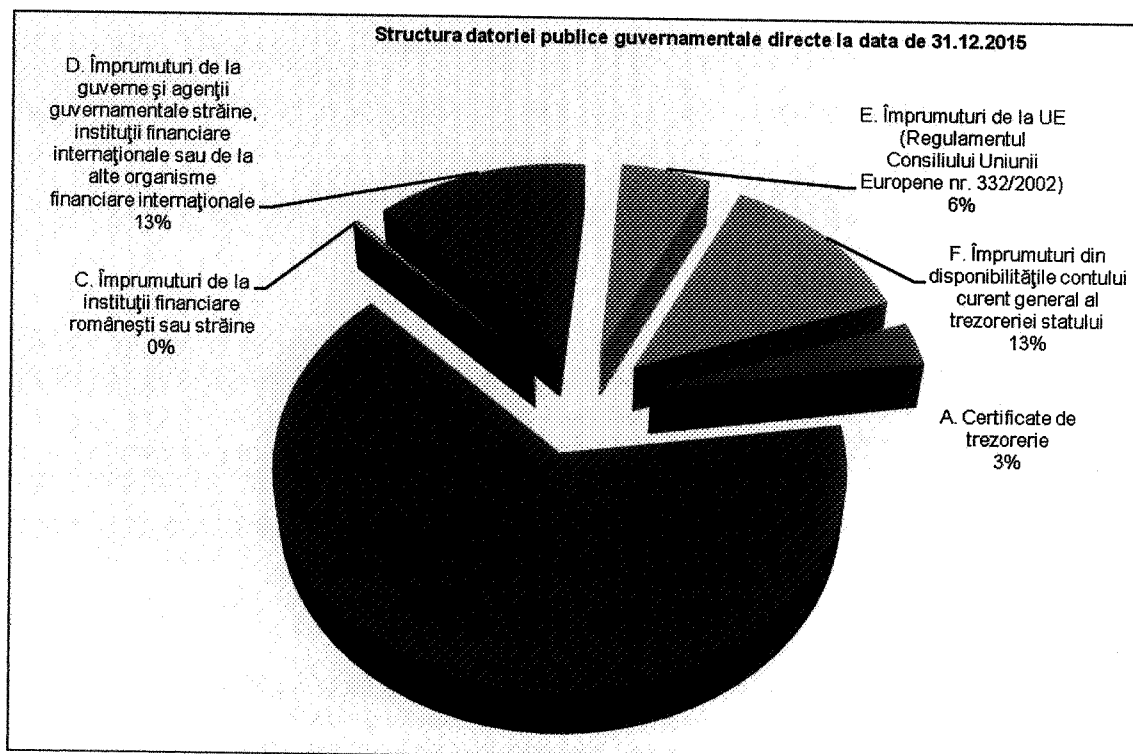
3.1. DATORIA PUBLICĂ GUVERNAMENTALĂ DIRECTĂ

În „Contul general anual al datoriei publice guvernamentale la data de 31.12.2015” MFP a raportat un sold al datoriei publice guvernamentale directe în sumă de **283.579,54 milioane lei (62.676,44 milioane euro)**, cu cea mai mare pondere în datoria publică a României (**89,79%**), în următoarea structură:

- milioane lei -

Nr. crt.	Tipul instrumentului de datorie publică	Sold la 31.12.2014	Sold la 31.12.2015	Creștere/ scădere (%)	%
0	1	2	3	4 = 3/2	5
1	Total datorie publică guvernamentală directă pe tipuri de instrumente, din care:	265.449	283.580	6,8	100,0
1.1	A. Certificate de trezorerie	10.793	9.176	-15,0	3,2
1.2	B. Obligațiuni de stat emise pe piața internă și externă	170.061	183.823	8,1	64,8
1.3	C. Împrumuturi de la instituții financiare românești sau străine	1.771	1.217	-31,3	0,4
1.4	D. Împrumuturi de la guverne și agenții guvernamentale străine, instituții financiare internaționale sau de la alte organisme financiare internaționale	35.493	38.009	7,1	13,4
1.5	E. Împrumuturi de la UE (Regulamentul Consiliului Uniunii Europene nr. 332/2002)	22.411	15.836	-29,3	5,6
1.6	F. Împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului	24.920	35.519	42,5	12,5
1.7	G. Instrumente structurate	0	0		
1.8	H. Leasing financiar	0	0		
1.9	I. Instrumente de cash management	0	0		
1.10	J. Plasamente private	0	0		

Structura datoriei publice guvernamentale directe la data de 31.12.2015 este prezentată în graficul nr. 7 astfel:

Grafic nr. 7 – Structura datoriei publice guvernamentale directe la data de 31.12.2015

Din analiza structurii datoriei publice guvernamentale directe pe tipuri de instrumente la data de 31.12.2015 se observă că cea mai mare pondere de **64,82%** o dețin obligațiunile de stat emise pe piața internă și externă, urmate de împrumuturile de la guverne și agenții guvernamentale străine, instituții financiare internaționale sau de la alte organisme financiare internaționale cu o pondere de **13,4%**, împrumuturile din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului cu o pondere de **12,53%**, împrumuturile de la UE cu o pondere de **5,58%**, în timp ce certificatele de trezorerie emise pe piața internă au fost de **3,24%**, iar împrumuturile de la instituțiile financiare românești sau străine **0,43%**.

Față de anul 2014, creșterea cea mai mare a volumului instrumentelor de datorie publică guvernamentală directă a fost reprezentată de împrumuturile din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului (**42,54%**) și de obligațiuni de stat emise pe piața internă și externă (**8,09%**). În același timp, s-a constatat o scădere semnificativă a soldului împrumuturilor de la instituții financiare românești sau străine (**-31,30%**) și a celor de la UE (Regulamentul Consiliului Uniunii Europene nr. 332/2002) (**-29,34%**).

Situația privind rulajele pe structura datoriei publice guvernamentale directe se prezintă astfel:

- milioane lei -

Tipul instrumentului de datorie publică	Rulajul anului 2014 ¹²		Rulajul anului 2015	
	Trageri/ Angajamente noi	Rambursări/ Refinanțări	Trageri/ Angajamente noi	Rambursări/ Refinanțări
Total datorie publică guvernamentală directă pe tipuri de instrumente, din care:	73.289	48.636	61.011	47.192
A. Certificate de trezorerie	12.823	12.328	11.856	13.474
B. Obligațiuni de stat emise pe piața internă și externă	50.797	27.070	33.543	23.019
C. Împrumuturi de la instituții financiare românești sau străine	60	744	23	604
D. Împrumuturi de la guverne și agenții guvernamentale străine, instituții financiare internaționale sau de la alte organisme financiare internaționale	2.096	6.744	4.990	3.429
E. Împrumuturi de la UE (Regulamentul Consiliului Uniunii Europene nr. 332/2002)	0	0	0	6.668
F. Împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului¹³	5.764	0	10.600	0
G. Instrumente structurate	0	0	0	0
H. Leasing financiar	0	0	0	0
I. Instrumente de cash management	1.750	1.750	0	0
J. Plasamente private	0	0	0	0

¹² Potrivit prevederilor OMFP nr. 1059/2008, cu modificările și completările ulterioare, echivalentul în lei a tragerilor/angajamentelor noi și a rambursărilor/refinanțărilor a fost calculat de către MFP la un curs valutar mediu.

¹³ Potrivit prevederilor OMFP nr. 1059/2008 „pentru împrumuturile din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului se va trece doar creșterea/scăderea netă a soldului acestor împrumuturi”.

Din datele prezentate s-a constatat că în anul 2015 atât tragerile/angajamentele noi, cât și rambursările/refinanțările au scăzut față de anul precedent. Astfel, tragerile/angajamentele noi au înregistrat o scădere cu **16,75%**, iar rambursările/refinanțările cu **2,97%**.

Din tragerile/angajamentele noi raportate de MFP în anul 2015 a rezultat că cele mai utilizate instrumente de datorie publică guvernamentală au fost obligațiunile de stat emise pe piața internă și externă, certificatele de trezorerie emise pe piața internă și împrumuturile din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului.

Comparativ cu anul 2014, sume semnificative au fost disponibilizate pentru acoperirea deficitului bugetului de stat prin utilizarea instrumentului împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului. Precizăm că aceste sume nu reprezintă rulajul anual al acestor împrumuturi, ci doar creșterea/scăderea netă a soldului acestora.

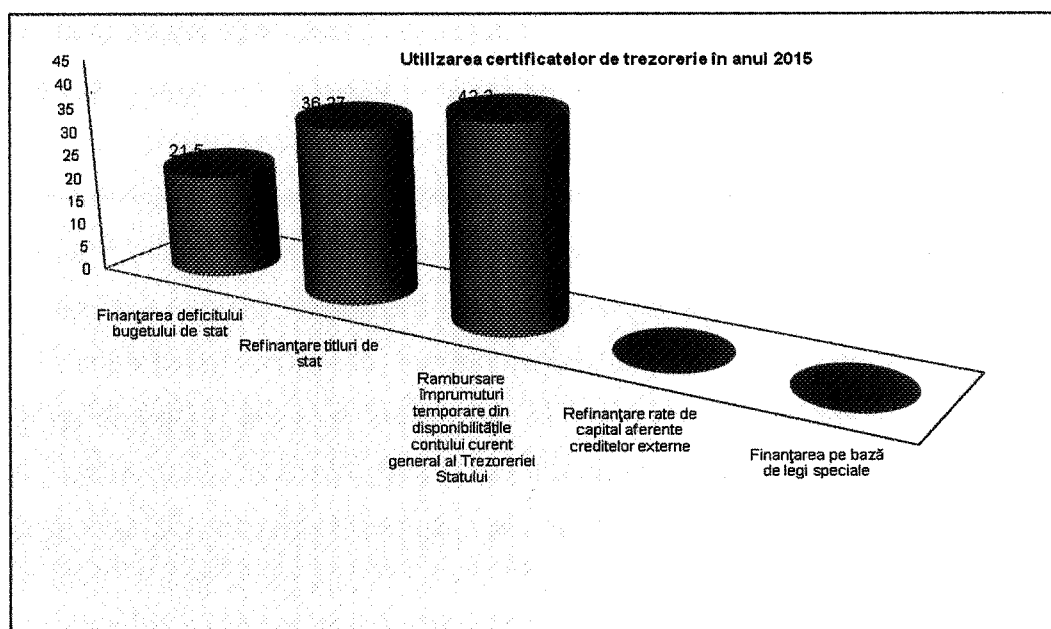
Rambursările/refinanțările raportate în anul 2015 au fost efectuate în principal pentru obligațiunile de stat emise pe piața internă și externă, certificatele de trezorerie emise pe piața internă, împrumuturile de la UE, împrumuturile de la guverne și agenții guvernamentale străine și împrumuturile de la instituții financiare internaționale sau de la alte organisme financiare internaționale.

A. Certificate de trezorerie

Soldul inițial al certificatelor de trezorerie raportat de către MFP la 01.01.2015 a fost de **10.793,44 milioane lei (2.422,01 milioane euro)** și reprezintă valoarea certificatelor de trezorerie contractate în anul 2014, scadente în anul 2015, în valoare de **10.499,89 milioane lei** și a certificatelor de depozit pentru populație în valoare de **293,55 milioane lei**.

Volumul emisiunilor de certificate de trezorerie a fost în sumă de **11.856,20 milioane lei**, în scădere cu **7,92%**, respectiv cu **1.020,17 milioane lei** față de valoarea certificatelor de trezorerie emise în anul 2014 de **12.876,37 milioane lei** și au fost utilizate, în principal, ca și în anul 2014, pentru refinanțarea datoriei publice (**78,50%**).

Schematic, **utilizarea certificatelor de trezorerie în anul 2015** este prezentată în **graficul nr. 8** astfel:

Grafic nr. 8 – Utilizarea certificatelor de trezorerie în anul 2015

Cu toate că refinanțarea titlurilor de stat a înregistrat cea mai mare creștere față de anul 2014 (**28,47%**), rambursările împrumuturilor temporare din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului (**42,20%**) au deținut cea mai mare pondere în utilizarea certificatelor de trezorerie, ca și în anul precedent.

Valoarea totală a refinanțărilor aferente certificatelor de trezorerie ajunse la scadență în anul 2015 a fost de **13.473,52 milioane lei (3.030,82 milioane euro)**.

La data de 31 decembrie 2015, **soldul final** al certificatelor de trezorerie a fost în sumă de **9.176,11 milioane lei (2.028,09 milioane euro)**, reprezentând **3,24%** din datoria publică guvernamentală directă.

Precizăm faptul că soldul final al certificatelor de trezorerie include și soldul certificatelor de trezorerie pentru populație nerăscumpărate la scadență și transformate în certificate de depozit, emise în anii anteriori, în sumă de **276,18 milioane lei** la data de 31.12.2015.

Potrivit informațiilor furnizate de către MFP, serviciul datoriei publice aferent instrumentului certificate de trezorerie se prezintă astfel:

- milioane lei -

Nr. crt.	Denumire	Serviciul datoriei publice - certificate de trezorerie		Creștere/scădere %
		2014	2015	
0	1	2	3	4 = 3/2
1	Rate de capital	12.327,50	13.473,50	9,30
2	Dobânzi	511,10	289,60	-43,34
3	Comisioane	3,90	3,00	-23,08
4	Rata medie a dobânzii ¹⁴	5,00	2,70	-
Total:		12.842,50	13.766,10	7,19

¹⁴ Rata medie a dobânzii % a fost calculată ca raport între dobânda plătită în anul curent și soldul nerambursat la finele anului anterior.

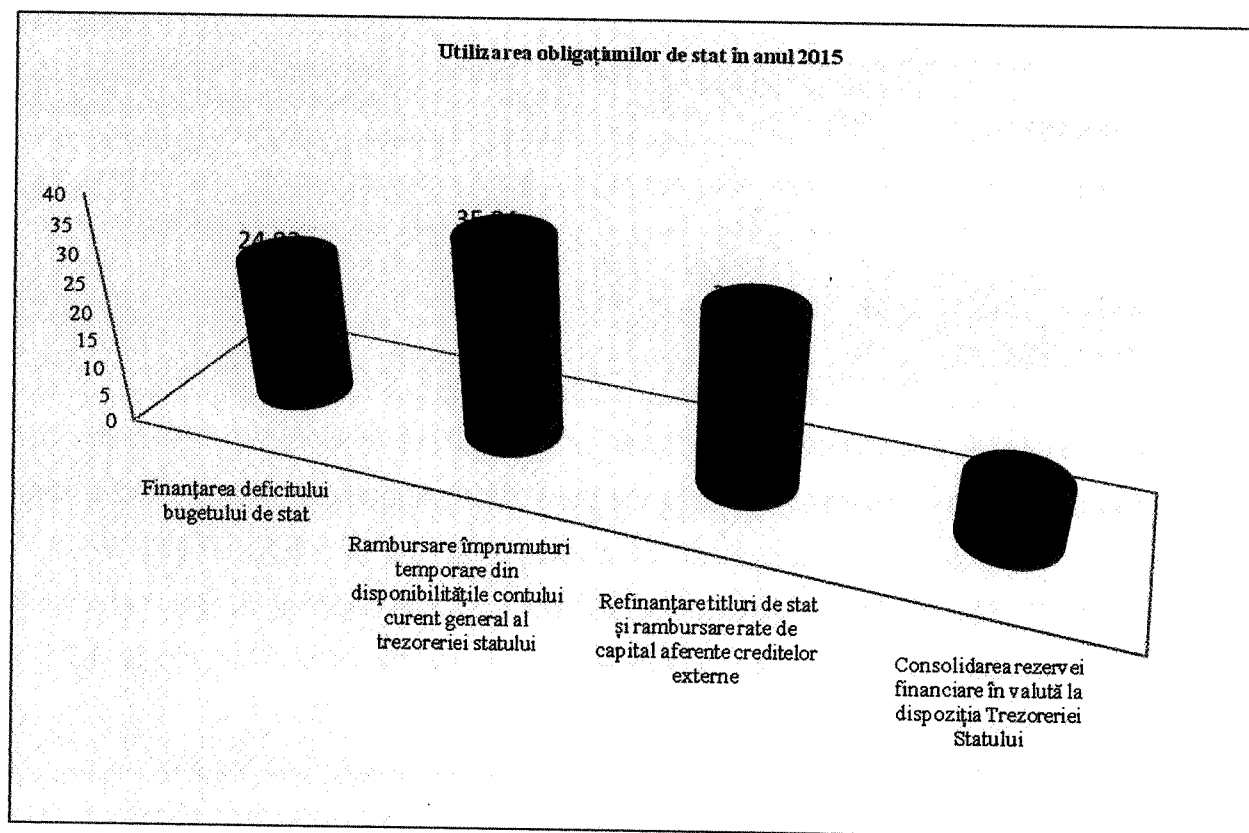
Din datele prezentate se constată faptul că în anul 2015 MFP a contractat acest instrument cu costuri mai mici față de anul 2014, dobânzile înregistrând o diminuare cu **43,34%**, iar comisioanele cu **23,08%**. De asemenea, se observă că rata medie a dobânzii în anul 2015 a fost de **2,7%**, mult mai mică decât cea înregistrată în anul 2014 (**5%**).

B. Obligațiuni de stat emise pe piața internă și externă

Soldul inițial al obligațiunilor de stat emise pe piața internă și externă raportat de către MFP la 01.01.2015 a fost de **170.061,07 milioane lei (37.942,27 milioane euro)**.

Volumul emisiunilor și redeschiderilor de obligațiuni de stat în anul 2015 a fost în sumă de **33.543,34 milioane lei**, în scădere cu **33,97%**, respectiv cu **17.253,87 milioane lei** față de cel înregistrat în anul 2014 de **50.797,21 milioane lei** și au fost utilizate în principal în anul 2015, ca și în anul 2014 **pentru refinanțarea datoriei publice (65,14%)**.

Schematic, modul de utilizare a obligațiunilor de stat pe piață în anul 2015 este prezentat în graficul nr. 9 astfel:

Grafic nr. 9 – Modul de utilizare a obligațiunilor de stat pe piață în anul 2015

Cu toate că refinanțarea titlurilor de stat a înregistrat o creștere de **6,07%** față de anul 2014, rambursările împrumuturilor temporare din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului (**35,04%**) au deținut cea mai mare pondere în utilizarea obligațiunilor de stat, ca și în anul precedent.

În anul 2015, MFP a lansat pentru populație prima emisiune de titluri de stat în cadrul Programului FIDELIS, prin intermediul – BCR, BRD - Groupe Société Générale și Raiffeisen Bank, obținând următoarele rezultate:

- Suma finală – 65 milioane lei;
- Dobânda finală – 2,15% stabilită la sfârșitul perioadei de subscriere;
- Numărul de investitori – 1.236 (70% dintre investitori au subscris în medie sume peste 11.000 lei).

Valoarea totală a refinanțărilor aferente celor 7 serii de obligațiuni de stat scadente în anul 2015 a fost de **23.018,64 milioane lei (5.178,55 milioane euro)**.

La data de 31 decembrie 2015, **soldul final** al obligațiunilor de stat a fost în sumă de **183.823,20 milioane lei (40.628,40 milioane euro)**, reprezentând **64,82%** din datoria publică guvernamentală directă.

Potrivit informațiilor furnizate de către MFP, serviciul datoriei publice aferent instrumentului obligațiuni de stat se prezintă astfel:

- milioane lei -

Nr. crt.	Denumire	Serviciul datoriei publice - obligațiuni		Serviciul datoriei publice - euroobligațiuni		Total serviciul datoriei publice - obligațiuni de stat		Creștere/ scădere
		2014	2015	2014	2015	2014	2015	
0	1	2	3	4	5	6	7	8 = 7/6
1	Rate de capital	27.123,9	18.573,8	0	4.445,0	27.123,9	23.018,8	-15,1
2	Dobânzi	4.622,3	3.745,0	2.641,0	3.434,5	7.263,3	7.179,5	-1,2
3	Comisioane	10,1	8,7	97,4	73,1	107,5	81,8	-23,9
4	Rata medie a dobânzii ¹⁵	4,7	3,6	5,8	5,1			-
Total:		31.756,3	22.327,5	2.738,4	7.952,6	34.494,7	30.280,1	-12,2

Costurile aferente obligațiunilor de stat la 31.12.2015, precum și ale celor contractate în anul 2015 au fost mai mici față de anul 2014, dobânzile înregistrând o diminuare cu doar **1,2%**, în timp ce comisioanele au fost mult mai mici față de anul 2014, în scădere cu **23,9%**. Atât în cazul obligațiunilor, cât și în cel al euroobligațiunilor, rata medie a dobânzii în anul 2015 a înregistrat o scădere față de cea din anul 2014, de la **4,7%** la **3,6%**, respectiv de la **5,8%** la **5,1%**.

C. Împrumuturi de la instituții financiare românești sau străine

La data de 01.01.2015, **soldul inițial** aferent împrumuturilor contractate de la instituții financiare românești sau străine a fost în sumă de **1770,90 milioane lei (395,10 milioane euro)**.

¹⁵ Rata medie a dobânzii % a fost calculată ca raport între dobânda plătită în anul curent și soldul nerambursat la finele anului anterior.

În cadrul acestei grupe, în anul 2015 nu au fost contractate împrumuturi noi și a fost efectuată o singură tragere în valoare de **5,11 milioane euro (22,69 milioane lei)** din împrumutul în valoare de 14,70 milioane euro contractat de la BRD - Groupe Société Générale SA (Contractul de credit nr. 60/2014) pentru acoperirea parțială a contribuției părții române la finanțarea Proiectului „Centrala Electrică Paroșeni”, aprobat prin Legea nr. 121/2012.

De altfel, în vederea finanțării de proiecte de investiții, începând cu anul 2008 nu au mai fost contractate împrumuturi de la instituții financiare românești sau străine, cu excepția celor 2 împrumuturi contractate de la Banca Comercială Română SA în anul 2013 și de la BRD - Groupe Société Générale SA în anul 2014 pentru acoperirea parțială a contribuției părții române la finanțarea Proiectului „Centrala Electrică Paroșeni”.

Rambursările raportate de către MFP au fost în sumă de **603,56 milioane lei (135,78 milioane euro)** și au fost aferente unui număr de 11 împrumuturi/credite pentru finanțarea de proiecte/investiții, din cele 13 instrumente care intră în componența acestei grupe.

Astfel, **soldul final** la data de 31.12.2015, aferent împrumuturilor contractate de la instituții financiare românești sau străine, a fost în sumă **1.216,66 milioane lei (268,91 milioane euro)**, în scădere cu **31,30%** față de anul precedent în care a înregistrat o valoare de **1.770,90 milioane lei (395,10 milioane euro)** și reprezintă un procent de **0,43%** din datoria publică guvernamentală directă.

D. Împrumuturi de la guverne și agenții guvernamentale străine, instituții financiare internaționale sau de la alte organisme financiare internaționale

MFP a raportat un **sold inițial** la data de 01.01.2015 în sumă de **35.493,08 milioane lei (7.918,85 milioane euro)**, aferent împrumuturilor contractate de la guverne și agenții guvernamentale străine, instituții financiare internaționale sau de la alte organisme financiare internaționale.

În anul 2015, din împrumuturile de la guverne și agenții guvernamentale străine, instituții financiare internaționale sau de la alte organisme internaționale au fost efectuate **trageri** în valoare totală de **4.989,51 milioane lei (1.122,50 milioane euro)**, iar **rambursările** ratelor aferente împrumuturilor de la guverne și agenții guvernamentale străine, instituții financiare internaționale sau de la alte organisme financiare internaționale, raportate de către MFP în anul 2015 au fost în sumă de **3.429,23 milioane lei (771,48 milioane euro)**.

MFP a raportat un **sold final** aferent împrumuturilor contractate de la guverne și agenții guvernamentale străine, instituții financiare internaționale sau de la alte organisme financiare internaționale în sumă de **38.008,67 milioane lei (8.400,64 milioane euro)**, în

creștere cu **7,09%** față de soldul înregistrat la finele anului 2014 de **35.493,08 milioane lei (7.918,85 milioane euro)** și reprezintă **13,40%** din datoria publică guvernamentală directă.

În conformitate cu procedura contractării de împrumuturi de la guverne și agenții guvernamentale străine, instituții financiare internaționale sau de la alte organisme internaționale, reglementată potrivit prevederilor cuprinse la pct. 4.1. a), b) 3. din HG nr. 1470/2007, cu modificările și completările ulterioare, MFP a contractat în anul 2015 un număr de două împrumuturi în sumă totală de **500 milioane euro**, după cum urmează:

1. Împrumutul în valoare de 300 milioane euro acordat României de către Banca Europeană de Investiții în vederea acoperirii contribuției bugetului de stat la Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)

La data de **18.10.2013**, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) a solicitat MFP sprijinul *„în realizarea unui demers către Banca Europeană de Investiții pentru includerea axelor și măsurilor eligibile a fi cofinanțate de BEI prin instrumentul bancar „Cadrul Național Strategic de Referință” (CNSR), care să acopere contribuția bugetului de stat la PNDR, respectiv, includerea proiectelor aprobate și pentru care s-au efectuat cheltuieli în perioada 2007-iunie 2013 în actualul CNSR, precum și contractarea unui nou CNSR în valoare de până la 300 milioane euro pentru **proiectele aprobate și pentru care se vor efectua plăți în perioada iulie 2013-decembrie 2015**. Aceste acțiuni vor contribui atât la reducerea presiunilor asupra bugetului național pentru **asigurarea cofinanțării proiectelor finanțate din PNDR**, cât și la creșterea absorbției fondurilor europene”*.

Urmare a acestei solicitări, MFP a negociat și a încheiat cu BEI Contractul de finanțare (BEI 83.084) în valoare de **110 milioane euro**, semnat la București la **24 decembrie 2013**, al cărui scop a fost acela de a asigura cofinanțarea parțială de către BEI a contribuției bugetului de stat la PNDR pentru perioada 2007-2013, program constituit în baza art. 15 din Regulamentul Consiliului CE 1698/2005 privind susținerea dezvoltării rurale de către Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală. Ulterior, la data de **16 mai 2014**, MFP și BEI au încheiat Contractul de finanțare amendat și reconfirmat (BEI 83.395), prin care s-a majorat valoarea împrumutului la suma de **300 milioane euro**. Aceste contracte au fost aprobate prin **Legea nr. 18/3 martie 2015 pentru aprobarea Contractului de finanțare dintre România și Banca Europeană de Investiții în vederea acoperirii contribuției bugetului de stat la Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)**, semnat la București la **24 decembrie 2013**, și a amendamentului convenit prin Contractul de finanțare amendat și reconfirmat, semnat la București la **16 mai 2014**, la Contractul de finanțare dintre România și Banca Europeană de Investiții în vederea acoperirii contribuției bugetului de stat la Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), semnat la București la **24 decembrie 2013**.

Din verificarea efectuată s-a constatat faptul că în perioada iulie-decembrie 2015, MFP a efectuat 3 trageri prin care a tras integral împrumutul în valoare de **300 milioane euro**.

De asemenea, s-a constatat că, în anul 2015, în bugetul MADR la titlul 65 „Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă” nu au fost alocate fonduri în contul tragerilor efectuate din acest împrumut, sumele reprezentând finanțarea națională aferentă măsurilor din PNDR, fiind cuprinse la titlul 56 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare”. Astfel, cofinanțarea proiectelor pentru care s-au efectuat plăți în perioada iulie 2013-decembrie 2015 nu a fost asigurată din acest împrumut.

În fapt, scopul contractării acestui împrumut a fost pentru finanțarea deficitului bugetar și/sau pentru refinanțarea datoriei publice și nu pentru asigurarea cofinanțării proiectelor finanțate din PNDR.

Deși legislația națională în domeniul datoriei publice permite acest lucru, politica de contractare a împrumuturilor de stat trebuie să fie orientată către efectuarea de cheltuieli productive, și anume realizarea de investiții în resurse umane, în infrastructură, în cercetare, în tehnologie și tehnică avansată și alte activități benefice pe termen lung, care pot să asigure în viitor atât rambursarea obligațiilor statului și plata dobânzilor aferente, cât și dezvoltarea economiei în ansamblu.

2. Împrumutul în valoare de 200 milioane euro acordat României de către Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru finanțarea Proiectului privind învățământul secundar, ratificat prin Legea nr. 234/2015 pentru ratificarea Acordului de împrumut (Proiectul privind învățământul secundar) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la Washington la 17 aprilie 2015

Ministerul Educației și Cercetării Științifice (MECS) a fost desemnat agenție de implementare și, în această calitate, i s-a delegat întreaga autoritate și responsabilitate în realizarea proiectului.

Obiectivele Proiectului vizează îmbunătățirea tranziției de la învățământul secundar superior către învățământul terțiar și creșterea gradului de menținere în primul an de învățământ terțiar în instituțiile de învățământ care vor fi incluse în proiect.

Din documentele prezentate s-a constatat faptul că ***pentru realizarea Proiectului privind învățământul secundar în anul 2015 au fost efectuate cheltuieli din intrări de credite externe în sumă de 0,45 milioane euro, dar nu a fost efectuată nicio tragere din împrumut.***

În anul 2015, din împrumuturile de la guverne și agenții guvernamentale străine, instituții financiare internaționale sau de la alte organisme internaționale au fost efectuate **trageri în valoare totală de 4.989,51 milioane lei (1.122,50 milioane euro)**.

Din datele prezentate de către MFP s-a constatat faptul că, din totalul celor 13 împrumuturi din care au fost efectuate trageri în anul 2015, 12 împrumuturi au fost acordate pentru finanțarea de proiecte de investiții, în baza acordurilor de împrumut/contractelor de finanțare încheiate cu instituțiile financiare internaționale (dintre care 10 împrumuturi aflate în administrarea MFP), iar un împrumut a fost destinat finanțării deficitului bugetar (BIRD 8382).

Astfel, în anul 2015, MFP a efectuat trageri, în baza prevederilor art. 14 din OUG nr. 64/2007, în valoare de **1.605,9 milioane lei** din 10 împrumuturi aflate în administrarea sa, acordate pentru finanțarea de proiecte de investiții, sume pe care le-a utilizat pentru refinanțarea datoriei publice, precum și pentru consolidarea rezervei financiare în valută, la care se adaugă și tragerea efectuată de MFP din împrumutul destinat finanțării deficitului bugetar în valoare de **3.333,8 milioane lei**.

În concluzie, deși legislația națională în vigoare, aferentă domeniului datoriei publice permite acest lucru, din totalul tragerilor efectuate în anul 2015 din împrumuturile acordate pentru finanțarea proiectelor, un procent de numai 1% a fost destinat exclusiv pentru finanțarea proiectelor, restul de 99% fiind utilizat pentru refinanțarea datoriei publice și consolidarea rezervei financiare în valută.

Cheltuielile aferente realizării proiectelor de investiții finanțate din împrumuturi preluate spre administrare de către MFP în baza prevederilor art. 14 din OUG nr. 64/2007 sunt cuprinse în bugetele ordonatorilor principali de credite, ca sume alocate din intrări de credite externe, la titlul 65 „Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă”.

Potrivit *Scrisorii-cadru privind contextul macroeconomic, metodologia de elaborare a proiectelor de buget pe anul 2015 și a estimărilor pentru anii 2016-2018, precum și limitele de cheltuieli stabilite pe ordonatorii principali de credite*, în acest titlu sunt cuprinse cumulativ echivalentul în lei al sumelor evidențiate ca intrări de credite, precum și componenta locală aferentă proiectului, inclusiv taxe și impozite.

La data de 31.12.2015, cheltuielile aferente programelor cu finanțare rambursabilă au fost în sumă de **725,8 milioane lei**, reprezentând un procent de **0,6%** din totalul cheltuielilor bugetare, în scădere cu **53,7%** comparativ cu 31 decembrie 2014.

Potrivit datelor furnizate de MFP - Direcția Generală de Programare Bugetară, prin „Situția alocărilor bugetare la titlul 65 „Cheltuieli aferente programelor cu finanțare ram-

bursabilă” se constată că în anul 2015 bugetul inițial a fost aprobat în sumă de **1.696,42 milioane lei**, reprezentând **72,25%** din necesarul solicitat de ordonatorii principali de credite (**2.347,94 milioane lei**), iar ca urmare a rectificărilor, acesta a fost diminuat până la suma de **1.226,76 milioane lei**, un procent de alocare de **52,25%** din același necesar. Cu toate acestea, sumele alocate finanțării proiectelor au fost cheltuite în procent mediu de numai **59,15%**, procentul cel mai scăzut înregistrându-se la Ministerul Educației și Cercetării Naționale (**43,18%**).

De asemenea, mai mult de jumătate (**55,19%**) din fondurile aprobate la titlul 65 „*Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă*” au fost alocate Ministerului Transporturilor (**676,93 milioane lei**) pentru finanțarea programelor de restructurare a drumurilor afectate de inundații, de modernizare a metroului – etapa V, a autostrăzii Cernavodă-Constanța etc.

Potrivit „*Situației împrumuturilor MT aflate în implementare la 31.12.2015*”, comunicată de către MFP - Direcția Generală Relații Financiare Internaționale, fondurile aprobate la titlul 65 „*Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă*”, alocate Ministerului Transporturilor în sumă de **676,93 milioane lei**, a fost alocată în principal în vederea realizării Proiectului privind eliminarea efectelor inundațiilor suma de **261,2 milioane lei**, din care suma de **180 milioane lei** ca „*Intrări de credite externe*”.

Totodată, s-a constatat că datele prezentate de către MFP - Direcția Generală Relații Financiare Internaționale cu privire la cheltuielile raportate la titlul 65 „*Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă*” de către Ministerul Transporturilor în anul 2015 nu corespund cu cele raportate de către MFP - Direcția Generală de Programare Bugetară, diferența între cele două raportări fiind de **0,63 milioane lei**. „*Serviciul managementul împrumuturilor externe*” din cadrul DGRFI, care are ca atribuție primirea raportărilor privind sumele aferente execuției bugetare de la beneficiarii proiectelor cu finanțare din împrumuturile/garanțiile guvernamentale și transmiterea informațiilor centralizate DGTDP, a efectuat corecțiile corespunzătoare.

Proiectul de reconstrucție a drumurilor afectate de inundații a fost finanțat prin Contractul de finanțare nr. 23.371 în valoare totală de **300 milioane euro**, aprobat prin **Legea nr. 218 din 31 mai 2006 pentru ratificarea Contractului de finanțare dintre România și Banca Europeană de Investiții privind Proiectul de reconstrucție a drumurilor afectate de inundații**, semnat la București la 22 decembrie 2005 și la Luxemburg la 27 decembrie 2005.

Ca urmare a anulării la data de 11 decembrie 2013 a sumei de **27 milioane euro** (din care suma de **24 milioane euro** aferentă componentei de drumuri naționale),

valoarea componentei de drumuri naționale din cadrul Proiectului a fost în sumă de **457,07 milioane euro**, astfel:

Nr. crt.	Surse de finanțare proiect	Inițial		Final	
		Mil. euro	Mil. lei	Mil. euro	Mil. lei
0	1	2	3	4	5
1	Împrumut	297,0	1.291,9	273,0	1.187,5
2	Componenta locală	184,1	756,6	184,1	756,6
TOTAL PROIECT BEI II		481.1	2.048,5	457,1	1.944,1

La data de 03.12.2012, MFP a efectuat ultima tragere din acest împrumut, valoarea totală a tragerilor la acea dată fiind în valoare de **273 milioane euro**. Cu toate că până la data de **31.12.2012** au fost efectuate toate tragerile din împrumutul BEI II, termenul de finalizare a proiectului a fost prelungit până la data de **31.12.2017**.

Potrivit prevederilor contractului de finanțare, perioada de implementare a proiectului era de **4 ani**, respectiv până la data de **31 decembrie 2009**. Până la această dată au fost efectuate trageri în sumă de 89 milioane euro, reprezentând un procent de **30%** din valoarea totală a împrumutului în valoare de **300 milioane euro**.

În vederea finanțării *Proiectului de reconstrucție a drumurilor afectate de inundații*, în perioada 2006-2015, CNADNR a solicitat un necesar de fonduri în sumă de **7.322,59 milioane lei**. Potrivit legii bugetului de stat, în această perioadă au fost alocate fonduri în sumă de **1.656,15 milioane lei**.

Situația alocării fondurilor destinate finanțării proiectului față de cea a necesarului solicitat de CNADNR se prezintă după cum urmează:

- mii lei -

Anul	Necesar solicitat	Sume alocate inițial în BVC	Procent de alocare inițială (%)	Sume alocate definitiv în BVC	Procent de alocare definitivă (%)
0	1	2	3 = 1/2	4	5 = 4/1
2006	210.097	195.471	93,04	209.000	99,48
2007	254.173	126.865	49,91	157.697	62,04
2008	1.444.633	115.837	8,02	173.997	12,04
2009	1.358.394	203.809	15,00	256.517	18,88
2010	697.939	209.066	29,95	223.237	31,99
2011	1.156.451	530.297	45,86	201.898	17,46
2012	934.607	76.660	8,20	86.950	9,30
2013	475.798	49.743	10,45	79.004	16,60
2014	386.231	31.202	8,08	25.719	6,66
2015	404.267	322.552	79,79	242.132	59,89
Total:	7.322.590	1.861.502	25,422	1.656.151	22,62

Se constată astfel că sursele de finanțare a proiectului au fost asigurate inițial în bugetul de venituri și cheltuieli în procent mediu de numai **25,42%** din necesarul solicitat de către CNADNR, cel mai scăzut procent de alocare înregistrându-se în anul 2008 (**8,02%**).

Ca urmare a rectificărilor bugetare, nivelul alocațiilor bugetare aferente finanțării proiectului s-a diminuat, ajungând la suma de **1.656.151 mii lei**, respectiv la un procent mediu de alocare de **22,62%** din necesarul solicitat de către CNADNR, cel mai scăzut procent de alocare înregistrându-se în anul 2014 (**6,66%**).

Cu toate că MFP a efectuat toate tragerile din împrumutul BEI II până la data de 31.12.2012, s-a invocat lipsa resurselor financiare de la bugetul de stat pentru finanțarea Proiectului de reconstrucție a drumurilor afectate de inundații.

Din cauza neasigurării surselor de finanțare, unele lucrări de construcții atribuite prin contractele încheiate în cadrul proiectului au fost suspendate. Astfel, lucrările deja executate s-au degradat, urmând ca acestea să fie refăcute, **cheltuielile efectuate fiind ineficiente și neeconomice.**

Fondurile de la bugetul de stat pentru realizarea proiectelor sunt alocate la titlul 65 „Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă” în limitele de cheltuieli aprobate de guvern și comunicate de MFP, iar detalierea pe naturi de cheltuieli, pe programe și proiecte este efectuată de către ordonatorii principali de credite.

În concluzie, MFP nu corelează fondurile alocate de la bugetul de stat pentru realizarea proiectelor (la titlul 65 „Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă”) cu tragerile din împrumuturile contractate pentru finanțarea acestor proiecte de investiții/necesități prioritare pentru economia românească.

De asemenea, din verificările efectuate s-a constatat că valoarea totală aprobată a programului este mai mare cu **199,15 milioane lei**, echivalent a **44,26 milioane euro**, față de valoarea proiectului, prevăzută în contractul de finanțare aprobat prin Legea nr. 218/2006.

Astfel, în „Sinteza finanțării programului finanțat potrivit Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2007” anexă la bugetul Ministerului Transporturilor, aprobat prin Legea nr. 186/2014 a bugetului de stat pe anul 2015 și prin Legea nr. 339/2015 a bugetului de stat pe anul 2016, valoarea totală a programului pentru proiectul BEI II - 23.371 a fost în sumă de **2.143,28 milioane lei**, mai mare cu **199,15 milioane lei** față de valoarea proiectului în sumă de **1.944,17 milioane lei**, prevăzută în contractul de finanțare.

Valoarea bugetului aferent Proiectului de reconstrucție a drumurilor afectate de inundații, finanțat din împrumutul BEI II a fost majorată nejustificat cu suma de 199,15 milioane lei (echivalent a 44,26 milioane euro) față de valoarea aprobată prin contractul de finanțare, din cauza faptului că direcțiile de specialitate din cadrul MFP nu au analizat și monitorizat datele transmise de către CNADNR, date care nu au fost fundamentate corespunzător.

Serviciul managementul împrumuturilor externe din cadrul DGRFI, care are ca atribuție monitorizarea aplicării prevederilor acordurilor de împrumut, conform dosarelor juridice ale acestora, urmează să clarifice cu CNADNR majorarea nejustificată a valorii *Proiectului de reconstrucție a drumurilor afectate de inundații* față de cea aprobată prin contractul de finanțare.

E. Împrumuturi de la UE (Regulamentul Consiliului UE nr. 332/2002)

La data de 01.01.2015, **soldul inițial** aferent împrumuturilor contractate de la Uniunea Europeană a fost în sumă de **22.410,5 milioane lei (5.000 milioane euro)**.

În cadrul acestei grupe, în anul 2015 nu au fost contractate împrumuturi noi și a fost efectuată o singură rambursare în valoare de **1.500 milioane euro (6.667,5 milioane lei)** din împrumutul ratificat prin OUG nr. 82/2009 *pentru ratificarea Memorandumului de înțelegere dintre Comunitatea Europeană și România*, semnat la București și la Bruxelles la 23 iunie 2009 și a Acordului de împrumut, în sumă de până la 5.000 milioane euro, dintre România, în calitate de Împrumutat, Banca Națională a României, în calitate de agent al Împrumutatului și Comunitatea Europeană, în calitate de Împrumutător, semnat la Luxemburg la 23 iunie 2009 și la București la 18 iunie 2009, aprobată prin Legea nr. 364/2009.

Astfel, **soldul final** la data de 31.12.2015, aferent împrumuturilor contractate de la Uniunea Europeană, a fost în sumă **15.835,75 milioane lei (3.500 milioane euro)**, în scădere cu **29,34%** față de anul precedent și reprezintă un procent de **5,58%** din datoria publică guvernamentală directă.

Potrivit informațiilor furnizate de către MFP, Serviciul datoriei publice aferent instrumentelor împrumuturi de la instituții financiare (punctele D, E și F din Contul general anual al datoriei publice pe anul 2015) se prezintă astfel:

- milioane lei -

Nr. crt.	Denumire	Serviciul datoriei publice – împrumuturi de la instituții financiare		Creștere/scădere
		2014	2015	%
0	1	2	3	4 = 3/2
1	Rate de capital	7.488,4	10.700,1	42,89
2	Dobânzi	1.592,9	1.556,0	-2,32
3	Comisioane	13,7	15,4	12,41
4	Rata medie a dobânzii ¹⁶	2,5	2,6	
Total:		9.095,0	12.271,5	34,93

Din datele prezentate se constată faptul că valoarea ratelor de capital aferente împrumuturilor de la instituții financiare, plătite în anul 2015, au fost mai mari cu **42,89%** față de cele din anul 2014.

¹⁶ Rata medie a dobânzii % a fost calculată ca raport între dobânda plătită în anul curent și soldul nerambursat la finele anului anterior.

Costurile aferente împrumuturilor de la instituții financiare, plătite în anul 2015, au fost mai mici față de cele plătite în anul 2014, dobânzile înregistrând o diminuare cu **2,32%**, iar comisioanele o creștere cu **12,41%**. Rata medie a dobânzii în anul 2015 nu a înregistrat modificări semnificative față de cea aferentă anului 2014, situându-se în jurul valorii de **2,5%**.

În anul 2015 a fost atins vârful de plată pentru achitarea datoriilor aferente pachetului de asistență externă contractat în 2009 prin Acordul Stand-by încheiat cu FMI, CE și BIRD, suma totală plătită (inclusiv dobânzi și comisioane) fiind de **1.798,74 milioane euro**, astfel:

- milioane euro -

Nr. crt.	Împrumuturi	Data scadență	Valoare		
			Rate de capital	Dobânzi și comisioane	Total
0	1	2	3	4	5
1	FMI/Tranșele III și IV, rata 8	23.02.2015	169,0	1,8	170,8
2	CE/Tranșa nr. 1	20.01.2015	1.500,0	150,7	1.650,7
3	BIRD		-	10,3	10,3
Total an 2015			1.635,94	162,8	1.798,74

F. Împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului

La data de 01.01.2015, **soldul inițial** aferent împrumuturilor din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului a fost în sumă de **24.919,52 milioane lei (5.559,79 milioane euro)**.

În anul 2015, MFP a raportat, conform prevederilor OMFP nr. 1059/2008, cu modificările și completările ulterioare, trageri/angajamente noi aferente împrumuturilor din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului, înregistrând **creșterea netă a soldului acestor împrumuturi** în sumă totală de **10.599,63 milioane lei (2.384,62 milioane euro)**, reprezentând o creștere de **83,90%** față de trageri/angajamente raportate în anul 2014 de **5.763,70 milioane lei (1.296,79 milioane euro)**.

La data de 31.12.2015, MFP a raportat în contul general anual al datoriei publice un sold final de **35.519,15 milioane lei (7.850,40 milioane euro)**, în creștere cu **42,53%** față de anul precedent și reprezintă un procent de **12,53%** din datoria publică guvernamentală contractată direct de stat.

Potrivit informațiilor furnizate de către MFP, serviciul datoriei publice aferent instrumentului „*Împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului*” se prezintă astfel:

Nr. crt.	Denumire	Serviciul datoriei publice – împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului		Creștere/ scădere
		2014	2015	%
0	1	2	3	4 = 3/2
1	Rate de capital	0	0	0
2	Dobânzi	40,4	15,2	-62,38
3	Comisioane	0	0	0
4	Rata medie a dobânzii ¹⁷	0,2	01	
	Total:	40,4	15,2	

Din datele prezentate se observă faptul că atât în anul 2014, cât și în anul 2015 nu au fost înregistrate rambursări ale împrumuturilor din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului. Cu toate acestea, așa cum a rezultat din situațiile referitoare la utilizarea titlurilor de stat în anul 2015, au fost efectuate rambursări ale împrumuturilor din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului în sumă totală de **16.747,67 milioane lei**, după cum urmează:

- Certificate de trezorerie în sumă de **5.002,82 milioane lei**;
- Obligațiuni de stat în sumă de **11.744,85 milioane lei**.

Costurile aferente acestei grupe de instrumente au fost mai mici față de anul 2014, dobânzile înregistrând o diminuare cu **62,38%**, scădere care se datorează, în principal, reducerii ratei medii a dobânzii în anul 2015 la **0,1%** de la **0,2%**.

Cu privire la instrumentele prezentate la punctele G, H, I și J în Contul general anual al datoriei publice pe anul 2015, respectiv Împrumuturi structurate, Leasing financiar, Instrumente de cash management și Plasamente private precizăm faptul că aceste instrumente de datorie publică nu au prezentat sold inițial și mișcări în cursul anului financiar auditat.

3.2. DATORIA PUBLICĂ GUVERNAMENTALĂ GARANTATĂ

În „*Contul general anual al datoriei publice la data de 31.12.2015*”, MFP a raportat un sold al datoriei publice guvernamentale **garantate** în sumă de **15.563,1 milioane lei (3.439,7 milioane euro)**, cu o pondere de **4,93%** în datoria publică a României, în următoarea structură:

I. Garanții guvernamentale acordate în baza legilor speciale în sumă de **12.908,3 milioane lei (2.852,9 milioane euro)**;

II. Alte garanții guvernamentale în sumă de **2.654,8 milioane lei (586,8 milioane euro)**.

¹⁷ Rata medie a dobânzii % a fost calculată ca raport între dobânda plătită în anul curent și soldul nerambursat la finele anului anterior.

I. Garanțiile guvernamentale acordate în baza legilor speciale la data de 01.01.2014 au fost în sumă de **10.576,19 milioane lei (2.359,65 milioane euro)**.

În anul 2015 au fost emise garanții în valoare totală de **2.985,16 milioane lei**, astfel:

➤ *Programul guvernamental Prima Casă (OUG nr. 60/2009)* – suma de **2.960,41 milioane lei**;

➤ *Programul guvernamental Reabilitare termică (OUG nr. 69/2010)* – suma de **0,24 milioane lei**;

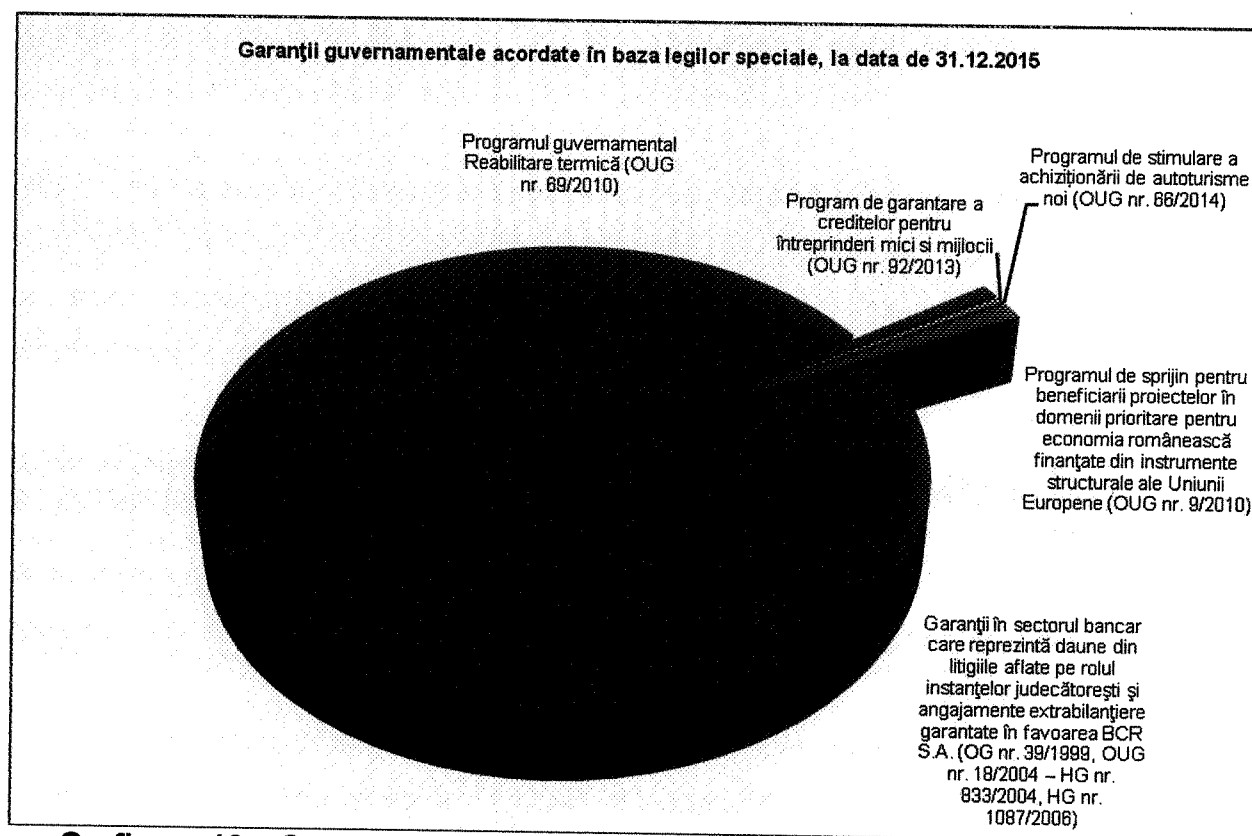
➤ *Program de garantare a creditelor pentru întreprinderi mici și mijlocii (OUG nr. 92/2013)* – suma de **21,26 milioane lei**;

➤ *Programul de stimulare a achiziționării de autoturisme noi (OUG nr. 66/2014)* – suma de **3,26 milioane lei**.

leșirile raportate de către MFP au fost în sumă de **720,85 milioane lei**, din care:

- anulări în sumă de **245,48 milioane lei**;
- rambursări beneficiari în sumă de **468,10 milioane lei**;
- plăți efectuate de către MFP în sumă de **7,27 milioane lei**.

Astfel, **soldul final** la data de 31.12.2015, aferent garanțiilor guvernamentale acordate în baza legilor speciale, a fost în sumă **12.908,3 milioane lei (2.852,9 milioane euro)**, în creștere cu **22,05%** față de finele anului 2014 și este prezentat schematic în graficul nr. 10:

Grafic nr. 10 – Structura garanțiilor guvernamentale acordate în baza legilor speciale, la data de 31.12.2015

Garanțiile acordate pentru creditele contractate în cadrul Programului guvernamental „*Prima Casă*” au deținut ponderea cea mai mare (**97,6%**) în totalul garanțiilor guvernamentale acordate în baza legilor speciale. Acest fapt se datorează condițiilor avantajoase de achiziționare sau construire a unei locuințe de către persoanele fizice eligibile, programul cunoscând o dinamică semnificativă.

În cadrul acestui program, în anul 2015 a fost emis un număr de 35.080 de garanții în valoare de **2.960,41 milioane lei**, iar MFP a achitat suma **7,27 milioane lei** în contul unui număr de 96 de garanții executate în cadrul Programului „*Prima Casă*”. Din sumele achitate de către MFP au fost recuperate de către organele competente ale ANAF sume în valoare de **4,3 milioane lei**.

Potrivit prevederilor art. 7 alin. (1) din OUG nr. 92/2013 *privind aprobarea Programului de garantare a creditelor*, pentru acoperirea riscurilor rezultate din acordarea de garanții în cadrul programului, precum și pentru finanțarea anuală a capitalului, MFP a constituit fondul de risc pentru întreprinderi mici și mijlocii, gestionat prin contul curent general al Trezoreriei Statului.

În anul 2015, MFP a încasat la fondul de risc pentru întreprinderi mici și mijlocii suma de **1,146 milioane lei** și nu a efectuat nicio plată în contul garanțiilor acordate, ci doar plăți reprezentând restituiri de sume creditoare în sumă de **0,012 milioane lei**.

În ceea ce privește încasările la fondul de risc pentru întreprinderi mici și mijlocii, încasările din comisioane au avut ponderea cea mai mare (**50,09%**) din totalul sumelor încasate.

II. Alte garanții guvernamentale au prezentat un sold inițial la data de 01.01.2015 în sumă de **4.437,36 milioane lei**.

În anul 2015 nu au fost acordate garanții pentru finanțări rambursabile contractate de operatorii economici și pentru finanțări rambursabile contractate de autoritățile administrației publice locale.

Pentru garanțiile acordate anterior, în anul 2015 au fost efectuate rambursări în valoare de **2.094,14 milioane lei**.

Astfel, la data de 31.12.2015, soldul **Alte garanții guvernamentale** a fost în sumă de **2.654,78 milioane lei (586,76 milioane euro)**, în scădere cu **43,98%** față de finele anului 2014 și cuprinde:

A. Garanțiile acordate pentru finanțări rambursabile contractate de operatorii economici în sumă de **2.369,08 milioane lei (523,61 milioane euro)**, reprezentând un procent de **89,24%** din totalul altor garanții guvernamentale.

În cursul anului 2015 au fost efectuate plăți de către MFP, în calitate de garant, din fondul de risc în sumă de **86,98 milioane lei**, în contul creditelor externe contractate de către:

- milioane lei -

Nr. crt.	Nr. Scrisoare garanție	Beneficiar/Creditor	Baza legală	Plăți	Pondere - %
0	1	2	3	4	5
1	174	CONEL/BIRD	OG 41/29.08.1995	33,74	38,79
2	180	SNCFR/BIRD	OG 12/ 23.01.1996	7,77	8,93
3	5238	CN de Căi Ferate CFR SA/BERD	Legea nr. 588/22.12.2003	3,23	3,71
4	5325	Electrocentrale București/ Société Générale	HG 1312/2003, modif. cu HG 2062/2004	42,24	48,56
Total:				86,98	100,00

Din sumele plătite în anul 2015 din fondul de risc de către MFP, în calitate de garant, plata efectuată pentru **Electrocentrale București** a înregistrat ponderea cea mai mare (**48,56%**), urmată de cea pentru **CONEL (38,79%)**.

B. Garanțiile acordate pentru finanțări rambursabile contractate de autoritățile administrației publice locale în sumă de **285,7 milioane lei (63,15 milioane euro)** reprezintă un procent de **10,76%** din totalul altor garanții guvernamentale.

În cursul anului 2015 au fost efectuate plăți de către MFP, în calitate de garant, din fondul de risc în sumă de **105,36 milioane lei** în contul garanției acordate pentru contractarea împrumuturilor externe de către Consiliul Județean Suceava sau de către acesta împreună cu consiliile locale asociate de la Erste Group Bank, în baza HG nr. 484/2002, pentru finanțarea Programului „*Utilități și mediu la standarde europene în județul Suceava*”.

Potrivit prevederilor OUG nr. 64/2007, pentru acoperirea riscurilor financiare care decurg din garantarea de către stat a împrumuturilor contractate de persoanele juridice de la instituțiile creditoare, precum și din împrumuturile contractate direct de stat și subîmprumutate beneficiarilor finali, MFP a constituit fondul de risc, gestionat prin contul curent general al Trezoreriei Statului.

În anul 2015, MFP a efectuat din fondul de risc plăți în sumă de **147,57 milioane lei**, în timp ce încasările se situează la mai puțin de jumătate din această valoare, fiind în sumă de **63,19 milioane lei**. De asemenea, în totalul plăților efectuate din fondul de risc, ponderea cea mai mare o reprezintă plățile efectuate de MFP în calitate de garant (**95,5%**).

În ceea ce privește încasările la fondul de risc, sumele recuperate de către organele fiscale competente în contul ratelor de capital, dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente finanțărilor rambursabile subîmprumutate și/sau garantate de stat, plătite de către MFP

în numele subîmprumutatului și/sau garantatului reprezintă **42,4%** din totalul sumelor încasate.

În concluzie, structura datoriei publice guvernamentale pe anul 2015 a fost următoarea:

- Datoria publică guvernamentală directă a fost în sumă de **283.579,54 milioane lei (62.676,44 milioane euro)**, cu cea mai mare pondere în datoria publică a României (**89,79%**), iar în cadrul acesteia ponderea cea mai mare, de **64,82%**, o dețin **obligațiunile de stat emise pe piața internă și externă**.
- Datoria publică guvernamentală garantată a fost în sumă de **15.563,1 milioane lei (3.439,7 milioane euro)**, cu o pondere de **4,93%** în datoria publică a României.

Principalele concluzii rezultate sunt acelea că, în anul 2015, MFP a contractat un împrumut care nu a fost utilizat pentru asigurarea cofinanțării proiectelor finanțate din PNDR, scopul contractării acestui împrumut a fost pentru finanțarea deficitului bugetar și/sau pentru refinanțarea datoriei publice, și că din totalul tragerilor efectuate în anul 2015 din împrumuturile acordate pentru finanțarea proiectelor un procent de numai 1% a fost destinat exclusiv pentru finanțarea proiectelor, restul de 99% fiind utilizat pentru refinanțarea datoriei publice și consolidarea rezervei financiare în valută.

3.3. CONSTATĂRI CU PRIVIRE LA DATORIA PUBLICĂ GUVERNAMENTALĂ, REZULTATE DIN ACȚIUNILE DE CONTROL EFECTUATE DE CĂTRE CURTEA DE CONTURI LA ENTITĂȚILE BENEFICIARE

Ca urmare a acțiunilor de control efectuate de către Curtea de Conturi la entitățile beneficiare au rezultat abateri în valoare totală de **324,97 milioane lei și 1,23 milioane euro**, din care prejudicii în sumă totală de **14,48 milioane lei și abateri financiar-contabile în sumă totală de 310,49 milioane lei și 1,23 milioane euro**.

Cu privire la legalitatea utilizării sumelor alocate de către MFP în contul cheltuielilor bugetare efectuate de către subîmprumutați, pe parcursul anului 2015 s-au efectuat acțiuni de control privind legalitatea contractării, utilizării și rambursării sumelor contractate direct și subîmprumutate la entitățile beneficiare, rezultând următoarele constatări:

Compania Națională de Autostrăzi și
Drumuri Naționale din România

Sintetic, principalele aspecte constatate cu privire la utilizarea fondurilor provenite din împrumutul BEI 23.371 (BEI II) aprobat prin Legea nr. 218/2006, pentru finanțarea „Proiectului de reconstrucție a drumurilor afectate de inundații” sunt următoarele:

A. Abateri de la legalitate și regularitate care au determinat producerea de prejudicii în sumă totală de **14,40 milioane lei**:

✓ Au fost decontate lucrări de „Amenajări drumuri laterale” în sumă de **0,02 milioane lei**, lucrări care, potrivit expertizei, nu au fost executate conform detaliilor de execuție.

✓ Au fost efectuate cheltuieli ineficiente și neeconomice în sumă totală de **5,62 milioane lei**, reprezentând plata unor lucrări de suprastructură deja executate care s-au degradat și care urmează să fie refăcute.

B. Abateri de la legalitate și regularitate care nu au determinat producerea de prejudicii în sumă totală de **199,15 milioane lei**, dintre care:

✓ Bugetul Proiectului de reconstrucție a drumurilor afectate de inundații, finanțat din împrumutul BEI II a fost majorat nejustificat cu suma de **199,15 milioane lei** (echivalent a **44,26 milioane euro**) față de valoarea aprobată a acestuia prin contractul de finanțare, ratificat prin Legea nr. 218/2006, cu modificările și completările ulterioare.

✓ În perioada 2006-prezent, Serviciul Audit nu a elaborat un raport final de audit public intern referitor la *Proiectul de reconstrucție a drumurilor afectate de inundații* finanțat din fonduri BEI, în baza Contractului de finanțare 23.371/2006, în condițiile în care această misiune a fost prevăzută în planurile anuale pentru anul 2011, respectiv 2014. Sistemul de control intern organizat în cadrul CNADNR SA nu a funcționat corespunzător pe întreaga perioadă (2006-2016) de implementare a *Proiectului de reconstrucție a drumurilor afectate de inundații* finanțat din fonduri BEI II - 23.371.

✓ Gestionarea și utilizarea ineficientă a fondurilor provenite din Împrumutul BEI II - 23.371, precum și neasigurarea fondurilor de la bugetul de stat au avut drept consecință nefinalizarea obiectivelor Proiectului de reconstrucție a drumurilor afectate de inundații, înregistrându-se o întârziere de peste 8 ani de la termenul de finalizare prevăzut inițial în contractul de finanțare.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

✓ Sintetic, principalele aspecte constatate cu privire la utilizarea fondurilor provenite din împrumutul BIRD 4758 aprobat prin Legea nr. 170/2005 finanțarea „Proiectului pentru modernizarea sistemului de informare și cunoaștere în agricultură” sunt următoarele:

A. Abateri de la legalitate și regularitate care au determinat producerea de prejudicii în sumă totală de **0,08 milioane lei**, dintre care:

✓ Efectuarea plăților s-a realizat pe baza facturilor anexate la ordinele de plată, vizate pentru control financiar preventiv, însoțite, în general, de referatele de necesitate aprobate de conducerea UMP, dar din care nu reiese necesitatea și oportunitatea achiziționării, sursa de finanțare și nici produsele solicitate; aceste referate fiind formale, întocmite la modul general („*cumpărarea de consumabile imprimantă, papetărie și produse curățenie sau cumpărarea de papetărie, rechizite, consumabile, diverse articole de papetărie*” etc.).

✓ UMP a efectuat plăți care nu au avut la bază documente justificative, așa cum stabilesc prevederile legale.

✓ Au fost constatate deficiențe la predarea creanțelor, datoriilor și bunurilor achiziționate în cadrul proiectelor către MADR, la încetarea activității UMP.

B. Abateri de la legalitate și regularitate care nu au determinat producerea de prejudicii în sumă totală de **101,39 milioane lei**, dintre care:

✓ Nu a fost respectat principiul specializării bugetare, în sensul că fondurile primite sub forma alocațiilor bugetare anuale la titlul 65 „*Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă*” nu au fost repartizate și evidențiate pentru fiecare proiect în parte, astfel încât cheltuielile efectuate să se încadreze în limitele creditelor bugetare, a fondurilor disponibile și potrivit destinațiilor stabilite prin bugetul aprobat anual.

✓ În cazul executantului de lucrări SC Building Astrom SRL comuna Moșoaia, jud. Argeș, în anul 2012 au fost solicitate deschideri de credite bugetare mai mari cu 2,8 milioane lei față de valoarea plăților efectuate.

✓ Neînregistrarea în evidența contabilă a operațiunilor economico-financiare în mod cronologic, prin respectarea succesiunii documentelor după data de întocmire sau de intrare a acestora în entitate și sistematic în conturile sintetice și analitice corespunzătoare operațiunilor în cauză. Nu au fost respectate prevederile legale referitoare la întocmirea și circuitul unor documente financiar-contabile.

✓ Activitatea de angajare, lichidare, ordonanțare și plată a cheltuielilor nu a fost organizată corespunzător.

✓ Nu a fost efectuată recepția finală a lucrărilor de reabilitare și modernizare efectuate la institutele de cercetare-dezvoltare din subordinea MADR, lucrări ce au fost finanțate din fondurile împrumutului, valoarea acestor lucrări de investiții nefiind înregistrată în evidența contabilă.

✓ În perioada implementării proiectului MAKIS (2005-2013), MADR nu a efectuat nicio misiune de audit cu privire la gestionarea și utilizarea fondurilor externe rambursabile contractate.

✓ Gradul de utilizare a fondurilor alocate din împrumutul extern de doar **34,43%** pentru realizarea Proiectului pentru modernizarea sistemului de informare și cunoaștere în agricultură (MAKIS) și modul defectuos în gestionarea și administrarea bunurilor achiziționate în cadrul proiectului.

Ministerul Muncii,
Familiei și Protecției Sociale

Sintetic, principalele aspecte constatate cu privire la utilizarea fondurilor provenite din împrumutul BDCE/F/P 1566 aprobat prin HG nr. 928/2007, pentru finanțarea „Proiectului privind dezvoltarea la nivel local de servicii comunitare de prevenire a separării copilului de familia sa, precum și instruirea personalului aferent” sunt următoarele:

B. Abateri de la legalitate și regularitate care nu au determinat producerea de prejudicii, în sumă totală de **9,95 milioane lei și 1,23 milioane euro**, dintre care:

✓ Acordul de împrumut dintre România și BDCE și Acordul de împrumut subsidiar, precum și hotărârile de guvern de modificare a amendamentelor convenite între Guvernul României și BDCE au fost aprobate/încheiate cu întârziere, conducând la o prelungire a duratei de finalizare a Proiectului cu 5 ani.

✓ Nu au fost respectate prevederile legale referitoare la înregistrarea în evidența contabilă a UMP a transferurilor între unități ale administrației publice.

✓ Sumele trase nu au fost cheltuite în termen de 12 luni de la disponibilizare.

✓ Bunurile achiziționate pentru dotarea Centrelor de zi pentru copiii aflați în dificultate și lucrările de construcții executate pentru construcția acestor Centre nu au fost reflectate corect în contabilitatea unor unități administrativ-teritoriale beneficiare de finanțare din fondurile alocate pentru implementarea Proiectului.

✓ Nu au fost respectate prevederile Manualului de implementare pentru finanțarea de subproiecte derulate prin Proiectul privind dezvoltarea la nivel local de servicii comunitare de prevenire a separării copilului de familia sa, precum și instruirea personalului aferent, prevederile referitoare la inventarierea anuală a patrimoniului.

✓ Nu au fost respectate în totalitate prevederile referitoare la desfășurarea activității de audit public intern de către ministerul de resort, având în vedere că activitățile desfășurate de UMP nu au fost auditate în ultimii 3 ani.

✓ În perioada de implementare a proiectului care s-a derulat pe parcursul a 8 ani de zile nu au fost finalizate obiectivele specifice ale proiectului.

✓ Noul mecanism privind derularea împrumuturilor preluate de MFP nu asigură finanțarea reală a proiectelor și realizarea necesităților prioritare pentru economia românească.

Sintetic, principalele aspecte constatate cu privire la utilizarea fondurilor provenite din contractul de credit BRD 724/30.12.2013 sunt următoarele:

B. Abateri de la legalitate și regularitate care nu au determinat producerea de prejudicii, dintre care:

✓ În anul 2015, obiectivele de investiții ale proiectelor care fac obiectul creditului BRD nr. 724/2013 au fost inventariate pe o listă de inventariere care cuprinde toate investițiile în curs, indiferent de sursele de finanțare, fără respectarea prevederilor legale în domeniu.

✓ La nivelul entității nu au fost efectuate misiuni de audit intern legate de modul de utilizare și rambursare a creditului intern nr. 724/2013 și nici misiuni de audit intern asupra proiectelor ce fac obiectul creditului BRD.

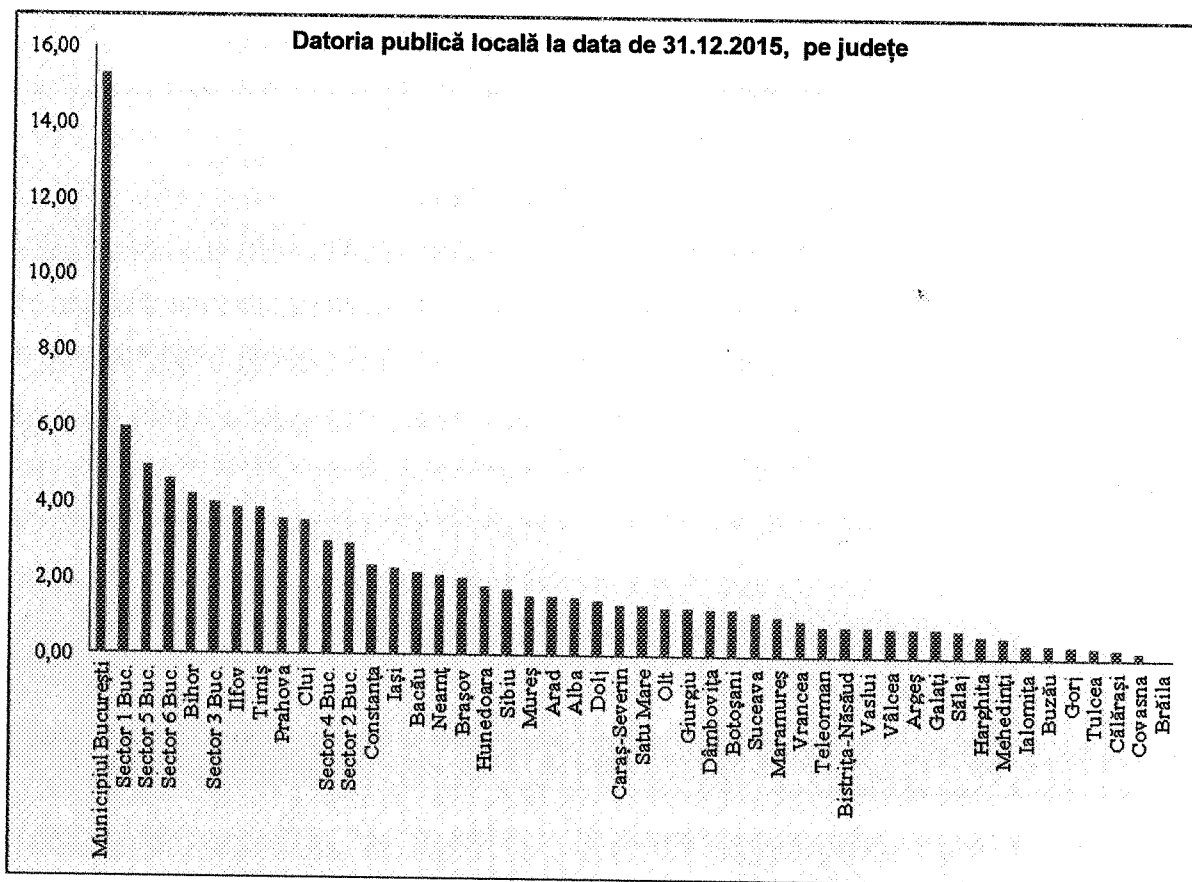
✓ La nivelul entității nu există o preocupare pentru implementarea în condiții de economicitate, eficiență și eficacitate a proiectelor, rezultată din folosirea necorespunzătoare a facilității reprezentate de acest credit de tip revolving, gradul scăzut al tragerilor efectuate din credit și suma relativ mică a rambursărilor efectuate de Autoritatea de Management a Programului Operațional Regional (A.M.P.O.R.).

DATORIA PUBLICĂ LOCALĂ

Datele înregistrate în *Contul general al datoriei publice locale directe la data de 31 decembrie 2015*, precum și în *Situația garanțiilor locale la data de 31 decembrie 2015* au rezultat din preluarea din raportările lunare ale unităților administrativ-teritoriale întocmite în baza pct. 10, alin. (3), Capitolul II *Modalitatea de raportare a datoriei publice* din OMEF nr. 1059/2008 *privind aprobarea Normelor metodologice pentru înregistrarea și raportarea datoriei publice*, cu modificările și completările ulterioare și din totalizarea de către MFP a sumelor înregistrate de la beneficiari în cursul anului 2015.

La data de 31 decembrie 2015, datoria publică locală a fost în sumă totală de **16.690,78 milioane lei (3.688,98 milioane euro)**, înregistrând o creștere cu **12,08%** față de soldul anului 2014 și o pondere de **5,28%** în total datorie publică în sumă de **315.833,38 milioane lei**.

Situația privind nivelul datoriei publice locale la data de 31.12.2015, pe județe, este prezentată în graficul nr. 11, astfel:

Grafic nr. 11 – Situația privind nivelul datoriei publice locale la data de 31.12.2015

Se constată că o pondere semnificativă a datoriei publice locale la nivelul județelor în total datorie publică locală la data de 31.12.2015 s-a înregistrat în următoarele județe: Municipiul București (15,27%), Sector 1 București (5,98%), Sector 5 București (4,97%), Sector 6 București (4,61%), Județul Bihor (4,22%), Sector 3 București (4,00%), Județul Ilfov (3,86%), Județul Timiș (3,84%), Județul Prahova (3,57%) și Județul Cluj (3,53%).

Contul general al datoriei publice locale directe și Situația garanțiilor locale se completează de către MFP pe baza datelor raportate lunar de ordonatorii principali de credite (președinți de consilii județene și primari) întocmite în baza OMEF nr. 1059/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Soldul datoriei publice locale la 31 decembrie 2015 în sumă totală de **16.690,78 milioane lei (3.688,98 milioane euro)** cuprinde:

- datoria publică locală directă în sumă de **16.084,74 milioane lei (3.555,03 milioane euro)**;
- datoria publică locală garantată în sumă de **606,04 milioane lei (133,95 milioane euro)**.

Structura datoriei publice locale la data de 31.12.2015 se prezintă după cum urmează:

Nr. crt.	Datoria publică locală	Valoare		(%)
		(mil. lei)	(mil. euro)	
0	1	2	3	4
1.	Total datorie publică locală, din care:	16.690,78	3.688,98	100,00
1.1	Datoria publică locală directă	16.084,74	3.555,03	96,37
1.1.1	Datoria publică locală directă internă	13.101,80	2.895,74	78,50
1.1.2	Datoria publică locală directă externă	2.982,94	659,29	17,87
1.2	Datoria publică locală garantată	606,04	133,95	3,63
1.2.1	Datoria publică locală garantată internă	434,46	96,03	2,60
1.2.2	Datoria publică locală garantată externă	171,58	37,92	1,03

În structura datoriei publice locale la data de 31.12.2015, datoria publică locală internă a fost în sumă totală de **13.536,26 milioane lei**, reprezentând **81,1%** din totalul datoriei publice locale, iar datoria publică locală externă a fost în sumă totală de **3.154,52 milioane lei**, reprezentând **18,9%** din totalul datoriei publice locale.

Totodată, din analiza datelor prezentate rezultă că datoria publică locală directă reprezintă ponderea cea mai mare (**96,37%**) în total datorie publică locală, iar datoria publică locală garantată reprezintă o pondere de doar **3,63%**.

3.4. DATORIA PUBLICĂ LOCALĂ DIRECTĂ

Soldul datoriei publice locale la 31 decembrie 2015 a fost diminuat în mod eronat cu suma de 100,45 mil. lei (22,20 mil. euro), prin diminuarea soldului datoriei publice locale directe, valoarea corectă a acestuia fiind de 16.185,19 milioane lei.

La data de 31 decembrie 2015, datoria publică locală directă înregistrată în *Contul general al datoriei publice locale directe* a fost în sumă totală de **16.084,74 milioane lei (3.555,03 milioane euro)**, în creștere cu **12%** față de soldul anului precedent.

O pondere semnificativă a datoriei publice locale directe la nivelul județelor în total datorie publică locală directă la data de 31.12.2015 s-a înregistrat în următoarele județe: Municipiul București cu **15,85%**, Sector 1 București cu **6,18%**, Sector 5 București cu **5,15%**, Sector 6 București cu **4,79%**, Județul Bihor cu **4,38%**, Sector 3 București cu **4,15%**, Județul Ilfov cu **4,00%**, Județul Timiș cu **3,89%**, Județul Prahova cu **3,65%** și Sector 2 București cu **3,05%**.

În structura datoriei publice locale directe la data de 31.12.2015, datoria publică locală directă internă reprezintă un procent de **81,45%** în total datorie publică locală directă, iar datoria publică locală directă externă un procent de **18,55%**.

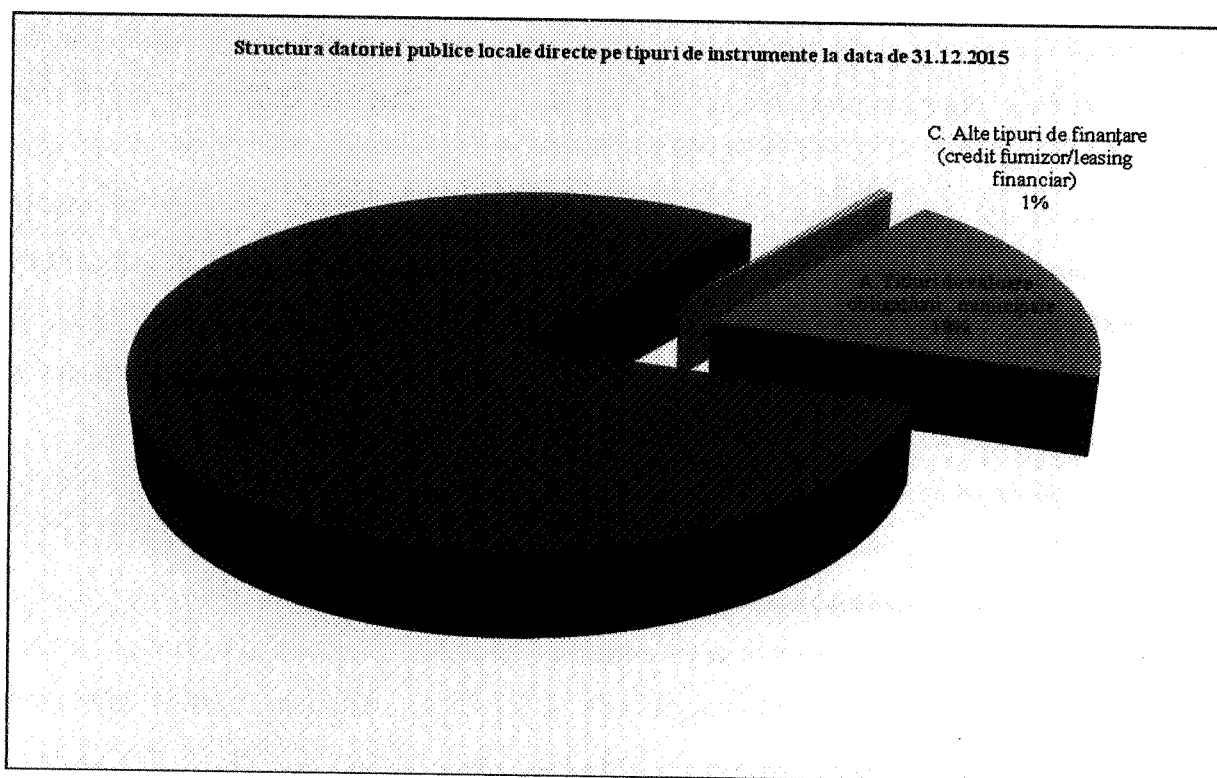
Structura contului general al datoriei publice locale directe este prezentată de către MFP pe județe și în cadrul acestora pe tipuri de instrumente.

Datoria publică locală directă pe tipuri de instrumente la data de 31.12.2015 prezintă următoarea structură:

- milioane lei -

Nr. crt.	Tipul instrumentului de datorie publică locală	Sold la 31.12.2014	Sold la 31.12.2015	Creștere/ scădere (%)	(%)
0	1	2	3	4	5
1	Total instrumente de datorie publică locală directă, din care:	14.360,4	16.084,7	12,0	100,0
1.1	A. Titluri de valoare - obligațiuni municipale	3.057,5	2.975,1	-2,7	18,5
1.2	B. Împrumuturi de la bănci	11.078,8	13.006,8	17,4	80,9
1.3	C. Alte tipuri de finanțare (credit furnizor/leasing financiar)	224,1	102,9	-54,1	0,6

Structura datoriei publice locale directe pe tipuri de instrumente la data de 31.12.2015 este prezentată în **graficul nr. 12**, astfel:

Grafic nr. 12 – Structura datoriei publice locale directe pe tipuri de instrumente la data de 31.12.2015

În anul 2015, ponderea semnificativă în structura datoriei publice locale directe o dețin împrumuturile de la bănci – **80,86%**, instrument care a înregistrat o creștere cu **17,40%** față de anul 2014. Celelalte instrumente *titluri de valoare - obligațiuni municipale* și *alte tipuri de finanțare (credit furnizor/leasing financiar)* față de anul 2014 au înregistrat o scădere cu **2,7%**, respectiv cu **54,07%**.

În anul 2015, valoarea finanțărilor rambursabile contractate direct atât de pe piața internă, cât și de pe piața externă de UAT-uri a fost în sumă totală de **6.026,66 milioane lei (5.399,12 milioane lei, 0,3 milioane USD, 138,42 milioane euro)** și au fost utilizate într-un procent de **36,95%** pentru **refinanțarea datoriei publice locale**.

Finanțările rambursabile contractate direct atât de pe piața internă, cât și de pe piața externă de către UAT-uri în anul 2015 au avut următoarele **destinații**:

- finanțarea proiectelor care beneficiază de fonduri externe nerambursabile de la Uniunea Europeană în sumă totală de **829,04 milioane lei (531,69 milioane lei, 65,72 milioane euro)**;

- finanțarea investițiilor de interes local (Cofinanțare proiecte/investiții din programe naționale) în sumă totală de **974,61 milioane lei (644,42 milioane lei, 0,30 milioane USD, 72,70 milioane euro)**;

- refinanțarea datoriei publice locale în sumă totală de **2.227,07 milioane lei**;

- asigurarea prefinanțării și/sau cofinanțării proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile din perioada de programare 2007-2013, inclusiv pentru cheltuielile neeligibile asociate proiectelor, conform prevederilor art. XII alin. (1) din OUG nr. 2/2015, în sumă totală de **1.307,30 milioane lei**;

- finanțarea corecțiilor financiare aplicate proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile conform prevederilor art. XII alin. (2) din OUG nr. 2/2015, în sumă totală de **21,68 milioane lei**;

- asigurarea cofinanțării proiectelor finanțate din programe naționale, conform prevederilor art. XII alin. (2) lit. b) din OUG nr. 2/2015, în sumă totală de **97,04 milioane lei**;

- finanțarea unor cheltuieli curente și de capital pentru asigurarea furnizării energiei termice în sezonul rece, conform prevederilor art. IV alin. (1) lit. a) din OUG nr. 46/2015, în sumă totală de **398,35 milioane lei**;

- asigurarea prefinanțării și/sau cofinanțării proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile din perioada de programare 2007-2013, inclusiv pentru cheltuielile neeligibile asociate proiectelor, conform prevederilor art. IV alin. (1) lit. b) din OUG nr. 46/2015, în sumă totală de **147,03 milioane lei**;

- finanțarea corecțiilor financiare aplicate proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile conform prevederilor art. IV alin. (1) lit. b) din OUG nr. 46/2015, în sumă totală de **1,66 milioane lei**;

- asigurarea cofinanțării proiectelor finanțate din programe naționale, conform prevederilor art. IV alin. (1) lit. d) din OUG nr. 46/2015, în sumă totală de **22,88 milioane lei**.

Potrivit datelor raportate de către MFP în *Contul general al datoriei publice locale directe la data de 31 decembrie 2015*, în anul 2015 au fost efectuate trageri în sumă totală de **5.335,28 milioane lei**, **59,02 milioane euro**, **0,59 milioane USD** și rambursări în valoare totală de **1.345,53 milioane lei**, **568,76 milioane euro**, **5,23 milioane USD**, după cum urmează:

A. Titluri de valoare - obligațiuni municipale

În anul 2015 au fost efectuate trageri în sumă totală de **2.220,10 milioane lei** și **0,59 milioane USD** și rambursări în sumă totală de **61,54 milioane lei** și **500 milioane euro**.

Municipiul București a emis *Titluri de valoare - obligațiuni municipale* în sumă totală de **2.220,1 milioane lei** în scopul *refinanțării datoriei publice locale*, reprezentând o pondere de **99,69%** din totalul datoriei publice locale directe contractate cu această destinație.

Potrivit informațiilor furnizate de către MFP, serviciul datoriei publice locale aferent instrumentului titluri de valoare - obligațiuni municipale se prezintă astfel:

- milioane lei -

Nr. crt.	Denumire	Serviciul datoriei publice – obligațiuni municipale		Creștere/scădere
		2014	2015	
0	1	2	3	4 = 3/2
1	Rate de capital	58,62	2.284,04	3.796,35
2	Dobânzi	121,07	18,28	-84,90
3	Comisioane	0,24	0,20	-16,67
4	Rata medie a dobânzii ¹⁸	3,88	0,60	-
Total:		179,93	2.302,52	7,19

Din datele prezentate se constată faptul că în anul 2015 acest instrument a prezentat costuri mai mici față de anul 2014, dobânzile înregistrând o diminuare cu **84,90%**, iar comisioanele cu **16,67%**. Se observă că rata medie a dobânzii în anul 2015 a fost de **0,6%**, mult mai mică decât cea înregistrată în anul 2014 (**3,88%**). De asemenea, în anul 2015 s-au rambursat rate de capital într-o valoare semnificativ mai mare decât rambursările efectuate în anul 2014.

B. Împrumuturi de la bănci

În anul 2015 au fost efectuate trageri în sumă totală de **3.115,08 milioane lei**, **57,65 milioane euro**, **0,59 milioane USD** și rambursări în sumă totală de **1.197,19 milioane lei**, **63,09 milioane euro**, **0,04 milioane USD**.

În totalul finanțărilor rambursabile contractate direct în anul 2015, prin efectuarea de *împrumuturi de la bănci*, o pondere semnificativă de **34,35 %** au deținut-o contractările ce au avut ca scop asigurarea prefinanțării și/sau cofinanțării proiectelor finanțate din fonduri

¹⁸ Rata medie a dobânzii % a fost calculată ca raport între dobânda plătită în anul curent și soldul nerambursat la finele anului anterior.

externe nerambursabile din perioada de programare 2007-2013, inclusiv pentru cheltuielile neeligibile asociate proiectelor, conform prevederilor art. XII alin. (1) din OUG nr. 2/2015, contractările ce au avut ca scop finanțarea investițiilor de interes local (Cofinanțare proiecte/investiții din programe naționale) cu o pondere de **25,60%** și contractările destinate finanțării proiectelor care beneficiază de fonduri externe nerambursabile de la Uniunea Europeană cu o pondere de **21,78%**.

Soldul datoriei publice locale directe la 31 decembrie 2015 a fost diminuat în mod eronat cu suma de 100,45 milioane lei (22,20 milioane euro), prin diminuarea soldului instrumentului de datorie publică locală directă împrumuturi de la bănci, pentru creditele contractate în monedă națională, astfel:

În județul Harghita, soldul datoriei publice locale directe a fost majorat cu suma de **1,18 milioane lei**, prin majorarea rulajului tragerilor cu suma de **0,07 milioane lei** și diminuarea rulajului rambursărilor cu suma de **1,11 milioane lei**, la instrumentul *împrumuturi de la bănci comerciale sau alte instituții de credit*, pentru creditele contractate în moneda națională, ca urmare a înregistrării eronate a sumelor raportate lunar în *Situația privind finanțarea rambursabilă contractată direct, fără garanția statului sau garantată de unitatea administrativ-teritorială* de către UAT Municipiul Gheorgheni, UAT Comuna Ditrău și UAT Comuna Simionești.

În județul Ialomița, soldul datoriei publice locale directe a fost diminuat cu suma de **0,51 milioane lei**, prin diminuarea rulajului tragerilor cu suma de **0,52 milioane lei** și diminuarea rulajului rambursărilor cu suma de **0,01 milioane lei**, la instrumentul *împrumuturi de la bănci comerciale sau alte instituții de credit*, pentru creditele contractate în moneda națională, ca urmare a însumării eronate a sumelor înregistrate în rulajul tragerilor și rambursărilor anului 2015, în valuta tranzacției (lei) din contul datoriei publice locale directe a județului Ialomița.

În județul Iași, soldul datoriei publice locale directe a fost diminuat cu suma de **50,11 milioane lei**, prin diminuarea rulajului tragerilor cu suma de **50 milioane lei** și majorarea rulajului rambursărilor cu suma de **0,11 milioane lei**, la instrumentul *împrumuturi de la bănci comerciale sau alte instituții de credit*, pentru creditele contractate în moneda națională, ca urmare a însumării eronate a sumelor înregistrate în rulajul tragerilor anului 2015, în valuta tranzacției (lei) din contul datoriei publice locale directe a județului Iași.

Totodată, s-a constatat preluarea eronată a sumelor înregistrate în rulajul rambursărilor anului 2015, în valuta tranzacției (lei) în contul datoriei publice locale directe, sume

ce au fost raportate lunar în *Situația privind finanțarea rambursabilă contractată direct, fără garanția statului sau garantată de unitatea administrativ-teritorială* de către UAT Oraș Tg. Frumos; UAT Comuna Cristești și UAT Comuna Șipote.

În județul Ilfov, soldul datoriei publice locale directe a fost diminuat cu suma de **51,03 milioane lei**, prin diminuarea rulajului tragerilor cu suma de **50,87 milioane lei** și majorarea rulajului rambursărilor cu suma de **0,16 milioane lei**, la instrumentul *împrumuturi de la bănci comerciale sau alte instituții de credit*, pentru creditele contractate în moneda națională, ca urmare a înregistrării eronate a sumelor raportate lunar în *Situația privind finanțarea rambursabilă contractată direct, fără garanția statului sau garantată de unitatea administrativ-teritorială* de către UAT Județul Ilfov, UAT Oraș Otopeni, UAT Oraș Chitila și UAT Comuna Gruiu.

C. Alte tipuri de finanțare (credit furnizor/leasing financiar)

În anul 2015 au fost efectuate trageri în sumă totală de **0,10 milioane lei**, **1,38 milioane euro** și rambursări în sumă totală de **86,81 milioane lei**, **5,67 milioane euro**, **5,19 milioane USD**.

La nivelul UAT-urilor au fost contractate fonduri rambursabile pentru finanțarea investițiilor de interes local prin efectuarea de operațiuni de leasing financiar în sumă totală de **0,35 milioane lei (0,078 milioane euro)** în județul Satu Mare (**37,14%**), județul Olt (**20%**), județul Arad (**17,14%**), județul Dâmbovița (**14,29%**) și județul Mureș (**11,43%**).

Potrivit informațiilor furnizate de către MFP, Serviciul datoriei publice locale aferent instrumentului alte tipuri de finanțare (credit furnizor/leasing financiar) se prezintă astfel:

- milioane lei -

Nr. crt.	Denumire	Serviciul datoriei publice – alte tipuri de finanțare		Creștere/scădere
		2014	2015	
0	1	2	3	4 = 3/2
1	Rate de capital	125,25	132,80	6,03
2	Dobânzi	10,27	9,55	-7,01
3	Comisioane	6,68	1,19	-82,19
4	Rata medie a dobânzii ¹⁹	3,75	4,26	-
Total:		142,20	143,54	0,94

Din datele prezentate se constată faptul că în anul 2015 acest instrument a prezentat costuri mult mai mici față de anul 2014, dobânzile înregistrând o diminuare cu **7,01%**, iar comisioanele cu **82,19%**. Se observă că rata medie a dobânzii în anul 2015 a crescut la **4,26%** de la **3,75%** în anul 2014.

¹⁹ Rata medie a dobânzii % a fost calculată ca raport între dobânda plătită în anul curent și soldul nerambursat la finele anului anterior.

3.5. DATORIA PUBLICĂ LOCALĂ GARANTATĂ

La data de 31 decembrie 2015, datoria publică locală garantată a fost în sumă totală de **606,04 milioane lei (133,95 milioane euro)**, înregistrând o creștere cu **14,05%** față de soldul anului precedent.

O pondere semnificativă a datoriei publice locale garantate la nivelul județelor în total datorie publică locală garantată la data de 31.12.2015 s-a înregistrat în județul Cluj cu **20,06%**, județul Constanța cu **17,36%**, județul Arad cu **8,96%**, județul Neamț cu **7,93%**, Sector 4 București cu **5,74%**, județul Bistrița-Năsăud cu **5,45%**, județul Sălaj cu **4,48%**, județul Alba cu **4,05%**, județul Bacău cu **3,69%** și județul Botoșani cu **2,96%**.

Structura datoriei publice locale garantate la data de 31.12.2015 se prezintă astfel:

Nr. crt.	Datoria publică	Datoria publică locală garantată		(%)
		(mil. lei)	(mil. euro)	
0	1	2	3	4
1.	Datoria publică locală garantată	606,04	133,95	100
1.1	Datoria publică locală garantată internă	434,46	96,03	71,69
1.2	Datoria publică locală garantată externă	171,58	37,92	28,31

În structura datoriei publice locale garantate la data de 31.12.2015, datoria publică locală garantată internă reprezintă **71,69%** în total datorie publică locală garantată, iar datoria publică locală garantată externă reprezintă **28,31%** în total datorie publică locală garantată.

Structura contului general al datoriei publice locale garantate la data de 31.12.2015 a fost prezentată de către MFP pe județe și în cadrul acestora pe tipuri de instrumente, după cum urmează:

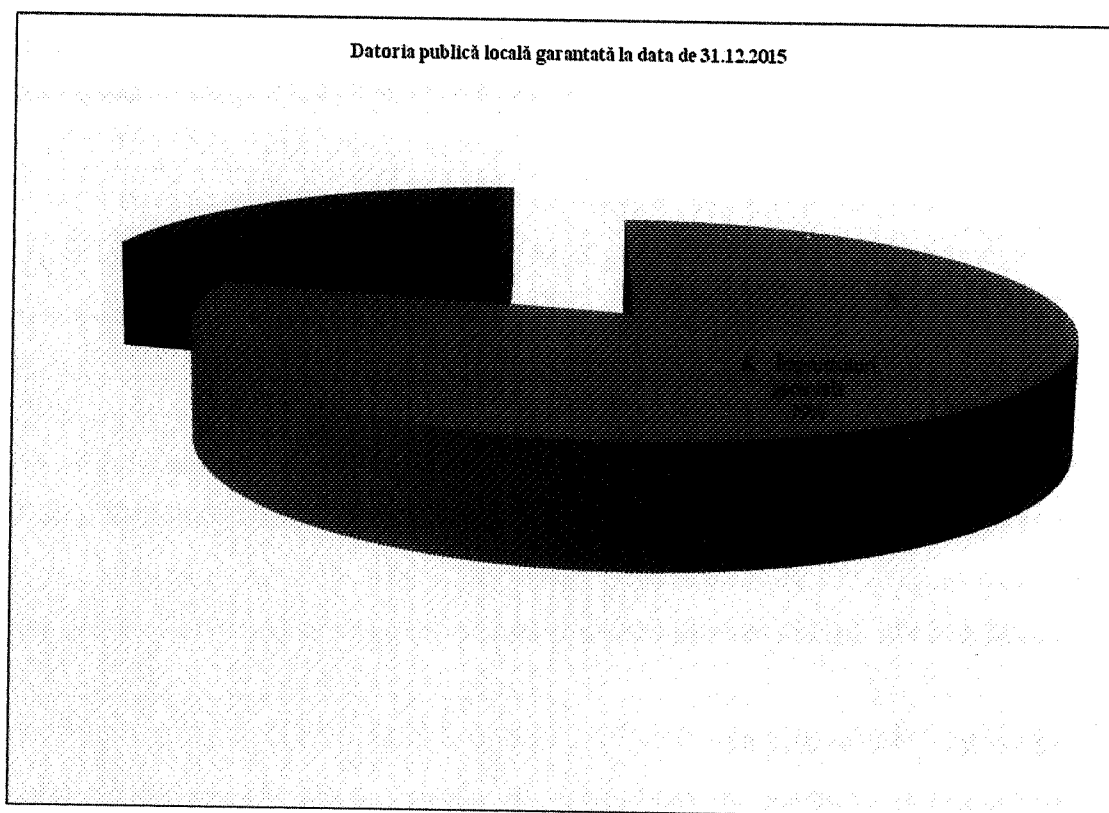
- milioane lei -

Nr. crt.	Tipul instrumentului de datorie publică locală	Sold la 31.12.2014	Sold la 31.12.2015	Creștere/ scădere	(%)
0	1	2	3	4	5
1	Total instrumente de datorie publică locală garantată, din care:	531,4	606,04	14,05	100,0
1.1	A. Împrumuturi garantate	335,5	479,94	43,05	79,19
1.2	B. Bilete la ordin avalizate	195,9	126,10	-35,63	20,81

În anul 2015, *împrumuturile garantate* au deținut ponderea principală în structura datoriei publice locale garantate pe tipuri de instrumente, înregistrând un procent de **79,19%**.

Totodată, în anul 2015 față de anul 2014, instrumentul de datorie publică locală *împrumuturi garantate* a cunoscut o creștere de **43,05%**, iar instrumentul *bilete la ordin avalizate* a înregistrat o scădere de **35,63%**.

Structura datoriei publice locale garantate pe tipuri de instrumente la data de 31.12.2015 este prezentată în **graficul nr. 13** astfel:

Grafic nr. 13 – Structura datoriei publice locale garantate pe tipuri de instrumente la data de 31.12.2015

Potrivit datelor raportate de către MFP în *Situația garanțiilor locale la data de 31 decembrie 2015*, în anul 2015 au fost efectuate trageri în sumă totală de **107,36 milioane lei, 16,21 milioane euro** și rambursări în valoare **40,49 milioane lei, 15,29 milioane euro**, după cum urmează:

A. Împrumuturi garantate

- Trageri în sumă totală de **107,36 milioane lei, 14,96 milioane euro**;
- Rambursări în sumă totală de **7,79 milioane lei, 5,53 milioane euro**.

În anul 2015, finanțările rambursabile garantate de UAT-uri au avut următoarele **destinații**:

- finanțarea proiectelor/programelor în sumă totală de **54,91 milioane lei**, reprezentând **91,05 %** din totalul finanțărilor rambursate garantate prin efectuarea de împrumuturi (județul Ilfov – **52,08%**, județul Satu Mare – **27,32%**, județul Mehedinți – **20,60%**);
- finanțarea investițiilor de interes local, în sumă totală de **5,40 milioane lei** reprezentând **8,95 %** din totalul finanțărilor rambursate garantate prin efectuarea de împrumuturi (județul Neamț).

Potrivit informațiilor furnizate de către MFP, serviciul datoriei publice locale aferent instrumentului împrumuturi garantate se prezintă astfel:

- milioane lei -

Nr. crt.	Denumire	Serviciul datoriei publice – împrumuturi garantate		Creștere/scădere
		2014	2015	%
0	1	2	3	4 = 3/2
1	Rate de capital	59,69	32,37	-45,77
2	Dobânzi	11,52	10,86	-5,73
3	Comisioane	1,11	2,03	82,88
4	Rata medie a dobânzii ²⁰	3,61	3,24	-
Total:		72,32	45,26	-37,42

Din datele prezentate se constată faptul că în anul 2015, acest instrument a prezentat costuri mai mari față de anul 2014, dobânzile înregistrând o diminuare cu **5,73%**, iar comisioanele au crescut cu **82,88%**. Se observă că rata medie a dobânzii în anul 2015 a scăzut la **3,24%** de la **3,61%** în anul 2014.

B. Bilete la ordin avalizate

Potrivit datelor raportate de către MFP în *Situația garanțiilor locale la data de 31 decembrie 2015*, au fost efectuate trageri în sumă totală de **1,25 milioane euro** și rambursări în sumă totală de **32,69 milioane lei, 9,76 milioane euro**.

În anul 2015, unitățile administrativ-teritoriale nu au avalizat bilete la ordin.

Comisia de autorizare a împrumuturilor locale, în anul 2015, a autorizat contractarea și garantarea de către UAT-uri de finanțări rambursabile în sumă totală de **6.287,54 milioane lei²¹**, astfel:

- finanțări rambursabile directe în sumă totală de **6.227,41 milioane lei (5.361,25 milioane lei, 0,3 milioane USD, 194,37 milioane euro)**;
- garanții în sumă totală de **60,13 milioane lei (49,00 milioane lei, 2,5 milioane euro)**.

Din verificările efectuate a rezultat că, în anul 2015, finanțările rambursabile directe și garanțiile semnificative din punct de vedere al sumelor autorizate de Comisia de autorizare a împrumuturilor locale au fost înregistrate în următoarele județe:

- Municipiul București cu suma totală de **2.468,1 milioane lei**, reprezentând **39,25%** din totalul finanțărilor rambursate autorizate;

²⁰ Rata medie a dobânzii % a fost calculată ca raport între dobânda plătită în anul curent și soldul nerambursat la finele anului anterior.

²¹ Calculul echivalentului în moneda națională (lei) a finanțărilor rambursabile directe și garantate, contractate în alte valute (dolar SUA și euro) a fost efectuat pe baza cursurilor de schimb leu/euro și leu/dolar SUA – medii anuale, conform prognozei de toamnă 2015 (noiembrie 2015), elaborată de Comisia Națională de Prognoză, valabil la data ultimei autorizări: 3,97 RON/USD și 4,45 RON/EUR.

- Sector 3 București cu suma totală de **816,78 milioane lei**, reprezentând **13%** din totalul finanțărilor rambursate autorizate;
- Județul Bihor cu suma totală de **417,45 milioane lei**, reprezentând **6,64%** din totalul finanțărilor rambursate autorizate;
- Județul Ilfov cu suma totală de **220,16 milioane lei**, reprezentând **3,50%** din totalul finanțărilor rambursate autorizate.

Potrivit informațiilor furnizate de către MFP, serviciul datoriei publice locale aferent instrumentului bilete la ordin avalizate se prezintă astfel:

- milioane lei -

Nr. crt.	Denumire	Serviciul datoriei publice – bilete la ordin avalizate		Creștere/scădere
		2014	2015	%
0	1	2	3	4 = 3/2
1	Rate de capital	99,90	76,07	-23,85
2	Dobânzi	2,59	1,92	-25,87
3	Comisioane	0,12		-100,00
4	Rata medie a dobânzii ²²	0,94	0,98	-
Total:		102,61	77,99	-23,99

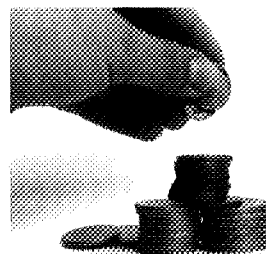
Din datele prezentate se constată faptul că, în anul 2015, acest instrument a prezentat costuri mai mici față de anul 2014, dobânzile au înregistrat o diminuare cu **25,87%** și nu au fost plătite comisioane. Se observă că rata medie a dobânzii în anul 2015 a înregistrat o creștere nesemnificativă față de anul 2014.

În concluzie, ca urmare a înregistrărilor eronate cu privire la instrumentul împrumuturi de la bănci pentru creditele contractate în monedă națională, a fost diminuat soldul acestui instrument cu suma de 100,45 milioane lei (22,20 milioane euro) și, implicit, soldul datoriei publice locale directe la data de 31 decembrie 2015.

²² Rata medie a dobânzii % a fost calculată ca raport între dobânda plătită în anul curent și soldul nerambursat la finele anului anterior.

3.6. CONSTATĂRI CU PRIVIRE LA DATORIA PUBLICĂ LOCALĂ, REZULTATE DIN ACȚIUNILE DE CONTROL EFECTUATE DE CĂTRE CAMERELE DE CONTURI LA UNITĂȚILE ADMINISTRATIV-TERITORIALE

În cursul anului 2016, Camerele de conturi teritoriale ale Curții de Conturi au efectuat acțiuni de control cu tema *"Controlul legalității contractării sau garantării, precum și al utilizării și rambursării finanțărilor rambursabile la nivelul unităților administrativ-teritoriale"*.

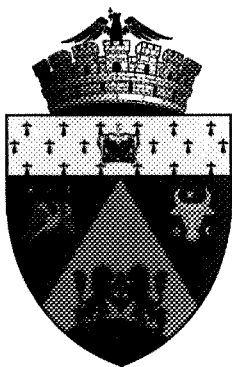
În scopul evidențierii modului în care a fost respectată legalitatea și regularitatea cu privire la activitățile de contractare, garantare, utilizare și rambursare a finanțărilor rambursabile la nivelul unităților administrativ-teritoriale, constatările privind erorile/abaterile de la legalitate și regularitate au fost comunicate Departamentului II, Direcția 2. Menționăm faptul că au fost avute în vedere acțiunile de control încheiate până la data întocmirii raportului de audit financiar privind *Contul general anual al datoriei publice pe anul 2015*, dată până la care s-au efectuat acțiuni de control la un număr de **27** de unități administrativ-teritoriale.

Cu privire la contractarea, garantarea, utilizarea și rambursarea finanțărilor rambursabile la nivelul unităților administrativ-teritoriale s-au constatat:

A. abateri de la legalitate și regularitate, care au determinat producerea de prejudicii, în sumă totală de **9.392.811,99 lei**;

B. abateri de la legalitate și regularitate care nu au determinat producerea de prejudicii, în sumă totală de **56.310.887,09 lei**.

ALBA

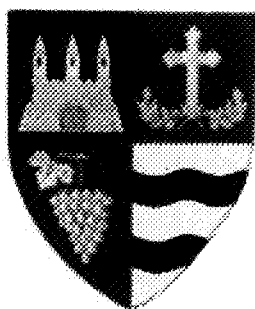
A. U.A.T. Comuna Șugag județul Alba nu a recuperat de la SC NEWAMPORT COMPANI SRL suma de **9.299 lei**, reprezentând contravaloarea comisionului de garantare plătit Fondului de Garantare pentru perioada de prelungire a scrisorii de garanție în sumă de 6.100 lei și a penalizării pentru prelungirea contractului în sumă de 3.199 lei, în cadrul contractului de finanțare pentru acordarea ajutorului financiar nerambursabil în condițiile Programului Național pentru Dezvoltare Rurală din România.

Au fost majorate nejustificat cheltuielile de investiții prin acceptarea la plată și decontarea unor situații de lucrări supraevaluate cu suma de **16.235 lei** (inclusiv TVA), care conțin elemente de cheltuieli care nu au fost regăsite în teren, în cazul obiectivului de

investiții „Îmbunătățirea infrastructurii fizice de bază și accesul la servicii publice pentru populația din comuna Șugag, județul Alba”.

B. U.A.T.C. Șugag județul Alba nu a adoptat, în condițiile prevăzute de lege, o hotărâre prin care să decidă încheierea acordului de garantare în favoarea fondului de garantare, privind sumele aprobate anual prin bugetul de venituri și cheltuieli, în cadrul contractului de finanțare pentru acordarea ajutorului financiar nerambursabil în condițiile Programului Național pentru Dezvoltare Rurală – România.

ARAD

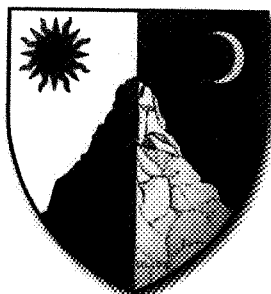
A. Din verificarea modului de stabilire a necesarului de lichidități pentru cofinanțarea obiectivului *”Modernizare străzi în orașul Sântana, județul Arad”*, la **U.A.T.O. Sântana județul Arad** au fost constatate deficiențe în sensul că suma împrumutată este mai mare decât necesarul real de cofinanțare cu 288.070 lei, ca urmare a utilizării unor valori neactualizate în cazul a doi dintre indicatorii înscrși în devizul estimativ, ceea ce a generat plata unor dobânzi suplimentare în sumă de **3.145 lei**.

B. La **U.A.T.O. Sântana județul Arad** s-au constatat următoarele abateri financiar-contabile:

- soldul datoriei publice aferent împrumutului contractat pentru realizarea alimentării cu apă este eronat ca urmare a înregistrării eronate în contabilitate a încasărilor privind redevența pentru bunurile concesionate de către entitate operatorului Compania de Apă Arad SA. Aceste încasări au fost înregistrate eronat ca și reîntregiri de credite, prin note contabile de stornare a înregistrărilor care reflectau plata ratei și dobânzii aferente împrumutului contractat și utilizat pentru finanțarea realizării respectivelor active;

- două dintre împrumuturile contractate de către autoritățile administrației publice locale au fost înregistrate eronat în contabilitate, respectiv cel încheiat cu BCR și împrumutul subsidiar contractat cu MFP.

BACĂU

A. La **U.A.T.M. Bacău județul Bacău** s-a constatat decontarea unor facturi în sumă de **4.500.000 lei**, prescrise către CET SA Bacău, reprezentând reparații efectuate la activele avute în exploatare prin contract de concesiune, active ce sunt bunuri de retur, care la intrarea în faliment a SC CET SA trebuiau să devină libere de sarcini, conform contractului de concesiune și reglementărilor legale în vigoare. Mai mult decât atât nu a fost utilizat fondul de întreținere, înlocuire și dezvoltare pentru stingerea datoriei publice locale, în ordinea priorităților stabilite de reglementările legale în vigoare.

Totodată, la **U.A.T.M. Bacău județul Bacău**, prin Hotărârea Consiliului Local Bacău s-a aprobat contractul de cesiune a contractului de vânzare-cumpărare a gazelor naturale încheiat între C - Gaz Energy Distribution SRL și CET SA Bacău către Termo-energy Group SA Bacău. În cadrul acestui contract, Municipiul Bacău are calitatea de „garant” pentru obligațiile de plată ale CET SA Bacău în sumă de 10.923.216 lei. Ulterior, datoriile către furnizorul de gaze naturale au fost achitate din bugetul U.A.T.M. Bacău, inclusiv penalități în sumă de **422.230 lei**, cu toate că CET SA Bacău se afla în insolvență la data acordării garanțiilor.

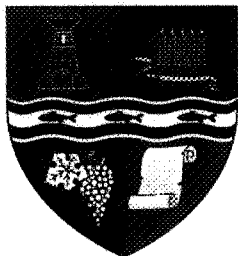
B. U.A.T.M. Bacău județul Bacău a virat în contul de acreditiv deschis la CEC Bank suma de 345.000 lei, sumă ce a fost convertită în franci elvețieni și achitată către Turbomach Elveția. Pentru această sumă, U.A.T. Municipiul Bacău avea obligația de a declara, reține și vira bugetului de stat impozitul pe veniturile nerezidenților în cuantum de **55.200 lei**.

La obiectivul de investiții *“Reabilitare infrastructură urbană zona I.L. Caragiale – Milcov intersecție strada Letea”*, implementat la **U.A.T.M. Bacău**, nu au fost calculate, evidențiate și pretinse penalități în sumă de **2.935.607 lei**, aferente lucrărilor neexecutate, contrar prevederilor contractuale.

Totodată, la **U.A.T.M. Bacău județul Bacău** s-au constatat următoarele abateri financiar-contabile:

- S-au efectuat plăți în sumă de **5.922.641 lei**, echivalentul a 1.614.840 USD, către Turbomach Elveția direct din acreditiv, fără a fi evidențiate în Trezoreria Bacău și în contul anual de execuție;
- Municipiul Bacău, deși deține 51% din totalul de acțiuni al Companiei Regionale de Apă, diferența de 49% din capitalul social subscris și vărsat al operatorului economic fiind deținută de către Consiliul Județean Bacău, a garantat cu veniturile proprii creditul bancar, aceste garanții trebuind a fi constituite de către ambii acționari, proporțional cu numărul de acțiuni deținute, așa cum prevăd reglementările legale în vigoare. Pentru acoperirea riscurilor financiare care decurg din garantarea împrumuturilor nu s-a constituit fond de risc.

BIHOR

A. U.A.T.M. Oradea județul Bihor a acceptat la plată și decontare o sumă mai mare decât cea datorată, respectiv suma de **63.891 lei**, aferentă realizării obiectivului de investiții *<Construire campus școlar pentru Colegiul Economic “Partenie Cosma” și Grup Școlar “Vasile Voiculescu”>*.

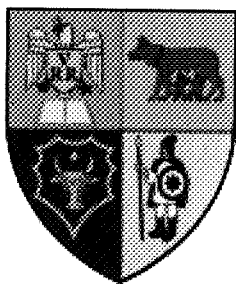
Totodată, s-a constatat decontarea unor cantități de lucrări mai mari decât cele real executate, în sumă de **9.805 lei**, la obiectivul de investiție *“Descongestionarea traficului și îmbunătățirea mobilității populației pe coridorul transfrontalier Oradea – Biharkeresztesz”*.

U.A.T.M. Oradea județul Bihor a efectuat plăți nejustificate în sumă totală de **1.069.602 lei** din creditele angajate pentru lucrările de investiții realizate la următoarele obiective:

- Obiectivul *„Complex wellness termal Nymphaea Oradea”* în sumă de **765.581 lei**;
- Obiectivul *„Dezvoltarea unor habitate naturale din specii de arbori protejați și flora spontană pe dealul Ciuperca din municipiul Oradea”* în sumă de **171.548 lei**;
- Obiectivul *„Reabilitare, modernizare și refacere scuaruri în Piața Unirii, municipiul Oradea”* în sumă de **132.473 lei**.

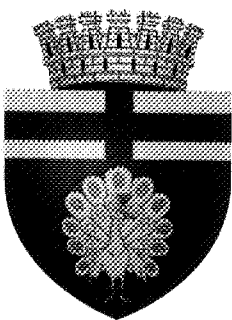
B. În anul 2015, la **U.A.T.M. Oradea județul Oradea** s-a constatat neînregistrarea în contabilitate a sumei de **4.960.683 lei**, reprezentând valoarea garanțiilor de bună execuție ale executanților obiectivelor de investiții finanțate din fonduri rambursabile.

BISTRIȚA-NĂSĂUD

A. La **U.A.T.C. Dumitra județul Bistrița-Năsăud** au fost achitate dobânzi bancare mai mari decât cele legal datorate, în sumă de **8.395 lei**, nivelul dobânzii nefiind revizuit la 3 luni conform clauzelor contractuale.

BOTOȘANI

A. La **U.A.T.M. Botoșani județul Botoșani** s-a constatat utilizarea împrumutului în sumă de 1.627.856 lei pentru plata unei corecții financiare determinate de nerespectarea dispozițiilor legale privind achizițiile publice, conflictul de interese și existența unor indicii de fraudă constatate de autoritățile competente, situație care a generat costuri suplimentare pentru finanțarea investiției neprevăzute de UATM Botoșani în bugetul proiectului și în legătură cu care nu au fost luate măsuri de recuperare.

Valoarea abaterii reprezentând prejudiciul cert nestabilit de Municipiul Botoșani și pentru care nu s-au luat măsuri de recuperare este de **722.549 lei**.

B. La **U.A.T.M. Botoșani județul Botoșani** s-a constatat neraportarea corectă la finele anului 2015:

- a plăților efectuate către beneficiari, în sumă de **360.460 lei**, din împrumutul contractat de la UniCredit Țiriac Bank SA către direcția de specialitate din cadrul MFP;

- a datoriei publice a municipiului Botoșani, prin neînregistrarea în contabilitate, respectiv în bilanțul încheiat la 31.12.2015 a obligațiilor de plată în sumă de **5.462.601 lei**, generate de contractele de finanțări rambursabile încheiate de municipiul Botoșani, aflate în derulare în perioada 2014-2015.

B. La U.A.T.C. Vorona județul Botoșani s-au constatat următoarele abateri financiar-contabile:

- Înregistrarea eronată și necuprinderea în buget a ratelor scadente datorate, aferente împrumuturilor contractate;

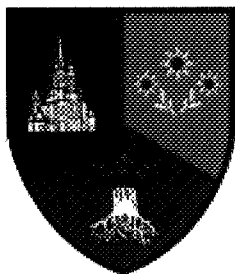
- Angajarea unor cheltuieli de capital prin nerespectarea prevederilor privind achizițiile publice și contractarea de împrumuturi pentru finanțarea unor cheltuieli neeligibile fără ca acestea să fie incluse în bugetul Proiectului. Încheierea unui nou angajament legal (contract de achiziție publică) cu același constructor, la același obiectiv de investiții, în condițiile în care entitatea avea deja un contract în derulare;

- Începând cu anul 2016, gradul de îndatorare al UATC Vorona a fost estimat la 82,16% din veniturile proprii luate în calculul potrivit legii, mai mult cu 12,16% față de cel prevăzut în reglementările legale.

B. Din bugetul U.A.T.C. Trușești județul Botoșani au fost imobilizate în anul 2014 în contul deschis la CEC Bank disponibilități în sumă de **39.275 lei**, iar la 31.12.2015 entitatea a înregistrat disponibilități în acest cont în sumă de **17.713 lei**.

În evidența contabilă a **U.A.T.C. Trușești județul Botoșani** nu au fost înregistrate următoarele contracte: contractul de garantare încheiat cu FNGCMM, contractul de ipotecă asupra creanțelor rezultate din veniturile bugetare ale autorității administrației publice locale înregistrat la CEC și contractul de ipotecă mobilă înregistrat la CEC.

BRAȘOV

B. La U.A.T.O. Râșnov județul Brașov s-au constatat următoarele abateri financiar-contabile:

- Nu s-a elaborat, aprobat și implementat o procedură care să reglementeze activitatea de contractare, garantare, utilizare și rambursare a împrumuturilor contractate;

- Nu s-a respectat principiul contabilității de angajamente în înregistrarea dobânzilor în sumă de **159.535 lei**, aferente împrumuturilor contractate;

- Neefectuarea reevaluării datoriilor în valută, în sumă de **330.864 lei**, reprezentând împrumuturi contractate de către entitate, nerambursate la sfârșitul anului, la cursul comunicat de Banca Națională a României, valabil pentru ultima zi a perioadei de raportare.

COVASNA

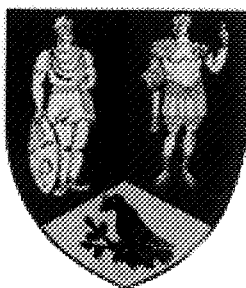
B. La U.A.T.M. Sf. Gheorghe județul Covasna s-au constatat

următoarele abateri financiar-contabile:

Majorarea nejustificată a costurilor cu suma de **834.768 lei**, reprezentând manopera directă raportată la numărul efectiv de ore manoperă oferite și utilizate în vederea realizării obiectivului de investiții „Dezvoltarea Mediului de afaceri în Municipiul Sf. Gheorghe prin reabilitarea Sitului Industrial Poluat și crearea unei structuri de sprijinire a afacerilor, cu încălcarea principiilor economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice;

- Supraevaluarea cu suma de **248.977 lei** a costurilor privind demolarea construcțiilor existente prin includerea în situațiile de lucrări a transportului rutier al materialelor și semifabricatelor la o distanță de 25 de km, fără a deține documentele necesare justificării acestor cheltuieli.

HUNEDOARA

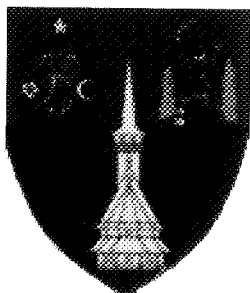

A. U.A.T.M. Petroșani județul Hunedoara a plătit nejustificat

suma de **21.939 lei**, sumă ce reprezenta lucrări de investiții la obiectivul „Dezvoltarea domeniului schiabil în zona turistică Parâng” – sub obiectivul Telescaun TS3, în condițiile în care executantul S.C. Krantz Euro Center SRL a calculat eronat contribuția de asigurări sociale datorată de angajator asupra manoperei cuprinse în situațiile de lucrări, utilizând cota de 20,8%, cota corectă fiind de 15,8%, conform reglementările legale în vigoare.

B. U.A.T.M. Petroșani județul Hunedoara nu a condus contabilitatea analitică a împrumuturilor contractate de U.A.T.M. Petroșani pe fiecare contract de împrumut în parte, conform prevederilor legale.

MARAMUREȘ

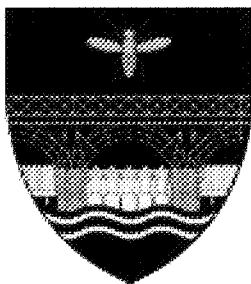

B. În anii 2013, 2014 și 2015, U.A.T.C. Șişești județul Maramureș

nu a respectat principiul contabilității de angajamente la înregistrarea în evidența contabilă a dobânzilor de plătit în sumă de **43.664 lei** aferente împrumuturilor și nici funcțiunea conturilor, deoarece dobânzile plătite aferente împrumuturilor au fost înregistrate eronat în cont de cheltuieli, fără ca dobânda datorată și calculată în baza dreptului constat, aferentă perioadei de raportare să fie înregistrată în contul de dobânzi.

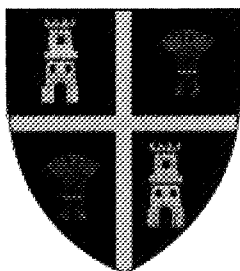
B. La U.A.T.C. Vișeu de Jos județul Maramureș s-a constatat neînregistrarea în evidența contabilă sintetică și analitică a sumei totale de **2.784.453 lei**, reprezentând valoarea împrumutului contractat cu CEC Bank SA – Sucursala Baia Mare în sumă de 2,1 milioane lei, la care se adaugă valoarea dobânzilor și comisioanelor aferente în sumă de 0,7 milioane lei.

MEHEDINȚI

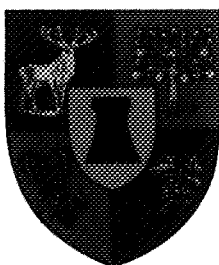
B. În anul 2015, **U.A.T.J. Mehedinți județul Mehedinți** a efectuat plăți din bugetul local cu titlu rambursări de credite, dobânzi și comisioane bancare, mai mari decât obligațiile de plată rezultate din documentele bancare și din contractul de împrumut, cu suma de 508.671 lei.

OLT

A. La **U.A.T.C. Grădinile județul Olt** s-a constatat efectuarea de plăți nelegale în sumă de **21.818 lei** pentru lucrări neexecutate în cantitatea facturată și plătită aferente pentru obiectivul de investiții „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de drumurile agricole și de exploatare în comuna Grădinile”.

SATU MARE

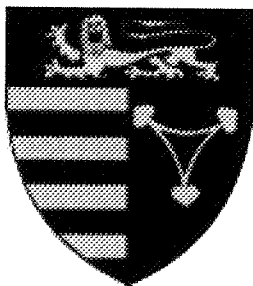
A. La **U.A.T.M. Carei județul Satu Mare** s-a constatat utilizarea împrumutului pentru plata unei corecții financiare în sumă de **152.033 lei**, determinate de nerespectarea dispozițiilor legale privind achizițiile publice, situație care a generat costuri suplimentare pentru finanțarea investiției, neprevăzute de UAT Municipiul Carei în bugetul proiectului și în legătură cu care nu au fost luate măsuri de recuperare.

U.A.T.M. Carei județul Satu Mare nu a efectuat reevaluarea datoriilor în valută în sumă de **11.025 lei**, la sfârșitul anului 2015, la cursul comunicat de BNR valabil pentru ultima zi a perioadei de raportare, pentru împrumuturile contractate și nerambursate.

B. La **U.A.T.C. Odorheu județul Satu Mare** s-au constatat următoarele abateri financiar-contabile:

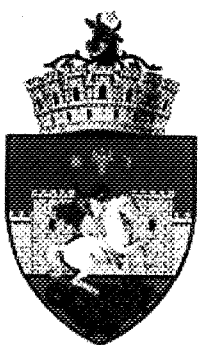
- Lipsa evidenței pe conturi analitice a bunurilor de natura stocurilor, a obiectelor de inventar și a lucrărilor executate finanțate din împrumutul pe termen scurt contractat de la CEC, nefiind grupate pe locuri de depozitare, conform prevederilor legale;
- Înregistrarea eronată în evidența contabilă a mijloacelor fixe și a obiectelor de inventar achiziționate și achitate, din tragerile efectuate din împrumutul pe termen scurt contractat de la CEC, în cadrul proiectului integrat;
- Nu s-a efectuat înregistrarea efectelor tranzacțiilor la momentul constatării obligațiilor, dobânzile fiind înregistrate doar în momentul plății prin cont de cheltuielă.

SIBIU

B. La U.A.T.M. Sibiu județul Sibiu, referitor la împrumutul încheiat cu BERD având ca obiect *"Finanțarea reabilitării și îmbunătățirii străzilor în Municipiul Sibiu, precum și achiziții, implementare și supervizare în legătură cu proiectul"*, în cazul pachetului de străzi *"Lazaret – Piața Cluj – Gara Mică Țiglarilor – Turnișor I"* nu s-a înregistrat în contabilitate la active fixe corporale valoarea trasă din împrumut estimată la suma de **266.112 lei**, plătită furnizorului de lucrări, Asociația S.C..A TRANSCAR S.R.L. Sibiu/S.C. COMTRAM S.A. Sibiu.

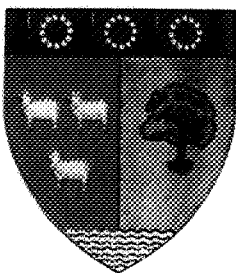
SUCEAVA

B. La U.A.T.M. Câmpulung Moldovenesc județul Suceava s-au constatat următoarele abateri financiar-contabile:

- Înregistrarea în mod eronat în contabilitate a împrumutului extern contractat pentru obiectivul de investiții *"Utilități și mediu la standarde europene în județul Suceava"*,
- Neasigurarea condițiilor de rambursare la scadență a împrumutului a condus la plata de dobânzi penalizatoare în sumă de **1.015.375 lei**;
- Angajarea și contractarea de împrumuturi peste limita legală de angajare și puterea de rambursare a entității verificate ca urmare a neevidențierii la termen a împrumuturilor anterior angajate, pentru a se stabili limita corectă de îndatorare.

TELEORMAN

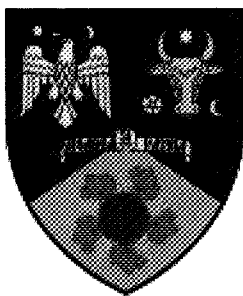
A. U.A.T.O. Videle județul Teleorman a contractat lucrări în sumă de 4.261.058 lei, la care se adaugă TVA în sumă de 809.601 lei. Până la data controlului, U.A.T.O. Videle a înregistrat obligații de plată mai mari cu suma de 23.832 lei decât suma totală de **4.802.246 lei** (cu TVA), ce reprezenta totalul facturilor introduse la plată, acceptate și înregistrate de către beneficiar.

Din verificarea documentației tehnice, a ofertei financiare, a procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, precum și din verificarea efectuată pe teren s-a constatat că valoarea estimată a lucrărilor recepționate, care nu au fost executate conform documentației tehnice a fost în sumă de **2.358.334 lei** din valoarea lucrărilor executate vizată de dirigintele de șantier și însușită de beneficiar la data de 31.12.2010 în sumă de 3.972.081 lei (fără TVA).

B. La U.A.T.O. Videle județul Teleorman s-au constatat următoarele abateri financiar-contabile:

- nu a fost înregistrată corect, conform prevederilor legale, suma de **4.802.246 lei**, reprezentând obligații către furnizorul „*Lucrărilor de modernizare drum Parisești și Coșoaia*”;
- la sediul investitorului nu există cartea tehnică a construcției, aferentă obiectivului „*Lucrări de modernizare drum Parisești și Coșoaia*”. Astfel, nu s-a putut verifica dacă lucrările ascunse au fost efectuate în conformitate cu prevederile din contract și din caietul de sarcini (proponerea tehnică).

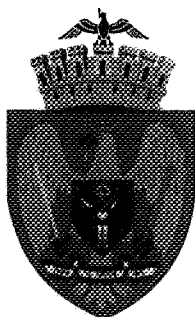
VRANCEA

B. La U.A.T.O. Odobești județul Vrancea nu s-au raportat lunar datele privind datoria publică locală, în valoare de **52.987 lei** pe perioada utilizării și rambursării împrumuturilor contractate sau garantate.

Totodată, nu au fost transmise copii ale documentelor care atestă contractarea și garantarea împrumuturilor, conform prevederilor legale, de către **U.A.T.O. Odobești județul Vrancea**.

BUCUREȘTI – S2

A. La U.A.T.M. București Sector 2, conducerea evidenței analitice a angajamentelor bugetare și legale prin conturile în afara bilanțului a avut un caracter formal, consecința fiind raportarea în contul de execuție, la finele anului 2014, a unor angajamente legale de plătit nereale aferente datoriei publice locale, în sumă totală de **220.003 lei**.

Totodată, la **U.A.T.M. București Sector 2** s-a constatat reflectarea nereală a tranzacțiilor privind datoria publică locală în contul anual de execuție bugetară întocmit în anul 2014, prin majorarea eronată a cheltuielilor înregistrate privind dobânzile și comisioanele aferente împrumuturilor contractate, cu suma de **672.845 lei**, precum și raportarea plăților cu această destinație la o valoare diminuată eronat cu suma de **671.273 lei** față de valoarea reală a acestora datorată și achitată în perioada de raportare.

B. La U.A.T.M. București Sector 6 s-a constatat plata nejustificată a sumei totale de **13.535 lei**, reprezentând dobânzi de întârziere pentru neachitarea unei rate și a dobânzii aferente la termenul scadent prevăzut în anexa la actul adițional al convenției de împrumut încheiate cu Ministerul Finanțelor Publice și în cazul unor contracte de credite încheiate cu instituții bancare.

Din cuprinsul rapoartelor de control întocmite cu privire la respectarea regularității și a prevederilor legale privind contractarea, garantarea, utilizarea și rambursarea finanțărilor rambursabile la nivelul UAT-urilor au rezultat următoarele **aspecte comune**:

- nu a fost organizată potrivit reglementărilor legale în vigoare înregistrarea datoriei publice locale înscrise în *Registrul datoriei publice locale* și în *Registrul garanțiilor locale* (U.A.T.C. Dăneasa județul Olt, U.A.T.C. Ditrău județul Harghita, U.A.T.C. Șişești județul Maramureș, U.A.T.C. Șugag județul Alba, U.A.T.C. Vișeu de Jos județul Maramureș, U.A.T.O. Odobești județul Vrancea).

- nu a fost actualizată în prima decadă a fiecărui trimestru pentru trimestrul expirat, pagina de internet, cu documentele și informațiile prevăzute de reglementările legale (U.A.T.C. Căluș județul Olt, U.A.T.C. Dăneasa județul Olt, U.A.T.C. Ditrău județul Harghita, U.A.T.C. Dobrun județul Olt, U.A.T.C. Grădinile județul Olt, U.A.T.C. Șişești județul Maramureș, U.A.T.C. Trușești județul Botoșani, U.A.T.M. Carei județul Satu Mare).

- valoarea garanțiilor acordate în sumă totală de **16.163.950 lei** nu a fost înregistrată în contabilitate în conturile speciale din afara bilanțului (U.A.T.C. Căluș județul Olt – 296.054 lei, U.A.T.C. Dobrun județul Olt – 581.994 lei, U.A.T.C. Grădinile județul Olt (în sumă de 344.212 lei, U.A.T.C. Vișeu de Jos județul Maramureș – 14.941.690 lei).

Abaterile de la legalitate și regularitate constatate de camerele de conturi teritoriale ale Curții de Conturi ca urmare a efectuării acțiunilor de control cu tema „*Controlul legalității contractării sau garantării, precum și a utilizării și rambursării finanțărilor rambursabile la nivelul unităților administrativ-teritoriale*” nu au influențat semnificativ *Contul general anual al datoriei publice pe anul 2015* întocmit la nivelul MFP. La nivel teritorial au fost emise decizii prin care au fost dispuse măsuri de corectare a abaterilor constatate, iar în cazul U.A.T.M. Botoșani și U.A.T.O. Vârfu Câmpului județul Botoșani, U.A.T.O. Videle județul Teleorman, U.A.T.M. Bacău județul Bacău, U.A.T.M. Suceava județul Suceava, U.A.T.J. Buzău județul Buzău, U.A.T.C. Ilia județul Hunedoara au fost efectuate și propuneri de sesizare a organelor de urmărire penală.

CAPITOLUL IV. CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

În timpul misiunii de audit financiar asupra Contului general anual al datoriei publice pe anul 2015, la Ministerul Finanțelor Publice au fost constatate abateri de la legalitate și regularitate, precum și cazuri de nerespectare a principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului. Pentru aceste abateri au fost formulate recomandări pentru înlăturarea deficiențelor constatate, după cum urmează:

✓ MFP nu corelează fondurile alocate de la bugetul de stat pentru realizarea proiectelor (la titlul 65 „*Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă*”) cu tragerile din împrumuturile contractate pentru finanțarea unor proiecte de investiții/necesități prioritare pentru economia românească.

Recomandare: Colaborarea între direcțiile de specialitate din cadrul MFP, în sensul alocării fondurilor de la bugetul de stat pentru realizarea proiectelor în contul tragerilor efectuate din împrumuturile contractate de statul român.

✓ Valoarea bugetului aferent Proiectului de reconstrucție a drumurilor afectate de inundații finanțat din împrumutul BEI II a fost majorată nejustificat cu suma de 199,15 milioane lei (echivalent a 44,26 milioane euro) față de valoarea aprobată prin contractul de finanțare, datorită faptului că direcțiile de specialitate din cadrul MFP nu au analizat și monitorizat datele transmise de către CNADNR, date care nu au fost fundamentate corespunzător.

Recomandări: Clarificarea cu CNADNR a majorării nejustificate a valorii *Proiectului de reconstrucție a drumurilor afectate de inundații* față de cea aprobată prin contractul de finanțare.

Colaborarea între direcțiile de specialitate din cadrul MFP, în sensul aplicării prevederilor acordurilor de împrumut, astfel încât să se asigure încadrarea în valorile aprobate ale proiectelor.

✓ Soldul datoriei publice locale la 31 decembrie 2015 a fost diminuat în mod eronat cu suma de 100,45 milioane lei (22,20 milioane euro), valoarea corectă a acestuia fiind de 16.185,19 milioane lei.

Recomandare: Corectarea soldului datoriei publice locale la 31 decembrie 2015 cu suma de **100,45 milioane lei (22,20 milioane euro)**.

CAPITOLUL V. OPINIA DE AUDIT

În consecință, față de aspectele constatate cu ocazia misiunii de audit la Ministerul Finanțelor Publice și față de abaterile constatate la entitățile subîmprumutate de acesta, precum și la autoritățile administrativ-teritoriale prin acțiunile de control efectuate de Curtea de Conturi și încheiate până la data finalizării misiunii de audit financiar, în conformitate cu prevederile art. 347 din *Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități* și faptul că abaterile consemnate în Raportul de audit nu afectează semnificativ contul general anual al datoriei publice pe anul 2015, a fost exprimată o **opinie cu rezerve, cu paragraf de evidențiere a anumitor aspecte**.

Opinia cu rezerve, cu paragraf de evidențiere a aspectelor mai sus menționate a fost exprimată deoarece s-a constatat faptul că probele de audit colectate sunt suficiente și adecvate, iar denaturările individuale sau cumulate sunt semnificative, dar nu au efecte generalizate asupra contului general anual al datoriei publice ca întreg.

*

*

*

În vederea valorificării rezultatelor înscrise în actele încheiate urmare efectuării misiunii de audit financiar, la nivelul Curții de Conturi a fost emisă și transmisă Ministerului Finanțelor Publice o **Decizie** prin care au fost stabilite măsuri pentru remedierea abaterilor constatate.

Ca și concluzie generală, în perioada analizată ca și în anii precedenți, datoria publică a României a crescut într-un ritm superior celui de creștere economică, în timp ce populația țării a fost în scădere permanentă.

Cu toate că din punct de vedere al ponderii datoriei publice și al deficitului în PIB România se situează sub limitele prevăzute prin Tratatul de la Maastricht și printre primele țări din Uniunea Europeană, în ceea ce privește nivelul de trai se constată un decalaj important față de statele membre ale UE, țara noastră poziționându-se pe penultimul loc.

În sensul celor de mai sus este necesar ca politica economică a României să fie concentrată în scopul creșterii produsului intern brut – PIB, atât prin dezvoltarea sectorului industrial și sectorului agricol, cât și prin continuarea investițiilor în domeniul construcțiilor și al serviciilor.